

วิถี สากลเมย

ปีที่ ๑๔ ฉบับที่ ๔๓ ธุลาคม-ธันวาคม ๒๕๕๘ ISSN ๐๘๙๓-๙๐๕๙

หนังสือวิทยุสารัญมาย

ISSN ๑๕๖๓ - ๑๐๕ X

ปีที่ ๑๔ ฉบับที่ ๕๓ ตุลาคม - ธันวาคม ๒๕๕๙

ที่ปรึกษา

รานี ทองกัตตี

เจษฎา กตเวทิน

เกริกพันธุ์ ฤกษ์จำนำง

นายสถานีวิทยุสารัญมาย
บรรณาธิการ

ศันสนีย์ สหัสสรวงศ์

สุวรรณा พ่องสมุทร

ผู้ช่วยบรรณาธิการ

หทัยกานต์ ฤกษ์จำนำง

ศรีสุรัตน์ สุขวิโรฒ

คณะกรรมการ

วนิดา พหลพลพยุหเสนา, เกษมสันต์ ทองศิริ, กฤษฎีกา สุจิรา,
เสริมศรี นาคเจริญนน, บัญชา อิโกศรี, บุญยรัตน์ แสงทอง,
ธูติรัตน์ ธรรมสิทธิชัย, อิศรารัตน์ พงศ์ไชยยง, ทิรัณ สุวรรณเทศ,
รัฐภัทร์ เจริญทวีรัตน์, ศศิธร ยันนาหา, วีระมงคล ชื่นธรรมรงค์

ออกแบบปกและรูปเล่ม

นิวัตร สาเกทอง

ประธานงานกองบรรณาธิการ

มนธีร์ กรรมแห่ง

พิมพ์

บจก.อมรินทร์ พรินติ้ง แอนด์ พับลิชซิ่ง

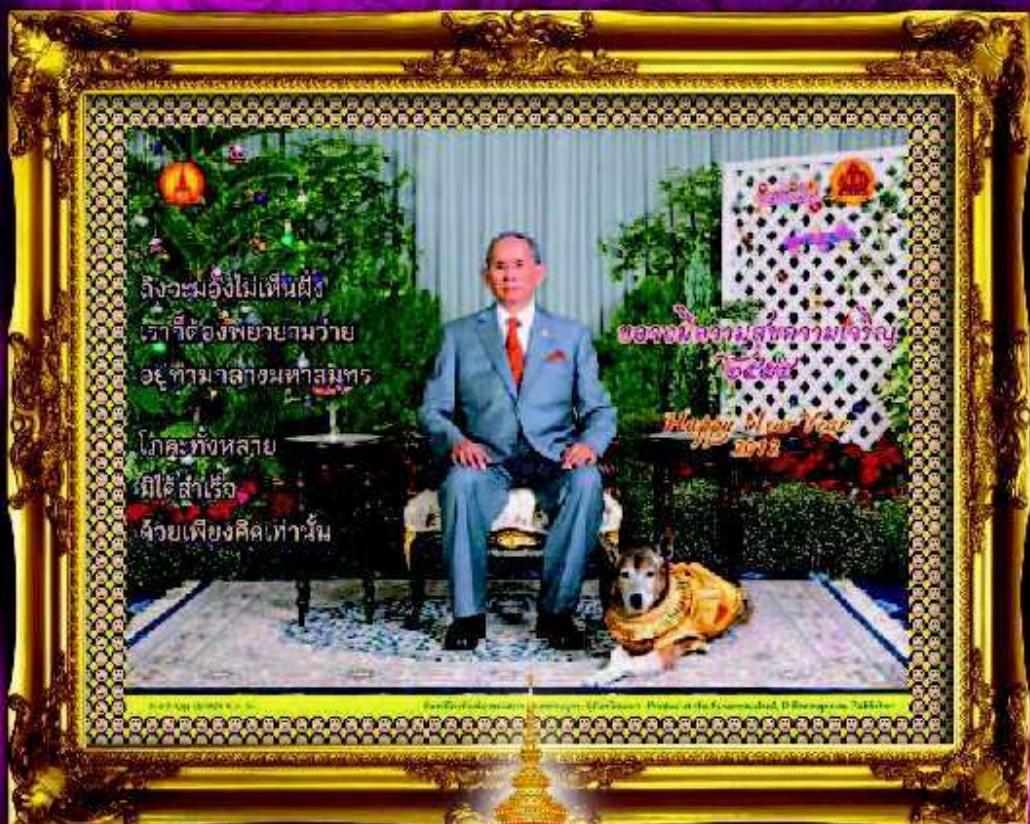
หนังสือ “วิทยุสารัญมาย” รายสามเดือน

จัดทำโดย

สถานีวิทยุสารัญมาย กองวิทยุกระจายเสียง กรมสารนิเทศ
กระทรวงการต่างประเทศ ถนนศรีอยุธยา แขวงทุ่งพญาไท
เขตราชเทวี กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

โทรศัพท์ ๐-๒๑๐๓-๕๐๐๐ โทรสาร ๐-๒๖๔๗๓-๕๐๘๓

ผู้สนใจสามารถติดต่อขอรับหนังสือและส่งข้อเสนอแนะให้พิจารณาตามที่อยู่ข้างต้น

พระราชบานจาก พระบานสัมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสปีใหม่ ๒๕๕๘

“ประชานชาติไทยทั้งหลาย บัดนี้ถึงวาระจะขึ้นปีใหม่
ข้าพเจ้าขอส่งความปราถนาดีมาอวยพรแก่ท่านทุกๆ คน และ
ขอขอบใจท่านเป็นอย่างมากที่ร่วมกันจัดงานฉลองอายุครบ

ครอบให้อ่านหมายสมมติการ ระหว่างปีที่แล้ว เหตุการณ์ต่างๆ ในบ้านเมืองนับว่าเป็นปกติดี แต่พอเข้าปลายปีก็เกิดน้ำท่วมครั้งใหญ่ เป็นเหตุให้ประชาชนหลายจังหวัดต้องประสบอันตราย และความเดือดร้อนลำบาก ความเสียหายครั้งนี้ ดูจะร้ายแรงกว่าครั้งไหนๆ ที่ผ่านมา ข้อนี้น่าจะเป็นเครื่องเตือนใจอย่างสำคัญ ดังที่ข้าพเจ้าได้กล่าวไว้หลายครั้งแล้วว่า วิถีชีวิตของคนเรานั้น จะต้องมีทุกชีวิต มีภัย มีอุปสรรค ผ่านเข้ามาเนื่องๆ ไม่มีผู้ใดจะอยู่เป็นปกติสุขอย่างเดียวได้ ทุกคนจึงต้องเตรียมกาญแจและเตรียมการไว้ให้พร้อมเสมอ เพื่อเผชิญและป้องกันแก่ไข ความไม่ปกติเดือดร้อนต่างๆ ด้วยความไม่ประมาท ด้วยเหตุผล ด้วยหลักวิชา และด้วยความสามัคคีธรรม

ในปีใหม่นี้ จึงขอให้ประชาชนชาวไทยได้ตั้งตนอยู่ในความไม่ประมาท โดยมีสติรู้ตัวและปัญญาสู้ศึกกำกับอยู่ตลอดเวลา ผู้ใดมีภาระหน้าที่อันใด ก็enger กระทำให้สำเร็จลุล่วงไปให้ทันการณ์ ทันเวลา ผลงานทั้งนั้นจะได้ส่งเสริมให้แต่ละคนประสบแต่ความสุขความเจริญ และทำให้ชาติบ้านเมืองดำรงมั่นคงและก้าวหน้าต่อไปด้วยความผาสุกสวัสดี ขออาນุภาพแห่งคุณพระศรีรัตนตรัย และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลาย คงคุ้มครองรักษาท่านทุกคน ให้มีความสุข ไม่มีทุกชีวิต มีภัย ตลอดศักดิ์หน้าที่โดยทั่วโลก"

พระโovoาหัวบันยีนปีใหม่ พ.ศ. ๒๕๕๘

ประจำปีโดย สัมเด็จพระบูรพาณสังฆาร สัมเด็จพระสังฆราช
สกลมหาสังฆปริญญา

“ตามคตินิยมของคนไทยทั่วไป เมื่อปีก่อนปีใหม่กำลังจะมาถึง ต่างก็ปฏิบัติในดี เพราะเป็นช่วงเวลาที่มีความหมายว่า รอบปีหนึ่งของชีวิตได้ผ่านพ้นไปโดยสวัสดิมีสุข เป็นเหตุให้ชีวิตผ่านพ้นมาถึงปีใหม้อันจะเป็นรอบใหม่ของชีวิต ที่ทุกคนมุ่งหวังและ盼ารถนาที่จะให้ดำเนินไปด้วยความสวัสดิมีสุข สำหรับประชาชนชาวไทยในรอบปีที่ผ่านมาคือ พ.ศ. ๒๕๕๗ นับเป็นมหามงคลสำหรับชาวไทยทั้งมวล เพราะเป็นมหามงคลวโรกาสพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษาครบ ๗ รอบ พะบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และในรอบปีใหม่ที่กำลังจะมาถึงคือ พ.ศ. ๒๕๕๘ ก็นับได้ว่าเป็นปีมหามงคลสำหรับชาวไทยอีกวาระหนึ่ง เพราะเป็นปีที่พระพุทธศาสนาประดิษฐานอ่นวยสุขแก่ชาวโลกเป็นเวลาภานานต่อเนื่องมาครบ ๒๖ ศตวรรษ หรือ ๒,๖๐๐ ปี พุทธศาสนาทั่วโลกจึงจัด

ให้มีการเฉลิมฉลอง อันเป็นการรำลึกถึงพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พร้อมทั้งพระธรรม และพระสังฆ เพื่อให้สติปัจดํารงอยู่คู่โลก ตลอดกาลนาน และการที่ชีวิตและวันเดือนปีจะดำเนินไป โดยสวัสดิ์นั้น ควรที่ทุกคนจะได้เรียนรู้และน้อมนำเอาพระธรรมคำสอนที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้ตรัสรสั่งสอนไว้มาประพฤติปฏิบัติเป็นประจำวัน เพราะพระธรรมที่พระพุทธองค์ทรงสั่งสอนไว้นั้นคือความจริงของชีวิต ที่ทุกคนควรรู้ควรปฏิบัติ ซึ่งเมื่อน้อมนำมายังปฏิบัติจริงก็ย่อมจะให้ผลดีจริงแก่ชีวิตตามควรแก่ การปฏิบัติ

เนื่องในวาระดีถึงปีใหม่ พ.ศ. ๒๕๖๔ ขอพระราชทานถวายพระชัยมงคล ขออานาจคุณพระศรีรัตนตรัยและพระราชนกุศลบารมี อำนวยให้สมเด็จบรมบพิตรพระราชสมภารเจ้าทั้งสองพระองค์ พร้อมด้วยพระบรมวงศานุวงศ์ เจริญพระราชนิริสวัสดิพิพัฒนาสุขทุกประการ และขออานาจคุณพระศรีรัตนตรัยและบุญกุศล อำนวยอยู่พรัชัยให้ประชาชนชาวไทยทุกหมู่เหล่าเจริญอายุ วรรณะ สุขะ พลະและประดับสันติสุขทั่วโลก"

งานพระราชบรมราชโองการ

◦ พระครรภ์บุปผาหล่อหกตัว ถวายท่อหลวงบูลไทย แปดดิบสีเข้มขี้มชัย ๘ มังคลาภกเกศชัย	แผนใต้ ราชเจ้า ศรีสมภพ ดุจให้ แผนศรีภูมิ
◦ ๙ กษัตริย์รัฐประคันธ์ เดชชัย ต่างแผนดินที่ เจ้าญศัลกาไมตรี ไทยเพื่องเคลื่อนล้อมน้ำ	ศรีดี หัวแครวัน อารยะ นานา ศรีแท้ แผนสรวง
◦ ๑๐ กษัตริย์นกพัฒนา เนื้อชนบสรราฟโค้งการ กมลาศดัชบรหาน ไทยแกรั่งเช้มแข็งได้	บัวบาก ดำเนิน พันผ่าน ลักษณ คิดด้วย พ่อเที่ยง
◦ ๑๑ กษัตริย์รวมรกร้อย ทศกัติธรรมราชห้า ทกเชื้อชาติศาสตรา ไทยจั่งเป็นไทยแต่	บรรณา มันแท้ คำนี้ ศรีสมภูมิ อยู่ด้วย พระบารมี

นางสาวชลพิพา วิญญุนารรณ ร้อยกรอง
ในโอกาสทรงมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๕ รอบ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๔

Long Live the King

May all Blessings heaven and earth can bring
Be with Father of Thais, Long Live the King,
To mark the 84th Birthday of His Majesty
Who reigns with righteousness for the country.

Praised as King of International Relations,
He visited many worldwide nations
To promote friendship of Thailand worldwide.
Thailand has become well-known with pride.

Praised as King of Development Philosophy,
He initiates royal projects for national prosperity.
Thailand can overcome crisis and poverty
As the strength of his sufficiency economy.

Praised as King of Hearts of Peoples,
He reigns with righteous monarch principles.
All Thais of interfaith live in harmony
As blessed as one under His Majesty.

Long Live the King!

By Ms. Choltipa Vinyunavan

on the Auspicious Occasion of His Majesty the King's 7th Cycle Birthday
Anniversary 5th December 2011

สารบัญ

หนังสือวิทยุสารลูรุ่มย์

ISSN ๑๕๗๓ - ๑๐๕ X

ปีที่ ๑๔ ฉบับที่ ๕๓ ตุลาคม - ธันวาคม ๒๕๕๕

๑๙ ถ้อยແຄສງ

๑๖ ภาพพระราชทาน

๒๐ “จันชوجبอ่านหนังสือ” บทพระราชนิพนธ์ใน
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุمارี

๒๔ ทฤษฎีใหม่ : นวัตกรรมในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

๓๒ ทฤษฎีแก้ไขปัญahan้ำท่วมอันเนื่องมาจากการประดำริ

๔๐ สมเด็จพระศรีสวารินทิราบรมราชเทวี
พระพันวัสสาอัยยิกาเจ้า

๔๗ จดหมายเหตุการถวายพระราชสำนัตรัตติ
เป็นเอกสารราชทูต ณ กรุงทิมพู

- ๖๗ พระเจ้าหلانเรอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา
ทรงดำรงตำแหน่งเป็นประธานคณะกรรมการธิการ
ว่าด้วยการป้องกันอาชญากรรมและความยุติธรรม
ทางอาญาแห่งสหประชาชาติ (CCPCJ) สมัยที่ ๒๑
- ๗๖ การเพาเมล์ดพันธุ์แห่งธรรมะในแอฟริกา (ตอน ๒)
- ๑๐๖ องค์กรว่าด้วยความมั่นคงและความร่วมมือในยุโรป
(OSCE) และบทบาทของไทย
- ๑๗ R๑๙ เส้นทางเศรษฐกิจสายใหม่ จากอีสานไทยสู่จีนตอนใต้
และบทบาทของพ่อค้าคนกลางชาวเวียดนาม
- ๓๓ Incredible India
- ๑๔ เรื่องสั้นวันพ่อ
- ๑๕ วันถือศีลกินผัก
- ๑๕ ปฏิบัติตัวอย่างไร...ห่างไกลโรคเฉื่อย
- ๑๕ มัสมั่น...เมนูระดับโลก ราชาแห่งแกงเผ็ด
- ๑๖ ชมภาพยนตร์ที่คุณเพ็ญพักตร์ฯ ร่วมแสดง...ในอิหร่าน
- ๑๗ ภาพยนตร์ดัง ถังความคิด : เขอร์ลีอุค โซล์มส :
เกมพญาymเงารณะ
- ๑๘ ๓G คืออะไร?
- ๑๙ หลากหลาย คือหนึ่งเดียว
- ๒๐ ท้ายเล่ม

ถ้อยแต่ง

สวัสดีค่ะ
ท่านผู้อ่านหนังสือ
วิทยุสารัญรมย์
ทุกท่าน

หนังสือวิทยุสารัญรมย์
ฉบับที่ ๕๓ เดือนตุลาคม – ธันวาคม
๒๕๕๔ ที่อยู่ในมือท่าน เป็นฉบับ
ร่วมเฉลิมฉลองในโอกาสสมหามงคล

เฉลิมพระชนมพรรษา ๗ รอบ ๙๔ พรรษา วันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๔
ซึ่งพสกนิกรล้วนปลื้มปีติและตระหนักรถึงคุณุปการที่พระบาทสมเด็จ-
พระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช “พ่อหลวง” ของปวงชนชาวไทย ได้ทรงปกคล้อง
ด้วยทศพิธราชธรรม ทรงนำความเจริญรุ่งเรืองมาสู่ประเทศไทยและประชาชน
อย่างใหญ่หลวง

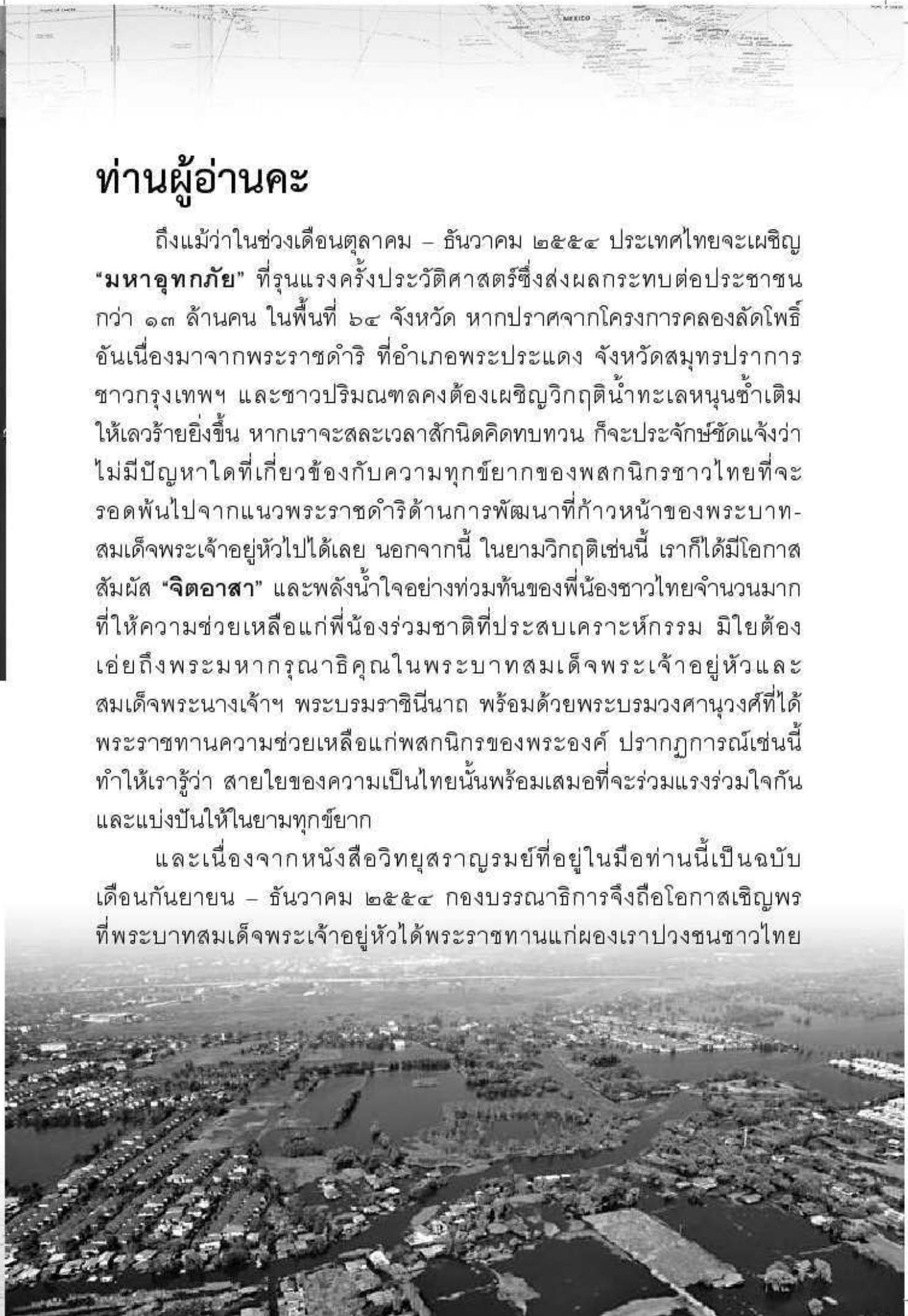
ในนามของคณะผู้จัดทำหนังสือวิทยุสารัญรมย์ ดิฉันรู้สึกซาบซึ้งใน
พระมหากรุณาธิคุณในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเป็นล้นพ้นที่ทรง
พระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานพระบรมราชโองการลักษณ์เพื่อเชิญเป็น
ปกหนังสือ และซาบซึ้งในพระมหากรุณาธิคุณในสมเด็จพระเทพ-
รัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทาน
บทพระราชนิพนธ์เรื่อง “ฉันชอบอ่านหนังสือ” ลงพิมพ์ในหนังสือวิทยุสารัญรมย์
ฉบับนี้ด้วย

ท่านผู้อ่านค่ะ

ถึงแม้ว่าในช่วงเดือนตุลาคม – ธันวาคม ๒๕๖๑ ประเทศไทยจะแข่งขัน “มหาอุทกภัย” ที่รุนแรงครั้งประวัติศาสตร์ซึ่งส่งผลกระทบต่อประชาชน กว่า ๑๓ ล้านคน ในพื้นที่ ๒๔ จังหวัด หากปราศจากโครงการคลองลัดโพธิ์ ขันเนื่องมาจากการดัดแปลงแม่น้ำเจ้าพระยา ที่ทำให้อาชญากรรมและโจรกรรม จังหวัดสมุทรปราการ ชาวกรุงเทพฯ และชาวปริมณฑลคงต้องเผชิญภัยติดน้ำทະเลขันซ้ำเติม ให้แล้วร้ายยิ่งขึ้น หากเราจะละละเวลาสักนิดคิดทบทวน ก็จะประจักษ์ชัดแจ้งว่า ไม่มีปัญหาใดที่เกี่ยวข้องกับความทุกข์ยากของพสกนิกรชาวไทยที่จะ รอตั้งแต่พื้นไปจากแนวพระราชดำริด้านการพัฒนาที่ก้าวหน้าของพระบาท สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวไปได้เลย นอกจากนี้ ในยามวิกฤติเช่นนี้ เรายังได้มีโอกาส สัมผัส “จิตอาสา” และพลังน้ำใจอย่างท่วมท้นของพื่น้องชาวไทยจำนวนมาก ที่ให้ความช่วยเหลือแก่พื่น้องร่วมชาติที่ประสบภัยธรรมชาติ มิใช่ต้อง เชียร์ถึงพระมหากรุณาธิคุณในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ พร้อมด้วยพระบรมวงศานุวงศ์ที่ได้ พระราชทานความช่วยเหลือแก่พสกนิกรของพระองค์ ปรากฏการณ์เช่นนี้ ทำให้เราเข้าใจ สายใยของความเป็นไทยนั้นพร้อมเสมอที่จะร่วมแรงร่วมใจกัน และแบ่งปันให้ในยามทุกข์ยาก

และเนื่องจากหนังสือวิทยุสารัญรวมที่อัญในเมืองท่านนี้เป็นฉบับเดือนกันยายน - ธันวาคม ๒๕๔๔ กองบรรณาธิการจึงถือโอกาสเชิญพรที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้พระราชทานแก่ผองเราปวงชนชาวไทย

เนื่องในโอกาสขึ้นปีใหม่ ๒๕๕๘ และพระอุปโภคบุตร จัดทำในสมเด็จพระปูชนีย์สั่งสร้าง สมเด็จพระสังฆราช กลับมาตั้งมณฑลพิธีฯ เพื่อเป็นสิริมงคลแก่ทุกๆ ท่าน

ขอขอบคุณคุณชลทิพย์ วิญญุณนวารรณ ที่กรุณาร้อยกรองบทชาติราษฎร์ทั้งภาษาไทยและอังกฤษ เนื่องในโอกาสสมมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๗๐ รอบ ๙๔ พรรษา ๕ ธันวาคม ๒๕๕๘

ในโอกาสที่พระเจ้าหลานเชอ พระองค์เจ้าพัชรภกติยาภา ทรงได้รับเลือกให้เป็นประธานของคณะกรรมการธิการว่าด้วยการป้องกันอาชญากรรมและความยุติธรรมทางอาญา (CCPCJ) สมัยที่ ๒๑ แห่งสหประชาชาติ กองบรรณาธิการจึงขอนำบทสัมภาษณ์นายวิชาวดี ชิตรวักษิดี อธิบดีกรมองค์การระหว่างประเทศ ที่ให้สัมภาษณ์เมื่อวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๘ ในรายการ “สายตรงบัวแก้ว” ซึ่งเผยแพร่ทาง You Tube มาลงพิมพ์ เพื่อให้ท่านผู้อ่านได้ประจักษ์ถึงน้ำพระทัยและความทุ่มเทของพระเจ้าหลานเชอฯ ที่ทรงมีต่อผู้ต้องขังหญิง และบทบาทของพระองค์ในเวทีระหว่างประเทศ ตลอดจนพระราชกรณียกิจในขณะท่องเป็นประธานของ CCPCJ

ท่านผู้อ่านค่ะ

ในหนังสือวิทยาลัยชั้นปีที่ ๓ ท่านผู้อ่านจะได้พบ “ทฤษฎีใหม่” หนึ่งในแนวความคิดที่สำคัญที่สุดในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ซึ่งเป็นที่ยอมรับกันในระดับโลก และส่งผลให้พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงได้รับการทูลเกล้าฯ ถวายรางวัลผู้นำโลกด้านทรัพย์สินทางปัญญาจากองค์กรทรัพย์สินทางปัญญาโลก (WIPO) เมื่อปี ๒๕๕๒ “ทฤษฎีแก้ไขปัญหาน้ำท่วมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ” ที่เป็นหนึ่งในโครงการพระราชดำรินับพันโครงการ ที่แสดงถึงพระวิสัยทัศน์อันยาวไกลของ “ในหลวง” ของเรา

ในโอกาสที่องค์การศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ หรือยูเนสโก ได้ยกย่องสมเด็จพระศรีสวัสดิ์ที่ราบรวมราชทวี พระพันวัฒนา-

อัยยิกาเจ้า ให้ทรงเป็นบุคคลสำคัญของโลก ที่มีผลงานด้านการศึกษา สาขาวัฒนธรรม และวัฒนธรรม ในวาระครบรอบ ๑๕๐ ปีแห่งการพระราชสมภพของพระองค์ท่าน วันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๕๙ คุณณรงค์ บุญเสถียรวงศ์ จึงได้ค้นคว้าและเรียนรู้พระราชนิรันดร์และพระภารกิจของสมเด็จพระพันวัตสาหบยิกาเจ้า มาให้ท่านผู้อ่านได้ทราบกัน

เอกสารราชทูตทัศนาวดี เมียนมาร์ มาตรฐานและร่วมแบ่งปันประสบการณ์ใน การเดินทางไปประเทศภูฏาน เพื่อเข้าเฝ้าฯ สมเด็จพระราชาธิบดีจิกมี เพื่อ ยื่นพระราชสาส์นเป็นเอกสารราชทูตไทยประจำประเทศไทย

การเพาะเมล็ดพันธุ์แห่งความร่วมมือในหนังสือฉบับนี้ คงทำให้ท่านผู้อ่าน มองเห็นภาพการหยั่งรากของพระพุทธศาสนาในทวีปแอฟริกา และร่วมกัน เอกใจช่วยให้ท่านพุทธรักษาภิกขุสามารถปฏิบัติกิจให้พระพุทธศาสนาได้ เติบใหญ่อย่างแข็งแรงเป็นต้นไม้ที่ยั่งยืนให้แก่มวลมนุษยชาติในทวีป แอฟริกาต่อไป

นอกจากนี้ ยังมีเรื่องราวนำเสนอในอีกหลากหลายทั้งสาระและบันเทิง จากผลงานเขียนของนักเขียนประจำและนักเขียนหน้าใหม่ของเรา

อ่านหนังสือวิทยุสารัญรวมย์แล้ว อย่าลืมติดตามรายการสาระความรู้และ การต่างประเทศทางสถานีวิทยุสารัญรวมย์ ที่ AM ๑๔๗๘ KHz ตลอดจน Facebook และ You Tube ด้วยนะครับ และท่านสามารถติดต่อผู้รายการวิทยุ และชุมชนรายการ “สายตรงบัวแก้ว” และสาระอื่นๆ ทาง You Tube ย้อนหลัง ได้ที่ www.mfa.go.th/multimedia ค่ะ

ท้ายนี้ ดิฉันหวังว่าท่านผู้อ่านทุกท่านคงได้รับทั้งความเพลิดเพลินและ สาระจากหนังสือวิทยุสารัญรวมย์ฉบับนี้เช่นเคยค่ะ

ด้วยความปรารถนาดี

(นางศันสนีย์ สนัสนะรังษี)

นายสถานีวิทยุสารัญรวมย์

วันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๕๙ ทรงรับการถวัลเก้าัญญาลักษณะเหมือนถวาย "รางวัลความสำเร็จสูงสุด
ด้านการพัฒนามนุษย์ของโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ" จากนายโคฟี อันนัน
เลขาธิการสหประชาชาติ ณ ห้องพระโรงคากาเง วังไก่กลังวัล อำเภอหัวหิน
จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

วันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ ทรงรับการถวัลเก้าัญญาลักษณะเหมือนถวายเปรี้ญญาดุษฎีบัณฑิต
กิตติมศักดิ์ด้านกฎหมาย จากเจ้าร์ เคนเนธ แคลลัม อดีกรอปดีมหาราชยาลัยเตอแรม
สมราชอาณาจักร ณ พระต่ำหนึ่มกมิติราษฎร์ใหญ่ให้ฐาน พรองราชวังศุลติ

วันที่ ๑๖ พฤษภาคม พ.ศ.๒๕๕๐ ทรงรับการทูตเกล้าฯ ถวายไส่องรั้งเงินกีดเพื่อสนับสนุน
การศึกษาวิจัยการทำฟันเทียมและพัฒนาด้านแปลงสภาพอาชีวะก่อให้เกิดประโยชน์แก่ส่วนรวม
จากนายชาติเมธิ อิสรา อัล กัตตาม, อัล ชาอาบี เอกอัครราชทูตสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์
ประจำประเทศไทย พระตำหนึ่มกิจกรรมด้านไฮจาน พระราชนิเวศน์

วันที่ ๒๔ เมษายน พ.ศ.๒๕๕๑ เสด็จออก ณ พระตำหนึมกิจกรรมด้านไฮจาน พระราชนิเวศน์
พระราชทานพระบรมราชโองการให้ นายอุเมด ตันติเวชกุล ประธานกรรมาการสถาบัน
สารสนเทศทรัพยากรน้ำและการเกษตร และนายรออย จิตตดอน กรรมการและเลขานุการสถาบันฯ
ฝ่ายทูตตะวันออกเฉียงใต้ ประจำประเทศไทย เพื่อกราบบังคมทูตสายงานด้านสถาบันการณ์น้ำของประเทศไทย และ
ขอรับพระราชทานพระราชนิรภัยสำหรับเส้นทางในการดำเนินงานของสถาบันฯ

ภาพพระราชนิรภัย : ๓๗

วันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๕๗ เสด็จออก ณ พระทีนังค์จักรมหาปราสาท พระบรมมหาราชวัง พระราชนະเมืองอาหารค่ำ เพื่อเป็นเกียรติแก่ ฯพณฯ จูมมาลี ไชยล่อน ประธานประเทศแห่ง สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และ夫人นางแก้วถายใจ ไชยล่อน กิริยา ในโอกาสเดินทางมาเยือนประเทศไทยอย่างเป็นทางการ ในฐานะราชอาคันตุกะใน พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ

วันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๗ เวลา ๑๙.๐๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จฯ โดยเรือพระราชทาน อังศานา พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ไปทรงเปิด ประดิษฐ์สะพานน้ำตกสองลักษณะ แห่งที่ ๔ บริเวณแม่น้ำ��ูลี จังหวัดหนองคาย สำหรับเป็นส่วนหนึ่งของโครงการ

วันจันทร์ที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๕๔ เวลา ๑๗.๓๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จออก
ณ ห้องประชุมสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงวชิราลงกรณ์ทรง
ชี้แจง ๑๒ อาคารเฉลิมพระเกียรติ โรงพยาบาลศิริราช พระราชทานพระบรมราชโองการให้
นายอ่ำพล แสงสนธยวงศ์ รองคณบดี นำคณะทำงานศึกษาวิเคราะห์ศักยภาพของคลังสัดโพธิ์
อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ต้านไฟฟ้าพลังน้ำและการปรับปรุงคุณภาพน้ำ เป้าฯ ทูลเกล้าฯ
ถวายสิทธิบดีตรัังประดิษฐ์เครื่องกำเนิดไฟฟ้าพลังงานชลน. เลขที่ ๒๙๖๖๒ 旱จะสิทธิบดีตรัังประดิษฐ์
โครงการสร้างเครื่องกำเนิดไฟฟ้าพลังงานชลน. เลขที่ ๒๙๖๖๓ ซึ่งกรมทรัพย์สินทางปัญญา
กระทรวงพาณิชย์ ได้ออกสิทธิบดีตรัังประดิษฐ์ดังกล่าวให้เมื่อวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ 旱จะ
รับพระราชทานพระราชดำริเพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานต่อไป

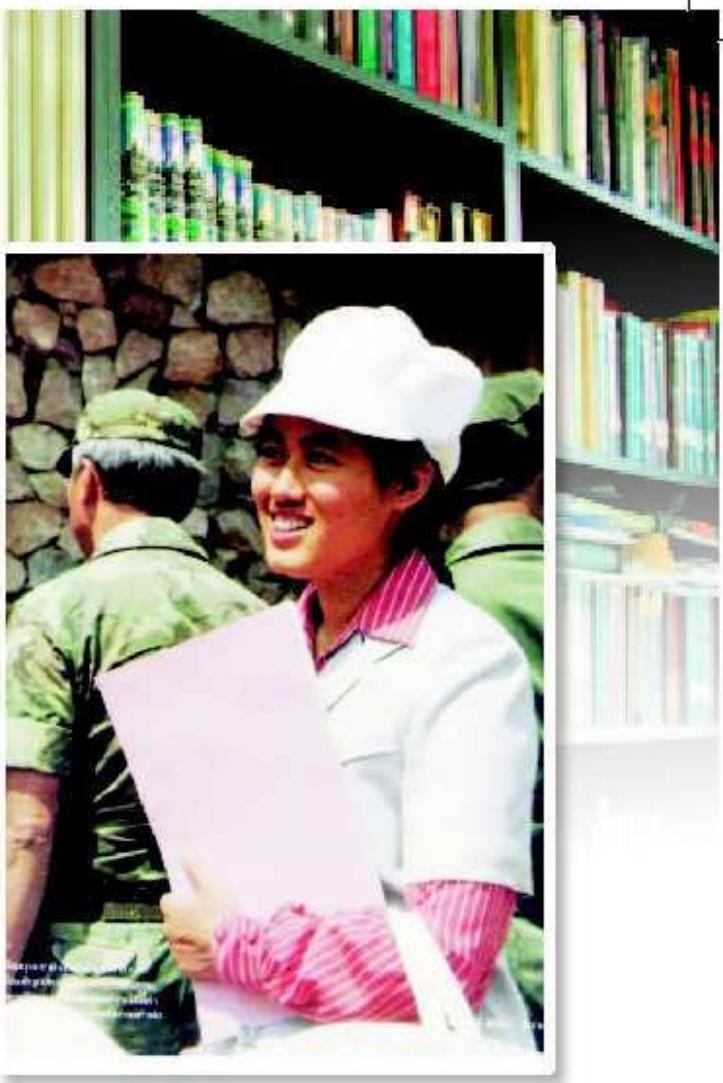
“ฉบับอ่านหนังสือ”

บพพระราชนิพนธ์ใน
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ
สยามบรมราชกุمارี

ภาษาเป็นปัจจัยของวรรณกรรม เมื่อมนุษย์ได้รวมกันเป็นหมู่กีตคิดภาษาพูดซึ่งเพื่อเป็นสื่อให้ติดต่อในกลุ่มเดียว กัน ในเวลาต่อกามา เมื่อมนุษย์ได้รวมกันขึ้นเป็นกลุ่มใหญ่ ความต้องการที่จะจากรักเรื่องราวของตนและวิชาการต่างๆ ก็เกิดขึ้น จึงได้คิดตัวหนังสือและเหตุการณ์ในสมัยนั้นไว้ หนังสือในสมัยแรกๆ ส่วนมากเป็นหนังสือเกี่ยวกับประวัติของคน เช่น “หนังสือประวัติของผู้ด้วย” ที่ได้ไว้ในประมีคของชาวอียิปต์ และเรื่องศาสนา เช่น หนังสือคัมภีร์ทางศาสนาต่างๆ เป็นต้น

ในระยะแรกนี้ วรรณคดีที่แท้จริงยังไม่มี หนังสือต่างๆ ที่เข้ากันในสมัยนั้น เคยนำไปในตินเนี่ยง เช่น ตัวหนังสือของพาก “ชูเมอร์” เป็นต้น หนังสือโบราณเหล่านี้ได้สูญหายไปเป็นจำนวนมาก ที่เหลืออยู่ก็เป็นส่วนน้อย

ในสมัยต่อมา เมื่อมนุษย์มีความเจริญก้าวหน้าขึ้น และได้คิดประดิษฐ์ตัวหนังสือต่างๆ ขึ้นให้เขียนภาษาของตน จึงได้เกิดมีหนังสือประกอบต่างๆ เป็นจำนวนมากหลายชนิด มีทั้งหนังสือฉบับ นวนิยาย และหนังสือเกี่ยวกับวิชาการต่างๆ

หนังสือเป็นปัจจัยแห่งความรู้ ต่างๆ นักปราชญ์ในสมัยโบราณได้ใช้หนังสือบันทึกความรู้และความคิดเห็น ต่างๆ ที่เป็นประวัติชนไว้เป็นสมบัติ ตกทอดมาถึงสมัยปัจจุบันเป็นอันมาก เช่น ภูมิประเทศทางวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ เป็นต้น เพราะความรู้ของคนสมัยโบราณนั้นเกิดขึ้นจากความสังเกต เขาเหล่านั้นได้สังเกตความเป็นไปของโลกและจดข้อความต่างๆ ในแต่ละความคิดเห็นของเขาว่าใครในสมัยต่อมาได้อ่านข้อความเหล่านั้นและติดตามคืนค่าวิชาเพิ่มเติม ทำให้ความรู้ของมนุษย์ก้าวข้ามขวางยิ่งขึ้น

หนังสือมีอยู่หลายประเภท เช่น หนังสือทางวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ อักษรศาสตร์ ประวัติศาสตร์ ฯลฯ ล้วนแต่มีประโยชน์เป็นอันมาก นักปราชญ์ในสมัยปัจจุบันได้อศัยตำราวิชาการต่างๆ ที่นักปราชญ์สมัยโบราณเขียนเอาไว้ วิชาการต่างๆ ในสมัยปัจจุบันนี้ไม่ใช่ของใหม่เลย แต่สืบเนื่องมาจากความนึกคิด

หรือนึกฝันของนักปราชญ์และกวีสมัยโบราณเป็นพื้นฐาน ยกตัวอย่าง เช่น จุลแวนนักประพันธ์ทางด้านวิทยาศาสตร์ ได้แต่งไว้ว่า มีเรื่องคำน้ำซึ่งคำน้ำอยู่ได้เป็นเวลานานและสามารถดูดอน้ำแข็งไปผลซึ่นที่ข้าวโภคเหนือได้ซึ่งในสมัยนั้นยังไม่มีเครื่องวัดจะเป็นไปได้เลย แต่ก็ได้ปรากฏเป็นความจริงขึ้นในสมัยปัจจุบัน

ส่วนหนังสือทางวรรณคดี ก็ก่อให้เกิดความเพลิดเพลิน และความรู้อย่างกว้างขวาง เช่น หนังสือรามเกียรติ์ พระอภัยมณี ฯลฯ ก็มีเรื่องที่น่าสนใจมาก นอกจากจะเป็นกัลลุนที่ “เพล่า” แล้ว

ยังได้รับความรู้และคติเตือนใจ ยกตัวอย่างเรื่องรามเกียรติ์ตอน “ศึกทรพิ” ผู้แต่งได้เล่าหากับภารกิจของ ความดีจะมั่งแจ้งชัดเจนเป็นอย่างตื่

ความบันเทิงสมัยปัจจุบัน หนังสือพิมพ์และวารสารต่างๆ ได้พิมพ์ จำนวนอย่างแพร่หลาย หนังสือเหล่านี้ บรรยายความรู้และความบันเทิงล้วนแต่ เป็นประโยชน์แก่ผู้อ่านตามพื้นความรู้ ของแต่ละคนเป็นอย่างตี แม้จะมีส่วน แสดงอยู่บ้างก็เพียงส่วนเล็กน้อยเท่านั้น นอกจากนั้นยังมีหนังสือที่ผู้แต่งได้ รวบรวมหนังสือรุ่นเก่าที่ให้ความรู้อย่าง กว้างขวาง ควรแก่ความสนใจไว้อีกมาก ดังนั้นหนังสือต่างๆ จึงหาอ่านได้ไม่ยากเลย ผิดกับสมัยโบราณ เพราะการที่จะเรียน

หนังสือศึกษาหาความรู้เป็นไปด้วยความ ลำบาก

พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้า เจ้าอยู่หัว เมื่อทรงบูรณะวัดพระเชตุพน ทรงมีพระราชประสงค์จะให้เป็นแหล่ง เล่าเรียนวิชาความรู้ของมหาชน จึงทรง เลือกสรรคำรับคำราต่างๆ หรือให้ผู้รู้ แต่งขึ้น และโปรดเกล้าฯ ให้จารึกแผ่นหิน ประดับไว้ในบริเวณวัดพระเชตุพน ศิลาจารึกเหล่านี้ มีผู้คัดถอกกันนำไปพิมพ์ หลายหน วัดพระเชตุพนจึงเป็นแหล่งที่ นับว่าเป็นมหาวิทยาลัยแห่งแรกของไทย

นับว่าตนเป็นผู้ที่มีโชคดีที่มีโอกาส ศึกษาในสมัยที่มีหนังสือซึ่งผู้แต่งได้ แต่งไว้เพื่อให้ผู้อื่นได้ค้นคว้าหาความรู้ มากมาย

หนังสือนี้ มีมากมาย หลายชนิด นำด้วยจิต เรื่องรัก ชั้นลดได
 ให้ความรู้ คำเรื่อง บันเทิงใจ
 มีชา หลายอย่าง ต่างจำพวก
 วิชาการ ศรรมา สารพัน

ฉบับใหม่ ใจความ อ่านทกฉบับ
 ล้วนสดุดาก คณได หลับสนต์
 ช้าชากัน ฉบับอ่านได ไม่เบื่อเลย

“ฉบับอ่านหนังสือ” : ๒๓

หฤษฐ์ใหม่ : นวัตกรรมใน พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

สุชาดา เมฆราชา

ปัญหาหลักของเกษตรกรในอดีตจนถึงปัจจุบันที่สำคัญประการหนึ่งคือ การขาดแคลนน้ำเพื่อเกษตรกรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเขตพื้นที่การเกษตรที่อาศัยน้ำฝน ซึ่งเป็นพื้นที่ส่วนใหญ่ของประเทศไทยที่อยู่ในเขตที่มีฝนค่อนข้างน้อยและส่วนมากเป็นนาข้าวและพืชไร่ เกษตรกรยังคงทำการเพาะปลูกได้ปีละครึ่งในช่วงฤดูฝนเท่านั้น และมีความเสี่ยงกับ

ความเสียหายอันเนื่องมาจากการแปรปรวนของดินฟ้าอากาศและฝนทึ่งช่วง แม้ว่าจะมีการขุดบ่อหรือสร้างเก็บน้ำไว้ใช้บ้างแต่ก็มีขนาดไม่เพียงพอ หรือมีปัจจัยอื่นๆ ที่เป็นปัญหาให้มีน้ำใช้ไม่เพียงพอ รวมทั้งระบบการปลูกพืชที่ไม่มีหลักเกณฑ์ใดๆ และส่วนใหญ่ปลูกพืชชนิดเดียว ด้วยเหตุนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวจึงได้พระราชทานพระราชดำริ

ภาพจาก อินเตอร์เน็ต

ภาพจาก อินเตอร์เน็ต

เพื่อช่วยเหลือเกษตรกรที่ประสบความยากลำบากดังกล่าวให้สามารถผ่านพ้นช่วงเวลาวิกฤติ โดยเฉพาะการขาดแคลนน้ำได้โดยไม่เดือดร้อน และยากลำบากนัก พระราชนัดรินีทรงเรียกว่า “**ทฤษฎีใหม่**” ซึ่งเป็นแนวทางหรือหลักการในการบริหารการจัดการที่ดินและน้ำ เพื่อการเกษตรในที่ดินขนาดเล็กให้เกิดประโยชน์สูงสุด

ทฤษฎีใหม่ขั้นต้น
การจัดสรรพื้นที่อยู่อาศัยและที่ทำกินให้แบ่งพื้นที่ออกเป็น ๔ ส่วนตามอัตราส่วน ๓๐:๓๐:๓๐:๑๐ ซึ่งหมายถึง
พื้นที่ส่วนที่หนึ่ง ประมาณ ๓๐ % ให้ปููกข้าวในฤดูฝน เพื่อใช้เป็นอาหารประจำวันสำหรับครอบครัวให้เพียงพอตลอดปี เพื่อตัดค่าใช้จ่ายและสามารถพึ่งตนเองได้

ฤดูแล้ง ตลอดจนการเลี้ยงสัตว์น้ำและพืชน้ำต่างๆ

พื้นที่ส่วนที่สอง ประมาณ ๓๐ % ให้ปููกข้าวในฤดูฝน เพื่อใช้เป็นอาหารประจำวันสำหรับครอบครัวให้เพียงพอตลอดปี เพื่อตัดค่าใช้จ่ายและสามารถพึ่งตนเองเองได้

พื้นที่ส่วนที่สาม ประมาณ ๓๐ % ให้ปููกไม้ผล ไม้ยืนต้น พืชผัก พืชไร่ พืชสมุนไพร ฯลฯ เพื่อใช้เป็นอาหารประจำวัน หากเหลือบริโภคก็นำไปจำหน่าย

ทฤษฎีใหม่ : นวัตกรรมในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว : ๒๕

พื้นที่ส่วนที่สี ประมาณ ๑๐ % เป็นที่อยู่อาศัย คอกสัตว์เลี้ยงและ โรงเรือนอื่นๆ

หลักการและแนวทางสำคัญ

(๑) เป็นระบบการผลิตแบบ พอเพียงที่เกษตรกรสามารถเลี้ยง ตัวเองได้ในระดับที่ประหยัดก่อน ทั้งนี้ ชุมชนต้องมีความสามัคคี ร่วมมือร่วมใจในการช่วยเหลือ ซึ่งกันและกัน ทำงานเดียวกับการ “ลงแขก” แบบเดิม เพื่อลด ค่าใช้จ่าย

(๒) เนื่องจากข้าวเป็นปัจจัยหลัก ที่ทุกครัวเรือนจะต้องบริโภค ดังนั้น จึงประมาณว่าครอบครัวหนึ่งทำนา ๔ ไร่ จะทำให้มีข้าวพอกินตลอดปี โดย ไม่ต้องซื้อหาในราคากแพง เพื่อยืดหลัก พึงตนเองได้อย่างมีอิสรภาพ

(๓) ต้องมีน้ำเพื่อการเพาะปลูก สำรองไว้ใช้ในฤดูแล้ง หรือระยะเวลา ฝนทึ่งช่วงได้อย่างพอเพียง ดังนั้น จึงจำเป็นต้องกันที่ดินส่วนหนึ่งไว้ ชุดส่วนน้ำ โดยมีหลักกว่าต้องมีเพียงพอก ที่จะทำการเพาะปลูกได้ตลอดปี ทั้งนี้ ได้พิจารณาขนาดพื้นที่ต่อไร่ ที่ต้องมีน้ำ ๑,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร ต่อการเพาะปลูก ๑ ไร่ โดยประมาณ

(๔) การจัดแบ่งแปลงที่ดิน เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดนี้ พระบาท สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงคำนวณและ คำนึงจากอัตราถือครองที่ดินถ้วนเฉลี่ย ครัวเรือนละ ๑๕ ไร่ อย่างไรก็ตาม หากเกษตรกรมีพื้นที่ถือครองน้อยกว่า หรือมากกว่านี้ ก็สามารถใช้อัตราส่วน ๓๐:๓๐:๓๐:๑๐ ไปเป็นเกณฑ์ปรับให้ ได้เข็มกัน

ภาพจาก อินเตอร์เน็ต

ภาพจาก อินเดียเนีย

ทฤษฎีใหม่ขั้นที่สอง

เมื่อเกษตรกรเข้าใจหลักการ และได้ปฏิบัติในที่ดินของตนจนได้ผลแล้ว ก็ต้องเริ่มขั้นที่สอง คือ ให้เกษตรกรรวมพลังกันในรูปกลุ่ม หรือ สหกรณ์ ร่วมแรงร่วมใจกันดำเนินการ ในด้าน

(๑) การผลิต เกษตรกรจะต้องร่วมมือในการผลิตโดยเริ่มตั้งแต่ขั้นเตรียมดิน การหาพืชพืช ปุ๋ย การหาน้ำ และเครื่องจักร เพื่อการเพาะปลูก

(๒) การตลาด เมื่อมีผลผลิตแล้ว จะต้องเตรียมการต่างๆ เพื่อการขายผลผลิตให้ได้ประโยชน์สูงสุด

เช่น การเตรียมลานตากซ้ำร่วมกัน การจัดหาอุปกรณ์รวมกัน เตรียมหาเครื่องสีซ้ำ ตลอดจนการรวมกันขายผลผลิตให้ได้ราคาดี และลดค่าใช้จ่ายลงตัว

(๓) สวัสดิการ (สาธารณสุข เงินกู้) แต่ละชุมชนควรมีสวัสดิภาพ และบริการที่จำเป็น เช่น มีสถานอนามัยเมื่อยามป่วยไข้ หรือมีกองทุนไว้กู้ยืมเพื่อประโยชน์ในกิจกรรมต่างๆ ของชุมชน

(๔) การศึกษา สังคม และศาสนา

ทฤษฎีใหม่ : นวัตกรรมในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว : ๒๗

ทฤษฎีใหม่ขั้นที่สาม

เมื่อดำเนินการฝ่านพื้นที่สอง แล้วเกษตรกรหรือกลุ่มเกษตรกรก็ควร พัฒนาภารหน้าไปสู่ขั้นที่สามต่อไปคือ ติดต่อประสานงาน เพื่อจัดหาทุน หรือ แหล่งเงิน เซ่น ธนาคาร หรือบริษัท ห้างร้านเอกชน มาช่วยในการลงทุน และพัฒนาคุณภาพชีวิต

พิชที่ครรภูก สัตว์ที่ครรเลี้ยง

ไม้มผลและผักยืนต้น : มะม่วง มะพร้าว มะขาม ขันนุน ตะมุด ลิ้ม กับ ลิ้ว น้อยหน่า มะละกอ กะท้อน แคบ้าน มะรุม สะเดา ฯลฯ ก็สามารถ เป็นต้น

ผักล้มลุกและดอกไม้ : มันเทศ เมื่อก ถัวผักหวาน มะเขือ มะลิ ดาวเรือง บานไม้รูริ กระลาบ รัก และช่อนกลิน เป็นต้น

สมุนไพรและเครื่องเทศ : หมาก พลู พริกไทย บุก บัวก มะเกลือ ชุมเห็ด หญ้าแฟก และพืชผักบางชนิด เช่น กระเพรา ໂ开荒 พา สะระแหน่ แมงลัก และตะไคร้ เป็นต้น

พืชไร่ : อบทิ ข้าวโพด ถัวเหลือง ถัวลิสง ถัวพุ่ม ถัวมะแซ ข้ออย มันสำปะหลัง ละหุ่ง นุ่น

พืชบำรุงดิน และพืชคลุมดิน :

ถัวมะแซ ถัวยา มาต้า โสน แอฟริกัน โสนพื้นเมือง ปอเทือง ชี้เหล็ก กระถิน รวมทั้งถัวเขียว และถัวพุ่ม เป็นต้น

สัตว์เลี้ยงอื่นๆ

(๑) สัตว์น้ำ เช่น ปลาใน ปลานิล ปลาตะเพียนขาว ปลาดุก เพื่อเป็นอาหารเสริมประเททโปรดีน และยังสามารถนำไปจำหน่ายเป็น รายได้เสริมได้อีกด้วย ในบางพื้นที่ สามารถเลี้ยงกบได้

(๒) สุกร หรือ ไก่ เลี้ยงบนขอบ สรวงน้ำ ทั้งนี้ นูลสุกรและไก่สามารถ นำมาเป็นอาหารปลา บางแห่ง อาจเลี้ยงเป็ดได้

ข้อควรพิจารณา

๑. การดำเนินการตามทฤษฎี-ใหม่นั้นมีปัจจัยประกอบหลายประการ ขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมในแต่ละ ท้องถิ่น จะนั้นเกษตรกรควรขอรับ คำแนะนำจากเจ้าหน้าที่ด้วย

๒. การขุดสรวงน้ำนั้น จะต้อง สามารถเก็บกักน้ำได้ เพราะสภาพดิน ในแต่ละท้องถิ่นแตกต่างกัน เช่น ดินร่วน ดินทราย ซึ่งเป็นดินที่ไม่

สามารถอุ้มน้ำได้ หรือเป็นดินเบรี้ยว
ดินเค็ม ซึ่งอาจจะไม่เหมาะสมกับพืชที่
ปลูกได้ ฉะนั้น จะต้องพิจารณาให้ดี
และควรขอรับคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่
พัฒนาที่ดินก่อน

๓. ขนาดของพื้นที่ พระบาท-
สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงคำนวณและ
คำนึงจากอัตราการถือครองที่ดิน
ถ้วนเฉลี่ยครัวเรือนละ ๑๕ ไร่ แต่ให้เพียง
เข้าใจว่าอัตราส่วนเฉลี่ยขนาดพื้นที่นี้
มิใช่หลักตายตัว หากพื้นที่การถือครอง
ของเกษตรกรจะมีน้อยกว่าหรือ
มากกว่านี้ ก็สามารถนำอัตราส่วนนี้

(๓๐ : ๓๐ : ๓๐ : ๑๐) ไปปรับใช้ได้

๔. การปลูกพืชหลายชนิด เช่น
ข้าวซึ่งเป็นพืชหลักไม่ผล พืชไร่และพืช
สมุนไพร อีกทั้งยังมีการเลี้ยงปลา หรือ
สัตว์อื่นๆ ซึ่งเกษตรกรสามารถนำมา

บริโภคได้ตลอดทั้งปี เป็นการลด
ค่าใช้จ่ายในส่วนของอาหารสำหรับ
ครอบครัวได้ และส่วนที่เหลือสามารถ
จำหน่ายเป็นรายได้ให้แก่ครอบครัว¹
ได้อีกด้วย

๕. ความร่วมมือร่วมใจของ
ชุมชนจะเป็นกำลังสำคัญในการปฏิบัติ
ตามหลักทฤษฎีใหม่ เช่น การลงแรง
ช่วยเหลือกัน หรือที่เรียกว่า การลงแรง
นอกจากจะทำให้เกิดความรักความ
สามัคคีในชุมชนแล้ว ยังเป็นการลด
ค่าใช้จ่ายในการจ้างแรงงานได้
อีกด้วย

๖. ในระหว่างการขุดสร้างน้ำ
จะมีดินที่ถูกขุดขึ้นมาเป็นจำนวนมาก
หน้าดินซึ่งเป็นดินดีควรนำไปกองไว้
ต่างหาก เพื่อนำมาใช้ประโยชน์ในการ
ปลูกพืชต่างๆ ในภายหลัง โดยนำมา
เกลี่ยคุณดินชั้นล่างที่เป็นดินไม่ดี
ซึ่งอาจน้ำมากทำขوبะน้ำหรือ
ยกกองสำหรับปลูกไม่ผล

ภาพ ๒๘: น้ำดินที่ถูกขุดขึ้นมาจากการสร้างน้ำประจําอยู่หัว : ๒๙

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
ได้มีพระราชดำรัสเกี่ยวกับทฤษฎีใหม่
เมื่อวันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๓๘ ณ
ศาลาดุสิตาลัย มีความตอนหนึ่ง ดังนี้

“...การทำทฤษฎีใหม่นั้นมิใช่
ของง่ายๆ แล้วแต่ที่ แล้วแต่โอกาส
และแล้วแต่ตั้งบประมาณ เพราะว่า
เดือนนี้ประชาชนทราบถึงทฤษฎีใหม่
นึกว่างวางและแต่ละคนก็อยาก
ให้ทางราชการชุดสระแล้วซวย
แต่มันไม่ใช่สิ่งง่ายนัก บางแห่ง¹
ชุดแล้วไม่มีน้ำ แม้จะมีน้ำฝนก็อยู่
ไม่ได้ เพราะว่ามันรั่ว หรือบางทีก็
เป็นที่ที่รับน้ำไม่ได้ ทฤษฎีใหม่นี้
จึงต้องมีพื้นที่ที่เหมาะสมด้วย...
ฉะนั้น การที่ปฏิบัติตามทฤษฎีใหม่
หรืออิกนัยหนึ่ง ปฏิบัติเพื่อหน้า
ให้แก่รำภ្យร เป็นสิ่งที่ไม่ใช่ง่าย
ต้องซวยกันทำ...”

ควรทำ

๑. ปรับอัตราส่วนที่กำหนดไว้
ให้เหมาะสมกับพื้นที่ และสภาพ
แวดล้อม (๓๐ : ๓๐ : ๓๐ : ๑๐)

๒. ต้องปลูกข้าวให้เพียงพอ
ต่อการบริโภคในครัวเรือนตลอดทั้งปี

๓. ควรศึกษาสภาพดินก่อน
ดำเนินการชุดสระว่า จะสามารถเก็บ
กักน้ำได้หรือไม่ โดยปรึกษากับ
เจ้าหน้าที่

๔. ควรนำหน้าดินจากการชุด
สระน้ำไปถมไว้บริเวณที่จะทำการ
เพาะปลูก

๕. ควรปลูกผักสวนครัว
พืชสมุนไพรบริเวณที่ว่างรอบบ้านเพื่อ²
ลดค่าใช้จ่ายด้านอาหารในครัวเรือน

๖. ควรเลี้ยงสัตว์ที่เกื้อกูล
ต่อกันและกัน เช่น ไก่ เป็ด หรือหมู
บริเวณขอบสระน้ำ หรือบริเวณบ้าน

๗. ควรเลี้ยงปลาในสระน้ำ
เพื่อการบริโภคอาหารโปรดีน และยัง³
สามารถขายเป็นรายได้เสริมของ
ครอบครัวอีกด้วย

๘. ควรปลูกหญ้าแฟก เพื่อ⁴
ป้องกันการพังทลายรอบคันสระน้ำ

๙. ควรมีความสามัคคีใน
ห้องถิ่น โดยช่วยกันทำแบบ “ลงแขก”
จะทำให้ประสบผลสำเร็จ

๑๐. ควรปรึกษาเจ้าหน้าที่จาก
กรมพัฒนาที่ดิน กรมวิชาการเกษตร
กรมชลประทาน กรมส่งเสริมการเกษตร
ตลอดจนนายอำเภอ เกษตรอำเภอ
เกษตรตำบล และเจ้าหน้าที่อื่นๆ
ที่เกี่ยวข้อง

ไม่ควรทำ

๑. อุปการคิดว่าถ้ามีพื้นที่เกษตรฯ น้อยกว่า หรือมากกว่า ๑๕ ไร่ จะทำทฤษฎีใหม่ไม่ได้

๒. ไม่ควรเสียดายที่ติดส่วนหนึ่งที่จะต้องนำมาขุดเป็นสระน้ำ และถ้ามีส่วนน้ำอยู่แล้ว ไม่จำเป็นต้องขุดสระใหม่ เพียงแต่ปรับปรุงให้สามารถเก็บกักน้ำได้

๓. อุปการทำลายหน้าดินที่มีความชุดมสมบูรณ์ในขณะขุดสระน้ำ

๔. ไม่ควรปลูกพืชหรือไม่ยืนต้นที่ต้องการน้ำมากบริเวณคันขوبสระน้ำ

๕. ไม่ควรปลูกพืชเพียงชนิดเดียว

๖. หากดำเนินการด้านการเกษตรรวมอื่นได้ผลอยู่แล้ว ไม่ควรปรับเปลี่ยนมาทำทฤษฎีใหม่ เพราะไม่จำเป็น

๗. หากสภาพภูมิประเทศไม่เหมาะสม ทำทฤษฎีใหม่ไม่ได้ ก็ต้องหาแนวทางอื่นที่เหมาะสมต่อไป

๘. อุปการถือถอยและเกียจคร้าน

จากรายการ “เฉลิมพระเกียรติในหลวง ๙๙ พรรษา” ออกอากาศทางสถานีวิทยุราษฎร์ AM ๑๕๗๕ KHz เมื่อวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๕๔ เวลา ๑๗.๓๐ - ๑๘.๐๐ น.

ภาพจาก อินเตอร์เน็ต

ทฤษฎีใหม่ : นวัตกรรมใช้พลังงานทดแทนเพื่อพัฒนาอย่างยั่งยืน : ๓๑

ทฤษฎีแก้ไขปัญหาน้ำท่วม อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

สุครัตน์ กันทาใจ

“พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว”

ทรงแนะนำวิธีการแก้ปัญหาน้ำท่วม

“ภัยธรรมชาติ” ทั้งอุทกภัยและวาตภัยที่ทำให้ฝนตกหนักในหลายพื้นที่ของประเทศไทย สองผลให้เกิดน้ำท่วมนับพลั้น น้ำป่าไหลหลากน้ำเอ่อล้นตลิ่ง เข้าท่วมบ้านเรือน และพื้นที่การเกษตรเสียหายหนัก มีประชาชนได้รับความเดือดร้อนในหลายจังหวัด ตั้งแต่ภาคกลางภาคอีสานจนถึงภาคใต้ อย่างไรก็ตาม ในหลายพื้นที่สถานการณ์น้ำท่วม

แม้จะมีความรุนแรงอย่างหนักแต่ปริมาณน้ำท่วมซึ่งได้ลดระดับคลี่คลายไปอย่างรวดเร็ว อาทิ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลาเป็นผลอันเนื่องมาจากพระราชดำริตามแนวทางการบริหารจัดการด้านน้ำท่วมล้น หรือ Flood Management ทฤษฎีการแก้ไขปัญหาน้ำท่วมของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวซึ่งเกิดจากสายพวนเนตรอันยาวไกล

และความห่วงใยในพสกนิกรของ
พระองค์

ทฤษฎีแก้ไขปัญหาน้ำท่วม
อันเนื่องมาจาก “พระราชดำริ”
ตามแนวทางการบริหารจัดการด้าน
น้ำท่วมน้ำ (Flood Management)
โดยที่ประเทศไทยตั้งอยู่ในเขตมรสุม
มีฝนตกและปริมาณน้ำฝนสูง จึงเกิด
ปัญหาน้ำท่วมอยู่ในหลายพื้นที่เกือบ
ทุกภูมิภาค พระบาทสมเด็จพระเจ้า
อยู่หัวทรงพระปริวิตกห่วงใยใน
ปัญหาที่เกิดขึ้นอยู่เสมอ และทรง
วิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพของ
พื้นที่ที่ประสบปัญหาน้ำท่วม อีกทั้ง
ทรงคำนึงถึงการเลือกใช้วิธีต่างๆ
ที่เหมาะสมกับสภาพท้องที่ และ

สมรรถนะของกำลังเจ้าหน้าที่ที่มีอยู่
ตลอดจนงบประมาณและค่าใช้จ่าย
ในส่วนที่เกี่ยวข้องด้วย

วิธีการแก้ไขปัญหาน้ำท่วม สามารถทำได้หลายวิธี คือ

๑. การก่อสร้างคันกันน้ำเพื่อ^{ป้องกันน้ำท่วม} ซึ่งเป็นวิธีการดั้งเดิม
แต่โบราณ โดยก่อสร้างคันดินกันน้ำ^{ขนาดที่เหมาะสมขนาดน้ำท่วม} ไปตามลำน้ำ
ห่างจากตลิ่งพօสมควร เพื่อป้องกัน
น้ำท่วมตลิ่งไปท่วมในพื้นที่ต่างๆ
ด้านใน เช่น คันกันน้ำโครงการมูโนะ^{และคันกันน้ำของโครงการปีเหลือง}
อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัด
นราธิวาส เป็นต้น

ภาพจาก อินเตอร์เน็ต

ทฤษฎีแก้ไขปัญหาน้ำท่วมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ : ๓๓

๒. การก่อสร้างทางผ่านน้ำ เพื่อผ่านน้ำทั้งหมดหรือบางส่วนที่ล้นตลิ่งท่วมทันให้ออกไป โดยก่อสร้างทางผ่านน้ำ หรือชุดคลองสายใหม่เชื่อมต่อ กับลำน้ำที่มีปัญหาน้ำท่วม โดยให้น้ำไหลไปตามทางผ่านน้ำที่ชุดชื่นใหม่ ไปลงลำน้ำสายอื่น หรือระบายน้ำออกสู่ ทะเลตามความเหมาะสม ซึ่งการดำเนินการสนองพระราชดำริวิธีนี้ คือดำเนินการโดยกรรมชลประทาน ในการแก้ไขปัญหาจากแม่น้ำโข-ลาก เข้ามาท่วมไรน้ำของราชภูมิเสียหาย หลายหมื่นไร่ทุกปี การชุดคลองมูโนะ ได้ช่วยบรรเทาปัญหาลงได้เป็นอย่างดี

๓. การปรับปรุงและตกแต่ง สภาพลำน้ำเพื่อให้น้ำที่ท่วมทะลักสามารถไหลไปตามลำน้ำได้สะดวก หรือช่วยให้กราะแส้น้ำไหลเร็วขึ้น ขันเป็นการบรรเทาความเสียหายจากน้ำท่วมซึ่งได้โดยใช้วิธีการดังนี้

- ขุดลอกลำน้ำตื้นเขินให้น้ำไหลสะดวกขึ้น
- ตกแต่งดินตามลาดตั้งให้เรียบไม่ให้เป็นอุปสรรคต่อทางเดินของน้ำ
- กำจัดวัชพืช ผักดบชวา และรื้อทำลายสิ่งกีดขวางทางน้ำให้ออกไปจนหมดสิ้น
- หากลำน้ำคาดโคงมากให้หาแนวทางชุดคลองใหม่เป็นลำน้ำสายตรงให้น้ำไหลสะดวก
- การก่อสร้างเขื่อนเก็บกักน้ำ เป็นมาตรการป้องกันน้ำท่วมที่สำคัญ ประการหนึ่งในการกักเก็บน้ำที่ให้ท่วมล้นในฤดูน้ำหลาก โดยเก็บไว้ทางด้านเหนือเขื่อนในลักษณะ ย่างเก็บน้ำ ซึ่งปัจจุบันดำเนินการตามพระราชดำริมากมายหลายแห่ง ในประเทศไทย และการป้องกันน้ำท่วมใหญ่ในระดับประเทศนั้น ขณะนี้ได้ดำเนินการหลายชุด คือ

- โครงการพัฒนาลุ่มน้ำปาสัก อันเนื่องมาจากพระราชดำริในเขต จังหวัดลพบุรีและสระบุรี
- โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำ ปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดนครศรีธรรมราช
- โครงการพัฒนาลุ่มน้ำ นครนายกตอนบน จังหวัดนครนายก

โครงการแก้มลิง

“...ตามปกติ เวลาเราให้ก้าวยกับลิง ลิงจะเคี้ยวแล้วเก็บไว้ในแก้มลิง... เขามีความสามารถในการแก้ม น้ำท่วมลงมา ถ้าไม่ทำ “โครงการแก้มลิง” น้ำท่วมนี้จะ เปรอะไปหมดอย่างที่เปรอะปีนี้ เปรอะไปทั่วภาคกลาง จะต้องทำ “แก้มลิง” เพื่อที่จะเขาน้ำปีนี้ไปเก็บไว้...”

พระราชดำรัส ๕ ธันวาคม ๒๕๓๘

“โครงการแก้มลิง” เป็นส่วนหนึ่ง ของโครงการแก้ไขปัญหาน้ำท่วม พื้นที่ในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล ตามแนวพระราชดำริ โดยประกอบด้วย โครงการชุดลดอุบัติภัยของชาวบ้านน้ำ และ กำจัดวัชพืช โครงการปรับปรุงและ ก่อสร้างสถานีสูบน้ำและประตู ระบายน้ำ

ตามที่ได้เกิดสภาวะน้ำท่วมหนัก ในลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยาเมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๘ อันสืบเนื่องมาจากฝนตกหนักในลุ่มน้ำ ตอนบน ทำให้ปริมาณน้ำจำนวนมาก ไหลลงมาท่วมพื้นที่อย่างรุนแรงใน ลุ่มแม่น้ำยامและน่าน เตรียมกับ ปริมาณน้ำล้นอ่างเก็บน้ำเชื่อมสิริกิติ์ ไปหลักท่วมพื้นที่ทางด้านท้ายน้ำ อย่างหนัก และส่งผลกระทบต่อ สภาวะน้ำท่วมในแม่น้ำเจ้าพระยาตอน ล่างซึ่งรวมถึงเขตกรุงเทพฯ และ ปริมณฑล เป็นเวลากว่า ๒ เดือน

ภาพจาก อินเดีย

ทฤษฎีแก้ไขปัญหาน้ำท่วมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ : ๑๔

คืนวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๓๘ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวโปรดเกล้าฯ ให้เจ้าหน้าที่ดูแลปัญหาน้ำท่วมเข้าเฝ้า เพื่อรับพระราชทานแนวพระราชดำริการป้องกันน้ำท่วมในพื้นที่บริเวณกรุงเทพฯ และปริมณฑล โดยทรงเปรียบเทียบการกินอาหารของลิงหลังจากที่ลิงเคี้ยวガัดวายแล้วจะยังไม่กลืน แต่จะเก็บไว้ภายในแก้มทั้งสองข้างแล้วค่อยๆ ดูนกถัวยมากินในภายหลัง เช่นเดียวกับกรณีการผันน้ำจากแม่น้ำเจ้าพระยา รวมทั้งน้ำที่ขึ้นมาตามช่องต่างๆ เมื่อน้ำท่ามกลางนุน ให้ไปเก็บไว้ที่บึงใหญ่ที่อยู่ใกล้กับพื้นที่ขายทะล์ และมี

ประชุมน้ำขนาดใหญ่สำหรับปิดกันน้ำบริเวณแก้มลิง สำหรับฝั่งตะวันตกจะอยู่ที่คลองขายทะล์ ด้านฝั่งตะวันออก บริเวณแก้มลิงจะอยู่ที่คลองสรรพสามิต เมื่อเวลา_n้ำท่ามกลางลงให้เปิดประตูระบายน้ำออกไป บึงจะสามารถรับน้ำชุดใหม่ต่อไปได้

แนวทางที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้พระราชทานพระราชดำริแก้ไขปัญหาน้ำท่วมกรุงเทพฯ คือ

ประการแรกสร้างคันกันน้ำโดยปรับปรุงแนวถนนเดิม

ประการที่สอง จัดให้มีพื้นที่สีเขียว (Green Belt) ตามพระราชดำริ

ภาพจาก อินเดียและค

เพื่อกันการขยายตัวของเมือง และเพื่อแปลงสภาพให้เป็นทางระบายน้ำ เมื่อมีน้ำหลัก

โครงการที่สาม ดำเนินการ ขุดลอกคลองขยายคลองที่มีอยู่เดิม และขุดใหม่นอกแนวคันกันน้ำ

โครงการที่สี่ สร้างสถานที่เก็บน้ำตามจุดต่างๆ

โครงการที่ห้า ขยายช่องทางรับน้ำที่ฝ่านทางรถไฟและทางหลวง

กรมทางหลวงได้ดำเนินการตาม “โครงการพระราชดำริแก้มลิง” โดยใช้แนวถนนสุขุมวิทเป็นคันกันน้ำทะเลที่หนุนท่อมเขื่อนมาบนชายฝั่งทะเล และใช้พื้นที่ด้านในของถนนสุขุมวิทเป็นพื้นที่พักน้ำที่แหลมจากตอนบนพร้อมทั้งประสานงานกับกรมชลประทานและกรมโยธาธิการ ดำเนินการก่อสร้างสถานีสูบน้ำตามคลองต่างๆ เลี้ยงถนนสุขุมวิทด้วยมีประสิทธิภาพ แนวคลองชายทะเลโดยมีประสิทธิภาพ

ในการสูบน้ำตามคลองต่างๆ คือ คลองตำหรุ คลองบางปalaria คลองบางปลา คลองเจริญราษฎร์ คลองด่าน คลองชลหารพิจิตร รวมปริมาณน้ำที่สามารถสูบออกทะเล ๒๖๗ ลูกบาศก์เมตรต่อวินาทีทำให้น้ำตามคลองต่างๆ ของพื้นที่ด้านบนสามารถไหลลงสู่ด้านล่างได้สะดวกรวดเร็วขึ้น

การแก้ไขปัญหาน้ำท่วมพื้นที่ในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑลตามแนวพระราชดำริ “แก้มลิง” มีลักษณะและวิธีการดังนี้

๑. ดำเนินการระบบยาน้ำออกจากพื้นที่ตอนบนให้ไหลไปตามคลองในแนวเหนือ-ใต้ ลงคลองพักน้ำขนาดใหญ่ที่บริเวณชายทะเล เช่น คลองชายทะเลของฝั่งตะวันออกซึ่งจะทำหน้าที่เป็นบ่อเก็บน้ำขนาดใหญ่ คือ “แก้มลิง” ต่อไป

๒. เมื่อระดับน้ำทะเลลดต่ำกว่าระดับน้ำในคลอง ก็จะหายน้ำจาก

ทฤษฎีแก้ไขปัญหาน้ำท่วมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ : ๓๗

คลองดังกล่าวออกแบบประดูรระบายน้ำโดยใช้หลักทฤษฎีแรงโน้มถ่วงของโลก (Gravity Flow) ตามธรรมชาติ

๓. สูบน้ำออกจากคลองที่ทำหน้าที่ “แก้มลิง” นี้ เพื่อให้น้ำตอบบนค่อยๆ ไหลมาลงตลอดเวลา ส่งผลให้ปริมาณน้ำท่วมพื้นที่ลดน้อยลง

๔. เมื่อรับน้ำทะเลขูงกว่าระดับน้ำในลำคลอง ให้ปิดประดูรระบายน้ำเพื่อป้องกันไม่ให้น้ำย้อนกลับโดยยึดหลักน้ำไหลลงทางเดียว (One-way Flow)

หลักการ ๓ ประการ ที่จะทำให้โครงการแก้มลิงมีประสิทธิภาพบรรลุผลสำเร็จตามแนวพระราชดำริ คือ การพิจารณา

๑. สถานที่ที่จะทำหน้าที่เป็นปอดพักและวิธีการซักน้ำท่วมให้เข้าสู่ปอดน้ำ

๒. เส้นทางน้ำไหลที่สะดวกต่อการระบายน้ำเข้าสู่แหล่งที่ทำหน้าที่ปอดพักน้ำ

๓. การระบายน้ำออกจากปอดพักน้ำต้องเป็นไปอย่างต่อเนื่อง

“โครงการแก้มลิงฝั่งตะวันออกของแม่น้ำเจ้าพระยา” ใช้คลองชายะเหลืองตั้งอยู่ริมทะเลด้านจังหวัดสมุทรปราการทำหน้าที่เป็นปอดพักน้ำหรือปอดน้ำ ส่วน “โครงการแก้มลิงในพื้นที่ฝั่งตะวันตกของแม่น้ำเจ้าพระยา” ทำหน้าที่รับน้ำในพื้นที่ฝั่งตะวันตกของแม่น้ำเจ้าพระยา เพื่อระบายน้ำท่วมอุกหะเดียนจังหวัดสมุทรสาคร พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้พระราชทานพระราชดำริเพื่อให้การระบายน้ำท่วมอุกหะเดียนเข้าสู่ด้วยวิธีการต่างๆ อาทิ โครงการแก้มลิง “แม่น้ำท่าจีนตอนล่าง” ซึ่งใช้หลักการในการควบคุมน้ำในแม่น้ำท่าจีน คือ

ภาพจาก อินเดอร์นิค

เปิดระบบนำ้งานมากลงสู่อ่าวไทย
เมื่อระดับน้ำทะลุเดือด

โครงการแก้มลิงแม่น้ำท่าจีน
ตอนล่างจะมีประสิทธิภาพสมบูรณ์
ต้องดำเนินการครบระบบ ๓ โครงการ
ด้วยกัน คือ

๑. โครงการแก้มลิง “แม่น้ำ
ท่าจีนตอนล่าง”

๒. โครงการแก้มลิง “คลอง
มหาชัย-คลองสนามชัย”

๓. โครงการแก้มลิง “คลอง
สุนัขหอน”

โครงการแก้มลิงนับเป็น
นิมิตหมายที่จะนำพากาชาดไทยให้
รอดพ้นจากทุกข์ภัย ที่น้ำความ
เดือดร้อนแสนลำเค็ญมาสู่ชีวิตที่
อบอุ่นปลอดภัยซึ่งแนวพระราชดำริ

อันเป็นทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหาร
จัดการด้านน้ำท่วมนี้ มีพระราชดำริ
เพิ่มเติมว่า

“...ได้ดำเนินการในแนวทาง
ที่ถูกต้องแล้ว ขอให้รับเร่งหาวิธี
ปรับปรุงและเพิ่มประสิทธิภาพ
ต่อไป เพราะโครงการแก้มลิงใน
อนาคตจะสามารถช่วยพื้นที่ได้
หลายพื้นที่...”

จากรายการ
“ปักหมุดจากสำนักงานเลขานุการ”
ออกอากาศทางสถานีวิทยุสวัสดิ์รัมย์
AM ๑๕๗๕ KHz
วันที่ ๙ พฤษภาคม ๒๕๕๔
เวลา ๑๗.๓๐ – ๑๘.๐๐ น.

ทฤษฎีแก้ไขปัญหาน้ำท่วมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ : ๓๙

สมเด็จพระศรีสวัสดิ์ราบรมราชเทวี พระพันวัสสาอัยยิกาเจ้า

ยูเนสโก : ยกย่องให้ทรงเป็นบุคคลสำคัญที่มีผลงาน
ด้านการศึกษา สาธารณสุข และวัฒนธรรม

ทรงค์ บุญเสถียรวงศ์ *

ในการประชุมสมัยสามัญขององค์การศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (ยูเนสโก) ครั้งที่ ๓๔ ที่สำนักงานใหญ่องค์การยูเนสโก กรุงปารีส ประเทศฝรั่งเศส เมื่อวันที่ ๙ พฤษภาคม ๒๕๕๔ ที่ประชุมฯ ได้มีมติรับรองการประกาศร่วมเฉลิมฉลองในวาระครบรอบ ๑๕๐ ปี แห่งการพระราชสมภพของสมเด็จพระศรีสุรินทิราบรมราชเทวี พระพันวัสดาอ้ายยิกาเจ้า ซึ่งจะตรงกับวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๕๔ โดยยูเนสโกได้ยกย่องให้ทรงเป็นบุคคลสำคัญที่มีผลงานด้านการศึกษา สาธารณสุข และวัฒนธรรม

หากท่านผู้อ่านได้ผ่านมาอย่างเฉลี่ยงชั้น ๒ ทางเข้าห้องประชุมของกระทรวงการต่างประเทศ ถนนศรีอยุธยา ท่านจะได้พบเห็นพระบรมสาทีสลักษณ์ของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เดียงคู่กับพระสาทีสลักษณ์ของสมเด็จพระศรีสุรินทิราบรมราชเทวี พระพันวัสดาอ้ายยิกาเจ้า (สมเด็จพระนางเจ้าสุวังวัฒนา พระบรมราชเทวี) ซึ่งทั้งสองพระองค์ทรงเป็นสมเด็จพระบรมราชชนกและสมเด็จพระชนนีของสมเด็จพระมหาธิตลาธิเบศร์ อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก (สมเด็จเจ้าฟ้ามหิดลอดุลยเดช กรมหลวงสงขลานครินทร์) หรือสมเด็จพระราชนิตาของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลปัจจุบัน

* หัวหน้ากลุ่มงานความมั่นคงระหว่างประเทศ
(นักการทูตชำนาญการพิเศษ) กระทรวงการต่างประเทศ

สมเด็จพระศรีสุรินทิราบรมราชเทวี พระพันวัสดาอ้ายยิกาเจ้า
ยูเนสโก : ยกย่องให้ทรงเป็นบุคคลสำคัญที่มีผลงานด้านการศึกษา สาธารณสุข และวัฒนธรรม

สมเด็จพระพันวัสรสาอัญยิกาเจ้าทรงเป็นเจ้านายราชนาวีชั้นสูงที่ทรงดำรงพระชนมายุถึง ๖ แผ่นดิน กล่าวคือ ทรงเป็นพระราชนิรดิการในพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ ประสูติแต่เจ้าจอมมารดาเปี้ยม สุจิตรกุล (ภาษาหลังได้รับการสถาปนาเป็น สมเด็จพระปิยมหาราชศรีพัชรินทรมาตา) ทรงพระราชนิรดิการเมื่อวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๔๐๕ เมื่อแรกประสูติ รัชกาลที่ ๕ พระราชนิรดิการทรงนามว่า พระเจ้าลูกเธอ พระองค์เจ้าสว่างวัฒนา

เมื่อเจริญพระชันษา พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ ได้ทรงรับพระองค์เจ้าสว่างวัฒนา เป็นพระภรรยาเจ้าชั้นลูกหลง (ลูกกษัตริย์) รัชกาลที่ ๕ ทรงเรียกพระองค์เจ้าหญิงสว่างวัฒนาว่า แม่กลาง โดยทรงเรียกพระองค์เจ้าหญิงสุนันทา กุมาเรวัตโน (สมเด็จพระนางเจ้าสุนันทา กุมาเรวัตโน พระบรมราชเทวี หรือ สมเด็จพระนางเรืองล้ม) ว่า แม่ใหญ่ และทรงเรียกพระองค์เจ้าหญิงเสาวภาผ่องศรี (สมเด็จพระศรีพัชรินทรบรมราชนีนาถ พระพันปีหลวง) ว่า แม่เล็ก เนื่องจากทั้งสามพระองค์ทรงเป็นพี่น้องร่วมเจ้าจอมมารดาเดียวกัน

สมเด็จพระพันวั斯สาอัยยิกาเจ้าทรงเป็นสมเด็จพระชนนีของสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช เจ้าฟ้ามหาชีรุณหิศ สยามมกุฎราชกุมารพระองค์แรกของไทย แต่เป็นที่น่าเสียดายว่า สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชพระองค์นั้น ประชวรด้วยพระโรคไข้รากสาดน้อยและเสด็จสวรรคตอย่างกะทันหัน เมื่อวันที่ ๔ มกราคม ๒๕๓๗ ขณะมีพระชนมายุเพียง ๑๙ ขันปี

สมเด็จพระพันวัสสาฯ ทรงมีพระราชโอรสและพระราชธิดา ๘ พระองค์ ดังนี้

๑. สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้ามหาชีรุณหิศ
๒. สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้าอิศริยาลงกรณ์
๓. สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้าหถิงวิจิตรจิรประภา
๔. สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้าสมมติวงศ์วโรทัย
  - กรมขุนศรีธรรมราชาธำรงฤทธิ์
๕. สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้าหถิงวไถยอลองกรณ์
  - กรมหลวงเหง摊บุรีราษฎรินทร์
๖. สมเด็จพระเจ้าลูกยาenko เจ้าฟ้าหถิงศิริภรณ์โถกาน
๗. สมเด็จพระเจ้าลูกยาenko เจ้าฟ้าหถิงพิศลอดุลยเดช
  - กรมหลวงสงขลาณคณิพร์
๘. สมเด็จพระเจ้าลูกยาenko เจ้าฟ้าหถิง (สืบพระชนม์เมื่อประศุติ)

สมเด็จพระพันวัสสาฯ ทรงสูญเสียพระราชโอรสและพระราชธิดาด้วยสืบพระชนม์แต่ยังทรงพระเยาว์ คงเหลือแต่สมเด็จเจ้าฟ้าวไถยอลองกรณ์ฯ และสมเด็จเจ้าฟ้าหถิงพิศลอดุลยเดช เพียง ๒ พระองค์ ที่ทรงเจริญพระชนม์เป็นผู้ใหญ่

ด้วยพระคุณลักษณะที่เปี่ยมล้นด้วยพระเมตตาของสมเด็จพระพันวัสสาฯ โดยเฉพาะกับเหล่าพระปะปะยูรญาติ และบุคคลรอบข้าง ดังนั้น เมื่อเจ้าจอมมารดา หม่องราชวงศ์เนื่อง สนิทวงศ์ และเจ้าจอมมารดาพร้อม ในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ถึงแก่อนิจกรรม เป็นเหตุให้รัชกาลที่ ๕ ทรงนำพระราชโอรสและพระราชธิดา ซึ่งต่างทรงกำพร้าเจ้าจอมมารดาทั้ง ๘ พระองค์

สมเด็จพระศรีสวินทิราบรมราชเทวี พระพันวัสสาอัยยิกาเจ้า : ๔๓
มุเนสโก : ยกย่องให้ทรงเป็นบุคคลสำคัญที่มีผลงานด้านการศึกษา สาธารณสุข และวัฒนธรรม

คือ พระองค์เจ้าหถึงเยาวภาพวงศ์สินท และพระองค์เจ้ารังสิตประยูรศักดิ (สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาชัยนาทเนนทร ต้นราชสกุล รังสิต) ประสูติแต่เจ้าจอมมารดา หม่อมราชวงศ์เนื่องฯ และพระองค์เจ้าหถึง ประภาพรรณพีໄล และพระองค์เจ้าหถึงวาปีบุษกร ประสูติแต่เจ้าจอมมารดา พร้อม มาพระราชทานแก่สมเด็จพระพันวัสดาฯ โดยสมเด็จฯ ทรงเลี้ยงดู พระเจ้าลูกเธอทั้ง ๔ พระองค์ เป็นอย่างดีเท่ากับพระเจ้าลูกเธอของพระองค์เอง

นอกจากนี้ ทรงมีนำพระทัยที่เมตตาด้วยทรงดูแลการประสูติกาลของพระหน่อเจ้าฟ้าในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว และพระนางเจ้าสุวัทนฯ พระวรราชเทวี โดยในหลวงรัชกาลที่ ๖ ทรงฝ่ากสมเด็จเจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี (ประสูติก่อนรัชกาลที่ ๖ จะเสด็จสรวงคตเพียง ๑ วัน) กับ สมเด็จพระพันวัสดาฯ ว่า “ขอฝ่ากลูกด้วย” ด้วยทรงเป็นพระบรมวงศ์ชั้นผู้ใหญ่ และเป็นพระญาติที่สนใจใกล้ชิดในฐานะสมเด็จพระมาตุจชาเจ้า (ป้า)

ทั้งนี้ ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว และพระบาท สมเด็จพระปกาเกล้าเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระพันวัสดาฯ ทรงดำรงพระอิตริยศ สมเด็จพระมาตุจชาเจ้า (ป้า) ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ อาณัตหมทิดล และพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลปัจจุบัน ทรงดำรงพระอิตริยศสมเด็จพระอัยยิกาเจ้า (ป่า)

ตลอดระยะเวลาพิพัฒนามีชีพ
สมเด็จพระพันวัสสาอัยยิกาเจ้า ทรง
สนพระทัยด้านวิทยาศาสตร์สุขภาพ
โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการแพทย์
การพยาบาล ด้วยทรงคำนึงถึงความ
ทุกข์ยากจากอาการเจ็บป่วยของ
ประชาชนในท้องถิ่น ทรงเริ่มสร้าง
สถานพยาบาลเด็กฯ เพื่อชุมชน
ชาวปะมงและเกษตรกรรวมถึงอำเภอ
ศรีราชา จังหวัดชลบุรี ซึ่งปัจจุบันคือ¹
โรงพยาบาลสมเด็จพระบรมราชเทวี
ณ ศรีราชา การพระราชทานความ
ช่วยเหลืออื่นๆ แก่ผู้เจ็บไข้ได้ป่วยผ่าน
พระราชกรณียกิจด้านสภากาชาดไทย
โดยทรงดำรงตำแหน่งองค์สภากาชาดนี้
สภากาชาดโอลิมแพดดงซึ่งต่อมาคือ สภากาชาดไทย เมื่อแรกก่อตั้งในรัชสมัยพระพุทธ
เจ้าหลัง ในช่วงที่สยามกำลังประสบภัยจากการณีพิพาทติดแตนฝั่งชายแม่น้ำโขง
กับฝรั่งเศส (ร.ศ. ๑๒๒) เมื่อปี ๒๔๓๖

สำหรับพระราชกรณียกิจด้านการศึกษา สมเด็จพระพันวัสสาฯ ได้
พระราชทานพระราชทรัพย์บำรุงโรงเรียนต่างๆ ทั้งในสวนกุหลาบและสวนญี่ปุ่นภาค
เช่น โรงเรียนราษฎร์ โรงเรียนวัฒโนทัยพัฒนา จังหวัดเชียงใหม่ โรงเรียนเจ้าฟ้าสร้าง
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โรงเรียนวนารวีเฉดิม จังหวัดสงขลา และยังทรง
ร่วมกับสมเด็จเจ้าฟ้าไอล์ดองกรรณ์ พระราชธิดา ก่อสร้างโรงเรียนสายหยันท์
ที่จังหวัดสระบุรี เพื่อร่วมช่วยแก้ไขปัญหาเยาวชนหนูนิ่งในจังหวัดสระบุรีมีสถานที่
เรียนไม่เพียงพอซึ่งต่อมาก่อร่วมกับโรงเรียนชายที่มีอยู่ และต่อมาก่อร่วมกับให้มี
โรงเรียนสระบุรีวิทยาคม

สมเด็จพระศรีสวรินทิราบรมราชเทวี พระพันวัสสาอัยยิกาเจ้า
มุเนสโกร : ยกย่องให้ทรงเป็นบุคคลสำคัญที่มีผลงานด้านการศึกษา สาธารณสุข และวัฒนธรรม

นอกจานี้ ทรงก่อตั้งโรงเรียนราชินีบุน พื้นที่เดิมเป็น ที่ถนนเจียวกา บางกระปือ และทรงใส่พระทัยดูแลการบริหารจัดการและพัฒนาหัวพย์บำรุงโรงเรียน นี้อยู่เสมอ รวมทั้งโรงเรียนราชินี ปากคลองตลาด ที่สมเด็จพระศรีพัชรินทราบราชนินาถ ทรงก่อตั้ง

สมเด็จพระพันวัสสาฯ ทรงสนพระทัยด้านศิลปหัตถกรรม เช่น การหอผ้า ทรงสร้างโรงเรียนยึดผ้าส่วนพระองค์ขึ้น ณ พระที่นั่งทรงธรรม บริเวณสวนศิวะลัย ภายใต้พระบรมราชโองการ พระบรมราชโองการ พระบรมราชโองการ ให้ตั้ง “หูกหอผ้าพื้นบ้าน” ขึ้นที่ พระตำหนักศรีราชา

สมเด็จพระศรีสวัสดิ์ทิราบรมราชเทวี พระพันวัสสาอ้ายิกาเจ้า ทรงเป็น บุคคลสำคัญทางประวัติศาสตร์ของไทยในลำดับที่ ๒๑ นับตั้งแต่ยุเนสโก ดำเนินโครงการประกวดก่อนและร่วมเฉลิมฉลองบุคคลสำคัญและเหตุการณ์ ทางประวัติศาสตร์ของประเทศไทย ซึ่งมีความสำคัญในระดับโลก หรือ ระดับภูมิภาค เนื่องในวาระครบปีเกิด หรือปีที่เสียชีวิต ๕๐ ปี ๑๐๐ ปี หรือ มากกว่า โดยมีหลักเกณฑ์การพิจารณา คือ บุคคลสำคัญหรือเหตุการณ์ ทางประวัติศาสตร์จะต้องเกี่ยวข้องกับภารกิจหลักของการศึกษา วิทยาศาสตร์ วัฒนธรรม สังคมศาสตร์และสื่อสารมวลชน โดยส่งเสริมขันติธรรม สร้างสรรค์ วัฒนธรรม ตลอดจนความสัมพันธ์และความเข้าใจอันดีของมวลมนุษยชาติ ซึ่งการพิจารณารายชื่อบุคคล หรือเหตุการณ์สำคัญในการประชุมใหญ่สมัยสามัญ จัดขึ้นทุก ๒ ปี

สมเด็จพระศรีสวัสดิ์ทิราบรมราชเทวี พระพันวัสสาอ้ายิกาเจ้า เสด็จสู สรรคาสัย เมื่อวันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๙๘ สิริพระชนมายุ ๙๓ พรรษา โดยเป็นที่ประจักษ์ว่า ด้วยพระจริยวัตรทึงดงน้ำเปี่ยมด้วยพระเมตตาต่อส่วน ความเป็นอยู่ของราษฎรไทยโดยเฉพาะในส่วนภูมิภาคที่ยังยากลำบาก ได้ถ่ายทอดมาสู่พระราชนัดดา คือ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ซึ่งนับเป็นบุญของคนไทยทั้งประเทศที่มีสถาบันพระมหากษัตริย์ที่ทรงเป็น ศูนย์กลางและเป็นที่พึ่งของคนทั้งประเทศ

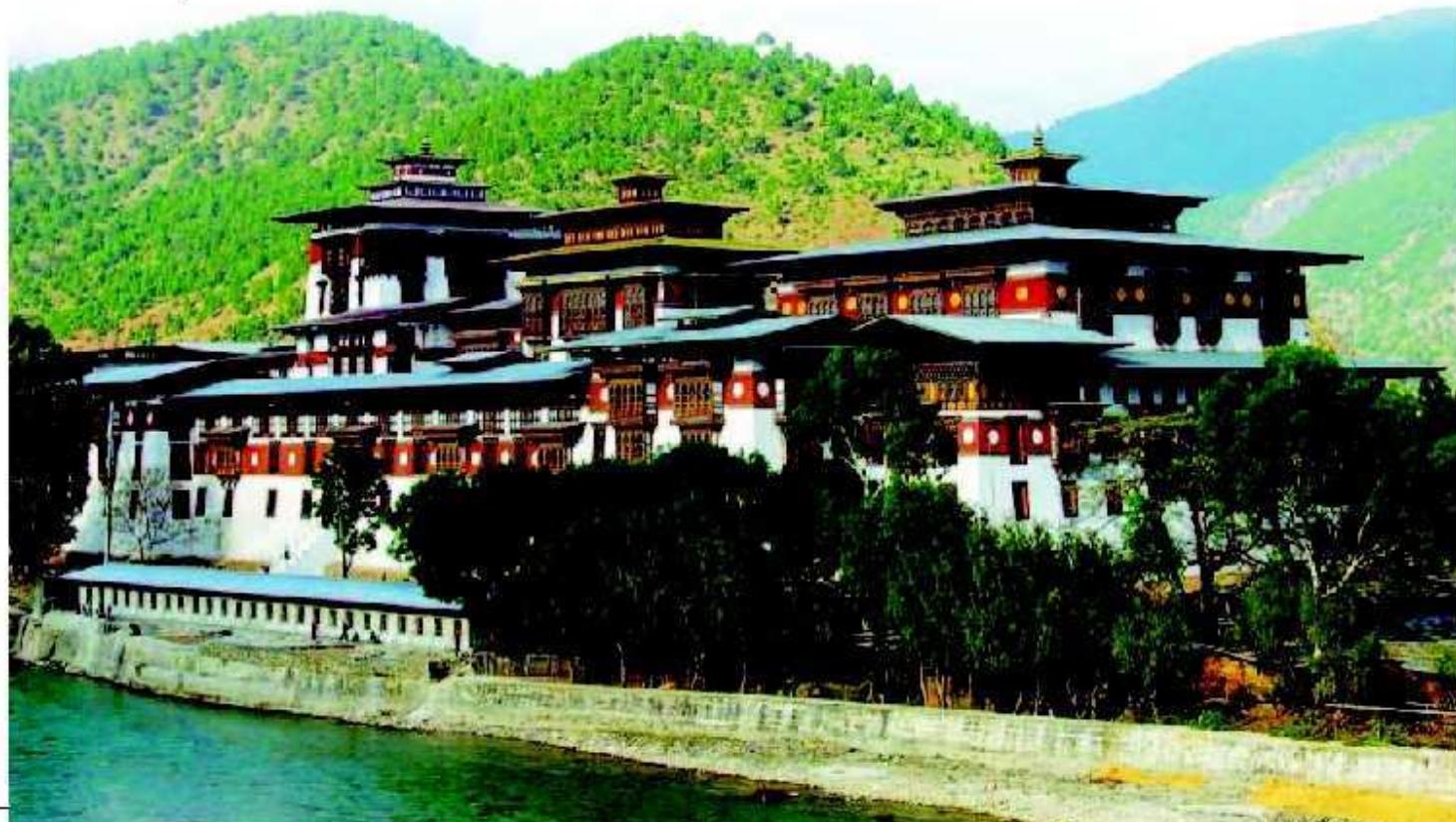
จดหมายเหตุการถวายพระราชสาส์นตราทึ้งเป็น^๑
เอกอัครราชทูต
พันธุ์ ณีyanเจริญ ณ กรุงทิมพู

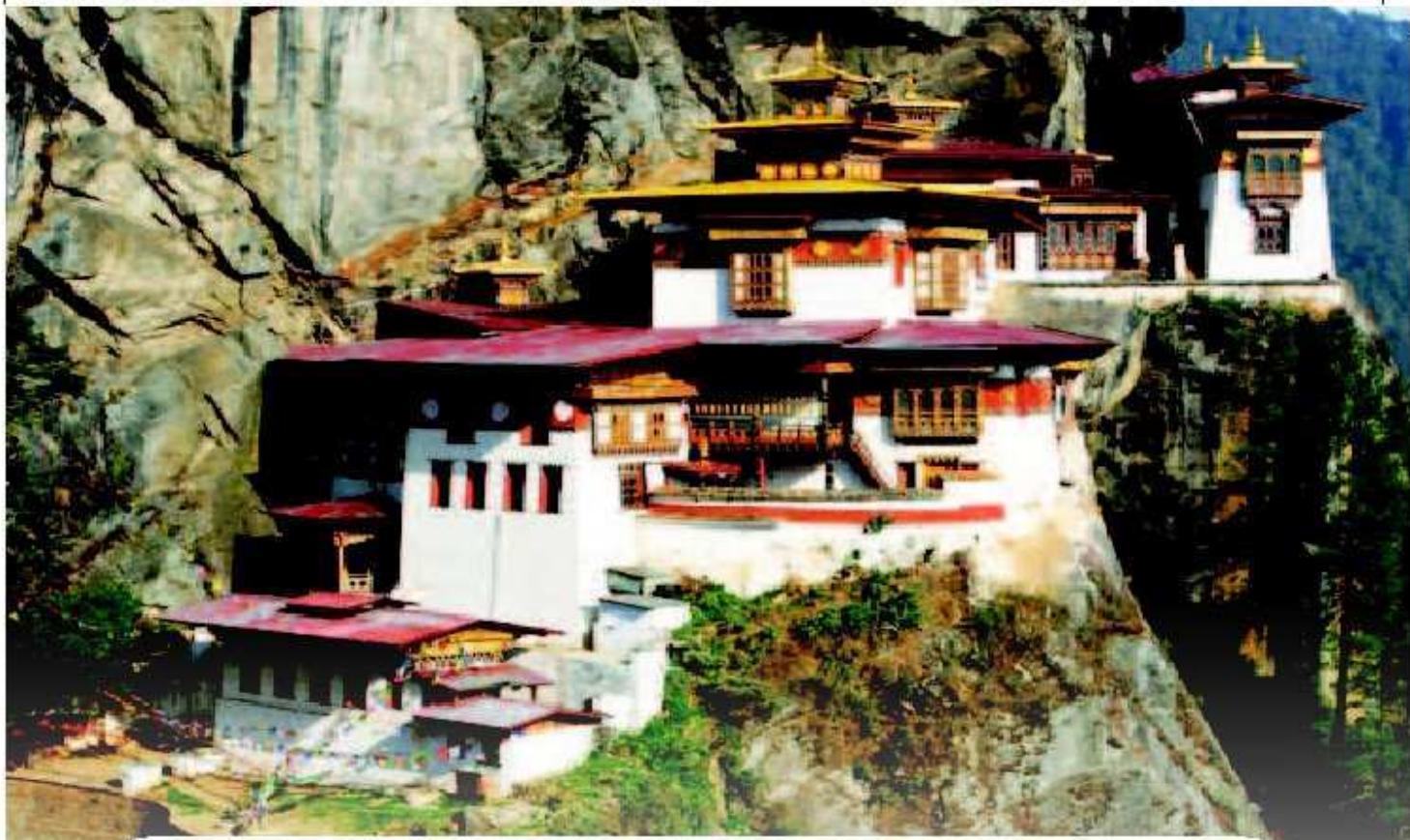
จดหมายเหตุการถวายพระราชสาส์นตราทึ้งเป็นเอกอัครราชทูต ณ กรุงทิมพู : ๔๗

๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๓

ฉันเคยมาภูฐานแล้วสองครั้ง ตั้งแต่ยังไม่ได้รับพระราชนิสัยตราตั้งเป็นเอกอัครราชทูต ณ กรุงพม่า ครั้งแรก ในเดือนพฤษภาคม ๒๕๕๓ เพื่อร่วมเดินทางมาบับท่านกรมวังผู้ใหญ่ กิตติ ขันธมิตร ในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ และ อ. ดร. ไกรสิทธิ์ ผู้เชี่ยวชาญเรื่องโภชนาการ ซึ่งเดินทางมาดูโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนของภูฐาน เราได้เดินทางไปที่ต่างๆ ทั้งพารา ทิมพู ตระংสา และพุ่มหงส์ เพื่อยืนยันโรงเรียนต่างๆ มากมาย โครงการของภูฐานเป็นที่น่าประทับใจ ทั้งที่เพิ่งเริ่มต้น และคนของกระทรวงศึกษาธิการของภูฐานก็ไปดูงานจากโครงการในสมเด็จพระเทพรัตน์ฯ มาปรับใช้ และดำเนินโครงการที่นี่ซึ่งได้ผลเป็นที่น่าพอใจ ถือครั้งหนึ่งคือการมาร่วมให้การต้อนรับท่านประจำ ภูฐานของไทยและคณะ ซึ่งมาเยือนภูฐาน ในเดือนกันยายน ๒๕๕๓

๑. ศาสตราจารย์เกียรติคุณ นายแพทย์ ดร. ไกรสิทธิ์ ตันติศรินทร์ ประธานกรรมการนโยบายกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกอ.) ที่ปรึกษางานโครงการตามพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และนายกสมาคมโภชนาการแห่งประเทศไทยในพระราชนิสัย สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี อดีตผู้อำนวยการ ฝ่ายอาหารและโภชนาการ ขององค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ สำนักงานใหญ่ที่กรุงโรม และผู้อำนวยการ สถาบันวิจัยโภชนาการ มหาวิทยาลัยมหิดล - กอง บก.

ครั้งนี้ ฉันมาเยือนในฐานะเอกอัครราชทูตไทยประจำจักรวรรดิ และมีภารกิจที่ต้องดำเนินการมาก เหตุเพราะบังกลาเทศเป็นประเทศใหญ่กว่า และมีศักยภาพทางเศรษฐกิจมากกว่าภูฏาน อันที่จริงภูฏานนำอยู่ก่อนมาก อาการสะอาด ธรรมชาติเป็นภูเขาส่วนใหญ่ มีลำธารแม่น้ำใสสะอาดปานกลาง แต่ศักยภาพทางเศรษฐกิจจากจะด้อยกว่าบังกลาเทศ แต่ที่แน่ๆ คือที่นี่ประชาชนเขามีความสุขมากกว่า ด้วยความมั่นคงทางเศรษฐกิจของภูฏาน ก่อให้เกิด ถ้าพัฒนาไปแล้ว ประเทศเจริญทางเศรษฐกิจ แต่ประชาชนไม่มีความสุข เนื่องจากพัฒนาไปทำไม่ ฉันว่า ก็จริงนะ และหากเก็บอยู่ที่เดียว ประเทศหรือคนที่เป็นเศรษฐีที่เดียว หาได้มีความสุขไม่ เขายังไง ก็ต้องมีความสุข แต่เมืองบ้านนี้ ทำลายสภาพแวดล้อมและความเป็นอยู่ของประชาชนแล้วมันจะทำลายสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้น ที่ไม่เห็นด้วย และเห็นว่าปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงขององค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ของเจ้า เป็นปรัชญาที่เลิกคำและสมกับบุคคลสมัยจิริงฯ ทุกคนควรหันมามองตัวเอง แล้วลองปรับเปลี่ยนปรัชญานี้มาใช้ในชีวิตประจำวัน ฉันว่าเราจะมีความสุขมากขึ้น ไม่ต้องพึ่งพาใคร ทั้งมีภูมิคุ้มกันชีวิตที่ดีนั้น

จดหมายเหตุการถ่ายพระราชสำนักราชทูตเป็นเอกอัครราชทูต ณ กรุงทิมพู : ๔๙

ฉันเดินทางโดย Druk Air มาถึงเมืองพารา ตอนสาย ใช้เวลาบินจาก
ราชากาเพียงครึ่งชั่วโมงเท่านั้น แต่ Druk Air ไม่ได้บินมาหากาทุกวัน Druk
Air บินจากกรุงเทพฯ ทุกวัน แต่บางวันก็จะรับผู้โดยสารที่อากาศ บางวัน
ก็บินไว้ที่กัลกัตตา หรือไว้ที่กาฐมาณฑุ ฉันไม่รู้กำหนดเวลา เขายังไง
ฉันบินมาจากอากาศแล้วกัน ท่านอธิบดีกรมอุตุนิยมวิทยาตรวจสอบการต่างประเทศภูมิภาค
มารับที่สนามบิน เพราะถือว่าเป็นการเดินทางมาเป็นทางการเพื่อเข้ารับตำแหน่ง¹
ทางกระทรวงการต่างประเทศภูมิภาคจัดตั้งประจำตำแหน่งและเจ้าหน้าที่
พิธีการทูตประจำฉันตลอดระยะเวลาที่อยู่ในภูมิภาค เข้าพักที่โรงแรม
ชื่อ Tashi Namgyel Resort เป็นรีสอร์ทเล็กๆ น่ารัก มีห้องพัก
เป็นสัดส่วน แต่ละหลังเล็กๆ ก็สะอาดสบาย อุปกรณ์จำฐาน นอนฟังเสียงน้ำไหล
ผ่านก้อนหินทั้งคืนทั้งวัน และมีสปาห้องลับแบบด้วย น่าสนใจมาก

ที่เข้าให้ฉันพักในเมืองพารา ก็เพราะเรามาถึงวันศุกร์ ทำอะไรไม่ได้แล้ว
 เพราะพุ่งนี้ ก็ติดเป็นวันเสาร์อาทิตย์ และเราจะต้องรอท่านทูตคิม เอกอัครราชทูต
(ออท.) เกษหลีประจำอินเดีย ซึ่งจะเข้ารับตำแหน่งเป็นออท. เกษหลีประจำภูมิภาค
แต่มีถินพานักอยู่อินเดีย เหมือนกับฉันซึ่งอยู่บังกลาเทศ เจ้าหน้าที่พาเที่ยว
ในพาราแล้วจึงเข้าไปพิมพูในวันอาทิตย์บ่าย เพื่อเตรียมตัวเข้าพิธีในตอนเช้า
วันจันทร์ต่อไป เราเข้าที่พัก แล้วทานอาหารกลางวันที่โรงแรม Kinzang เจ้าหน้าที่
ของสถานกงสุลกิตติมศักดิ์ของไทย ณ ทิมพู ก็มารับด้วย และทานอาหารกลางวัน
กัน อาหารอร่อยมาก มีหมูทอดในน้ำข้นๆ มะระผัดกับขมิ้นใส่มันฝรั่ง มันฝรั่งชีส
และแกงไก่ อร่อยดีที่เดียว

อีมแล้ว บ่ายสองโมง เข้าจะพาไปชม National Museum of Paro แต่
จำได้ว่าเคยชมแล้ว ก็เลยขอเปลี่ยนเป็นไปที่ Paro Dzong แทน Dzong คือ²
เขตพระราชฐานเก่า แต่ปัจจุบันใช้เป็นที่ทำการของหน่วยราชการ อาทิ
สำนักงานศาล และบางส่วนเป็นวัด ที่อยู่ของพระและสามเณรเรียนหนังสือกัน
Dzong แม้จะเก่า แต่ยังคงความงดงามด้วยสีสันสดใส ที่ประดับลายไม้ต่างๆ
ในสไตล์ของภูมิภาค สีเหลือง ฟ้า แดง เขียว คาดไว้อย่างสวยงาม ทุกมุม
อธิบายได้ยาก อยากให้กรมศิลปากรของไทยมาดูจริงๆ

จดหมายเหตุการถ่ายพระราชสำนตรัตติ์เป็นเอกอัครราชทูต ณ กรุงทิมพู : ๕๑

เราเข้าไปไหว้พระใน Dzong ด้านหนึ่ง มีพระศรีอวิยเมตไตรย^๗ ท่านจะมาตรัสเป็นพระพุทธเจ้าองค์ต่อไปในอนาคต เราไม่โอกาสได้เข้าไปข้างในซึ่งปกติปิดไว้ จะไม่เปิดให้คนทั่วไป พระงามมาก เข้าห้ามถ่ายรูป ออกมาก็อีกด้านหนึ่ง มีพระที่เรียกว่า Second Bhuddha เป็นพระสไตร์ภูมาน เหมือนเทพนิมิต มีรูป Goddess God ต่างๆ รายล้อม สวนใหญ่เทพเหล่านี้ จะประทับอยู่บนตัวมาวางลางคือ เหยียบมารร้ายไว้นั้นเอง เป็นที่น่าสังเกตว่า มาตรฐานใหญ่จะเป็นใหญ่

เราถ่ายรูปหอไตร และตู้พระธรรม ไว้ด้วย สวยงาม

จากนั้น เรากลับที่พัก พักฟ่อน กัน โรงแรมสวยงามเป็นเรือนในสไตล์ภูมานแท้ๆ ในห้องอาหารตกแต่ง จุดลายคล้ายใน Dzong ในห้องอาหาร มีหัวสัตว์ต่างๆ ในเทพนิยายของภูมาน (Bhutanese Mythology) ต่างๆ อาทิ เสือ มังกร กีพอดูออก คล้ายสัตว์ในปัจจุบัน แต่วดให้มีลวดลายสวยงาม เหมือนสัตว์ในเทพนิยายมากขึ้น

เราทานอาหารค่ำที่นี่อีก มื้อที่สองแล้ว แต่อาหารก็อร่อยเหมือนเดิม เป็นบุฟเฟต์ อาหารที่ขาดไม่ได้ของที่นี่คือ พริกอบกับชีส ทานอะไรแล้วก็ต้องมีพริกแกมนิดหน่อย แฉมชีสด้วย เพราะอากาศที่นี่เย็นตลอดปี ตอนที่ชันมาเน่ ก็ประมาณ ๒๐ องศา ในเวลากลางวัน กลางคืนก็ต้องใส่เสื้อหนาวเลย ประมาณ ๑๐ องศา มีแขกชาวอเมริกัน และชาวญี่ปุ่นกลุ่มใหญ่ สวนใหญ่พูดภาษาฝรั่งเศส แต่กายแบบมาเดินป่า trekking ทุกคนดูจะชอบอาหารมาก หรือเป็นเพาะไรเดินมา ก็เลยหิวมาก

๒. หรือพระศรีอวิยเมตไตรย พระนามของพระพุทธเจ้าพระองค์หนึ่ง ซึ่งจะอุบัติขึ้นในกาลหน้า หลังจากสิ้นศาสนาพะลุนโดยทุกเจ้าแล้ว ในคราวที่มีนุชย์ม้อญยืน ๘๐,๐๐๐ ปี นับเป็นพระพุทธเจ้าองค์ที่ ๕ ซึ่งเป็นองค์สุดท้ายแห่งภัทรภัณฑ์ - กอง บก.

พักผ่อนก่อน พรุ่งนี้
ค่อยว่ากันใหม่

๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๓

วันนี้วันเสาร์ ทานอาหารเช้าแล้ว
เดิมเข้าจะพาฉันไปปีน Taksang หรือ
Tiger's Nest เป็นวัดโบราณที่สร้างขึ้น
โดยการเนรมิตของท่านครุปัทมสัมภัสส
(Padmasambhava) ซึ่งเป็นที่รู้จักกัน
ในอีกชื่อหนึ่งว่า อุกเยน ครุ รินโปเช
"Ugyen Guru Rinpoche"
ผู้นำพุทธศาสนาเข้ามาประดิษฐานใน

ภูเขา ในคริสต์ศตวรรษที่ ๘ ว่ากันว่าทรงเหามา แล้วจึงเสื่อมมาสร้างวัดนี้
บนยอดเขาสูง จนไม่รู้ว่าสูงเท่าไหร่ เขานอกจากนภูเขาสูงนี้จะใช้เวลาประมาณ
หนึ่งชั่วโมงครึ่ง แต่ชาวต่างชาติหญิงชายหันหลบอยู่ทั้งหลายที่มา ต่างก็บอกเป็นเสียง
เดียวว่าต้องใช้เวลาสักสีชั่วโมงขึ้นไป แล้วขาลงอีกละ อีกสีชั่วโมง ทางข้าง
ซ้ายมากอีกด้วย อย่างฉันคงจะใช้เวลามากกว่าสีชั่วโมงแน่นอน ทางคุณยุ้ย
เจ้าหน้าที่กงสุลไทยที่สถานกงสุลของเรา ขอร้องไม่ให้ขึ้นไปตามที่เข้าจัดไว้
กลัวว่าฉันจะไม่อยู่ในสภาพที่จะเข้าไฟ ถ้ายังพะราชาสาส์นได้แน่นอน
บอกว่าวันหลังค่อยไป เดิมฉันก็จะว่าฉันจะไป ถ้าทูตเกาหลีไปนะ เป็นเพื่อนกัน
เจ้าหน้าที่พือกับ Kinzang ก็คงจะช่วยพยุงฉันไปได้ แต่เขาเข้าใจ ทราบว่า
ทูตเกาหลีไปถึงตีนเข้า แล้วมองขึ้นไป กับกว่า ขอไม่ขึ้นดีกว่า แต่ก็ไม่รู้ว่า
เข้าไปไหนต่อนะ เป็นอันว่า ดีแล้วที่ฉันไม่ขึ้น ไม่อย่างนั้น คงบอบช้ำเกินกว่า
จะหายทันวันพิธีเข้าวันจันทร์แน่นอน นึกขอบคุณคุณยุ้ยอยู่ในใจ เราควรเชื่อ
คนท้องถิ่นนะ อย่างล้าบ้าบินเลย วัยปานนี้แล้วด้วย

๓. พระพุทธเจ้าองค์ที่ ๒ ตามคติความเชื่อของภูฏาน – กอง บก.

จดหมายเหตุการถวายพระราชสาส์นตราตั้งเป็นเอกอัครราชทูต ณ กรุงทิมพู : ๕๓

ตกลง เรายังสินใจว่าจะไปชน
วัดเก่าแก่ ชื่อ Kyichu เป็นวัดโบราณ
เก่าสุด เราเข้าไปกราบพระ ก็หันมอง
เดียวกัน จะมีพระศรีอริยเมตไตรย
พระพุทธโคดม Second Bhudda
(คุรุปัทมสัมภัสสร) มีรูปปั้นของสั่งพระราช
องค์ที่ ๑ และรูปปั้นของเทพต่างๆ
เราเดินชมไปเรื่อย มีรูปพระวัวชราธาร
(Vajradhara)^๒ เป็นปางที่อุ้มผู้หญิงอยู่
องค์ท่านมี ๒๐ กร อุ้มหญิงไว้ มากว่า
ทีหลังเมื่อถ่ายหนังสือ Dragon Gift
ว่า เป็นปาง Unison คือปางอุ้มสม
พระผู้ชายคือ พลัง ผู้หญิงคือ สดปัญญา (ฉันแยกตี้ใจว่าผู้หญิงราชลาดเป็น
สดปัญญาให้ผู้ชายนะ) ที่เท้าทั้งสองเหยียบมารไว้ (แน่นอนมากรก็เป็นผู้หญิงอีก)
ความลิงโดยใจเมื่อครู่ ก็หายไป ที่แท้ผู้หญิงก็เป็นทั้งมารร้ายและความชราด
ในตัวเองนะ ทำไม่ผู้หญิงต้องชราดและต้องร้ายด้วยนะ ไม่เข้าใจเลย

จากนั้น เราก็ไปที่ Dzong เก่าแก่ สร้างตั้งแต่คริสต์ศตวรรษที่ ๘ ถูกเผา
ทำลาย คราวทำก็ไม่รู้ไม่แจ้งชัด อาจเป็นฝีมือของศัตรุสมัยก่อนนั้น มันนานเกิน
จะรู้ได้ สายงานดูแลสังเหมือนปราสาทญี่ปุ่นที่ถูกทำลายทำนองเดียวกัน
ไม่มีการบูรณะแต่อย่างใด คงต้องใช้บประมาณมหาศาลนະ ปล่อยให้ผุพังไป
ตามกาลเวลา ฉันว่าสายแบบขลังๆ นะ เสร็จแล้ว เราก็เดินทางเข้ากรุงทิมพู
เมืองหลวง ใช้เวลาขับรถ ลัดเลาะไปตามเขา ก็ประมาณหนึ่งชั่วโมงเศษ ก็ซึม
ธรรมชาติ เป็นเข้า และลัดเลาะไปตามลำธารตลอดทาง สวยงามมาก น้ำใส
สะอาด อากาศดีมาก ถึงทิมพู เข้าพักในโรงแรมเล็กๆ แห่งหนึ่ง กระหะง
การต่างประเทศจัด ออกค่าใช้จ่ายให้ ก็ใช้ได้ แต่แคบไปนิด สะดาวก็คืออยู่ใน
เมืองจัง ได้ซื้อปั้งหนังสือนิดหน่อย แล้วก็พักผ่อนดีกว่า

๒. พระวัวชราธาร พระอาทิตย์พุทธเจ้า ในลัทธิพุทธศินค์ ฝ่ายวัชรยาน – กอง บก.

๑๔ พฤศจิเกียน ๒๕๕๓

วันนี้ เราอุกกาณแต่เช้า "ไปชนนิทรรศการ Gift of the Dragon เป็นนิทรรศการที่เพิ่งจัดเป็นครั้งแรก เป็นการรวมผ้าที่เชื่นรูปพระพุทธเจ้า หรือ Thanka และ Mandala^๕ ศิลป์ลักษณ์ของพุทธศาสนาในภัยวัชรยานของภูมิภาค หรือที่เบต รูปปั้นพระปางต่างๆ หรือภาพวาดเกี่ยวกับพระ ซึ่งประดิษฐานอยู่ตามวัดสำคัญต่างๆ ในภูมิภาค ซึ่งเป็นการยกนักที่เราจะได้พบเห็นได้มาก many ขนาดนี้ เพราะวัดแต่ละแห่งเราต้องใช้เวลาเดินทางข้ามเข้าลูกแล้วลูกเล่า แล้วบังต้องเดินอีกเป็นวันๆ กว่าจะถึง วัดสำคัญเหล่านี้ ซึ่งอยู่กระจายตัวทั่วภูมิภาค ไม่มีโอกาสได้ชมแน่ นึกขอบใจ Hawaiian Museum ที่ได้ยืมสิ่งของสำคัญเหล่านี้ไปแสดงในพิพิธภัณฑ์สำคัญในยุโรป และอเมริกา เป็นเวลา กว่า ๒ ปี และเพียงจะสังคีนให้ภูมิภาค ตอนนี้ก่อนจะส่งกลับไปยังวัดต่างๆ รัฐบาลโดยกระทรวงวัฒนธรรม ก็จัดสถานที่เปิดให้ประชาชนเข้าชม จะเรียกว่า ชมไม่ได้ เพราะชาวภูมิภาคไม่ได้ไปชนนะ แต่เข้าเข้าไปสักการะ เพราะเข้าจะหยุดที่รูป หรือ mandala ต่างๆ แล้วยืนล้อมตื้อพร หรือลงกราบในสไตล์ภูมิภาค ซึ่งต้องให้วัทถุตัว คล้ายกับของที่เบต^๖ คล้ายเท่านั้นนะ เพราะเข้าบอกมันไม่เหมือนกัน Jessie เรายังไงเดี๋ยวคิวบาระ夷ด

๕. ทังก้า (Thanka) คล้ายจิตกรรวมฝาแผ่นนังของไทย แต่เป็นการเขียนหรือปักลงบนผ้า โดยปกติแล้วจะบอกเล่าเกี่ยวกับพระพุทธเจ้า พระโพธิสัตว์ เทพเจ้า หรือจักรวาล ตามคติความเชื่อของศาสนานุทอมധายาน (วัชรยาน)

มันดาลา (Mandala) หรือ曼陀罗ศักดิ์ศิทธิ์ เป็นแผนที่รูปจำลองของจักรวาลในนัยพุทธศาสนาฝ่ายมหาภาน (วัชรยาน) มักทำเป็นรูปสี่เหลี่ยม ภายในและโดยรอบประกอบด้วยวงกลมต่างๆ ด้านในสุด จะเป็นพระอยานพุทธ & พระองค์ กัมมาจะเป็นพระโพธิสัตว์และเทพหันต์ต่างๆ ตามลำดับวงกลม และสี่เหลี่ยม แสดงถึงโครงสร้างของจักรวาล ทั่วพระอยานพุทธ พระโพธิสัตว์ และเทพหันต์หลายเป็นศิลป์ลักษณ์แสดงให้เห็นเนื้อน้ำและองค์ประกอบของจักรวาล (หรือโลก) ซึ่งก็คือหัวใจของชีวิตสัตว์ (เน้นพิเศษที่มนุษย์เรา) ทั้งทางกายภาพและจิตวิญญาณ - กอง บก.

๖. เรียกว่าอัชฎางคประดิษฐ์ เป็นการแสดงความเคารพด้วยวิธีน่องคว้าเหยียดมือ หรือยกเท้าออกไปจนสุด ให้องคายพหั้ง ๘ ได้แก่ หน้าอก ฝ่ามือทั้งสอง หน้าอก เช่าทั้งสอง และปลายเท้าทั้งสอง จุดที่นี่ เป็นการแสดงถึงการเคารพสักการะสูงสุดต่อพระรัตนตรัย - กอง บก.

จดหมายเหตุการถวายพระราชทานตราตั้งเป็นเอกสารราชทูต ณ กรุงทิมพู : ๕๕

เข้าไปแล้ว เรา ก็ต้องรอขาเดิน เพราะขาหุดและสอดมันต์กันทุกองค์เลย ใช้เวลาขยานในการซูนิทรรศการนี่นะ ฉันก็เลยขอพรตามไปด้วย ถือเป็น สิริมงคลแก่ฉันซึ่งจะรับตำแหน่งทูตประจำเมืองนี้นะ ฉันขอพรให้ทำงานได้ เพื่อประโยชน์สุขและความเจริญของทั้งไทยและภูมิภาคแล้ว จงสำเร็จฯ เดี๋ย

เสร็จจากที่นี่ เราจะไปชุมตลาดผักผลไม้ และตลาดของที่ระลึก แวดล้อม supermarket พบว่ามีของไทยขายมากมาย เกือบทั้งหมด ถ้าไม่ใช่ของอินเดีย ก็คือของไทย สินค้าไทยเหล่านี้ผ่านเข้ามาทางกัลกัตตาเกือบทั้งหมด ถือเป็น การสำรวจตลาดอย่างหนึ่ง ภูมิใจที่เข้าเลือกของไทยมากพอกวนะ เราพบสินค้าอาหารของไทยมากกว่าในบังกลาเทศเสียอีก

จากนั้น เข้ามาไปชมสวนสัตว์ ที่เขามีชื่อสัตว์ประ吉祥 หรือทาคิน (Takin) เป็นสัตว์ที่มีรูปร่างเป็นวัว (ox) และมีหัวเป็นแพะ มีตานานว่าเหพ หรือ لامะ ที่เรียกว่า the divine madman เป็นผู้สร้าง เพราะมีผู้ท้าให้เหพนี้แสดง ปาฏิหาริย์ให้ดู เหพนี้ก็เลยกินวัวและแพะอย่างละหนึ่งตัว แล้วกองกรະดูก้า ไว้รวมกัน เสร็จแล้วใช้ไม้เท้าเด็กกองกรະดูก้า จึงเกิดเป็นตัวทาคินขึ้น ถือเป็น สัตว์ประ吉祥ที่นี่ มีแหล่งกำเนิดอยู่แบบทิเบตและจีน ทางตอนเหนือของ ภูมิภาค ตัวโตเต็มที่จะหนักประมาณ 300 กิโลกรัม มีอายุร้าว ๑๒ - ๑๕ ปี กินพืช พากหูน้ำ ไฝ พืชสน ผสมพันธุ์ตอนเดือนกรกฎาคมและสิงหาคม พ้ออายุ ประมาณสองปีครึ่งก็ผสมพันธุ์ได้ ตั้งท้องนาน ๗ เดือน มันเชื่อมาก ตัวใหญ่ ขนาดยาวสูงมาก ต้องอยู่ในที่สูงแบบภูเขาเท่านั้น เชื่อกันว่าขาของทาคินใช้ทำยา

สำหรับคนคลอดบุตร ดีนั่งที่เป็นสัตว์ลงวน ถ้าไม่เงิน ป่านนี้อาจโคน่าหันเข้าไปทำยากันจนหมดเกลี้ยงแล้ววิ

พุดถึงยา ก็ได้ความรู้จากคุณต้อง เจ้าน้ำที่ของ สอท. ที่มาด้วยกัน เล่าว่า ที่นี่มีชนิดพิเศษชนิดหนึ่งเรียกว่า CORDYSEP เป็นชนอนที่ถูกรา (fungus) ในตัวมันกินตัวมันเอง พอกินได้ที่แล้ว ชนอนชนิดนี้ก็จะถูกจับมาหากแห้ง คงยา หรือทำยานานาชนิด ถือเป็นยาบำรุงกำลังขันนานยอด เพราะหายากมาก ราคาแพง ลิบลิว จะคันหา ต้องเดินป่าข้ามเขาเป็นวันๆ ตามภูเขาสูง ต้องจ้องดูตามพงหญ้า ถ้าเห็นกระดิก แปลว่ามี กีล่องชุดดู ถ้าใช้คดีก็อาจพบ แต่ต้องเก็บเฉพาะตัวที่ถูกราในตัวมันกินจนได้ที่แล้วนะ จึงนำมาทำยาได้ นำสนใจมากนะ ฉันว่าจะลองสักหน่อย ถ้ามีโอกาสจะ ว่าแต่ว่าเห็นตัวมันแล้วจะกินหรือเปล่านะสิ

จดหมายเหตุการถ่ายพระราชนลัศนตราตั้งเป็นเอกสารราชทูต ณ กรุงพิมพุ : ๕๗

เราท่านอาหารค่ำในโรงธรรม
อาหารที่นี่ไม่อร่อยเลย ตอนก่อน
ทานอาหาร อธิบดีกรรมพิธีการทูต
มาอธิบายขั้นตอนการเข้าเฝ้ายืน
พระวชิราลักษณ์ โดยมีทูตเกาหลี ทูตคิม
อยู่รับฟังด้วย อธิบดีกรรมพิธีการทูต
ท่านนี้เคยเป็นทูตอยู่เมืองไทยมาก่อน
เข้าพูดเรื่อง และวีบพูด แต่ไม่ถูกขั้นตอน
อะไรเลย พูดแล้วสับสน ไม่เข้าใจ
 เพราะอธิบดีพูดแต่ว่า ไม่ต้องห่วง

พิธีง่ายๆ ไม่มีอะไรมาก และตัวเขาก็จะอยู่ด้วยตลอด ฉันว่าไม่น่าจะง่าย
อย่างนั้นนะ หลังจากทั้งชั้นและทูตเกาหลีพิธายามซักถามจนเห็นอยู่ใจ
ก็ไม่ได้อะไรเพิ่มเติม ฉันก็ทำใจ กะว่าไปป่วยເຂົາດັບหน້າ ยังไง เวลาพ่อรู้
พิธีการในวังของไทยมาบ้าง จะพยายามเอามาปรับใช้ ประกอบกับการ
บอกเล่าของอธิบดีกรรมพิธีการทูตก็แล้วกัน พรุ่งนี้ก็รู้เองว่าจะเป็น ปลดอย่าง
หรือไม่นะ ฉันตื่นเต้นเหมือนกันนะ แต่พยายามทำใจดีสู้เสือใจ ทูตเกาหลีก็ดู
สับสนมากกว่าฉันเสียอีก พรุ่งนี้ก็รู้กันละ สิ่งที่เราต้องเตรียมคือ ผ้าแพร
หรือไหมสีขาว ซึ่งมีรูปสัญลักษณ์แห่งความมงคลของภูฏาน^๗ เราต้อง

๗. มี ๘ อย่าง ได้แก่ กลดะ หรือแจกันสมบัติ (คล้ายกับหม้อน้ำ) เป็นที่บูชาประยรรต
คำสอนในพระพุทธศาสนา, ปมอนันตะ หรือเจลา ลักษณะเป็นเส้นตอกขัดกัน เป็นสัญลักษณ์แทน
ความรักบูชาที่ไม่มีลิ้นสุด, ธรรม เป็นเครื่องหมายแห่งชัยชนะของพระพุทธศาสนาต่อความชั่วร้าย
และผีเสงทั้งปวง, ธรรมจักร หมายถึงหลักคำสอนของพระพุทธศาสนาซึ่งเป็นคำสอนที่ไม่หยุดนิ่ง,
อัตรทอง พระพุทธศาสนาเบรียบ露天อัตรทองที่ปักป้องกันตราภัยแก่ผู้นับถือและปฏิบัติตาม
คำสอนของพระพุทธเจ้า, ปลา ชาวภูฏานมีความเชื่อว่าปลาเป็นสัตว์ที่ลืมตาอยู่เสมอทั้งที่อยู่ใน
น้ำ ตามนี้เบรียบได้กับสติ อิกตานนั่งเบรียบได้กับสัมปชัญญะ เป็นการระมัดระวังให้ความชัว
ที่ยังไม่เกิดได้เกิดขึ้น และจะเว้นความชัวที่เมื่อทำให้ไป, ลงช้า หมายถึงพระธรรมอันบริสุทธิ์ หรือ
เป็นสัญลักษณ์ของการบูชาศาสนา และตอบบัว ซึ่งเป็นตัวแทนของพระพุทธเจ้า – กอง บก.

เตรียมผ้านำไปวายสมเด็จพระราชาธิบดีคุ้กับพระราษฎร์ เป็นเครื่องหมายแสดงความบริสุทธิ์ในการเป็นผู้แทนประเทศไทยแสดงความเคารพ แสดงความกีเป็นธรรมเนียมที่ผู้น้อยต้องให้ผู้ใหญ่เป็นการแสดงความเคารพ แสดงความจริงใจ ทั่วไปก็ใช้อุปกรณ์มาเยือนก่อนหน้านี้กับท่านกรมวัง เชาก็มอบผ้าแบบนี้ให้เราในฐานะแขกสำคัญ กรณีนี้ยิ่งสำคัญ เพราะเป็นระดับประเทศของเราต้องถวายสมเด็จพระราชาธิบดีจะ รับเข้าอน เตรียมตัวเตรียมใจสำหรับพรุนนี้ดีกว่า

๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ (วันจันทร์) วันยืนพระราชสาส์น

วันนี้เป็นวันที่สำคัญที่สุดในประวัติศาสตร์ชีวิตการเป็นนักการทูตของฉัน ฉันเคยเข้าเฝ้าสมเด็จพระราชาธิบดี Albert แห่งเบลเยียม และเข้าพิธียื่นพระราชสาส์นต่อประธานาธิบดี เมือง ปัค ของเกาหลีใต้มาแล้ว แต่นั้นไม่ใช่ในฐานะเอกอัครราชทูต ฉันไปในฐานะเจ้าหน้าที่ หรืออัครราชทูต กล่าวคือ รองจากทูตตั้นเอง ครั้งนี้จะเป็นครั้งที่ ๒ ที่ฉันจะได้ทำหน้าที่เอกอัครราชทูต ผู้แทนพระองค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ครั้งแรก ฉันได้ยื่นพระราชสาส์นต่อประธานาธิบดี Zillur Rahman แห่งบังกลาเทศ เมื่อวันที่ ๙ พฤษภาคม

จดหมายเหตุการถวายพระราชสาส์นตราตั้งเป็นเอกอัครราชทูต ณ กรุงทิมพู : ๕๙

๒๕๕๓ แต่ครั้งนั้น ยังไม่ตื่นเต้นเท่าครั้งนี้ เพราะครั้งนี้ ฉันจะได้พบกับพระองค์ จิริกร ของกษัตริย์รูปงาม สมเด็จพระราชาธิบดีจิกมี กษัตริย์องค์ที่ ๔ แห่งราชอาณาจักรภูฏาน ผู้งามสง่าและเป็นที่รักยิ่งของชาวภูฏานและชาวไทย เพราะเคยเสด็จเยือนประเทศไทยหลายครั้ง ครั้งล่าสุดคือ เพื่อร่วมงานเฉลิมฉลองการครองราชย์ ๖๐ ปี ขององค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวของไทย โดยที่ทรงมีพระจริยาภัตตนอบน้อม งดงาม และทรงรูปงามด้วย จึงเป็นที่หลงใหลได้เป็นลึมของบรรดาสาวๆ ชาวไทย เรียกว่า เป็น Jigme fever ที่เดียวถึงกับเคยรับสั่งกับสมเด็จพระบิดา กษัตริย์องค์ที่ ๓ ล้อเล่นกันว่า พระบิดาทรงเป็นขวัญใจชาวภูฏาน (ในความคิดฉันและวัยของฉัน ฉันว่า พระบิดาทรงหล่อกร่างและโดยเฉพาะสายพระเนตรคมกริบ) แต่สมเด็จพระราชาธิบดีจิกมีกล่าวว่าพระองค์ทรง popular กว่า ในเมืองไทย

ฉันเลือกชุดไทยสีฟ้าอ่อนไปในงานนี้ เวลาไปพร้อมกับทูตเกาหลี เข้าขบวนไปด้วยกัน เริ่มจากเกาหลี และไทย ตามตัวอักษร รถไปถึงหน้าวัง เราก็ลงเดินเข้าร่วมขบวนแห่ มีการบรรเลงเพลง และมีพระสาวด ขบวนแห่ มีทั้งพระคนแต่งตัวในพิธีกรรมแบบต่างๆ คนเดินจะบำเพ็ญหน้ากา (จะบำหน้ากา หรือ Victory dance) ถืออาวุธ และวัชระ อุปกรณ์ต่างๆ โบกไปมา คนเดินรำใสหน้ากาหน้านี้ คงเป็นเหมือนเทพต่างๆ ที่มาร่วมสวดขออวยพร และปัดเป่าสิงชั่ว ráy

และก่อให้เกิดสิริมงคลแก่ทุกทั้งสอง เรายืนบันไดวัง สูงมาก และชัน เข้าไปในวัง เข้าห้ามถ่ายรูปได้ฯ ทั้งสิ้น เราเกรงว่าจะไม่มีภาพสำคัญนี้แต่เห็นซ่างภาพของวังถ่ายวิดีโอด้วยกล้องดูดงาน ก็ค่อยลองใจ คงขอได้ ซึ่งในภายหลัง เขาก็มอบให้ทุกทั้งสองตอนเสร็จสิ้นพิธีแล้ว

ฉันเดินเข้าไปคู่กับ ออท. เก้าหลี ตรงทางเดินที่เราเดินเข้าไป บูด้วยพร้อมแตงตลดอกทาง ลวดลายที่ปราการูปนพร้อมเป็นเมล็ดข้าวย้อมสีต่างๆ ทั้งเหลืองแดงฟ้าเขียวที่ตกแต่งเป็นรูปดอกไม้ต้นไม้นานาชนิด หลักสีสวยงามเหลือเกิน ฉันเดาเขาว่าคงเป็นดอกไม้นานาพันธุ์ในภูฐาน รูปลักษณะแตกต่างกัน แต่ละรูปไม่เหมือนกันเลย (ทราบภายหลังว่าคือสัญลักษณ์ของสิ่งมงคล ๙ อย่างของภูฐาน) เราต้องรีบเดินตามขบวน ไม่มีเวลาพินิจพิเคราะห์มากันนัก ความที่มันสวยงาม เรายังกล้าเหยียบลงบนลวดลาย เกรงจะทำลายความงาม แต่ขอรีบตีกรองพิธีการทุก步อกให้เราเดินไปบนพร้อม บนลวดลายได้ ฉันก็พยายามเดินเรื่อยๆ ไม่ให้โดนดอกไม้ข้าวย้อมสี เพื่อไม่ให้เสียรูปไปมากนัก พร้อมนี้ก็ยาวมาก จากหน้าประตูถึงบันไดวัง นับเป็นหลายสิบเมตร หมายความว่า เข้าต้องใช้คนจำนวนมากมาນั่งประดิตประดอยทำรูปเหล่านี้ตั้งแต่เมื่อคืนหรือเช้าตรุนະ ช่างงดงาม ประณีต สวยงามเกินบรรยาย อย่างให้ทุกคนได้เห็นจริงๆ

จุดหมายเหตุการถ่ายพระราชทานตราครุฑเป็นเอกอัครราษฎร ณ กรุงพิมพู : ๖๗

ขบวนแห่ กีดูยิ่งใหญ่อลังการ ให้เกียรติแก่ทูตอย่างสูงสุด ฉันชนลูก นีกถึง องค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ที่ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง ให้ฉันมาเป็นทูตไทยประจำปักกิล่าเทศ ซึ่งแม้จะยากจน แต่ฉันก็ได้มีโอกาสมา เป็นทูตไทยประจำภูมิภาคด้วย ฉันถือว่าฉันโชคดีเหลือเกินแล้ว เป็นพระมหา กรุณานิคุณล้นเกล้าฯ เพศะ นีกดูซิ ใจจะคิดว่าฉันจะได้มาเดินอยู่ในขบวนแห่ กองเกียรติยศในฐานะผู้แทนองค์พระมหาชัตติริย์ และกำลังจะได้เข้าเฝ้า สมเด็จพระราชาธิบดีองค์ที่ ๕ ของภูมิภาค ในอีกไม่กี่นาทีนี้ ฉันปลาบปลื้ม เกินจะบรรยาย

พอเราเข้าไปในวัง เจ้าน้ำที่ก้าวไปนั่งรอที่หน้าห้องท้องพระโรงชั่วครู่ ทูตเกาหลีเข้าไปเฝ้าฯ ก่อน ครู่เดียว พอทูตเกาหลียืนสาส์นเสร็จ อธิบดี- กรมพิธิการทูตก็มารับฉันกับเจ้าน้ำที่เข้าไป ฉันเข้าไปยืนอยู่ตรงหน้า บัลลังก์ทรงกลางห้อง สมเด็จพระราชาธิบดีจิกมีทรงประทับอยู่ ทรงงามสง่า ผ่าเผย แต่ดูนุ่มนวลด้วยรอยพระสรวลน้อยๆ บนพระพักตร์ แสดงความเป็นมิตร ไม่ตรี ทรงมีรัศมี หรือที่เขาเรียกว่าaura สวยงามที่พระองค์ท่าน รวมกับมี spotlight ส่องตรงсадแสดงขอร้าดังกล่าว ทรงงามจนฉันตกตะลึง นีกไม่อกว่า ต้องทำอะไรต่อ นี่แหลกเขาว่า คนมีบุญหนักศักดิ์ใหญ่จะมีอร่า สองสว่าง จากภายในขันดงตามแบบนี้นี่เอง

อธิบดีกรมพิธีการทุกกราบบังคมทูลฯ เปิดตัวทูตไทยเป็นภาษาของชาติ ภาษาประจำชาติภูมิภาค พอกเขากล่าวเสร็จ ฉันก็ถวายบังคม ก่อนเดินเข้าไป หยุดที่หน้าพระพักตร์ แล้วกล่าวว่า "May I have the honour to present to Your Majesty the Letter of Credence from His Majesty King Bhumibol Adulyadej" พร้อมกับถวายผ้าไหเมสีขาวห่อพระราชสาสน์ ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ พระองค์ท่านทรงรับ ทรงแย้มพระสรวัล ทรงขอบใจ และทรงมีพระราชดำรัสว่า ทรงรอที่จะได้พบทูตไทยมาบานานแล้ว จากนั้น ก็ทรงยื่นพระหัตถ์มาให้จับ ฉันตื่นเต้นมาก ได้จับพระหัตถ์อ่อนนุ่ม แล้วถอยไปนั่งในที่ที่เขาจัดไว้ให้ข้างขวาขององค์สมเด็จพระราชบดี ต่ำกว่า บัลลังก์โดยนั่งคู่กับทูตเกาหลี เจ้าน้ำที่กีบปั่งในที่ที่จัดไว้

ฉันคิดมาตลอดว่า ฉันคงต้องตื่นเต้นมากจนพูดอะไรไม่ออก ทำอะไรไม่ถูกแน่ๆ แต่ร้อยแย้มพระสรวัลแสดงความเป็นมิตรไม่ตรีที่ทรงมีพระเมตตา ฉันสมัผัสถูกใจ และทำให้ฉันไม่รู้สึกตื่นเต้นอีกเลย ฉันแอบฝ่ามือของสมเด็จ พระราชบดีตลอดเวลาในพิธี ซ่างงานสมเป็นพระราชวิริยา

จากนั้น ก็เริ่มพิธี มีคนทยอยออกจากหลีบข้างๆ ถือคนโทไส่น้ำอะไร ไม่ทราบมาถวายสมเด็จพระราชบดี ให้ทูต และพระ รวมทั้งผู้ติดตาม

จกหมายเหตุการถวายพระราชสาสน์ตราตั้งเป็นเอกอัครราชทูตฯ กรุงทิมพู : ๖๓

ถ้ายังเป็นเหมือนนัมตั้นในสมุนไพร ออกรสหวาน ฉันขอบมอง ทรงดีมีทุกห้องก็ดีมีตาม มีคนออกมาเสิร์ฟข้าวป่างนี้ ราชตราชและสีต่างๆ กันไป เช่น น้ำหน้าฝรั่นสีเหลือง เหล้า และน้ำสีแดง รวมทั้งหมดสีถัวย เรายังดีมีตามทุกครั้ง จากนั้น ก็เสิร์ฟข้าวสีเหลือง สมเด็จพระราชาธิบดีเสวย เรายังทำตาม แล้วก็เสิร์ฟห่ออะไรไม่ทราบ เข้าใจว่าเป็นมาก เราไม่ได้แกะออกดู เพราะเข้าถวายใบพลูแด่พระด้วย แต่ไม่ได้ให้กับเรา พิธีดูศักดิ์สิทธิ์ ขั้นมาก แม้ไม่มีครอธิบายให้เราฟัง ก็พอเดาได้ว่าทุกอย่างเป็นสิ่งมงคลสำหรับเรา แน่นอน

จากนั้น ข้าราชการก็นำธามาถวายสมเด็จพระราชาธิบดี คงเป็นช่วงประจำปีตรุษจีนจับตรงปลายด้ามที่ถือของแล้วนำมาแตะที่พระนลาง (หน้าผาก) ข้าราชการก็เอาน้ำอะไรไม่ทราบ มาถวาย ทรงแตะน้ำดังกล่าวที่พระโอษฐ์ แล้วก็เป็นอันเสร็จพิธี สมเด็จพระราชาธิบดีเสด็จลงจากบัลลังก์ ฉันถวายบังคมลา เพราะต้องให้ทูตเกาหลีเข้าเฝ้าส่วนพระองค์เพื่อสนทนาก่อน เรายังไประอในอีกห้องหนึ่ง

อธิบดีกรมพิธีการทูตพยาภรณ์จะให้เราไปพบกับรัฐมนตรีกระทรวงการคลัง ซึ่งอยู่อีกที่หนึ่ง เราไม่ได้ขอพบท่าน และตีก็ออยู่ไกล ฉันเกรงว่าหากทรงเสร็จจาก การสนทนากับทูตเกาหลีแล้ว เรายังไม่กลับมาจากการนั้น คนไม่ดีแน่ก็ไม่อยากไป อีกอย่างจะให้วิ่งกระหึ่มกระหอบไปในชุดไทย ก็คงไม่ไหวแน่ ฉันไม่อยากไป และคิดว่า สมเด็จพระราชาธิบดีไม่ควรทรงรอทูต แต่ทูตควรเฝ้ารอที่นี่ดีกว่า ใช่ดี เจ้ากรมวังทราบ ก็บอกไม่ให้ไป ให้นั่งรออยู่ตรงนั้น เจ้าหน้าที่พิธีการทูต ของกระทรวงการต่างประเทศภูมิภาคเร่งให้ไปอีก ฉันไม่รู้จะทำอย่างไร ห้ายที่สุด เจ้ากรมวังบอกให้รอ ทุกอย่างก็เลยหยุดแค่นั้น ถ้าเข้ามาในวังแล้ว ยังไง กรมวังก็ใหญ่ที่สุด เราต้องทำตาม ฉันเต็มใจรอ จะให้นานแค่ไหนก็จะรอ

พอทูตเกาหลีเสร็จจากการเข้าเฝ้าฯ ออกรมา ฉันก็เข้าไป สมเด็จพระราชาธิบดีจึงมีทรงรอรับ ทรงจับมือฉันดึงตัวไว้ใกล้ๆ ให้ถ่ายรูปคู่ แล้วก็ถ่ายรูปกับ

คุณต้อง เจ้าหน้าที่ สอท. ที่ตามไปด้วย แล้วจึงประทับนั่ง ทรงมีพระราชกระแสงรับสั่งกับฉันอย่างเป็นกันเอง ฉันขอไม่กล่าวถึง เพราะไม่บังควร เป็นเรื่องราชการ แต่จะขอเล่าเกร็ດนิดหนึ่งว่า ทรงมีพระราชดำรัสว่าในโลกนี้มีบุคคลอยู่ ๓ ท่าน ที่พระองค์ทรงเคารพสูงสุด และทรงยึดถือเป็นแบบอย่าง ท่านแรก คือ สมเด็จพระราชาธิบดีองค์ที่ ๔ พระบิดาของพระองค์ ท่านที่สอง คืออดีต ประธานาธิบดี ลี กวน ยู แห่งสิงคโปร์ และท่านที่ ๓ และสำคัญที่สุด คือ องค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ของไทย ซึ่งทรงให้ความเคารพสูงสุด ฉันปลานะปื่นในพระบุณญาบำมีของในหลวงของเรา ยิ่งนัก ทรงแผ่บุญญาธิการ ไปทั่วสารทิศ ด้วยพระปรีชาและพระเมตตาต่อประชาชน เป็นแบบอย่างของ ผู้นำของโลกที่เดียว

การเข้าเฝ้าฯ ดำเนินไปด้วยดีเกือบสี่สิบนาที ก็เสร็จสิ้น ทรงขอบใจที่ฉัน ถวายชุดน้ำชา ถ้วยน้ำท่องชุดใหญ่ ฉันถวายบังคมลา ตอนนี้ถึงไคลแม็กซ์ ทรงดึงตัวฉันไปกอด และทรงกุมพิตแก้มข้ายาว ตามธรรมเนียมฝรั่ง ตรัสว่า "Without Protocol" แปลว่าไม่เป็นทางการนะ ฉันกราบบังคมทูลไปอีໍมไปว่า คนทุกคนในประเทศไทยต้องอิจฉาฉันแน่เลย ทรงพระศรัสด ทรงน่ารักจริงๆ อิจฉาฉันใหม่ล่ะจ๊ะ

จดหมายเหตุการถวายพระราชทานตราตั้งเป็นเอกสารราชทูต ณ กรุงทิมพู : ๖๕

เศรษฐีพิธี ฉันกลับโรงเรียนชุดเป็นชุดทำงาน เพื่อไปพบปลัดกระทรวงการต่างประเทศ ประธานสภา และนายกรัฐมนตรีตามลำดับ ฉันประทับใจท่าน Jigme Y. Thinley นายกรัฐมนตรีมาก ท่านชายฉลาด รอบรู้มาก สมเป็นนายกรัฐมนตรี และเป็นผู้เผยแพร่นโยบายการพัฒนาที่ใช้ศักยภาพความสุขประจำชาติเป็นฐานการวัดต่อสหประชาชาติ

ตอนค่ำ ปลัดกระทรวงการต่างประเทศภูมานาจดงานเดี้ยงรับรอง เป็นเกียรติแก่ทูตเทาหลีและฉันที่เดินทางมา ทางการ มีแขกระดับสูงหลากหลาย อาทิ Minister of Economy, Minister of Education, และ Minister of Labour Resources คนนี้เป็นรัฐมนตรีหนุ่มที่สุดในรัฐบาลนี้ อายุแค่ ๔๔ ปี ฉันคิดว่าที่นี่โอกาสเป็นใหญ่มีอยู่มาก ขอให้มีความรู้ เศรษฐรากการ จะเห็นช่องทาง กลับไปถิ่นที่อยู่ สมควรรับเลือกตั้งเข้ามานั่งในสภา และคงจะรัฐมนตรีได้ง่ายดาย เพราะคนที่มีความรู้สูงๆ มีไม่มากนัก ประชากรก็ยังน้อย ฉะนั้น ตัวแข่งน้อย นำสนใจใหม่

ในที่สุด ฉันก็ได้เป็นเอกอัครราชทูตไทยประจำอาณาจักรภูมานาจด อย่างสมบูรณ์

พระเจ้าหลานれอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา
ทรงดำรงตำแหน่งประธานคณะกรรมการอธิการ
ว่าด้วยการป้องกันอาชญากรรมและ
ความยุติธรรมทางอาญาแห่งสหประชาชาติ (CCPCJ)
สมัยที่ ๒๑

บทสัมภาษณ์นายวิชาเวศน์ อิศรภักดี อดีตกรรมอธิการระหว่างประเทศ
ให้แนะนำตนเป็น สหสัมพันธ์ ผู้อำนวยการกองวิทยุกระจายเสียง
และนายสถานีวิทยุสาธารณะ วันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๕๘

พระเจ้าหลานเรอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา ทรงดำรงตำแหน่งเป็นประธาน CCPCJ : ๒๑

เมื่อประมาณกลางเดือน
ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๔ ประชาชน
ชาวไทยต่างปลื้มปิติและภาคภูมิใจ
กับข่าวที่พระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้า
พัชรกิติยาภา ทรงได้รับเลือกให้เป็น^๑
ประธานของคณะกรรมการว่าด้วย
การป้องกันอาชญากรรมและความ
ยุติธรรมทางอาญา (CCPCJ) สมัยที่
๒๑ แห่งสหประชาชาติ ซึ่งตั้งอยู่ที่
กรุงเวียนนา ประเทศออสเตรีย โดย
พระองค์จะทรงดำรงตำแหน่งตั้งแต่
เดือนธันวาคม ๒๕๕๔ – เดือนธันวาคม
๒๕๕๙ แต่บทบาทของพระองค์ท่าน^๒
ในด้านพหุภาคี เราสามารถมองย้อน

ไปได้ยาวไกลงกว่าหนึ่น หลังจากที่
พระองค์ท่านทรงสำเร็จการศึกษา^๓
จากมหาวิทยาลัยคอร์แนล ก็ได้ทรง
ปฏิบัติหน้าที่ที่คณะผู้แทนชาวไทย
ประจำสหประชาชาติ ณ นครนิวยอร์ก
ระหว่างปีพ.ศ. ๒๕๕๐–๒๕๕๑ โดยทรง
รับผิดชอบคณะกรรมการฯ ภายหลัง
จากเสด็จกลับมาอยังประเทศไทย
พระองค์ท่านทรงได้รับเลือกให้เป็น^๔
ทูตสันถวไมตรีในการยุติความรุนแรง
ต่อสตรี โดยกองทุนการพัฒนาเพื่อ
สตรีแห่งสหประชาชาติ (UNIFEM)^๕
ซึ่งปัจจุบันเปลี่ยนเป็น กองทุน
สหประชาชาติเพื่อการพัฒนาสตรี

(UN Women) ในโอกาสนั้น พรองค์ได้ทรงงานร่วมกิจกรรมความรุนแรงต่อผู้หญิงในประเทศไทย ซึ่งได้มีผู้ร่วมลงชื่อสนับสนุนกว่า ๓ ล้านคน ซึ่งเป็นจำนวนมากที่สุดในบรรดาประเทศต่างๆ ทั่วโลกที่มีการรณรงค์เช่นนี้ และบทบาทที่สำคัญและมีคุณค่าอย่างของพรองค์ท่าน คือได้ทรงเริ่มข้อกำหนดที่เรียกว่า “ข้อกำหนดกรุงเทพ หรือ Bangkok Rules” สำหรับการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังหญิงในเรือนจำ ซึ่งข้อกำหนดนี้ได้รับการรับรองจากสหประชาชาติให้เป็นมาตรฐานระหว่างประเทศที่จะใช้กันโดยทั่วไป และวันนี้บทบาทของพรองค์ท่านได้ต่อยอดไปอย่างกว้างขวาง ซึ่งในประเทศไทยฝ่ายโครงการกำลังใจ และโครงการอื่นๆ โดยเฉพาะพรองค์ท่านได้ทรงน้อมนำเอาปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมาปรับใช้กับผู้ต้องขังที่ใกล้จะพ้นโทษ เพื่อบรรมิหัคนเหล่านี้ได้มีอาชีพและการดำรงชีวิตที่มีคุณค่า และกลับเข้าสู่สังคมเป็นพลเมืองที่ดีของประเทศไทยต่อไป การที่พระเจ้าหลานเธอพระองค์เจ้าพัชรภกติยาภา ทรงดำรงตำแหน่งประธานของ CCPCJ ครั้งนี้

นับเป็นความภาคภูมิใจของประชาชนไทยอีกด้วยหนึ่ง เพื่อให้ประชาชนชาวไทยได้รับทราบในรายละเอียดเกี่ยวกับพระราชกิจในพระองค์ท่าน ในระหว่างทรงเป็นประธานของ CCPCJ หนังสือวิทยุสารถ้วนเมือง ขอนำบทสรุปภาษณ์ท่านอธิบดีกรมองค์การระหว่างประเทศ วิชาวัฒน์ อิศราภักดี ต่อคุณศันสนีย์ ษัหสสรังษ์ ผู้อำนวยการกองวิทยุกระจายเสียง ผ่านรายการ “สายตรงบัวแก้ว” ทาง You Tube เมื่อวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๖๔ มาเผยแพร่

คณะกรรมการชิการว่าด้วยการป้องกันอาชญากรรมและความยุติธรรมทางอาญาแห่งสหประชาชาติ (CCPCJ) มีหน้าที่อะไรบ้าง และมีความสำคัญอย่างไรในเวทีระหว่างประเทศ ?

คณะกรรมการชิการ CCPCJ นี้ คงจะไม่เป็นที่คุ้นเคยมากนักสำหรับคนไทย ซึ่งเต็มข้อมูลของค์กรนี้คือ “คณะกรรมการชิการว่าด้วยการป้องกันอาชญากรรมและความยุติธรรมทางอาญา” ซึ่งภาษาอังกฤษคือ “The Commission on Crime

Prevention and Criminal Justice" ใช้ชื่อย่อว่า CCPCJ คณะกรรมการอิทธิการนี้ ก่อตั้งมา ๒๐ ปีแล้ว โดยเป็นคณะกรรมการอิทธิการหนึ่งภายในตัวคณบดีเศรษฐกิจและสังคมแห่งสหประชาชาติ (ECOSOC) ตั้งอยู่ที่กรุงเวียนนา โดยมีสำนักงานสหประชาชาติว่าด้วยยาเสพติดและอาชญากรรม (UNODC) ทำหน้าที่เป็นฝ่ายเลขานุการหนึ่งสมัย การประชุมมีระยะเวลา ๑ ปี ระหว่างเดือนธันวาคมของปีหนึ่งถึงเดือนธันวาคมของปีหนึ่ง ที่ผ่านมา มีการประชุมมาแล้วทั้งหมด ๒๐ สมัย สมาชิกของคณะกรรมการ CCPCJ มีทั้งหมด ๔๐ ประเทศ โดยจะแบ่งไปตามภูมิภาคต่างๆ ของโลกซึ่งในระบบสหประชาชาติจะมี ๕ ภูมิภาค ได้แก่ ภูมิภาคเอเชีย ภูมิภาคแอฟริกา ภูมิภาคยุโรปตะวันออก ภูมิภาคยุโรปตะวันตกและอื่นๆ และภูมิภาคلاتิน-อเมริกาและแคริเบียน ไทยได้เป็นสมาชิกคณะกรรมการ CCPCJ มาหลายครั้งหลายสมัยและมีบทบาทอย่างต่อเนื่อง ปัจจุบันไทยก็เป็นสมาชิกสำหรับ周期 ๒๕๕๒-๒๕๕๓ ซึ่งกำลังจะสิ้นสุดลง และไทยก็ได้รับการเลือกตั้งเพื่อเป็นต่ออีกสมัยหนึ่ง

ของการปี ๒๕๕๒-๒๕๕๓ ซึ่งแสดงว่าไทยมีบทบาทที่สร้างสรรค์ในคณะกรรมการอิทธิการดังกล่าว

คณะกรรมการ CCPCJ มีหน้าที่สำคัญในการวางแผนนโยบายของสหประชาชาติเกี่ยวกับเรื่องการป้องกันอาชญากรรมและส่งเสริมความยุติธรรมทางอาชญาชีวีเป็นเรื่องที่สำคัญมาก นอกจากนั้นยังมีบทบาทในการกำหนดมาตรฐานระหว่างประเทศเกี่ยวกับเรื่องอาชญากรรมระหว่างประเทศที่สำคัญ ได้แก่ อาชญากรรมทางเศรษฐกิจ การฟอกเงิน การค้ามนุษย์ และการก่อการร้าย จึงเป็นสิ่งที่ไทยควรจะมีบทบาทสำคัญในการช่วยแก้ปัญหาร่วมกันในระดับโลก

พระเจ้าหลานเรอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา ทรงได้รับการแต่งตั้งให้เป็นประธานของคณะกรรมการ CCPCJ อย่างไร และพระราชกิจของพระองค์ท่านในตำแหน่งดังกล่าวคืออะไร

ผู้ที่จะดำรงตำแหน่งประธานจะต้องเป็นสมาชิกของคณะกรรมการ CCPCJ ก่อน ซึ่งไทยก็เป็นสมาชิก CCPCJ อุป

สำหรับตำแหน่งประธานจะหมุนเวียนไปตามภูมิภาคต่างๆ ทั้ง ๕ ภูมิภาค ซึ่งในสมัยที่จะถึงนี้เป็นวาระของภูมิภาค เอเชีย ทางคณะผู้แทนไทยจึงได้เสนอ ต่อที่ประชุมกลุ่มเอเชียให้พระเจ้า หลานເຮືອ ທຽງເປັນຜູ້ແທນຂອງກລຸມ ເມື່ອທີ່ປະຊຸມກລຸມເອເຊີຍໄດ້ມີມິຕີເປັນ ເອກຈັນທີ່ຮັບຮອງໃຫ້ພຣອງຄ່າທ່ານທຽງ ເປັນຜູ້ແທນຂອງກລຸມແລ້ວ ຕ່ອໄປກີເປັນ ທີ່ປະຊຸມເຕີມຄະນະຂອງ Reconvened Twentieth Session ຂອງຄະນະ- ກຽມມາຊີກາຣາ ເມື່ອວັນທີ ១២ – ១៣ ອັນວາຄມເຕັກະຕະ ທີ່ກຽງເວີຍນາປະເທສ ອອສເຕີຍ ທີ່ປະຊຸມໄດ້ເຫັນຂອບໂດຍການ ປັບມືອໜ້ວື່ອສັບຖືຂອງສຫປະຊາດີ ເຮີຍກວ່າ “by acclamation” ດີອຸກຄນ ເຫັນດ້ວຍເຫັນພ້ອງກັນເປັນເອກຈັນທີ່ ໄມໄດ້ມີກາລົງຄະແນນເດືອນ ພຣອງຄ່າ ທ່ານໄດ້ທຽງເຂົ້າວ່ວມປະຊຸມຄັ້ງນີ້ ແລະ ທຽງມີພຣະດຳຮັສຕອບຮັບເປັນ ປະຊານ

ຄະນະກຽມມາຊີກາຣາ CPPCJ ຈະມີ ການປະຊຸມຕລອດທັງປີ ໂດຍການ ປະຊຸມທີ່ສຳຄັນຢີ້ ການປະຊຸມເຕີມ ຄະນະໃນເດືອນເມັນຫາຍນ ແລະ ຕລອດທັງປີ ກີ່ຈະມີການປະຊຸມຢ່ອຍ ມີການປະຊຸມ ຮະຫວ່າງວາງ (Inter-session meeting)

งานส່ວນໃຫຍ່ຈະມືນາກໃນຊ່ວງ ๔ ເດືອນ ແຮງຂອງປີ ແລະ ຈະວ່າງເວັນໄປບ້າງ ເພື່ອທີ່ຈະມີການປະຊຸມຕ້ານອື່ນໆ ຂອງສຫປະຊາດີ ແລະ ລັ້ງເດືອນ ສິງຫາຄມກີ່ຈະມີຄວາມເຂັ້ມຂຶ້ນມາ ອີກຄັ້ງໜີ່ ຄະນະກຽມມາຊີກາຣານີ້ເຊີ່ມີ ພຣອງຄ່າທ່ານທຽງເປັນປະຊານຈະ ພິຈາລະນາເກີ່ຍວັກບັນຫາຂອ້າຍຸກຮົມ ຂໍ້າມຫາດີ ການສັງເສົມຄວາມຍຸດືອຮົມ ທາງອານຸາ ລວມດື່ງການສັງເສົມ ປະສິທິກາພກາກທຳການຂອງ CCPCJ ນອກຈາກນີ້ ຈະມີການປະຊຸມທີ່ເຮີຍກວ່າ Bureau Meeting ອ້ອກການປະຊຸມ ຝາຍບວິຫາວຂອງ CCPCJ ສ່ວນໃນ ບ້າງໂຄກສົກຈະມອບຮອງປະຊານທີ່ ມີທັງໝາດ ທ່ານທຳໜ້າທີ່ແທນພຣອງຄ່າ ທ່ານໄດ້ ແຕ່ລ້າເປັນການປະຊຸມສຳຄັນຢີ້ ການປະຊຸມເຕີມຄະນະ ພຣອງຄ່າທ່ານກີ່ ຈະທຽງເປັນປະຊານທີ່ປະຊຸມ

ການເປັນປະຊານຂອງພຣອງຄ່າທ່ານ ຄືວ່າເປັນການສັງເສົມບທບາທ ຂອງໄທຢັງໃເວທີ່ຮ່ວງປະເທສໄດ້ ອ່າຍ່າໄຮບ້າງ

ການເປັນປະຊານຂອງພຣອງຄ່າ ທ່ານຄືວ່າເປັນການສັງເສົມບທບາທ

ของไทยอย่างยิ่ง ประการแรกคือการต่อยอดโครงการเอลฟี หรือเรียกว่า มาตรฐานขั้นต่ำของสหประชาชาติ สำหรับการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังหญิง ภายใต้ชื่อ “Enhancing Life of Female Inmates: ELF” ซึ่งเป็นการส่งเสริมสถานะของผู้ต้องขังหญิงในเรือนจำ และผู้ต้องขังหญิงที่กำลังตั้งครรภ์ ซึ่งต่อมามีการพัฒนาไปสู่ Bangkok Rules ซึ่งเป็นมาตรฐานระหว่างประเทศ ของสหประชาชาติ เรายังสามารถถูกระดมเดินเรื่องผู้ต้องขังหญิงและสิทธิ

สตรี ประการต่อมาคือเป็นการแสดงบทบาทความเป็นผู้นำของไทยอย่างสร้างสรรค์ในเวทีระหว่างประเทศ การที่ได้รับตำแหน่งที่สำคัญเช่นนี้จะช่วยสร้างเครือข่าย (Networking) ให้กับไทย เพื่อจะมีบุคคลสำคัญๆ ของโลกหรือในด้านเวทีพหุภาคีมาเข้าร่วมในการประชุมนี้ ก็จะทำให้เราได้ทำความรู้จักคุ้นเคยกับบุคคลสำคัญต่างๆ และประการสุดท้ายเป็นการส่งเสริมภาพลักษณ์ของไทยในเวทีระหว่างประเทศ ซึ่งมีประโยชน์ในการสมัครในตำแหน่ง

ต่างๆ ในเวทีพหุภาคี เช่น ปัจจุบันเรา เป็นสมาชิกคณะกรรมการตีสิทธิมนุษยชน ประจำสหประชาชาติ ซึ่งเรามีแผนที่จะ สมควรเป็นสมาชิกอีกภาระหนึ่ง และ เรายังได้สมควรเป็นสมาชิกคณะกรรมการตี ความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ (UNSC) วาระปี ๒๕๖๐ – ๒๕๖๑ ซึ่ง การมีบทบาทในเวทีอื่นๆ ก็จะส่งเสริม โอกาสในการเป็นสมาชิก UNSC ต่อไป ในอนาคต

การประชุม CCPCJ สมัยที่ ๒๑ จะมี หัวข้อหลักอะไรบ้าง มีความสำคัญ อย่างไรและไทยจะมีบทบาทอย่างไร

การประชุม CCPCJ ทุกสมัย จะมีการเปลี่ยนหัวข้อหลักไปเรื่อยๆ สำหรับหัวข้อหลักในสมัยที่ ๒๑ จะเป็น เรื่องของผู้โดยย้ายถิ่นฐานและ ครอบครัว โดยเฉพาะความรุนแรงที่ เกิดขึ้นต่อบุคคลกลุ่มนี้ ซึ่งเป็นเรื่อง ที่ประชาคมโลกให้ความสนใจอย่าง มาก จะมีการหารือในหัวข้ออย่างลงตัว เพื่อพิจารณาว่าปัญหาเกิดขึ้นอย่างไร ทำอย่างไรที่จะช่วยทางแก้ปัญหา ได้มีปัญหาเรื่องการบังคับใช้กฎหมาย หรือไม่ มีผลกระทบแพร่กระจายในวงกว้าง

ประเทศไทยเข้ามาเกี่ยวข้องอย่างไรซึ่งเป็น เรื่องที่สำคัญทั้งนั้น โลกก็ให้ความสนใจ ต่อเรื่องเหล่านี้มากและเรื่องนี้ก็เป็น ปัญหาที่ใหญ่ขึ้น เพราะในโลกยุค โลกาภิวัตน์ การคอมนาคมขนาด ระหว่างกันมีความตระหนากมากขึ้น โลกมีการเชื่อมโยงติดต่อกันมากขึ้น และมีความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจ กันมาก ก็ย่อมทำให้เกิดการโยกย้าย ถิ่นฐาน ซึ่งมีทั้งถูกกฎหมายและผิด กฎหมาย สำหรับผู้โดยย้ายถิ่นฐาน บางครั้งก็ถูกเป็นผู้ถูกเอกสารเดาเบรี่ยบ หรือถูกกระทำด้วยความรุนแรงทั้งจาก นายจ้างและนายหน้า หรือฝ่ายอื่นๆ ดังนั้น จึงเป็นหน้าที่ของประเทศไทย ตั้งทาง ทางฝ่าย และปลายทาง ที่จะช่วยทางแก้ไขเรื่องนี้ ซึ่ง ประเทศไทยก็เป็นทั้งประเทศต้นทาง ทางฝ่าย และปลายทาง จึงเป็นโอกาส ที่ไทยจะสามารถแสดงบทบาทนำ อย่างสร้างสรรค์ เพื่อที่จะช่วยผลักดัน ทางทั้งที่จะแก้ไขปัญหานี้ เราอาจจะ เสนอข้อมูลที่สร้างสรรค์เพื่อส่งเสริม ความร่วมมือระหว่างประเทศไทยในด้าน นี้ และในการหารือแต่ละครั้ง อาจมี การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ทาง ปฏิบัติที่ดี และส่งเสริมความร่วมมือ

ประเทศที่ดูแลเรื่องนี้เลย พระองค์ท่านจึงทรงมีพระดำริให้การทรงยุติธรรมยกร่างกฎหมายเป็นมาตรฐานสำหรับปฏิบัติต่อผู้ต้องขังหญิง จึงเป็นร่างกฎหมายเป็นภาษาไทย โครงการ ELFI หรือ Enhancing Life of Female Inmates ขั้นตอนไปคือ การผลักดันในเวทีสหประชาชาติที่กรุงเยียนนา นครนิวยอร์ก และนครเจนีวา จนได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวาง และในที่สุด ในการประชุมสมัชชาสหประชาชาติสมัยที่ ๖๕ สมัชชาได้เห็นชอบ Bangkok Rules ก็เป็นผลสำเร็จอย่างมาก พระองค์ท่านได้เด็ดใจเปิดนิทรรศการเกี่ยวกับเรื่องนี้นอกจากนี้ เลขานิการสหประชาชาติ และคณะทูตานุทูตทั่วโลกได้เข้าร่วมในโอกาสนี้ จึงนับว่าเป็นก้าวที่สำคัญ เพราะโลกยังไม่เคยมีกฎหมายนี้ และสามารถนำไปใช้เพื่ออ้างอิงในประเทศไทย เพื่อปรับปรุงความเป็นอยู่ของผู้ต้องขังหญิงและบุตร

นับว่าเป็นความสำเร็จของพระองค์ท่านและประเทศไทยโดยรวม และเป็นความภาคภูมิใจของประเทศไทย และประชาชนไทย ท่านผู้ชมได้ทราบ

ในรายละเอียดในเรื่องบทบาทของพระองค์ภาพที่จะดำเนินตามแบบประชาน CCPCJ และบทบาทของพระองค์ท่านในเรื่องของการริเริ่ม Bangkok Rules และการยุติความรุนแรงก็ไปแล้ว ที่นี่อยากจะเรียนเสริมในเรื่องบทบาทของพระองค์ภาพด้วยว่า เมื่อครั้งที่ได้ชั้นประจักราร้อยที่คณะผู้แทนถาวรสัมมติ นครนิวยอร์ก ในเดือนพฤษจิกายน ๒๕๔๒ พระองค์ท่านได้เด็ดใจไปร่วมงานวันครอบครอง ๑๐ ปี ของการยุติความรุนแรงต่อผู้หญิง ซึ่งเป็นวันสำคัญโดยทรงรับเชิญเป็นผู้อภิป্রายในเรื่อง “การเพิ่มบทบาทของผู้ชายและเด็กผู้ชายในการยุติความรุนแรงต่อผู้หญิง” ซึ่งพระบรมราชโสดาบุตรของพระองค์เป็นที่ยอมรับในเวทีระหว่างประเทศ ได้ทรงแสดงข่าวร่วมกับเลขานิการสหประชาชาติด้วย เพราะฉะนั้น นิ ก็เป็นอีกมิติหนึ่งของบทบาทของไทยในเวทีระหว่างประเทศ โดยเฉพาะเวทีพหุภาคีของสหประชาชาติ ในปีหน้าเราคงจะได้ภาคภูมิใจอีกครั้งกับบทบาทประชาน CCPCJ ของพระเจ้าหلانເມືອ ພຣະອອນຈຳເພື່ອກິດຕາຍາກາ

การเพาะเมล็ดพันธุ์ **แห่งธรรมะ** ในแอฟริกา (ตอน ๒)

พุทธรักขิตาภิกุ (พระภิกษุขาวแอฟริกัน)

ในหนังสือวิทยุสารบัญฉบับที่ฝ่ายมาดิฉันได้นำเรื่อง “การเพาะเมล็ดพันธุ์แห่งธรรมะในแอฟริกา” มาเสนอเป็นตอนที่ ๑ เป็นงานเขียนของท่านพุทธรักขิตาภิกขุ พระสงฆ์ชาวแอฟริกันรูปแรกในพระพุทธศาสนา เป็นเรื่องราวจากชีวิตและประสบการณ์จริงของพระพุทธรักขิตานับตั้งแต่เยาว์วัย ที่ท่านเริ่มสนใจคำสอนของพระพุทธศาสนา จนถึงการได้พบพระสงฆ์ไทยในอินเดีย การพบองค์ด้าไอล ตาม การแสวงหาอาจารย์ทางจิตวิญญาณ การลงทะเบียนความสุขทางโลกเพื่อเข้าสู่ทางธรรม การไปเยี่ยมบ้านเกิดที่ประเทศญี่ปุ่น ฯลฯ การจากบ้านเกิดไปสู่สหรัฐอเมริกาและได้บัวเป็นพระภิกขุในพระพุทธศาสนาในปี ค.ศ. ๒๐๐๒ (พ.ศ. ๒๕๔๕)

ในฉบับนี้ ดิฉันขอนำ “การเพาะเมล็ดพันธุ์แห่งธรรมะในแอฟริกา” ตอน ๒ (ตอนจบ) มาเสนอต่อ เป็นเรื่องราวหลังจากการอุปสมบทเป็นพระภิกขุ ในพระพุทธศาสนา พระพุทธรักขิตาได้เริ่มภารกิจธรรมในการนำพระพุทธศาสนาเข้าสู่ญี่ปุ่นด้วยท่านต้องปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ตลอดจนความไม่เข้าใจจากชุมชนท้องถิ่นและญาติมิตร แต่ด้วยความอดทนมุ่งมั่นของท่าน จึงสามารถสร้างความเข้าใจให้เกิดขึ้นได้ จนสามารถจัดตั้งศูนย์พระพุทธศาสนาขึ้นที่กรุงกัมปลา ประเทศญี่ปุ่นได้ในปี ค.ศ. ๒๐๐๕ (พ.ศ. ๒๕๔๘)

เรื่อง “การเพาะเมล็ดพันธุ์แห่งธรรมะในแอฟริกา” เป็นหนังสือที่พระพุทธรักขิตาเขียนไว้เมื่อปี ค.ศ. ๒๐๐๖ (พ.ศ. ๒๕๔๙) มีจุดมุ่งหมายเพื่อตอบคำถามและอธิบายถึงพัฒนาการของพระพุทธศาสนาในแอฟริกา โดยเฉพาะในประเทศญี่ปุ่นและเคนยา และยังมุ่งหวังให้เป็นแรงบันดาลใจสำหรับการเดินทางในโลกแห่งธรรมะ

ดิฉันเองนั้นได้มีโอกาสพบพระพุทธรักขิตามือท่านเดินทางแวดล้อมกรุงในโรบี ประเทศเคนยา เมื่อเดือนมีนาคม ค.ศ. ๒๐๐๕ (พ.ศ. ๒๕๔๘) เพื่อเดินทางต่อไปยังญี่ปุ่น นับเป็นครั้งแรกที่ท่านเดินทางกลับไปบ้านเกิดของท่านในฐานะพระภิกขุในพระพุทธศาสนา ดิฉันมีความปลื้มปิติใจในเจตนาณ์และความมุ่งมั่นของท่านในการนำพระพุทธศาสนาเข้าไปเผยแพร่ในแอฟริกา จึงได้ติดต่อท่านเพื่อขอทำงานเขียนดังกล่าวมาลงในหนังสือวิทยุสารบัญทั้งนี้ เพื่อให้ผู้อ่านได้ร่วมอนุโมทนา และเกิดปิติคุณเป็นสิริมงคลต่อไป และหากท่านผู้อ่านสนใจเกี่ยวกับศูนย์พระพุทธศาสนาในญี่ปุ่นด้วย โปรดติดตามอ่านจากเว็บไซต์ <http://www.ugandabuddhistcenter.org/home.php>

สุภาศรี อมาตยกุล

การเพาะเมล็ดพันธุ์แห่งธรรมะในแอฟริกา (ตอน ๒) ๗๗

ตอน ๒ พระพุทธศาสนาใน ยุกนี้...เพาะปลูกเมล็ดพันธุ์ แห่งธรรมะ

การกิจกรรมครั้งแรก ในแอฟริกา

กว่าหนึ่งทศวรรษมาแล้วเมื่อ ออยู่ที่ประเทศไทยเดียว อาทิตยาเคย วางแผนกับเพื่อนห้องที่เป็นแอฟริกัน และไม่ใช่แอฟริกันว่าจะร่วมกันก่อตั้ง “สมาคมมิตรภาพอฟโร-ทิเบต” (Afro - Tibetan Friendship Society) เพื่อเผยแพร่องค์ความในยุกนี้และ ประเทศอื่นๆ ในทวีปแอฟริกา โดยครั้ง ที่แอฟริกายังคงเป็นดินแดนแห่งแสง เวิอกสวนไร่นายังไม่ได้รับการไถโพรง จังหวะเวลาซึ่งไม่สุกของเมืองที่

เมื่ออยู่ที่ที่เข้มข้นอย่าง เชลลิฟอร์เนีย (San Jose, California) ท่านชายาดอยู่ สิลันันดา (Sayadaw U. Silananda) ให้คำแนะนำว่าอาทิตยา

ควรจะกลับไปเผยแพร่พระพุทธศาสนา ในทวีปแอฟริกา โดยเริ่มจากครอบครัว ของอาทิตย์เมื่อ ๒ - ๓ ปีก่อนหน้านี้ ท่านชายาดอยู่ บีลิน (Sayadaw U Beelin) ก็เคยเขย่าปากถามอาทิตย์ ถึงความเป็นไปได้ในการกลับไป เผยแพร่องค์ความที่แอฟริกา โดยเริ่ม จากครอบครัวของอาทิตย์เช่นเดียวกัน

อาทิตย์จึงไปขอความเห็นจาก ท่านภันเต ภูนาრตนา (Bhante Gunaratana) ว่าสิ่งใดจะดีกว่ากัน ระหว่างการไปฝึกวิปัสสนากรรัมฐาน ในถ้ำที่ประเทศไทยเดียว (สถานที่ซึ่งเป็น ยอดปราสาทนาขของพระสงฆ์สำหรับ การฝึกจิต) กับการกลับไปเผยแพร่องค์ความในแอฟริกา ท่านให้ความเห็น อย่างหนักแน่นว่าอาทิตย์จะไป

เผยแพร่ธรรมะในแอฟริกามากกว่า
และควรจะทำโดยเร็วมากกว่าที่จะ
ปล่อยให้เม่นนาณออกไป ขณะที่เพื่อน
บ้างคนในอเมริกาไม่เห็นด้วยกับการ
กลับไปแอฟริกา เพราะเป็นห่วงว่า
อาทิตย์มาจะไม่ได้รับการสนับสนุนจาก
ผู้คนท้องถิ่นทั้งในเรื่องของอาหาร
ที่อยู่อาศัย การตระเตรียมสิ่งจำเป็น
อื่นๆ ที่อุบัติขึ้นมาศักดิ์ศรีให้
พระภิกษุสงฆ์ อาทิตย์พร้อมแล้วหรือ
ที่จะกลับไปพบปะเพื่อนชาวแอฟริกัน
ผู้ซึ่งเกือบทั้งหมดไม่เคยรู้อะไรเกี่ยวกับ
พระพุทธศาสนามาก่อนเลย อาทิตย์
เขามีมาทำหัวใจไว้ ตัดสินใจที่จะนำ
พระธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้าไปสู่
ที่วีปแอฟริกา

จาริกแสวงบุญใน ดินแดนพุทธ อันศักดิ์สิทธิ์

อาทิตย์วางแผนเบื้องต้นว่าจะใช้
เวลาประมาณ ๙ เดือนในแอฟริกาและ
แอฟริกา เดือนตุลาคม ค.ศ. ๒๐๐๔
(พ.ศ. ๒๕๔๗) ท่านคิปปันโน (Khippapano) ตอบรับให้อาตมา
เข้าร่วมกับลุ่มเดินทางจาริกแสวงบุญ
ไปยังอินเดียและเนปาล แม้จะเคยอยู่
ที่อินเดียเป็นเวลาหลายปี แต่นี้เป็น
ครั้งแรกที่อาทิตย์ได้ไปถึงสถานที่
อันเป็นที่ประสูติของพระพุทธเจ้า
ยิ่งทำให้ครั้งนี้ในพระพุทธศาสนา
ของอาทิตย์มีความยิ่งขึ้น จากนั้น
อาทิตย์เดินทางต่อไปยังพม่า ศรีลังกา
ก่อนจะไปยุกันดาเพื่อพบกับโยมแม่
ของอาทิตย์พร้อมกับความหวังอย่างยิ่ง
ที่จะถ่ายทอดพระพุทธศาสนาที่นั่น

การพยายามสืบสานธรรมะในแอฟริกา (ตอน ๑) | ๗๙

ในศรีลังกา บรรมณธุรัง (Dhammaruwana) ขายขาวพุทธ ผู้โปรดเบรื่องที่มีจิตเสียจากก้าวทำสมณะ (การฝึกจิตให้สงบเป็นสมาธิ) และวิปัสสนา (การฝึกอบรมปัญญาให้เกิดความเห็นแจ้ง รู้ชัดถ้วนของสิ่งทั้งหลายตามความเป็นจริง) เป็นเวลา กว่า ๒๐ ปี ตั้งแต่อายุ ๙ ขวบ ให้อาตมาเลือกระหว่างการนำพระพุทธธุรังค์เลิกหรือองค์ใหญ่กลับไปยังอยุธยา เนื่องจากถ้ายาทางพระของอาทิตย์คือ พุทธรักขิตา (Buddharakkhita) ซึ่งในภาษาบาลี มีความหมายว่า “ผู้ปกปักษ์รักษาพระพุทธเจ้า” อาทิตย์จึงเลือกพระพุทธธุรังค์ใหญ่พร้อมกับปณิธานที่จะดูแลรักษาท่านโดยหารู้ไม่ว่าการดูแลรักษาพระพุทธธุรังองค์ใหญ่นี้จะนำความยากลำบากมาให้อาตมาติดตามด้วยการเดินทางไปยังแพริกา

**“โลกนี้มีดมน ไม่ก็คนที่
เห็นแจ้ง ตั้งนกติดตาช่วยกับดัก
เพียงไม่กี่ตัวที่หนีอดไปได้”**

ธรรมบท : ๑๗๔

เดินทางไปเคนยา

(เดือนมีนาคม ค.ศ. ๒๐๐๕)

พร้อมกับพระพุทธธุรัง

หลังตอบคำถามเกี่ยวกับพระพุทธธุรังที่เมืองมุมไบ (บอมเบย์) ในประเทศไทยเดียวเป็น ๑๐๐ คำถ้ามีเห็นจะได้ในระหว่างรอเครื่องบิน เกือบๆ ๕ ชั่วโมง และอีกครึ่งหนึ่งที่ด่านตรวจคนเข้าเมืองประเทศไทย เดินให้อาตมาธุรู้สึกหมดเรียวหมดแรงที่แยกกันนี้คืออาทิตย์ธุรังผิดที่ทำพระพุทธธุรังที่อาทิตย์ให้คำมั่นว่าจะรักษาและทรงส่วนที่ติดกับฐานระหว่างการขนย้าย อาทิตย์เก็บพระพุทธธุรังไว้กับตัวเพื่อจะได้ดูแลสะดวก ห่อท่านไว้ด้วยจีวร แต่ก็ยังต้องมีพอก ตำรัวจดหมายคนเข้าเมืองถ้ามีภาระมากมายเกี่ยวกับพระพุทธธุรัง

**“ในนั้นนะ เด็กหารกใช้ในม?
ตัวเครื่องบินของชาอยู่ในนั้น?”**

**“ไม่ใช่!” อาทิตย์ยืนกราน
“นี่พระพุทธธุรัง”**

เจ้าหน้าที่อีกคนถาม “หมายถึง มุงกุ (Mungu - พระเจ้า) นั้นหรือ?”

**“ไม่ใช่! ในพุทธศาสนา
พระพุทธธุรังไม่ใช่พระเจ้า”**

**“ท่านห่อผ้าไว้ทำไม? ป้องกัน
ไม่ให้ใครเห็น?”**

**“เปล่า พี่ห่อไว้เพื่อจะกลัว
พระพุทธรูปจะแตกหัก และอาทมา
ก็ไม่อยากให้พระพุทธรูปเป็นของ”**
อาทมาอธิบาย

เมื่ออาทมาวางแผนพระพุทธรูป^๑
ลงบนเนินเดอร์เพื่อจะยื่นเอกสาร
หลักฐานผ่านเข้าเมือง เจ้าพนักงาน
ถาม “มีอะไร? มันทำให้คนเชา
กลัวกัน กฎหมายเอาลงด้วย!”

“พระพุทธรูป” อาทมาตอบ
รู้สึกว่าตัวเองตกอยู่ในช่วงเวลาที่

ยกลำบาก อาทมาไม่สามารถแบก
พระพุทธรูปและยื่นเอกสารได้ใน
เวลาเดียวกัน พอดีทั้งพระพุทธรูปไป
เจ้าน้ำที่กู้ไว้จะมาเอาไปทำลาย
พอวางบนเนินเดอร์ ผู้คนก็ไม่กล้า
เข้าใกล้

เจ้าน้ำที่พูดต่อ “มันดูเหมือน
มนต์ดำและฟริกา เหมือนเครื่องราง
ของชลังแปลงกๆ”

“ท่านแบบพระพุทธรูปไปมา
ทำอะไร? เปิดออกเดียวันนี้เลย!
หมาดูหนอนอย? มีอะไรอยู่ข้างใน
หรือเปล่า? อาจจะฆาต尸พติด?”

การเพาะเมล็ดพันธุ์แห่งธรรมะในแอฟริกา (ตอน ๒) : ๔๑

“ไม่ใช่นะ! แค่พระพุทธอธุบ
จชิงๆ” อาทมาตอบแล้วแกะจีวรออก

“อย่าเอาไปขายที่ใน Nairobi
(Nairobi) แล้วกัน”

“อาทมาไม่ได้อาภิਆย”
อาทมาตอบอย่างสุภาพ

สุดท้ายเขาก็งบอกรวว่า
“พระพุทธอธุบดูสวยงามดีนี่!” อาทมา
ขอบคุณแล้วเดินออกมานะ

อาทมาใช้เวลา๒-๓วันในเคนยา
เพื่อพักผ่อนปรับตัวก่อนจะเดินทาง
ต่อไปยังยูกันดา อาทมาตัดสินใจห่อ
พระพุทธอธุบดูอย่างดีตัวยิ่งจีวร หับอีกชั้น
ตัวยหนังสือพิมพ์ และใส่ท่านไว้ใน
กระเบ้าระหว่างเดินทางไปยูกันดา

ยูกันดาผู้นำรัก!

ในที่สุดอาทมา ก็มาถึงสนามบิน
นานาชาติエンเตเบ (Entebbe) ประเทศ
ยูกันดา ในวันแฉดดี้ ท่องฟ้าสุดไส
รู้สึกสัมผัสถึงกีดขวางความสดชื่นเบาๆ
จากทะเลสาบวิศวดอเรีย อาทมาไม่แน่ใจ
ว่าทุกคนจะคิดอย่างไรเมื่อเห็นอาทมา
ในจีวรเช่นนี้ อาทมาดูเหมือนเป็น
คนต่างชาติในบ้านเกิดของตัวเอง
แต่ที่ด้านขวาจคนเข้าเมืองยาวเหยียด
เป็นอย่างที่คิด ผู้คนมองอาทมาอย่าง

สนใจจนสีอเดินทางอ่านซีอิ้วอาทมา
อย่างประหลาดใจเมื่อเห็นว่าอาทมา
มาจากเคนยา (Buganda) คนชนบทยูกันดาคนหนึ่งห่มจีวร
เพียงเดินทางเข้าประเทศมาจาก
สหรัฐอเมริกา

ญาติมารดาของอาทมาอย่างตกใจ
“ทำไม่ต้องปลอมตัวเป็นคนผ่า
มาไซ (Maasai) ในเมืองจชิงๆ ท่าน
เป็นบุกันดา?”

อาทิตย์ตอบไปว่า อาทิตย์เป็นพระในพุทธศาสนา เข้าปล่อยให้อาทิตย์ผ่านเข้าเมืองมาอย่างไม่เต็มใจและดูเหมือนจะไม่เชื่อในคำตอบ

“ญาติสนิมตรสายย้อมต้อนรับการกลับมาของญาติที่เดินทางจากไกลห่างหายไปนาน เชกเช่นเดียวกัน ถุศลกรรมจะต้อนรับผู้ประกอบกรรมดีจากโลกนี้ ไปสู่อีกโลกหนึ่ง ดังที่ญาติมิตรต้อนรับญาติที่เดินทางกลับมา”

ธรรมบท : ๒๑๓-๒๒๐

ต้อนรับลูกชาย ชาวพุทธที่หายไปนาน

โยมน้องสาวมารับอาทิตย์ที่สนามบิน เธอดีใจมากเมื่อพบอาทิตย์เรียกอาทิตย์ด้วยความเคารพว่า “หลวงพี” เรากลับบ้านไปหาโยมแม่ท่านดีใจอย่างที่สุดเมื่อเห็นอาทิตย์มันเหลือเชื่อ หลังผ่านไป ๗ ปี นับตั้งแต่เจอกับโยมแม่ครั้งสุดท้ายทั้งครอบครัวประหลาดใจที่เห็นอาทิตย์ในจีวรสงฆ์ โยมแม่แทบไม่เชื่อในสิ่งที่เห็น ท่านถามแล้วว่า “อีก “นี่ สตีเว่น ลูกแม่จริงๆ ใช่ไหม?”

“ใช่ โยมแม่ นี่อาทิตย์เอง”
ท่านเดินวนไปรอบๆ ห้องนั่งเล่นมองมาที่อาทิตย์เป็นระยะๆ น้ำตาไหลอาบน้ำท่าน ท่านเดินวนอีกรอบหนึ่งแล้วพูดขึ้นว่า

“ขอบคุณพระเจ้าที่ลูกกลับมา”
อาทิตย์แก่ใจว่าไม่ใช่พระเจ้า หรือที่นำอาทิตย์กลับมา แต่อาทิตย์ไม่อยากขัดคิดทำให้โยมแม่เสียความรู้สึก ญาติฯ มองจีวรและสังเกตท่าทีของอาทิตย์ไปด้วย อาทิตย์ค่อยๆ ตรษะนักว่า “นี่จีวร ธรรมเนียมปฏิบัติในพระพุทธศาสนา และพระพุทธอรูปที่อาทิตย์นำมาด้วยอาทิตย์ไม่สามารถจะจำกัดที่บ้านได้

“เหมือนน้ำในแม่น้ำทั่วไป เช่น แม่น้ำคงคา (The Ganges) แม่น้ำยมuna (The Yamuna) เมื่อไหลลงสู่มหาสมุทร จะไม่ถูกเรียกว่า แม่น้ำอีกต่อไป กลับถูกเรียกว่า มหาสมุทร ในท่านองเดียว กัน เมื่อ บุคคลจากวรรณะทั้งสี่ พระมหา กษัตริย์ แพศย์ ศูตร เดินทางจากบ้านเข้ามาสู่สมณเพศ โดยหลักและพระวินัยที่พระพุทธเจ้าทรงกำหนดไว้ พากขาจะต้องละชื่อและ

นามสกุลเดิมที่เสียและจะถูกจัดไว้ ว่าเป็นบุตรแห่งศากยะ"

พระสัมมาตίमพุทธเจ้า

คนบ้า?

ผู้ตอกย้ำไม่ลืมหูลืมตาใน
วันที่อาทิตย์มาถึงยังกันด้วย เป็นการยก
ที่จะหาที่พักที่อื่น ที่สำคัญอาทิตย์
อย่างพักอยู่ใกล้ๆ กับโภymแม่และ
ครอบครัว อาทิตย์จึงตัดสินใจเข้าพักที่
โรงแรมใกล้ๆ แห่งหนึ่ง ผู้คนยังคง
ประหลาดใจและเป็นกังวลเมื่อเห็น
อาทิตย์ บางคนเข้าใจว่าจีวรของ
อาทิตย์เป็นชุดประจำผู้มาไช

เข้าวันหนึ่งขณะออกจาก
ห้องพัก อาทิตย์เดินผ่านสีกา คน
ระหว่างเดินทางกลับมายังซ้ายๆ ไปมา

ในระยะ ๒๐ ก้าว ด้วยความที่จดจำ
อยู่กับระยะ ๒ - ๓ ก้าวเท่านั้น
ให้บังเอิญได้ยินสีกา ๒ คนถกเถียงกัน
คนหนึ่งพูดขึ้นว่า "นี่ท่าจะเป็นคน
วิกฤตจริต" อีกคนกล่าวว่า "คนวิกฤตจริต
จะมีปัญญาพากในโรงแรมชั้นดี
แบบนี้ได้ไงกัน ไม่ใช่แน่ๆ"

ขณะกลับไปโรงแรม เด็ก ๒ คน
มองอาทิตย์อย่างหวาน วิงหนีพร้อม
กับพูดขึ้นว่า "ผู้ชายคนนี้จะจับ
เราเกิน!" ทำให้อาตมาหวนนีกึง
ตอนเป็นเด็ก มีคนเล่านิทานเพ่า
บุกนด้วยฟังเกี่ยวกับสถานที่และ
ผู้คนแปลงประหลาด เมื่อมีคนจรจัด
คนหนึ่งที่อาทิตย์ต้องพบอยู่บ่อยๆ
อาทิตย์กลัวมาก คิดว่าเขากำจับ
อาทิตย์กิน

“บุคคลผู้ประกอบกรรมชั่ว
ย่อมมีความเพราหมาดชั่วนี้น
บุคคลผู้ประกอบกรรมดี ย่อมเป็น^๔
ผู้บริสุทธิ์ด้วยกรรมดีที่ได้กระทำ
ความบริสุทธิ์หรือไม่บริสุทธิ์
ขึ้นอยู่กับตนเอง ไม่มีใครสามารถ
ทำความบริสุทธิ์ให้แก่กันได้”

ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତ : ୧୯

หมอนผีหรือคนทรงเจ้า?

บางคนคิดว่าอาทิตมาเป็นหมอ
เมื่อก่อนจะเป้าไสพะพุทธชูป
ของอาทิตมา “ท่านชายอะไรนี่?”
พวกลเข้าใจถ้ามีคนยักนดาอย่างได้ยา
อยู่่เชมอ แม้แต่คนที่ดูแข็งแรงดี
การหอบหัวจะเป้าพะพุทธชูปไปมา
ทำให้คนห้องถินบางคนคิดว่าอาทิตมา^{นี้}
เป็นหมอผี อาทิตมาทราบหลังจากนั้นว่า
พวกลเฝ่ามาใช้มักจะนำยาและสมุนไพร
ของเฝ่ามาขายที่ก้มปลา

อาทิตย์มาเลิกคิดจะเป็นนักธุรกิจ
เพื่อมาบวชเป็นพระ แต่ผู้คนที่นี่ยังคง
คิดว่าอาทิตย์มาเป็นนักธุรกิจอยู่นั้นเอง
ความจริงมีข้อห้ามไม่ให้พระสงฆ์
ถุงเกียวกับธุรกิจใดๆ ห้ามแลกเปลี่ยน
เงินตรา หรือรักษาผู้คนอย่างเช่น
หม้อ ธรรมโถสตันนั้นไม่ได้มีไว้ขาย
ที่อาทิตย์มาไม่มีอยู่กับตัวคือเมล็ดพันธุ์แห่ง^๑
ธรรมโถสต อาทิตย์มาหวังว่าพวงเข้าจะ
ได้เรียนรู้เกียวกับตัวญาแห่งธรรมะ
ที่แท้บ้าง อาทิตย์มาได้รับการอบรมกล่าว
ในเวลาต่อมาว่า ยาของเฝ้ามาไข่นั้น
ไม่เพียงมีไว้สำหรับความเจ็บไข้
ได้ป่วย แต่ยังช่วยให้มีสุขภาพดี
ทำให้อาตมารู้สึกถึงพระธรรมซึ่งเป็น^๒
คำสอนสำคัญ มีไว้สำหรับความ
อยู่ดีมีสุข

**“ในบรรดาญาทั้งหมดในโลก
มามากมายหลายหลากร ไม่มียาตัวใด
เหมือนยาแห่งธรรมะ สมบูรณ์ทั้งหลาย
จะฉันเสียเกิด เมื่อฉันแล้ว ท่านจะ
อยู่เหนือกาลเวลาและความตาย
ท่านจะอิ่มเอิบและเป็นสุข เป็นอิสรร
จากสิ่งกำหนดทั้งหลายทั้งปวง”**

พระสัมมาสัมพุทธเจ้า

จะไปเล่นลอว์นเทนนิส หรือคุ้มกันพระราชฯ? ...

พระแขนเดี่ยว...การไถ่บาป
เมื่อเห็นตาลปัตรขนาดใหญ่ที่
อาทิตยานำกลับมาจากการพม่า บางคน
คิดว่ามันคือไม้เทนนิสแบบใหม่
“เอ็นเซโร” (ensero) พากเข้าถ้าม่วง
จะไปเล่นลอว์นเทนนิสที่ไหนหรือ
บางคนก็คิดว่าเป็นโล่ของอาทิตย์
บังก็คิดว่าอาทิตย์เป็นองครักษ์ของ
พระราชฯ หรือผู้แทนคนสำคัญแห่ง^๑
องค์พระสันตะปาปาจากนครวาติกัน
ในโรม (อาจเป็นเพราเตอนเน้นอยู่ในช่วง
พระราชพิธีศพของพระสันตะปาปา
จอห์น พอล ที่ ๒ (John Paul) จึงทำให้
ผู้คนเข้าใจผิด)

จิวรสีส้มอมน้ำตาลยิงก่อให้เกิด
ความสับสนมากขึ้นไปอีก อาทิตย์

เดินทางไปยังหมู่บ้านในป่ายวันหนึ่ง
ห่มจีวรแบบคลุมทั้งตัวซึ่งมือข้างหนึ่ง^๒
จะอยู่ในจีวร ขณะที่อีกข้างไว้ใช้
หยิบจับอยู่ทางด้านนอก เมื่อเด็กๆ เห็น^๓
อาทิตย์ พากเข้าคุยกันว่า “ดูนั่นสิ
คนแขนด้วน!” เมื่อไปที่ร้านขายยา
อาทิตย์พิงเคาน์เตอร์ แขนข้างหนึ่ง^๔
อยู่ในจีวร เกสซ์กรีดว่าอาทิตย์
แขนหักเข้าไปอกอยู่ อาทิตย์ต้อง^๕
บอกกับเกรสซ์กรีว่าแขนอาทิตย์ไม่ได้
เป็นอะไร

ดังนั้น ถ้าท่านเป็นพระภิกษุ
แล้วเดินทางไปแอฟริกาทำใจล่วงหน้า
ได้เลยว่าท่านจะเป็นเหตุแห่งความ
บันป่วนของผู้คน

ยังมีที่แยกกว่านั้นอีก วันหนึ่ง
มหาวิทยาลัยมาเครียร์ (Makerere) ใน
กัมปала เชิญอาทิตย์ไปบรรยายให้กับ
บุคคลทั่วไปในหัวข้อ “ธรรมชาติและ
ความสำคัญของพระพุทธศาสนาใน
แอฟริกา” อาทิตย์บรรยายว่า สาเหตุ
แห่งความทุกข์ของมนุษย์ก็คือ
ความโลภ ความโกรธ ความหลง
ทางออกจากความทุกข์คือการนำออก
เสียซึ่ง ๓ สิ่งนี้

หลังจบการบรรยาย นักเรียน
คนหนึ่งเขียนโน้ตขึ้นมาถึงอาทิตย์

(เหมือนเป็นการยืนคำขาด) ว่า “**กราบเรียนท่าน สาเหตุของความทุกข์คือปีศาจ เมื่อท่านรับเอาชีวประบูตร (พระเยซู) พร้อมกับพระบิดา (พระเจ้า) เมื่อนั้นท่านจะได้รับความสุข ผมชอบแนะนำให้ท่านรับເเอกสารไถ่บาป เพื่อเข้าถึงความสุขซึ่งไม่อาจหาได้ในพระเจ้าเล็กๆ ของท่าน”**

พุทธศาสนาชนเข้าใจดีว่า ทุกคนเป็นผู้รับผิดชอบต่อสิ่งที่ตนได้ทำลงไว การไถ่บาปขั้นสุดท้าย หรือ

การถึงชีวประนิพพาน จะเป็นไปได้ก็ตัวยตนของท่านนั้น

อาทมาทั้งยินดีทั้งประหลาดใจที่เห็นบนเว็บไซต์ของมหาวิทยาลัยมาเครียร์ มีคำกล่าวบรหดหนึ่งจาก การบรรยายของอาทมาซึ่งนำมาจากธรรมบทว่า “**ท่าน, ท่านคือผู้ที่ต้องพากเพียรเอง พระพุทธเจ้าเป็นให้ท่านได้เพียงอาจารย์เท่านั้น**” (เป็นเพียงผู้ชี้แนะ) ผู้ที่นำแนวทางนี้ไปไตรตรองปฏิบัติอบรมจิตใจตนเป็นผู้อยู่ใกล้ห่างจากเส้นทางแห่งอภัย

“ผู้ถือชี้พระพุทธ พระธรรม และพระสัทธรรม เป็นสรณะ ย่อมเข้าใจด้วยปัญญา กล่าวคืออริยสัจ ทุกอย่าง สมุทัย นิโรด มรรค นำไปสู่การดับของทุกอย่าง”

ମିଶ୍ରମପତ୍ର : ୧୯୦-୧୯୦

โยมแม่รับพระรัตนตรัย

ในตอนแรกมีเพียงโอมแม่
โอมน่อง และสามีของເຂອເທັນນີ້
ມາເຢີມອາຕມາທີ່ໂຮງແຮມ ກາຍຫລັງ
ຢູາດີຄນີ່ນແລະເພື່ອນໆ ຂອງພວກເຂົາ
ຈຶ່ງຕາມມາ ອາຈະມາດ້ວຍຄວາມສັງສົຍ
ກີເປັນໄດ້ ອາຕມາໃຫ້ພວກເຂົາດູບປັບເພື່ອນ
ຊາວພຸທ່ອຂອງອາຕມາ ຯູບເນື້ອຕອນ
ອຸປະສົມບັທ ວາພກເຮົາເດີນທາງແສວງບຸນຍ
ໃນອິນເດີຍ ພມ່າແລະສົ່ງກາ ພວກເຂົາ
ເກີນພ້ອງກັນວ່າຮູບປັບແລະພຣະສົງໝີນີ້
ມີຄວາມມົດງາມ ອາຕມານໍາຂອງຂວັງຢູ່ທີ່
ອຸບາສກອຸບາສີກາທີ່ໄທຍແລະເກີດນາມ
ຝາກເປັນພີເສ່ານາໃຫ້ໂອມແນ່ ທ່ານ
ຊົບຕ້ວ້າໆ ດ້ວຍຄວາມຈົນວ່າ ທຳໄມ
ຄົນເຫຼັກນີ້ນີ້ໄດ້ຝາກຂອງຂວັງຢູ່ແລະ
ຄວາມປຽບປັນນາດີມາຍັງທ່ານ

การอธิบายศาสตร์พุทธให้
ไขมแม่และคนอื่นๆ ในครอบครัวพึง
ไม่ใช่เรื่องง่ายเลย โชคดีที่เพื่อน

ของอาทิตย์ในสหรัฐอเมริกาให้ทิ้ง
ชาวไทย และชาวคริสต์ลงกางซึ่งอาทิตย์อยู่
ในบุญกันดาวยิ่ง อาทิตย์จึงตัดสินใจ
ไปหาพวากษาพร้อมกับโยมแม่
ที่แรกที่อาทิตย์ไปคือร้านอาหารที่มี
เจ้าของเป็นชาวไทย ๕ คน พวากษา
ดีใจมาก และปฏิบัติต่ออาทิตย์
ด้วยความเคารพ โค้งอย่างนอบน้อม
และถวายน้ำส้มให้อาดมฯ เป็น
ธรรมเนียมปฏิบัติที่เห็นได้ทั่วไปใน
ประเทศพุทธศาสนาเช่นกัน เถรัวท่า
เมื่อคุบานะสกคุบานะสิกาพบพระสงฆ์
โอมแม่ของอาทิตย์ประหลาดใจเป็น
อย่างยิ่ง อาจจะสับสนด้วยซ้ำไป
หลังจากนั้นเรطاภากันไปที่โรงงาน
แห่งหนึ่งที่มีเจ้าของเป็นชาวคริสต์กาง
ผู้จัดการโรงงานเป็นชายรูปร่างสูง
แต่งกายดี หันที่ที่เห็นอาทิตย์ เขาก็
โค้งในแบบเดียวกัน

อีกครั้งที่โยมแม่แปลากใจ
อย่างที่สุด แน่นอนท่านไม่เคยรู้จัก
ประเพณีการโถง หรือเรื่องเล่าเกี่ยวกับ
มารดาของพระสารีบุตร (Sariputta)
ในสมัยพุทธกาล เมื่อพระสารีบุตร
กลับบ้านมาพบกับโยมแม่ของท่าน
เหวดหราลายรูปมาปรากฏกายเพื่อ
แสดงความเคารพท่าน เป็นเรื่อง

มหัศจรรย์ที่เกิดขึ้นกับโยมแม่ของพระสารีบุตรที่ทำให้ท่านเปลี่ยนมา nibbānī ศาสนาพุทธ รับເຂາພວະພຸທຫ
พระธรรม และพระสังฆเป็นที่พึง
ต่อมายอยມแม่ของอาทมาก็ทำใน
สิ่งเดียวกันอย่างน่าอัศจรรย์ใจ

“... ແລ້ວເພັນເຄີກໆ ທີ່ເຂົາຕາ
ກີເພື່ອພວຈະທຳໃຫ້ບາງຄນເຂົ້າໃຈ
ອຣົມນະ”

พระสัมมาสัมพุทธเจ้า

ສັນພັດຄວາມງາມຂອງ ພຣະພຸທຫຮຽບ

๒ - ๓ วันต่อมาอาทิตย์ায়ไปอยู่
โรงแรมอีกแห่งใกล้กับร้านอาหารไทย
อาทิตย์าแกะผ้าที่หอพระพุทธชูปอขอ
ที่โรงแรมนี้ โยมน้องของอาทิตยวุฒาน
ออกมากว่า “ພຣະພູທຫຮຽບດູແລວຄລ້າຍ
ຜູ້ໜູງເຕຍ” อาทิตย์าเห็นด้วยและบอก
เชอว่ามีคนมากมายให้ความเคารพ
พระพุทธชูปที่วิจิตรนี้ อาทิตย์าบอกเชอ
อีกว่า ຜູ້ປະລິບັດວິປະສົນນາເປັນຜູ້ມີຈິຕິໃຈ
ສ່ວຍງາມ ເພຣະເຫຼຸນີ້ພວກເຂາຈຶ່ງມີ
ຜົວພຣະນັກຕົກຕາມເຊັນກັນ ໃນວັນນີ້
โยມມັນຂອງอาทิตย์າມີມາດ້ວຍ อาทิตย์
ເຫັນທ່ານນັ້ນຈົ່ງອຸ່ນທີ່ຕ່ອງມູນຫຼອງ

อาทิตย์າຈຶ່ງຄາມທ່ານວ່າ ກຳລັງຈົ່ອງມອງ
ອະໄໂ ທ່ານບອກອາຕມາວ່າກຳລັງຈື່ນໝາ
ຄວາມງາມຂອງອົງຄົງ ຜຣະພຸທຫຮຽບ
ໃນຕອນນີ້ເອງທີ່ທ່ານບອກກັບອາຕມາ
ວ່າທ່ານຕ້ອງກາຈະເປັນພູທຫສາສົນກິຫຼນ
ຄົງ ບໍ່ນີ້ທ່ານເຄຍເປັນຄວິສົດ ແລະ
ປັບປຸງມານັບຖືອົງຄາສນາອີສດາມໃນຂ່າງ
๑๐ ປີທີ່ຝ່ານມາ ຕອນນີ້ທ່ານຕ້ອງກາຈະ
ເຮັຍນູ້ອູ້ຍ່າງຈິງຈັງກັບສິ່ງແປລກໃໝ່
ທີ່ເຂົ້າມາໃນຫີ່ວິຕທ່ານຕັ້ງແຕ່ອາຕມາ
ກລັບມາທີ່ບ້ານ ທ່ານຈຶ່ງຕ້ອງກາຈະ
ຫັນມານັບຖືອົງຄາສນາພຸທຫຮອຍ່າງເປັນ
ທາງການ ກາຈະເຂົ້າເປັນພູທຫສາສົນກິຫຼນ
ອ່າງເປັນທາງການ ເພີ່ງແລ້ວບໍ່ຮັບເຂາ
ພຣະວັດນຕ້ອງເປັນທີ່ພຶ່ງກີເພື່ອພວ
ແຕ່ກາຈະເປັນຫາວພຸທຫຮໄດ້ອ່າງຄູກຕ້ອງ
ສມນູວານຕ້ອງມີການສມາຫານສືດ້າ້າ

ศีล ๕

๑. งดเว้นจากการฝ่าสัตว์ตัดชีวิต
๒. งดเว้นจากการลักทรัพย์
๓. งดเว้นจากการประพฤติดใน
กาม
๔. งดเว้นจากการกล่าวมุสา
๕. งดเว้นจากการบริโภคเครื่องดื่ม
มีนemea และยาเสพติดที่จะนำไปสู่
ความประมาท

อาทิตย์ใช้เวลานานนานที่เดียวกันว่า
ที่จะแปลพระรัตนตรัยและศีลหั้ง ๕ ข้อ
ออกมานเป็นภาษาท้องถิ่นของเรา
เป็นครั้งแรกที่อาทิตย์เป็นผู้อัญเชิญ
พระรัตนตรัยและให้ศีลในภาษาของ
อาทิตย์ โดยอาทิตย์ทำเพื่อยิ่งแม่
ท่านスマทานศีลอย่างง่ายดาย
และเป็นธรรมชาติ ท่านไม่เคยรู้จัก
พระพุทธศาสนามาก่อน แต่ในทาง
ปฏิบัติแล้วกล่าวได้ว่าท่านใช้ชีวิต
ที่ผ่านมาเฉพาะเช่นพุทธศาสนาเท่านั้น
แสดงให้เห็นว่าธรรมะเป็นของสำคัญ
บางที่ท่านอาจจะมีเม็ดดินธูรัง
พุทธติดตัวท่านมาตั้งแต่อดีตชาติ

แล้วก็ได้ ใจจะรู้? หนึ่งเดือนหลังจาก
กลับมาที่นี่ มีสมาชิกครอบครัวและ
เพื่อนรวมได้ ๕ คน ที่ขอประกาศตน
เป็นพุทธมานะ (รับพระพุทธ พระธรรม
พระสังฆเป็นสรณะ) รวมถึงโยมแม่
โยมน้อง และโยมน้องเขยของอาทิตย์
เรื่องนี้ทำให้อาตมานิกถึงปัญจวัคคีย
ของพระพุทธเจ้าเมื่อประมาณ ๒,๕๐๐
กว่าปีก่อนหน้านี้

ไม่มีเงินจะเลี้ยง พระรัตนตรัย

อาทิตย์ให้พรกับผู้ที่ถวาย
ภัตตาหารแด่อาตมารเสมอ มีสีกา
คนหนึ่งที่มีความสนใจศาสนาพุทธเป็น
อย่างยิ่ง เขายากทราบถึงวิธีการเข้า
เป็นพุทธศานนิกชน อาทิตย์บอกเขาว่า
เธอต้องรับพระพุทธ พระธรรม
พระสังฆโดยการพูดตามอาทิตย์
(ซึ่งต้องท่องห้องหมุดสามครั้ง) ดังนี้ :

รอบที่ ๑

พุทธัง สรณัง คัจฉามิ
(ข้าพเจ้าขอรับพระพุทธเป็นสรณะ)

ธัมมัง สรณัง คัจฉามิ
(ข้าพเจ้าขอรับพระธรรมเป็นสรณะ)

สังฆัง สรณัง คัจฉามิ
(ข้าพเจ้าขอรับพระสงฆ์เป็นสรณะ)

รอบที่ ๒

ทุติยัมปี พุทธัง สรณัง คัจฉามิ
(แม้ครั้งที่สอง ข้าพเจ้าขอรับ
พระพุทธเป็นสรณะ)

ทุติยัมปี ธัมมัง สรณัง คัจฉามิ
(แม้ครั้งที่สอง ข้าพเจ้าขอรับ
พระธรรมเป็นสรณะ)

ทุติยัมปี สังฆัง สรณัง คัจฉามิ
(แม้ครั้งที่สอง ข้าพเจ้าขอรับ
พระสงฆ์เป็นสรณะ)

รอบที่ ๓

ตติยัมปี พุทธัง สรณัง คัจฉามิ
(แม้ครั้งที่สาม ข้าพเจ้าขอรับ
พระพุทธเป็นสรณะ)

ตติยัมปี ธัมมัง สรณัง คัจฉามิ
(แม้ครั้งที่สาม ข้าพเจ้าขอรับ
พระธรรมเป็นสรณะ)

ตติยัมปี สังฆัง สรณัง คัจฉามิ
(แม้ครั้งที่สาม ข้าพเจ้าขอรับ
พระสงฆ์เป็นสรณะ)

เมื่ออาทิตย์สอนเดอต่อไป
เชօเริมมีสีหน้าไม่สู้ดี เดอชัดอาทิตย์
แล้วกล่าวว่า “เดียวก่อนค่ะท่าน
จะทำอย่างไรถ้าดิฉันไม่มีสตางค์
ที่จะเลี้ยงพระพุทธ พระธรรม
พระสงฆ์”

“อย่ากังวลไปเลย” อาทิตย์
ตอบแต่ละอริบายให้เชօเข้าใจเกี่ยวกับ
ความหมายของไตรสรณคม เชօจึง
ผ่อนคลายลง เดอคงเข้าใจว่า nice คือ
ชื่ออย่างเป็นทางการของค่ายลี้ภัย
จากชูดาน ร้อนด้ำ และคงโภกระมัง

ก่อนอาทิตย์เดินทางออกจากชูดາ
เชօมาเยือนเยียนศูนย์
พระพุทธศาสนาของเรา จำนวน
อุบาสกอุบาสิกาเริ่มจะเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ
ทุกคนล้วนถือพระรัตนตรัยเป็นที่พึ่ง

ไม่กี่สัปดาห์ก่อนอาทิตย์จะเดิน
ทางไปสหรัฐอเมริกา หลานสาว ๓ คน
กับหลายชายอีกหนึ่งคน ได้เข้าร่วม¹
เดินทางแห่งพระศาสนา ในเวลา
หนึ่งเดือนที่อาทิตย์ในชูดาน
มีคนท่องถินทั้งหมด ๙ คนหันมา
นับถือศาสนาพุทธ เมื่ออาทิตย์ลับ
มาตรฐานด้วยครั้งที่สอง หลานชาย
กล่าวกับอาทิตย์ว่า “ผู้ขอรักเป็น
เหมือนท่าน” หมายความว่าเข้า

ต้องการจะบัวเป็นสามเณร แผนที่กำลังดำเนินอยู่ในขณะนี้คือ ส่งเข้าไปยังเชียงเพื่อบัวเป็นสามเณรที่นั่น

พระผ่ามาไซ?

ก่อนกลับสหรัฐอเมริกา อาทิตยา ออยู่ในเคนยาหนึ่งสัปดาห์ ผู้คนในเคนยาเป็นมิตรและอาทิตย์เข้ากับสังคมที่นั่นได้ดี ครั้งหนึ่งชาวมาไซ คนหนึ่งเรียกให้อาตมาหุด “เออ-ไว” อาทิตยาสืบงาน เพราะไม่ทราบความหมาย อาทิตยาจึงยืนเงียบอยู่ครู่หนึ่งด้วยไม่รู้ว่าจะพูดอะไรกลับไปหลังจากนั้นจึงนึกออกว่าันอาจจะเป็นคำกล่าวทักทายในภาษามาไซ ชาวผ่ามาไซคุณตัวด้วยผ้าชุดกาศ (Shukas) สีใกล้เคียงมากกับสีจีวรของอาทิตยา

เมื่อผ่านไปยังหมู่บ้านกันเจมี (Kangemi) หญิงมาไซขายยาแผนโบราณจะต้อนรับอาทิตยาด้วยการพนมมือทุกครั้ง ซึ่งนำสนใจมาก เพราะนี่คือวิธีที่ชาวพุทธแสดงความเคารพ เมื่อพบพระสงฆ์ อาทิตยว่า เธอไปเรียนรู้มาจากไหน

ความคล้ายคลึงกับชนผ่ามาไซ และความเป็นมิตรของพวากษาทำให้

อาทิตยาสืบกลุมถื่น มีที่วางเพียงพอสำหรับพระสงฆ์ในฝ่ามามาก ต่อมาอาทิตยาใช้ความเป็นมิตรนี้เผยแพร่พระพุทธศาสนาให้แก่ชาวพื้นเมืองผู้เดิมใจจะรับฟัง เพราะเขารู้สึกว่าอาทิตยาเป็นส่วนหนึ่งของพวากษา

ยังมีการกิจกรรมเหลือให้อาตมาทำในแอฟริกาอีกหรือ? ไม่ต้องสงสัยเลย อาทิตยาสืบมุ่งมั่นด้วยแรงศรัทธาของพุทธศาสนาหน้าใหม่เหล่านี้ และมีความตั้งใจที่จะเดินหน้าหวานเมล็ดพันธุ์แห่งธรรมะต่อไป

“ไม่มีชีวิตโดยยากเจ็บปวด สัตว์โลกย่อมรักชีวิตของตน เอาใจเขามาใส่ใจเรา บุคคลไม่ควรห่าและไม่ควรเป็นเหตุให้ผู้อื่นต้องทำลายชีวิต”

ธรรมบท : ๑๓๐

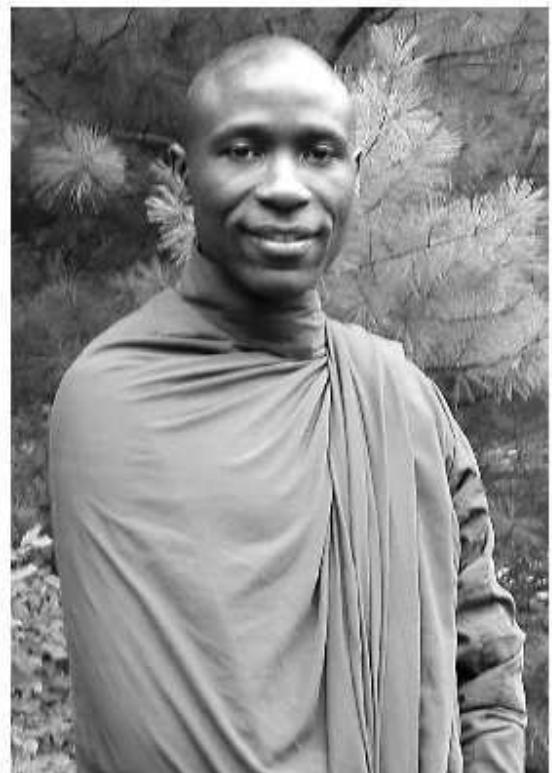
**กลับมาเพื่อรดน้ำให้ เมล็ดพันธุ์แห่งธรรมะ....
การวางแผนรากและความ
ขัดแย้งเชิงวัฒนธรรม**

ในการเดินทางกลับไปยังแอฟริกาเป็นครั้งที่สอง หลังใช้เวลาเกือบหนึ่งปีเดิมในสหรัฐอเมริกา

อาทิตมาสังเกตเห็นอยู่ตลอดว่าผู้คนต่างมองอาทิตมาด้วยความสงสัยครั้งพยาภยามทำความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทของอาทิตมาในสังคม บางครั้งอาทิตมาที่ได้รับแรงสนับสนุนและกำลังใจจากคนท้องถิ่น และผู้สนับสนุนใจในชุมชน อาทิตมาเดินทางไปเคนยาหนึ่งเดือนหลังจากอยู่ในบูรณาการทุกๆ เข้าอาทิตมาจะออกปฏิบัติงาน

ยามเช้าปี๘ ตุลาคม ๒๕๖๒ อาทิตมาวิทยาลัยในโรบีรีอ จังหวัดเป็นนักเล่าเรื่องตัวยง ช่วงคริสต์มาสเพื่อนที่น่ารักคนนี้เอ่ยปากถามว่าอาทิตมาประสงค์จะฉันอะไรเป็นอาหารเพลในวันพิเศษนี้ อาทิตมาล่าวกับเขาว่า อาทิตมาฉันทุกอย่างที่ได้รับถวายมา แต่ถ้าเลือกได้ อาทิตมาประสงค์ให้เป็นอาหารมังสวิรัติจะดีกว่า เขายกถ่าไว้ว่าในวันพิเศษอย่างนี้จะมีการ 'ชินจา'(chinja) ล้มวัวลงไก่ และสตอร์ชีนๆ เพื่อแสดงความหมายว่าวันนี้เป็นสำคัญพิเศษกว่าวันอื่นๆ ของปี

อาทิตมาถามเขาว่าผ่านสตอร์ไปทำไม่กัน เขายกถ่าไว้ว่าเป็นบัญชาของพระเจ้าให้ฝ่าวัว แกะไก่ และสตอร์อื่นๆ แต่ห้ามมิให้ฝ่าและกินเนื้อมนุษย์

เสือดาว ช้าง เป็นต้น อาทิตมาจึงถามเขาว่าถ้าสตอร์ต่างๆ มีสิทธิที่จะมีความสุขในวันคริสต์มาสมเหมือนเขาบ้างเล่า “สตอร์ไม่รู้จักคริสต์มาสหรอก” เขายกถ่า อาทิตมาอีนกรานว่า เราไม่ควรหากสตอร์ เพราะมันก็เป็นสิ่งมีชีวิตเหมือนกัน ยอมรับสีกเจ็บปวดระหว่างที่ถูกฆ่า เขายืนกรานเห็นกันว่า คนขอป่าสตอร์เพื่อนำมาเป็นอาหาร เขายุดถึง ‘นียมา โซมา’ (nyama choma - roasted meat - เนื้ออบ) และเหล้าต้มที่ชื่อว่า ‘ชา加’ (cha'ngaa) ว้อดก้าแพร์กัน เป็น

อาหารและเครื่องดื่มสำหรับฉลองคริสต์มาส อาทิตมาจึงบอกเขาว่า พระภิกขุในพุทธศาสนาไม่สามารถดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ได้ ซึ่งเขาถือพยายามโน้มน้าวอาทิตมาว่า ไวน์แคนดินชนโดยคนไม่เป็นไรหรอง “นิดเดียวเท่านั้นเอง!” เมื่อพูดถึงอาหารมังสวิรัติที่อาทิตแนะนำ กับเขามากล่าวว่าการกินผักเพื่อสุขภาพมากจนเกินไป ‘สุกุมะ วิกิ’ (sukuma wiki) คาเลส (kales) ผักสวนครัวเพื่อสุขภาพ อาจทำให้มันไปเติบโตชื้นในห้อง เขายังเตือนอาทิตมาไม่ให้ขันผักแต่เพียงอย่างเดียว

“มีความสุขแท้ในชีวิต เราผู้ไม่มีสมบัติอะไร เป็นผู้ให้ ซึ่งความสุข ดังเช่นพระผู้นำทาง”

บรรณบท : ๒๐๐

คนร้าย

หลังจากหลายๆ ครั้งที่พบกับจohnn เขารับทราบที่มาที่ไปของการมาบวชเป็นพระของอาทิต และได้ทราบว่าอาทิตถือสัญชาติอเมริกัน เขายังกล่าวว่า “ท่านเป็นคนรายนี้ ท่านแบ่งเงินที่ได้จากการเมริคานให้ผมบ้างได้ไหม?” เขายังให้อาتمาหัวเราะ เมื่อบอกว่าเขายังคงเป็นอย่างยิ่งถ้าได้ทำงานที่วัด เพราะยามที่ศูนย์พระพุทธศาสนาไม่ห้องใหญ่ (tumbo kubwa - ทัมโบ คุบวา) ตรงข้ามกับความเชื่อของชาวตะวันตก ชาวแอฟริกันเชื่อว่าความอ้วนปั่งบวกถึงคุณภาพชีวิตที่ดี เมื่อจohnnเห็น ความของเรา เขายังเชื่อว่าที่วัดมีอาหารและเงินเยอะ คนงานที่นั่นจึงได้รับการเลี้ยงดูที่ดีกว่า อาทิตมาจึงต้อง

อธิบายจนห็นว่า สิ่งเดียวก็ที่อาทิตย์จะให้เข้าได้ก็คือการสวดมนต์ให้พร ตอนที่กำลังจะให้พร เขายทำให้อาตมาประหลาดใจเมื่อเขากอดหมวกออกแล้วโคงก่อนอาทิตย์จะกลับเขากล่าวว่า “แค่สวดมนต์ให้พรเท่านั้นหรือ?” เขาก็จะให้คุณค่ากับสิ่งที่จับต้องได้มากกว่าการสวดมนต์ จากนั้นเป็นต้นมา เขายพยายามขอเงินอีกหลายครั้ง ออาทิตย์ตอบเขาไปว่า อาทิตย์ไม่มีเงิน และชี้แจงว่าพระในพระพุทธศาสนาไม่มีเงินเดือนหรือทรัพย์สินอะไร อาทิตย์ช่วยให้เข้าเข้าใจว่าเราเหล่าพระสงฆ์มีชีวิตอยู่ได้ ก็ด้วยความเอื้อเพื่อของคนอื่น เราจึงต้องออกบิณฑบาตทุกวันในตอนเข้า

ขณะเดียวกันอุบาสกอุบาสิกาที่พึ่งพาอาศัยพระสงฆ์ในแห่งของผู้ซึ่งนำทางจิต วิญญาณดังนั้นจึงเกิดความผูกพันเชิงสัญลักษณ์ในหมู่พุทธบริษัท

“ดังผึ้งที่ไม่ได้ทำความเสียหาย แก่ดอกไม้ สหรือกลิ่นของมัน เก็บเกี่ยวไว้แต่เพียงน้ำหวาน เมื่อนพระสงฆ์ออกบิณฑบาต ในหมู่บ้าน

(โดยมิได้สั่นคลอนศรัทธา ความมั่นใจ หรือฐานะของผู้คน)”

ธรรมบท : ๔๑-๔๒

ออกบิณฑบาต

บานตรของอาทิตย์เป็นที่ใจชั้นของผู้คนอย่างต่อเนื่อง หลายคนคิดว่าอาทิตย์ทิ้งกล่องแอฟริกัน บ้างก็เข้าใจว่าเป็นกล่องเจมเบ้ (jambe) เล็กๆ ครั้งหนึ่งในตอนดอน พังงานเลิร์ฟหูงูคนหนึ่งเข้าใจผิดว่าบานตรของอาทิตย์เป็นกล่องแอฟริกัน เครื่องมาลังตีมันดู อาทิตย์ต้องบอกว่ามันคือบานตรของอาทิตย์ เขายังรีบขอโทษเป็นการใหญ่

ในการบิณฑบาตทุกวันที่เคนยา เมื่ออาทิตย์เดินผ่านประตูมหาวิทยาลัย

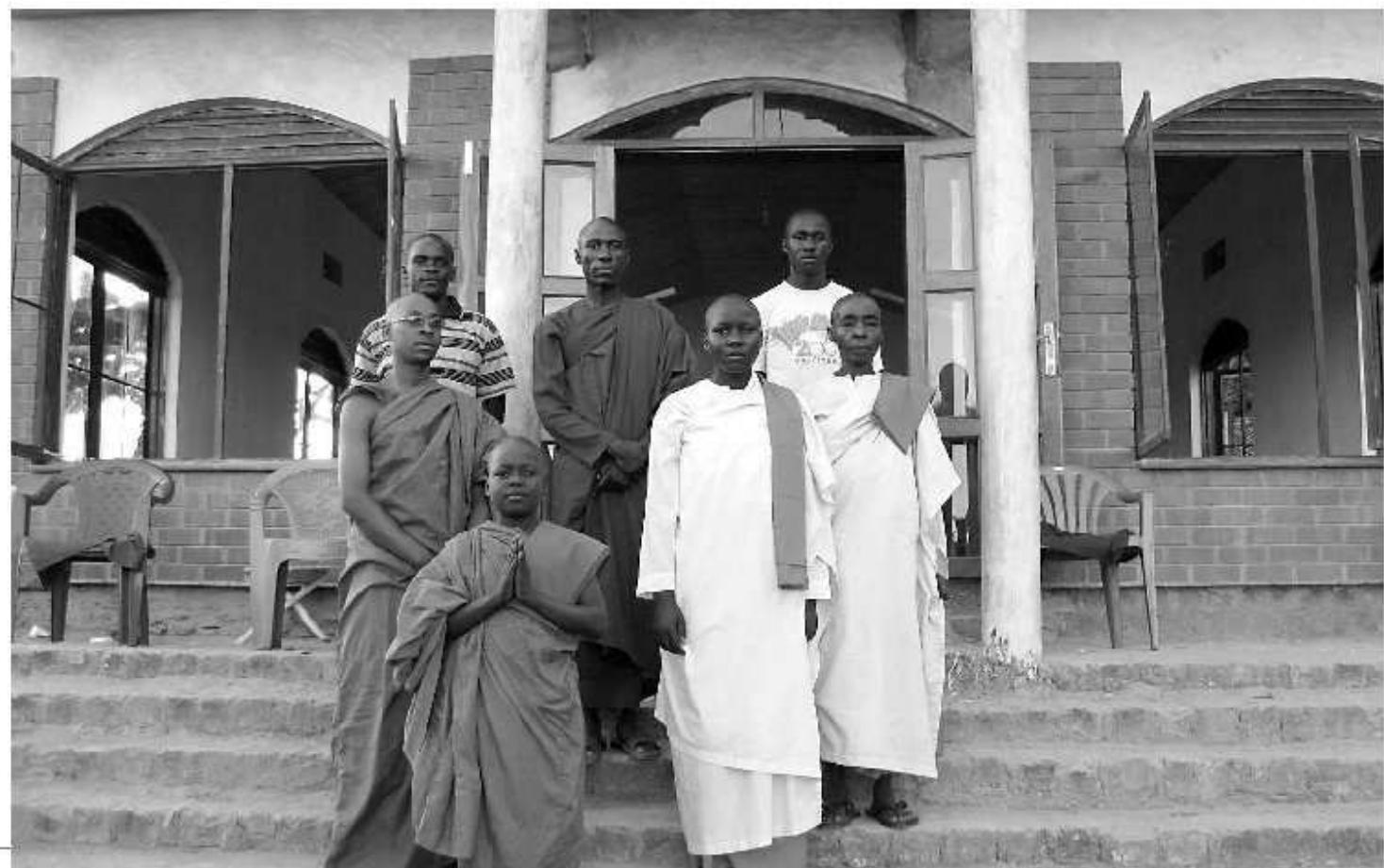
จอห์นมากจะถามคำตามหรือไม่ก็มีเรื่องมาเล่าให้ฟังเสมอ เขาสังสัยมากกว่า ทำไมคนแอฟริกันที่ไม่ใช่ชนเผ่ามาใช้ถึงได้ห่มจีวรเดินทางไปมาพร้อมกับ “บากูลิ” (bakuli - นาดาว) อัตมา อธิบายให้เข้าฟังถึงความสำคัญของจีวรและมาตรของคณะสงฆ์

วันนี้ เมื่ออาทิตย์ออกบินทบัด อัตมาตัดสินใจที่จะไม่ใส่รองเท้า จอห์นประหลาดใจและบอกว่า อัตมาดูน่าขับขัน เขายังเราระอย่างบ้าคลั่ง บอกอัตมาเดินเท้าเปล่า เหมือนกับไก่ เขายังการเดินเท้าเปล่า เป็นสัญลักษณ์ของคนยากจนและตกงาน ที่สำคัญมีเศษแก้วเยื่อและ

ตามถนน เขายังกล่าวว่าสุดท้ายอัตมาจะไปจบอยู่ที่ห้องฉุกเฉินในโรงพยาบาลแทน

เขาถามว่า “ท่านไม่มีรองเท้าและเสื้อห่ม?” เขายังตอบอัตมาที่เล่นที่จริง “คราวหน้าถ้าท่านเดินเท้าเปล่ามาอีกจะก่อปิดประตูไม่ให้ท่านเข้า” เป็นคำเตือนที่หวังดี หลังจากที่ชั้นเพลแล้ว อัตมาเดินทางกลับและอธิบายให้จอห์นฟังถึงธรรมเนียมของพระที่เดินเท้าเปล่าขณะออกบินทบัด ในที่สุดเขาก็เข้าใจ

ก่อนหน้านี้จอห์นถามเกี่ยวกับมาตรของอัตมาซึ่งสำหรับเขาก็คล้าย

หมือมากกว่า ทำให้ดูเหมือนกับ
อาทิตย์กำลังอยู่ระหว่างเดินทางไป
เข้าสถานที่อาทิตย์จะเดินทางไป
ต่างประเทศหรือเปล่า อาทิตย์ตอบ
เขาว่า “เปล่า อาทิตย์ออกบินทบทาต
ภัตตาหาร” จอน็อกหัวเราะออกมานะ
“อาหารอย่างนั้นเหรอ ท่านรวย
อยู่แล้วนี่” จอน็อกกล่าว (มีข้อบัญญัติ
ห้ามไม่ให้ภิกษุ ภิกษุณีครอบครอง
ทรัพย์สิน นี่จึงเป็นการเข้าใจผิด
อย่างยิ่ง)

อาทิตย์หยุดและถามเขาว่า
“ยอมจอน็อกเป็นคริสต์ใช่ไหม?”

เข้าตอบ “ใช่”

อาทิตย์ถามเขาว่า “ท่าน
บริจาคทานให้กับบาทหลวงหรือ
ใบสัตบังหรือเปล่า?”

เข้าตอบอีกว่า “ใช่”

“เมื่อท่านบริจาค ท่านรู้สึก
อย่างไร?”

“อา ... ผมมีความสุข”
เข้าตอบพร้อมจิ๊กขึ้นกัววัง

อาทิตย์กล่าวต่อ “เห็นไหม
มันก็เหมือนกัน เราไม่ได้ไปใบสัต
ทุกวันอาทิตย์ แต่เราออกบินทบทาต
ทุกวันแทนเพื่อให้มีโอกาสผูกพันได้
บริจาคทาน เวลาที่ยอมจอน็อกให้

ยอมมีความสุขมิใช่หรือ?” ดูเหมือน
จอน็อกจะเข้าใจในที่สุด จอน็อกวาย
กล้ายหัวนี้ให้อาตมาหนึ่งใบ กว่าจะ
ได้กล้ายใบนั้นมา เปรียบราวกับว่า
อาทิตย์ต้องรีดเลือดออกจาก
ก้อนหินอย่างไรอย่างนั้น อาทิตย์
สวัดมนต์ให้พระจอน็อก เขากลับดูความ
เคารพอย่างงดงาม อาทิตย์มีความสุข
ที่ได้สวัดมนต์ให้พระกับจอน็อก
กล้ายใบนั้นมีรศชาติพิเศษแตกต่าง
จากกล้ายใบอื่นๆ - รศชาติแห่งทาน
(ความเอื้อเพื่อเพื่อแผ่)

“สุขภาพดีเป็นลักษณะ
ประเสริฐ ความพึงพอใจเป็น
ทรัพย์สินที่มีค่าที่สุด บุคคลที่
ไว้ใจได้เป็นเพื่อนที่ดีที่สุด
นิพพานเป็นความสุขขั้นสูงสุด”

ธรรมบท : ๒๐๔

เป็นบุคคลธรรมชาติ เท่านั้นจริงๆ

นำประหลาดใจที่การบินทบทาต
ครั้งต่อมา จอน็อกเอ่ยปากขอให้อาตม
มอบบางสิ่งให้เข้าอาทิตย์บีบปากว่าจะ
ให้หนังสือธรรมะแก่เขามือตีพิมพ์
เสรีจเรียบร้อยถ้วน จอน็อกมีความสุข

ชาวบ้านว่าเขางดทุนด้วยกลัวชนนี้ไปในองค์กร ซึ่งจะให้ผลตอบแทนเป็นเงินมหาศาล อาทิตย์ไม่เปลกใจ เพราะคนทั่วไปก็ให้เพื่อหวังผลตอบแทน เหมือนกัน อย่างน้อยที่สุดก็หวังจะได้รับคำขอบคุณ จริงอยู่ที่เรารู้จะสำนึกรักในบุญคุณเมื่อมีคนช่วยเหลือเรา แต่โดยประเพณีแล้ว ผู้ถวายของแต่พระภิกษุหรือภิกษุณีจะเป็นผู้รู้สึกชาบชิ้งในบุญคุณที่เขาได้ทำ พวกเขารู้อยู่แล้วใจถึงบุญคุณเหล่านี้ จบทันไม่เข้าใจว่าคนที่อาศัยอยู่ในประเทศที่ร่ำรวยที่สุดในโลกเป็นมหาอำนาจอย่างสหราชอาณาจักร อเมริกา จะออกบิณฑบาตเพื่อ “ขอ” อาหาร เช่นนี้ไปทำไม อันที่จริงพระต้องรับอาหารทุกอย่างที่มีคนถวาย (เป็นความผิดแม้จะไม่ถึงกับคอขาดบาดตาย สำหรับพระที่เจาะจงประเภทอาหารจากคนที่ไม่ใช่ญาติของตน)

อาทิตย์ขอรับอาหารให้จดหันพังแม้อาตม่าจะอาศัยอยู่ในประเทศร่ำรวย แต่อาตมาก็เป็นเพียงพระธรรมดานา รูปหนึ่งที่เกิดในยุกนั้น เรื่องนี้ทำให้อาตมานึกถึงสีกาชาวอเมริกันที่ครั้งหนึ่งเคยถาม

อาทิตย์ขณะที่อาทิตย์กำลังเตรียมตัวออกบิณฑบาตในวินเชสเตอร์ (Winchester) มลรัฐเวสต์เวอร์จิเนีย (West Virginia) ว่า “ท่านคิดอย่างไร กับการออกบิณฑบาตในฐานะชาวแอฟริกันผิวสี ห่มจิวรีสีส้ม เพื่อขอรับถวายภัตตาหารในเมืองแห่งเทือกเขาแอบชันบทในมลรัฐที่ได้ชื่อว่าอนุรักษ์นิยมมากที่สุด รัฐหนึ่งในอเมริกา”

“ต้นเหตุเป็นเหตุให้เกิดทุกอย่าง ต้นเหตุเป็นเหตุให้เกิดความกลัว สำหรับคนที่เป็นอิสระอย่างแท้จริง ต้นเหตุไม่อาจเป็นเหตุโศกเศร้า และยิ่งไม่อาจทำให้กลัว”

ธรรมบท : ๒๑๖

หัวระเบิด ลูกบอล หรือตะกร้า

ระหว่างบิณฑบาตในเข้าวันหนึ่ง ชายคนหนึ่งเข้าใจผิดว่าบาร์เป็นลูกฟุตบอล นอกจากนี้ อาทิตย์ยังพบกับสีกาที่รอเก็บเกี่ยวเมล็ดกาแฟอยู่ใกล้ๆ กับโรงงานกาแฟ พวกเขอหุ่ดอาทิตย์แล้วถามว่า “ฮาบาริ ยาไก?”(habari yako - how are you?

- เป็นอย่างไรบ้าง) ผู้หญิงคนหนึ่ง ในกลุ่มนั้นทำหน้าเป็นไส้อาتمา เชอตุ หวานๆ “ดิฉันกลัวจะเบิดทีท่าน กิ่อมาด้วย” เชอความหลังจากนั้น “นั่นจะเบิดจริงๆ ใช่ไหม?”

“ไม่ใช่หรอก โอม” อาตามา ตอบพร้อมกับเปิดฝาบาตรขณะที่ พวกรือเข้ามาล้อมรอบ อาตามา อธิบายว่ามันคือบาตรใส่อาหาร

เมื่ออาตามาเปิดฝาบาตรออก พวกรือพากันตะโกน “อ้าว! ข้างใน ไม่มีอะไรในนี่”

อาตามาจึงตอบ “ใช้ มันเต็มไปด้วยอากาศ”

พวกรือถามอย่างบิรุสุทธิ์ใจ “พระเจ้าองค์ใดทีท่านสวัสดิ์หรือ ทีวัดของท่าน?”

ก่อนอาตามาจะตอบอะไร พวกรือถามว่าจะไปเที่ยวที่วัดบ้าง ได้หรือไม่ อาตามาแปลงใจกับความ กระตือรือร้นที่จะไปเยี่ยมชมวัด

สรุปแล้วการอยู่ในแอฟริกา เป็นช่วงเวลาที่น่าประทับใจอาตามาได้ เรียนรู้มุ่งมองที่คนท้องถิ่นมีต่อ พระสงฆ์และพระพุทธศาสนา (ธรรมะ) ที่อาตามานำเสนอ

อาตามาอยาบินหาดใหญ่ แอฟริการ่วมแล้วก็หลายครั้ง แต่ที่ ผ่านมาอย่างไม่ประสบความสำเร็จ เท่าไนก็ เหตุผลหนึ่งก็คือเมื่อผู้คน เห็นบาตรของอาตามาเขามักจะขอ ซื้อมัน พวกรือคิดว่ามันคือตะกร้า หรือไม่ก็จะเปลี่ยน

“ขายเท่าไหร่?” พวกรือ จะเข้ามาถามอยู่ตลอด ราคากลาง หนึ่งตอกอยู่ที่ราวๆ ๕๐ ดอลลาร์ ถือว่า ค่อนข้างแพงสำหรับชาวบูรุนดาที่ว่าไป บางครั้งเขาก็คิดว่าอาตามาคือคนผ่า ชามาน (Shaman) ขายยาหรือชาโรค ที่อาตามายังคงไม่ประสบความสำเร็จ เพราะบางคนก็คิดว่าอาตามาเป็น คนบ้าที่ออกมากเก็บของเก่า

“จะประกอบแต่กุศลกรรม ทำความดีไปเรื่อยๆ แสวงหา สุขจากการทำความดีเหล่านี้ ความสุขคือผลของการกุศลกรรม ที่ได้สะสมมา”

พระสัมมาสัมพุทธเจ้า

บาทหลวงของพระพุทธเจ้า ปรมารย์วัดเส้าหลินหรือ อาจารย์ลูกเสือ?

เมื่ออยู่ในยุคกันดา อาทิตย์ยังคงเดินบินทบاثเป็นประจำ อาทิตมาตัดสินใจไปยังเอ็มเม็นโก (Mmengo) ระหว่างที่เดินผ่านประตูพื้นที่ตั้งแคมป์เข้าไปยังที่ที่อาทิตมาใช้ตั้งวัดชื่อคราวขามถามอาทิตมาว่ากำลังจะไปไหน อาทิตมาอธิบายเหตุผลที่อาทิตมามีบادرติดตัว และเหตุผลของการบินทบاثเข้าไปบำเพ็ญธรรมที่วัดเส้าหลิน หลังจากนั้นอาทิตมาตัดสินใจเดินกลับไปยังเอ็มเม็นโก แต่ในวันเดียวกันนั้น อาทิตมาจึงเดินบินทบاثต่อไปยังเอ็มเม็นโก คนที่นั่นต่างมองอาทิตมาด้วยความสงสัยและยังไม่เลิกขอเชื้อตะกร้า (บำเพ็ญ) ซึ่งอาทิตมาปฏิเสธพร้อมบอกว่า อาทิตมาต้องใช้มันในการฉันอาหาร

อาทิตมากลับมายังที่ตั้งแคมป์โดยไม่ได้อาหารกลับมาเลย คนที่แคมป์คนหนึ่งเสนอที่จะถ่ายภัตตาหารให้อาทิตมาด้วยความเต็มใจ เป็นครั้งแรกที่อาทิตมาได้รับถ่ายจากคนในแคมป์พากเขาเริ่มจะเข้าใจอาทิตมาดีขึ้นบ้าง แล้วในตอนนี้ คนในแคมป์คนหนึ่งอีกเซ่นกันที่เรียกอาทิตมาว่าบาทหลวงของพระพุทธเจ้า อาทิตมาบอกเช่นว่า อาทิตมาเป็นพระธรรมดาน่านั้น ไม่ใช่บาทหลวง

หลังผ่านไปนาน ในที่สุดคนที่นั่นก็คุณจะมีความสุขที่ได้ใส่บาตรอาทิตมา แม้จะมีฐานะความเป็นอยู่ที่แร้นแค้น ศรัทธาของพากเขาแข็งแกร่ง ขึ้นเมื่อได้ฟังผู้สอนกับรูปแบบชีวิตที่เรียบง่ายของพระองค์ ที่สำคัญพากเขาเริ่มเปลี่ยนความคิดที่มี

ต่อคนที่พากเข้าเดยเข้าใจว่าเป็น
บาทหลวงในพระพุทธศาสนา วันหนึ่ง
คู่สามีภรรยาชาวอังกฤษถวาย
กล้วยสองใบ และผลเสาวรสให้
อาทิตย์ด้วย

การออกบิณฑบาตช่วยฝึก
ให้เกิดความสมถะ อาทิตย์ไม่สามารถ
รู้สั่งหน้าได้ว่าสิ่งต่างๆ จะออกมาน
ในรูปใดอาทิตย์กล้ายมาเป็นศูนย์กลาง
ความสนใจในยุกนี้ ผู้คนเอ沓ต
จ้องมองเวลาอาทิตย์เดินไปบนถนน
ศีรษะไม่มีผม ห่มจีวร ปอยครั้งที่
อาทิตย์ไม่ได้อาหารกลับมาจากการ
บิณฑบาต แต่โชคดีที่ร้านอาหาร
ครัวไทยในกัมปลาที่มีชาวไทย ๔ คน
เป็นเจ้าของ รับปากให้ความอุปถัมภ์

จนกว่าอาทิตย์จะเดินทางออกจาก
ยุกนี้ นอกจากนี้ ยอมแม่กินอาหาร
มาถวายให้อาทิตย์เป็นระยะๆ

บางทีที่ออกไปไกลจากตัวเมือง
กัมปลา มีการวิจารณ์กันว่าอาทิตย์
เป็นปรมาจารย์จากวัดเส้าหลิน
ไม่พูดกับใคร เพราะอาทิตย์ไม่ค่อย
ได้พูดกับใคร หรืออย่างเวลาอาทิตย์
เดินจงกรม พากเข้าจะคิดกันว่าอาทิตย์
หลงทาง และกำลังหาทางไปอยู่
บ้างก็เข้าใจผิดว่าอาทิตย์เป็นแคนเซอร์
(นักเต้น) หรือนักแสดงใช่ต่อน
กลางคืน และพากันสงสัยว่าอาทิตย์
ออกมานเดินในตอนเข้าตู้เช่นนี้ทำไม่
กระหั่รรู้สึกว่ามันยากที่จะบ่งบอกเพศ
ของอาทิตย์ หญิงคนหนึ่งตั้งคำถาม

การเผยแพร่ลัทธพันธ์แห่งธรรมะในแอฟริกา (ตอน ๒) : ๑๐๑

“นั่นผู้ชายหรือผู้หญิงนะ?” หรือ บางคนดูจากชุดก็คิดว่าอาทิตมาเป็น อาจารย์ลูกเสือ ชายคนหนึ่งถามา ตอนเดินอยู่ในเมืองมหาวิทยาลัย ว่าอาทิตมาเรียนจบมาเมื่อไหร่ เข้าใจ ไปว่าอาทิตมากำลังส่วนใส่ชุดครุย ของมหาวิทยาลัย

“ขันติเป็นประธานแห่งกุศล ธรรมทั้งปวง มีนิพพานเป็น เป้าหมายสูงสุด”

พระสัมมาสัมพุทธเจ้า

“ผู้ที่ทำอันตรายหรือกดซี่ ข่มเหงผู้อื่น ไม่ใช่พระหรือผู้ลั่งทิ้ง ทางโลกที่แท้จริง”

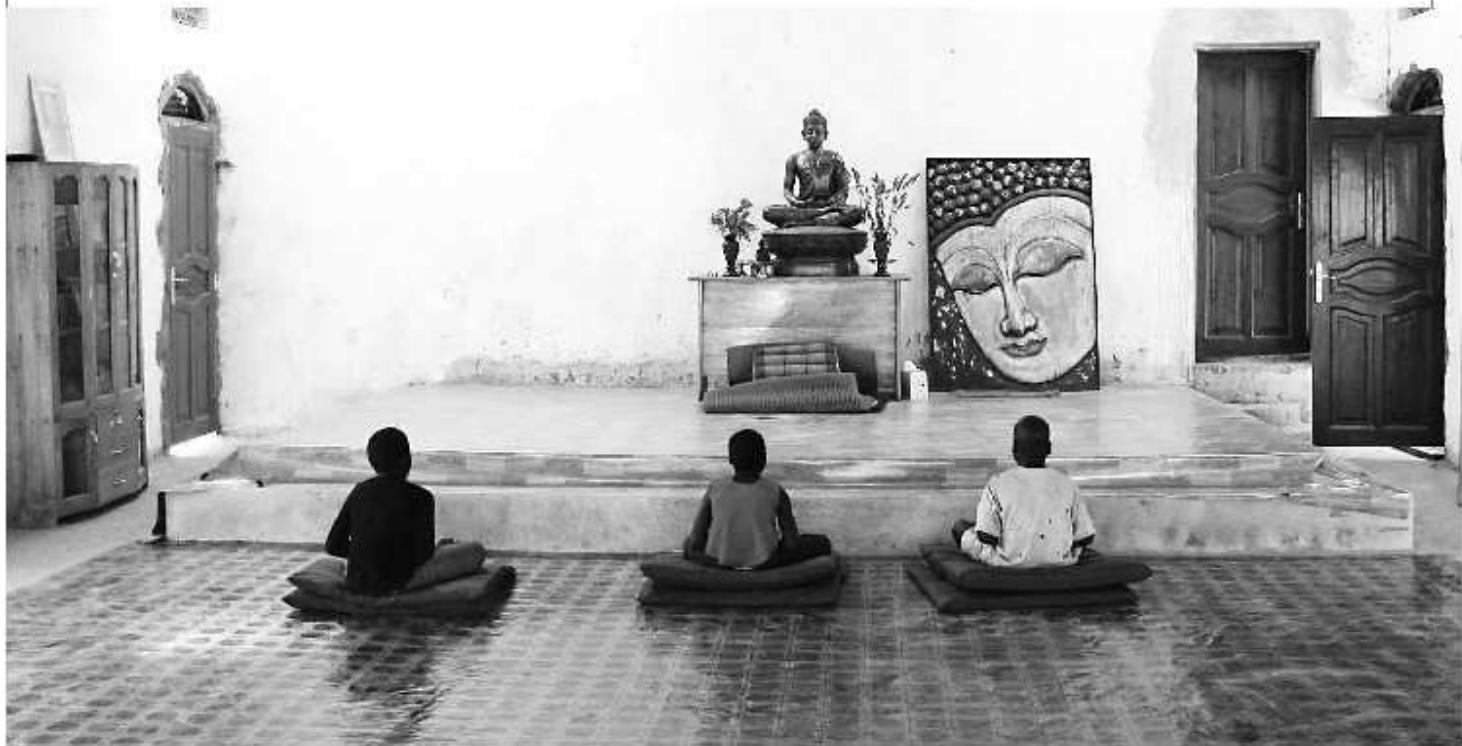
ธรรมบท : ๑๔๔

ไม่มีใครให้ขึ้นรถหรือ ให้พักอาศัย

บางคนดูเหมือนจะหาดกลัว มากกว่าจะให้ความสนใจ สังเกต ได้ว่าคนขับแท็กซี่ในยุกนั้น dak ลัว และกังวลกับอาทิตมากกว่าใครเพื่อน คนขับแท็กซี่ ๓ คนปฏิเสธจะรับ อาทิต แม้ป้ายจะบอกว่ามีที่ว่าง ในรถเหลือพอสำหรับอีกคน ที่แรก

คนขับก็ชะลอ แต่พอเข้าใกล้ๆ ตาม ก็เร่งความเร็วจากไป บางทีอาทิตมา ต้องเดินเป็นระยะทางไกล เพราะ ไม่มีแท็กซี่คันไหนรับอาทิตมา ซึ่งอาทิตมาพบเหตุการณ์ท้าทาย มากมาย บางครั้งเราก็ต้องเชิดหน้า ขึ้นเผชิญกับเหตุการณ์เหล่านั้นเพื่อ หนทาง แน่นอนว่าการเดินเท้า ทำให้อาตมาต้องเจอผู้คนมากขึ้น ออาทิตมาเปิดกว้างให้กับผู้คน สุดท้าย ก็พบว่าตัวเองอยู่ท่ามกลางที่แห่งนั้น พยายามปลูกฝังความรัก ความเมตตา ความเห็นอกเห็นใจ ความอดทนและ ความเข้าใจ

เมื่อแรกมาถึง อาทิตมาแบกเตียง มาด้วย (ภายนหลังได้กางลายมาเป็น วัดเคลื่อนที่) แต่ไม่ประஸบความสำเร็จ ในการหาที่ตั้งเต็นท์ ชายคนหนึ่ง ที่อาทิตมาติดต่อแนะนำให้อาตมา เช่าห้องพักจากเขา แต่อาตมาตัดสินใจ จะหาที่ตั้งเต็นท์ที่อื่น (เพื่อให้ใกล้กับ เมืองที่ยอมแม่อยู่) สุดท้ายเมื่อหา ไม่ได้ ออาทิตมาจึงติดต่อกลับไปหาชาย คนเดิมที่เคยเสนอห้องเช่าให้อาตมา เมื่อ石榴กลับไปเขากลับแจ้งว่า เขายัง ไม่มีห้องให้อาตมาแล้ว ความสงสัย ได้เกิดขึ้นในใจเขา ออาทิตมาจึงไปพัก

ที่อื่นสองสามวันจนกระทั้งพื้นที่ที่จัดไว้ให้ตั้งเต็นท์มีที่ว่างสำหรับอาทิตย์ พุทธามากชาวยกันด้วยมาที่นั่นเพื่อช่วยเหลือกิจการและฝึกสมาธิวิปัสสนา

ภาษาหลังอาทิตย์ร้อมกับผู้ครรภานในธรรมคนหนึ่งได้เดินทางไปดูที่ดินบอกขายซึ่งราคาไม่แพงนัก อาทิตย์จึงเกิดความคิดว่าจะเป็นการดีสำหรับพุทธศาสนาที่จะมีสถานที่ไว้ประกอบกิจกรรมของพวกราษฎร์ ประชารชนที่อาศัยอยู่แถวนั้นที่ดินจะไม่ยอมพูดจากับอาทิตย์ พวกราษฎร์คิดว่าอาทิตย์เป็นพ่อ模ด แต่ยอมพูดกับเพื่อนเดินทางของอาทิตย์ เป็นความรู้สึกแปลกอยู่เหมือนกันที่ไม่ได้รับการยอมรับจากสังคม

อีกครั้งหนึ่งเมื่อต้องการจะจดทะเบียนศูนย์พุทธศาสนา อาทิตย์เดินทางไปยื่นเอกสารคำร้องที่คณะกรรมการเขต (Regional District Commissioner - RDC) ก็ถูกสงสัยว่ามีสภาพจิตไม่ปกติเช่นกัน แต่เขาเก็บเงินเอกสารให้อาตโนมัจฉังแล้ว อาทิตย์เดินทางต่อไปยังสำนักจดทะเบียนในกัมปลา ผู้หู聾ที่สำนักจดทะเบียนซึ่งเป็นองค์กรอิสระ (NGO) ทำหน้าบึ้งตึงใส่อาตโนมัจฉังเดินเข้ามายังสำนักงาน เขายอมรับว่าเกือบจะวิงหนีอาทิตย์ เมื่อเห็นอาทิตย์เดินเข้ามาที่ตัวของเขอ ผู้คนยังคงตัดสินคุณค่าของหนังสือทั้งเล่ม เพียงดูแต่หน้าปกกันต่อไป

**“เป็นสิ่งประเสริฐที่มีเพื่อนให้ความช่วยเหลือเมื่อเราต้องการ
เป็นสิ่งประเสริฐที่สามารถพิงพาใจในสิ่งที่มีอยู่”**

“เป็นสิ่งประเสริฐที่มีบุญกุศลค้ำชูเมื่อชีวิตใกล้จะสิ้นที่สุด

“เป็นสิ่งประเสริฐที่สามารถนำอภิได้ซึ่งความทุกข์ทั้งปวง”

ธรรมบท : ๓๓๑

เม็ดพันธุ์แห่งธรรมะได้รับการห่วงลงไป

เมื่อศูนย์พระพุทธศาสนาในบุญกันดาได้รับการจัดตั้งนับว่าเราโชคดีมากที่ได้ที่ดินขนาดสองเอเคอร์ ใกล้กับทະเสาบวิคตอเรียที่เกรูก้า (Geruga) บนถนนเอ็นทีบีเบี้ย อาทิตย์สีกีปิติสุข เมื่อรู้ว่าผู้คนในบุญกันดาจะมีสถานที่สำหรับศึกษาพระพุทธศาสนาและทำวิปัสสนาสามารถ เมื่อนี้ก็ถึงการต้องข้ามมหาสมุทรอินเดียเพื่อรู้จักกับธรรมะ อาทิตย์สุขใจที่ได้เห็นธรรมะเริ่มหยังรากลงใน “ใช้มุกแห่งแอฟริกา” แม้ว่าพระพุทธศาสนาจะถือกำเนิดขึ้นในโลกนี้มากกว่า ๒๕ ศตวรรษแล้วก็ตาม แอฟริกายังรู้จักราษฎร์ที่มีความเชื่อในพระพุทธศาสนาเพียงน้อยนิด

หรือแทบจะเรียกได้ว่าไม่มีรู้จักเลยพระพุทธศาสนาอย่างอ่อนแอกอยู่มากในทวีปแห่งนี้ ในบุญกันดา คนท้องถิ่นไม่เคยมีครานับถือศาสนาพุทธก่อนที่อาทิตยَاจะอุกบาชและกลับมาอย่างที่แห่งนี้

ตอนนี้อาทิตยَاพยายามที่จะห่วงเม็ดพันธุ์ออกไปให้กว้างไกลในพื้นดินอันอุดมสมบูรณ์ด้วยการเผยแพร่คำสอนของพระพุทธองค์ไปยังทุกคนที่ใจกว้างพอและเติมใจที่จะรับมันไว้ พระภิกษุรูปแรกของบุญกันดาได้เกิดขึ้น หลานชายแสดงเจตจำนงที่จะบรรพชาเป็นสามเณร เช่นเดียวกันโดยแม่ และหลานสาวสามคนของอาทิตยَاประสบความสำราญ (โดยแม่ได้บวชเป็นธีเมื่อปี ค.ศ. ๒๐๐๙ – พ.ศ. ๒๕๕๑) อาทิตยَاขอขอบคุณสมาคมชาวเวียดนามและอื่นๆ ที่ที่เข้มแข็ง ช้านโขเซ่ ในแคดิฟอร์เนียสำหรับความช่วยเหลือในการจัดตั้งศูนย์พระพุทธศาสนา อาทิตยَاขออนุโมทนาไปยังกลุ่มคนไทยในประเทศไทยและสหรัฐอเมริกาที่ได้บริจาคพระพุทธรูปสององค์ ขอให้บุญกุศลจากการทำบุญยังเป็นประดุหนำพากเข้าไปสู่อิสรภาพ พระพุทธรูป

องค์แรกจะประดิษฐานอยู่ที่ศูนย์พระพุทธศาสนาในยุกนี้และอีกองค์หนึ่งจะบริจากให้กับสำนักงานใหญ่ศูนย์พระพุทธศาสนาโลก (World Buddhist Summit) เพื่อนำไปประดิษฐานที่หอประชุมใหญ่ (Royal Grand Hall) ในประเทศญี่ปุ่น อาทมาซุขอขอบคุณประธานศูนย์พระพุทธศาสนาโลก (World Buddhist Summit) ที่ญี่ปุ่นเป็นอย่างยิ่ง สำหรับความช่วยเหลือในการวางแผนการจัดตั้งสำนักงานศูนย์พระพุทธศาสนาอย่างคงดำเนินต่อไป

สุดท้ายนี้ เมล็ดพันธุ์แห่งพระพุทธศาสนา nikay เกรวะได้ถูกปลูกฝังลงในยุกนี้ เรียบเรียงแล้ว ตอนนี้เป็นเวลาแห่งการดูแลให้เติบใหญ่ หวังว่าเมล็ดพันธุ์ที่มี

ประโยชน์นี้จะได้รับการดูแลเป็นอย่างดีและเติบโตอย่างแข็งแรง แผ่ขยายไปศาสตร์เป็นต้นไม้แห่งประโยชน์ของสัตว์โลกทั่วปวง

ขอให้สรรพสัตว์ทั้งหลายดำเนินชีวิตตามคำสั่งสอนของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจนเข้าถึงอิสรภาพสุดท้าย หลุดพ้นจากภัยเลสทั้งหลายทั่วปวงในชีวิตนี้ด้วยเดด

พุทธรักขิตาภิกขุ

gapapragob จากหนังสือ

Planting Dhamma Seeds

by Buddharakkhita Bhikkhu

Website :

Uganda Buddhist Center

<http://www.ugandabuddhistcenter.org/home.php>

(ภาพจาก อินเตอร์เน็ต)

องค์การว่าด้วยความมั่นคงและ ความร่วมมือในยุโรป (OSCE) และบทบาทของไทย

เกริกภูมิ จิตราณุเคราะห์
กองยุโรป ๑ กรมยุโรป

ภูมิหลัง

องค์กรว่าด้วยความมั่นคงและความร่วมมือในยุโรป (Organization for Security and Co-operation in Europe - OSCE) พัฒนามาจาก การประชุมว่าด้วยความมั่นคงและความร่วมมือในยุโรป (Conference on Security and Cooperation in Europe - CSCE) ซึ่งเป็นความริบอุ้มของสหภาพโซเวียต บันพืนฐานของ ข้อกังวลว่าเยอรมนีตะวันตกจะเข้าร่วมกับนาโต้ และสหภาพโซเวียต ต้องการรักษาสถานภาพของตนเองไว้ การประชุม CSCE ให้การรับรอง เขตแดนประเทศในยุโรปภายหลัง สงครามโลกครั้งที่ ๒ ตามที่สหภาพโซเวียตต้องการ ดังนั้น ในการประชุม ระดับผู้นำ CSCE ครั้งที่ ๑ เมื่อเดือน สิงหาคม ๒๕๑๘ ณ กรุงเบลซิنجกี

ได้มีการลงนาม Helsinki Final Act หรือปฏิญญาเบลซิنجกี (Helsinki Declaration) ซึ่งผู้นำเห็นชอบใน หลักการเรื่องสิทธิมนุษยชนและ เสรีภาพ การปฏิบัติต่อกันระหว่าง รัสเซียและการปฏิบัติของรัสเซียต่อพลเมือง ของตนดังนี้ CSCE นับได้ว่ามีบทบาท สำคัญในช่วงสงครามเย็น เป็นเวที ผลักดันเรื่องสิทธิเสรีภาพ และมีผล ช่วยยุติสงครามเย็นและการแบ่งแยก ด้านคุณภาพการณ์ในยุโรป

เมื่อสงครามเย็นสิ้นสุดลง CSCE ได้เปลี่ยนจากการประชุมเรื่องการ เจรจาหารือมาเป็นองค์กรระหว่าง ประเทศสถา瓦ต ต่อมาในปี ๒๕๓๗ ที่ประชุมระดับผู้นำ CSCE ณ กรุง บูดา佩สต์ ได้เปลี่ยนชื่อเป็น OSCE เพื่อสะท้อนถึงโครงสร้างใหม่จนถึง ปัจจุบัน

องค์กรว่าด้วยความมั่นคงและความร่วมมือในยุโรป (OSCE) และบทบาทของไทย : ๑๐๙

ปัจจุบัน OSCE มีสมาชิกจาก ทวีปยุโรป ทวีปแอเชียกลาง และทวีป อเมริกา รวม ۵۶ ประเทศ โดยมี สำนักงานใหญ่อยู่ ณ กรุงเวียนนา สาธารณรัฐอสเตรีย ประเทศสมาชิก OSCE แต่ละประเทศมีสถานะ เท่าเทียมกันและให้การอุดหนุนทาง การเงินแก่องค์กร มีการประชุมหารือ เพื่อออกแถลงการณ์ และข้อตัดสินใจ ในเรื่องต่างๆ ต้องได้รับการอนุมัติ ด้วยมติเอกฉันท์และมีผลผูกพัน

ทางการเมือง แต่ไม่มีผลผูกพันทาง กฎหมาย อย่างไรก็ตี มีข้อยกเว้น การใช้หลักมติเอกฉันท์ได้ในกรณีที่ ประเทศสมาชิกจะเมิดพันธกรณีของ OSCE อย่างชัดเจน ร้ายแรง และไม่มี การดำเนินการแก้ไขตามมติ

นอกเหนือจากสมาชิก ๕๖ ประเทศแล้ว OSCE ยังมีความร่วมมือ ด้านความมั่นคงกับประเทศอุกคุลุ่ม ซึ่งมีฐานะเป็นหุ้นส่วนเพื่อความ ร่วมมือ (Partner for Cooperation) แบ่งเป็นประเทศหุ้นส่วนฯ ฝ่าย เมดิเตอร์เรเนียน ๖ ประเทศ ได้แก่ อัลจีเรีย อิยิปต์ อิสราเอล จอร์แดน โมร็อกโกและตูนิเซีย และหุ้นส่วนฯ ฝ่ายเอเชีย ๙ ประเทศ ได้แก่ ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ ไทย อัฟغانิสถาน มองโกเลียและอุซเบกสถาน

วัตถุประสงค์

OSCE มีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างมาตรการความไว้เนื้อเชือใจ (confidence building measures) ทางความมั่นคง ณ มิติ ได้แก่

๑) มิติด้านการเมืองและ การทหาร (politico-military dimension)

๒) มิติด้านเศรษฐกิจและ สิ่งแวดล้อม (economic and environmental dimension)

๓) และมิติด้านมนุษย์ (human dimension)

จึงอาจกล่าวได้ว่า OSCE เป็นองค์กรเดียวที่เข้มแข็งมิติด้านการทหารกับมิติมนุษย์เข้าด้วยกัน นอกจากนี้ OSCE มีบทบาทรักษาสันติภาพเชิงรุกโดยใช้การทูตเชิงป้องกัน (preventive diplomacy) และการสร้างสภาวะที่เอื้อต่อการเกิดสันติภาพ โดยส่งเสริมเสถียรภาพ และความมั่นคงในบริบทของการส่งเสริมความมั่นคงร่วมกัน (collective security) ซึ่งเป็นกระบวนการระดับชาติ การสร้าง

เสถียรภาพ การเสริมสร้างขีดความสามารถ การให้คำปรึกษา การติดตาม สังเกตการณ์ การเรียกร้องผลักดัน และโน้มน้าวประเทศสมาชิกให้ตระหนักรู้ในหลักการด้านความมั่นคง ทั้งนี้ เพื่อจัดการกับภัยคุกคามต่างๆ ในยุโรป โดย OSCE ทำหน้าที่เป็นตัวกลางเพื่อหาทางออกต่อความขัดแย้งโดยสันติวิธี ลักษณะการดำเนินการมุ่งเน้นด้านวิธีทางการพลเรือน ไม่ใช้การทหาร (civilian means) ซึ่งเป็นลักษณะเฉพาะของการหนึ่งของ OSCE

องค์กรว่าด้วยความมั่นคงและความร่วมมือในยุโรป (OSCE) และบทบาทของไทย : ๑๐๙

โดยรวมแล้ว OSCE มีเป้าหมายเพื่อเป็นเวทีปรึกษาหารือเพื่อหาข้อสูติ/รับข้อพิพากษาและข้อขัดแย้งต่างๆ ในยุโรป รวมทั้งควบคุมดูแลความมั่นคงในภูมิภาคเพื่อป้องกันมิให้เกิดวิกฤตการณ์ที่ร้ายแรง

คุณลักษณะหนึ่งของ OSCE ที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดการกับวิกฤตการณ์ความขัดแย้งคือ การที่ OSCE มีลักษณะเป็นองค์กรที่มีบทบาทไม่โดดเด่นมากนัก (low-key character) ทำให้ประเทศที่มีความขัดแย้งยินยอมให้ OSCE เข้าไปมีส่วนร่วมได้ง่ายขึ้น เพราะการทำหน้าที่เป็นตัวกลางของ OSCE ไม่ส่งผลให้ความขัดแย้งขยายกลาโหมเป็นประเด็นระหว่างประเทศซึ่ง หรือตึงดูดความสนใจจากนานาชาติมากนัก หรือส่งผลต่อภาพลักษณ์ของประเทศที่อยู่ในความขัดแย้งว่าไม่มีความสามารถ

ในการจัดการความขัดแย้งเมื่อเปรียบเทียบกับบทบาทขององค์กรอื่นๆ

ตัวอย่างของการปฏิบัติการเพื่อการจัดการวิกฤตการณ์ของ OSCE ได้แก่ การสร้างสันติภาพในเข้าท์อสเซเตีย (จอร์เจีย) นากรอโน – カラบัค (อาเซอร์ไบจัน) โดยการหนนทางเพื่อยุติความขัดแย้งโดยวิธีทางการเมือง ในกรณีความขัดแย้งเหนืออตินแคนนากรอโน – カラบัค ระหว่างอาเซอร์ไบจันและอาเซอร์ไบจันแคนนากรอโน – カラบัค และขับคานเซียที่ต้องการแบ่งแยกอตินแคนนากรอโน – カラบัค ให้สูงสุดแก่การณ์เข้าท์อสเซเตียและจอร์เจีย OSCE ได้สูงสุดแก่การณ์เข้าท์อสเซเตียในจอร์เจีย ภายหลังเกิดสงครามกับรัสเซียตัวอย่างไร ก็ต้องรัสเซีย ปฏิเสธไม่ต่ออายุผู้สังเกตการณ์ในจอร์เจียของ OSCE เมื่อเดือนธันวาคม ๒๕๕๑

OSCE ได้เข้าร่วมในการปฏิการการรักษาสันติภาพ เช่น การส่งตัวแทนเข้าไปในแออัดเบเนียเพื่อส่งเสริมประชาธิปไตย สิทธิมนุษยชน และเสรีภาพของสื่อ การให้คำแนะนำเรื่องการพัฒนาประชาธิปไตยและสิทธิมนุษยชนแก่ครรภ์เชีย การส่งเสริมการพัฒนาประชาธิปไตยในเซอร์เบีย และดำเนินโครงการเพื่อช่วยเหลือชุมชนชาวโรมาให้พ้นจากงจรความยากจนและการกีดกัน นอกจานี้ OSCE ยังติดตามการเลือกตั้งในอาเซอร์ไบจันและอาร์เมเนีย ในเบลาห์ OSCE ติดตามการเลือกตั้ง และชัดเจนกับประธานาธิบดีลูกาเซนโกเมื่อ OSCE ประเมินว่า ประธานาธิบดีลูกาเซนโกทุจริตผลการเลือกตั้งปี ๒๕๔๔ และระบุว่า

การเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา ปี ๒๕๔๑ ไม่เป็นไปตามมาตรฐานนานาชาติ OSCE ให้คำแนะนำดูแลการจัดการเลือกตั้งแก่บอสเนียและเซอร์เบียในส่วนในเขตเชียกลาง OSCE มีสำนักงานในอุซเบกิสถาน คาซัคสถาน ทาจิกิสถาน ศิริกิจสถาน และเติร์กเมน尼สถาน และติดตามการเลือกตั้งในประเทศไทยล่าสุด เพราะเห็นว่าหากประชาธิปไตยล้มเหลว ประเทศไทยจะล้มเหลวอย่างแน่นอนและต้องกลับหัวรุนแรง

บทบาทของไทย

ประเทศไทยเข้าเป็นประเทศหุ้นส่วนเพื่อความร่วมมือของ OSCE เมื่อวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๔๓ เพื่อ
๑) เรียนรู้ประสบการณ์เกี่ยวกับการดำเนินการด้านการเมืองและความมั่นคงของยุโรปเพื่อนำมาประยุกต์ใช้

องค์การว่าด้วยความมั่นคงและความร่วมมือในยุโรป (OSCE) และบทบาทของไทย : ๑๑

และเสริมสร้างความร่วมมือด้านความมั่นคงในการออบ ASEAN และ ASEAN Regional Forum (ARF)

๒) แล ก เป ลี่ ย น ข อ มู ล ประสมการณ์ และข้อคิดเห็นเกี่ยวกับพัฒนาการและความร่วมมือด้านความมั่นคงกับประเทศในยุโรป ซึ่งทำให้รับทราบความเคลื่อนไหวที่สำคัญในยุโรป

๓) ชี้แจงและทำให้ประเทศในยุโรปทราบและมีความเข้าใจเกี่ยวกับพัฒนาการที่สำคัญในเอเชีย โดยเฉพาะนโยบายและบทบาทของไทยด้านความมั่นคงในภูมิภาค

๔) แสดงให้ความร่วมมือด้านความมั่นคงที่เอเชียและยุโรปมีความสัมภาระกัน เช่น มิติด้านมนุษย์ของความมั่นคง การพัฒนาและส่งเสริมประชาธิรัฐ นิติธรรม และธรรมาภิบาล

การมีส่วนร่วมของไทยใน OSCE ส่วนใหญ่เป็นไปในรูปของการเข้าร่วมการประชุมที่สำคัญของ OSCE เช่น การประชุมระดับผู้นำ การประชุมระดับรัฐมนตรี (Ministerial Council) นอกจานี้ ไทยยังได้เข้าร่วมการประชุมและการสัมมนา

อีนๆ ในหัวข้อที่ไทยสนใจ เช่น การประชุมเกี่ยวกับมิติด้านทรัพยากรมนุษย์ที่จัดโดยสำนักงานส่งเสริมสถาบันประชาธิรัฐไทยและสิทธิมนุษยชน (Office for Democratic Institution and Human Rights – ODIHR) ของ OSCE การประชุมที่ประเทศหุ้นส่วนฯ ฝ่ายເອເຊຍและฝ่ายເມືດເຕອຣ໌ເຮັດວຽນอື່ນທີ່ຈັດຮ່ວມກັບ OSCE ອຳຢ່າງຕ້ອນເນື້ອງ

ที่ผ่านมา ไทยเป็นประเทศหุ้นส่วนฯ ที่มีความแข็งข้นในการเสริมสร้างความร่วมมือ โดยเฉพาะด้านความมั่นคงมนุษย์ เช่น ปัญหาความยากจน โรคติดต่อ และการค้ามนุษย์ ซึ่งเป็นภัยคุกคามความมั่นคงของประชาคมโลกโดยรวมที่ต้องอาศัยความร่วมมือพหุภาคีระหว่างรัฐ และระหว่างภูมิภาคในการแก้ไขปัญหา

ไทยได้ร่วมกับ OSCE เป็นเจ้าภาพการประชุมหลายครั้ง เช่น การประชุม OSCE-Thailand Conference on the Human Dimension of Security ระหว่างวันที่ ๒๐ - ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๖ ที่กรุงเทพฯ ซึ่งเป็นการประชุมใหญ่

ครั้งแรกที่ไทยร่วมจัดกับ OSCE มีผู้เข้าร่วมประชุมกว่า ๑๕๐ คน ประกอบด้วยผู้แทนจากประเทศทั้งที่เป็นประเทศสมาชิก OSCE ประเทศหุนส่วนฯ ในภูมิภาคเมดิเตอร์เรเนียน และเอเชีย ประเทศสมาชิก ASEAN และ ARF รวมทั้งผู้แทนจากองค์กรระหว่างประเทศ และ NGOs หารือและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่าง OSCE และไทย เกี่ยวกับแนวคิดและการดำเนินงานในมิติความมั่นคงที่เกี่ยวข้องกับมนุษย์ ปัญหาและผลกระทบของยาเสพติดและการลักลอบค้ามนุษย์ในเอเชียและยุโรป รวมทั้งลดลงความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางความร่วมมือในอนาคตระหว่างยุโรป กับเอเชีย และระหว่าง OSCE กับ ASEAN และ ARF

นอกจากนี้ ไทยร่วมกับ OSCE เป็นเจ้าภาพจัดการประชุมสัมมนา Thailand Conference on Sharing of Experiences in Combating Trafficking in Human Beings: Opportunities for Cooperation เมื่อวันที่ ๑๖ - ๑๗ มิถุนายน ๒๕๕๘ ที่กรุงเทพฯ เพื่อส่งเสริมการหารือและแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการค้ามนุษย์ระหว่างสองภูมิภาค รวมทั้งเพื่อเป็นการติดตามผลการประชุม Thailand-OSCE Conference เมื่อปี ๒๕๕๕ โดยได้เชิญผู้แทนจากประเทศสมาชิก OSCE ประเทศหุนส่วนเพื่อความร่วมมือฝ่ายเอเชียและฝ่ายเมดิเตอร์เรเนียน ประเทศสมาชิก ARF และผู้แทนจากองค์กรระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมการประชุมด้วย

องค์การว่าด้วยความมั่นคงและความร่วมมือในยุโรป (OSCE) และบทบาทของไทย : ๑๓๓

ไทยได้เสนอความคิดให้มีการเสริมสร้างความร่วมมือระหว่าง ARF กับ OSCE เนื่องจากมีวัตถุประสงค์พื้นฐานใกล้เคียงกัน และพยายามผลักดันอย่างแข็งขัน เนื่องจากการดำเนินการในกรอบ ARF อาศัยหลักจันทร์ตามตี เช่น เมื่อวันที่ ๒๕ - ๒๖ เมษายน ๒๕๖๑ ไทยได้เป็นเจ้าภาพจัดการประชุม๒๐๐๙ OSCE-Thailand Conference on Challenges to Global Security: From Poverty to Pandemic ที่กรุงเทพฯ ในฐานะประเทศเจ้าภาพ ไทยได้เชิญสมาชิก ARF สองผู้แทนเข้าร่วมการประชุม โดยจัด informal discussion เป็น side event เพื่อหารือเรื่องความร่วมมือระหว่าง ARF กับ OSCE แต่ไม่ได้รับการสนับสนุนเท่าที่ควร อย่างไรก็ตาม ไทยให้ความสำคัญ โดยสนับสนุนให้ประเทศไทยเป็นประเทศสมาชิก ASEAN เข้าร่วมเป็นประเทศหุ้นส่วนฯ และยินดีจะเป็นตัวเริ่มต้นระหว่าง ARF และ OSCE เพื่อให้มีความหลากหลายของความคิดเห็น

เมื่อวันที่ ๒๔ - ๒๕ มกราคม ๒๕๖๓ ไทยได้จัด Workshop on Combating Illicit Crop Cultivation and Enhancing Border Security and Management : Thailand as a Case Study ณ จังหวัดเชียงใหม่และจังหวัดเชียงราย โดยนำคณะกรรมการตุลาธุรุษประจำ OSCE ศึกษาดูงานเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยการปลูกพืชทดแทนตามแนวทางการพัฒนาทางเลือก (Alternative Development) ของมูลนิธิโครงการหลวง จังหวัดเชียงใหม่ และมูลนิธิแม่ฟ้าหลวงในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดเชียงราย โครงการดังกล่าวเป็นประโยชน์ในการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ของไทยในการแก้ไขปัญหายาเสพติดที่ครอบคลุมปัญหาข้ามชาติมิติต่างๆ อย่างมีประสิทธิภาพ และยังยืน เช่น ปัญหาการทำลายป่าขนาดใหญ่น้อย ความยากจน และการลักลอบค้ามนุษย์บริเวณชายแดนภาคเหนือ นอกจากนี้ ยังช่วยแก้ไขปัญหาดังกล่าวในประเทศเพื่อนบ้าน

ภาพจาก อินเตอร์เน็ต

โดยเฉพาะปัญหาเสพติด ซึ่งเป็นปัญหาที่ OSCE ให้ความสำคัญอันดับต้น โครงการดังกล่าวได้สัมฤทธิผลเป็นอย่างดี และได้รับความสนใจ การสนับสนุน และการชื่นชมจาก ประเทศสมาชิก OSCE และประเทศหุ้นส่วนฯ เป็นอย่างดี

ในการเข้าร่วมการประชุมระดับผู้นำ OSCE ครั้งที่ ๗ เมื่อวันที่ ๑ - ๒ ธันวาคม ๒๕๕๓ ณ กรุงอัลตานา คาซัคสถาน ซึ่งเป็นการเข้าร่วมการประชุมระดับผู้นำ OSCE ครั้งแรกของไทยที่ประชุมรับรองเอกสารแสดงการณ์อัลตاناเพื่อนำไปสู่ ประชาคมแห่งความมั่นคง (Astana Commemorative Declaration

towards A Security Community) ซึ่งย้ำถึงหลักการและพันธกรณีของ OSCE รวมทั้งจุดมุ่งหมายของ ประเทศสมาชิกฯ ที่จะสร้างความมั่นคง ที่ครอบคลุมทุกมิติ เท่าเทียม และไม่แบ่งแยกใน Euro-Atlantic และ Eurasia เพื่อพัฒนาไปสู่การเป็น ประชาคมแห่งความมั่นคงอย่างแท้จริง ใน การประชุมดังกล่าว หัวหน้าคณะผู้แทนไทยกล่าวถ้อยแถลงถึงความสนใจของไทยในฐานะประเทศหุ้นส่วนฯ ฝ่ายເອເຊຍວ່າ ประสงค์จะเรียนรู้ ประสบการณ์ของ OSCE ในด้านการ พัฒนาประชาธิปไตย การจัดการกับ ปัญหาความขัดแย้ง การเผยแพร่ ประสบการณ์ของไทยที่อาจเป็น

องค์การว่าด้วยความมั่นคงและความร่วมมือในยุโรป (OSCE) และบทบาทของไทย : ๑๑๕

ประโยชน์ต่อ OSCE เช่น แนวทางการพัฒนาทางเลือกเพื่อแก้ไขปัญหาอาเซพติดแบบควบวงจราชนะเดียวทันที ไทยพร้อมจะมีบทบาทเพื่อเชื่อมโยงความร่วมมือระหว่างองค์กรด้านความมั่นคงในยุโรปกับเอเชีย และพร้อมจะมีส่วนช่วยให้ OSCE เป็นองค์กรด้านความมั่นคงที่มีประสิทธิภาพต่อไป

สิ่งที่ไทยต้องดำเนินการในอนาคตคือการจัดโครงสร้างการเผยแพร่พระราชกรณียกิจในด้านการพัฒนาในกรอบ OSCE ในปี ๒๕๕๔ ซึ่งเป็นการเผยแพร่โครงสร้างการอันเนื่องมาจากพระราชดำริด้านต่างๆ เพิ่มขึ้น อาทิ

การเกษตร การชลประทาน และการคุ้มครอง ให้แก่ประเทศสมาชิกและประเทศหุ้นส่วนฯ ของ OSCE โดยเฉพาะชาวอัฟغانistan และประเทศเอเชียกลาง จะมีส่วนสำคัญในการเสริมสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับอัฟغانistan ในลักษณะได้-ได้

นอกจากนี้ ในฐานะหุ้นส่วนฯ ฝ่ายเอเชีย ไทยมีพันธกิจที่จะเป็นเจ้าภาพจัดการประชุม OSCE-Thailand Conference ในช่วงกลางปี ๒๕๕๔ ซึ่งจะเป็นการประชุมประจำปีของประเทศหุ้นส่วนฯ ฝ่ายเอเชีย

R ๑๒๓

เส้นทางเศรษฐกิจสายใหม่
จากอีสานไทยสู่จีนตอนใต้
และบทบาทของพ่อค้าคนกลาง
ชาวเวียดนาม

โภศด สถิตธรรมจิตร สถานกงสุลใหญ่ ณ นครหนานหนิง
กฤษณะ สุกันตพงศ์ ศูนย์ข้อมูลธุรกิจไทยในจีน ณ นครหนานหนิง

ช่วงนี้คงที่ได้มีโอกาสแวะเวียนไปที่นครพนม อาจได้เห็นถึงความ “เหลือ” ที่คนเมืองเข้ามามีให้กับ “สะพานข้ามแม่น้ำโขงแห่งที่ ๗” ซึ่งเชื่อมอำเภอเมืองของนครพนมกับเมืองท่าแซะ (แขวงคำม่วน) ในฝั่งลาว

อย่าเพิ่งแปลกดใจ หากเราจะบอกว่าสะพานดังกล่าว ซึ่งมีกำหนดการเปิดอย่างเป็นทางการในวันที่ ๑๑ เดือน ๑๑ ปี ๑๑ (๒๐๑๑) นอกจากจะทำให้คนไทยกับคนไทย ตลอดจนสินค้าของทั้งสองฝ่ายไปมาหาสู่กันได้อย่างสะดวกมากยิ่งขึ้นแล้ว ยังมี

ศักยภาพที่จะช่วยขยายปริมาณการค้าระหว่างไทยกับจีนตัวอย่าง

ที่เป็นเช่นนี้ เพราะสะพานฯ เป็นส่วนหนึ่งของเส้นทางถนนหมายเลข “R ๑๒๓” ที่เชื่อมภาคอีสานของไทยกับมณฑลกว่างซี (เขตปกครองตนเองกว่างซีจ้วง) ทางตอนใต้ของจีน

อันที่จริง เส้นทางถนนที่เชื่อมภาคอีสานของไทยกับจีนตอนใต้มีอยู่หลายเส้นทาง ไม่ว่าจะเป็นถนน R ๙ หรือ R ๘ หรือ R ๑๒

R ๙ (มุกดาหาร-กวางซี) เป็นถนนที่คนรู้จักกันมากที่สุด เพราะ

R ๑๒๓ : เส้นทางเศรษฐกิจสายใหม่จากอีสานไทยสู่จีนตอนใต้ : ๑๑
และบทบาทของพ่อค้าคนกลางชาวเวียดนาม

เปิดใช้มา ก่อนถนนทางสายอื่นและเป็นถนนที่มีการใช้ประโยชน์เพื่อการพาณิชย์ทั้งด้านการขนส่งและการท่องเที่ยว ขณะที่เมื่อเทียบกับ R๙ แล้ว การวิ่งโดยใช้ถนน R๑๒ จากไทยมาจีนจะมีระยะทางสั้นกว่าถึง ๒๕๐ กม.

เมื่อกลางเดือนกันยายน ๒๕๕๔ ศูนย์ข้อมูลธุรกิจไทยในจีน (BIC) หนานหนิงได้นำรถไปสำรวจถนน R๑๒ โดยเดินทางจากด้านผิวเสียง

มนต์หลักว่างซี ไปขึ้นฝั่งไทยที่ด่านนครพนม BIC ขอใช้โอกาสนี้เล่าให้ฟังถึงข้อมูลต่างๆ เกี่ยวกับ R๑๒ รวมถึงเกร็ดที่ได้จากการสำรวจเส้นทางโดยเฉพาะข้อมูลเบรียบเทียบระหว่างถนน R๙ กับ R๑๒

ข้อเบรียบเทียบระหว่าง R๑๒ กับ R๙

R๑๒ และ R๙ เป็นชื่อเรียกถนนจากภาคอีสานของไทยสูตรอนได้

สภาพเส้นทาง R๑๒ ในเวียดนาม

ระเบียงเศรษฐกิจแนวตะวันออก-ตะวันตก
(East-West Economic Corridor)

ร.๑๙ : เส้นทางเศรษฐกิจสายใหม่จากอีสานไทยสู่จีนตอนใต้ : ๑๑๙
และบทบาทของพ่อค้าคนกลางชาวเวียดนาม

ของจีนที่แยกตัวออกจากเส้นทาง
หมายเลข R_{1A} ถนนสายหลักของ
เวียดนาม แม้จุดที่ออกจากไทยจะ
แตกต่างกัน แต่กว่าจะไปถึงจีน R_{1A}
และ R_{1B} ก็มีเส้นทางร่วมกันเกือบครึ่ง

R_{1A} ออกจากไทยที่นครพนม
แล้วข้ามไปยังด้านท่าแพ แขวงคำเมือง
ในฝั่งลาว ก่อนจะวิ่งผ่านจังหวัด
Quang Binh กรุงษานอย และจังหวัด
Lang Son ของเวียดนาม ไปเข้า
จีนทางด้านผิงเสียง (ใหญ่อี้กวน)
มณฑลกว่างซี ขณะที่ R_{1B} ออกจาก
ไทยที่มุกดาหาร แล้วข้ามไปยัง
สะหวันนะเขตในฝั่งลาว ก่อนจะวิ่ง

ผ่านด่านแดนสะหวันลาวป่าว จังหวัด
Ha Tinh จังหวัด Thanh Hoa และ
กรุงษานอยของเวียดนาม ไปเข้าจีน
ทางด้านผิงเสียง มณฑลกว่างซี
ตั้งแต่ช่วงที่สะพานข้ามโขงแห่งที่ ๓
ยังสร้างไม่เสร็จ R_{1A} ก็เริ่มเป็นที่
รู้จักของผู้ประกอบการไทยในการ
ส่งออกผลไม้ไปยังประเทศเพื่อนบ้าน
รวมถึงจีนแล้ว

R_{1A}
V R_{1B}

ระยะทาง (กม.)	R _{1A} (มุกดาหาร-ด่านโนย่ออี้กวน)	R _{1B} (นครพนม-ด่านโนย่ออี้กวน)
	~๑,๐๙๐ กม.	~๔๕๗ กม.
ระยะเวลา	~๓๙ ชั่วโมง	~๓๑ - ๓๔ ชั่วโมง
ค่าขนส่ง ตู้ ๒๐ พุต (ถึง อาณอย) (ข้อมูลจาก ผศ. ดร. อักษรศรี พานิชสาส์น)	~๒,๑๑๐ USD	~๑,๘๖๔ USD

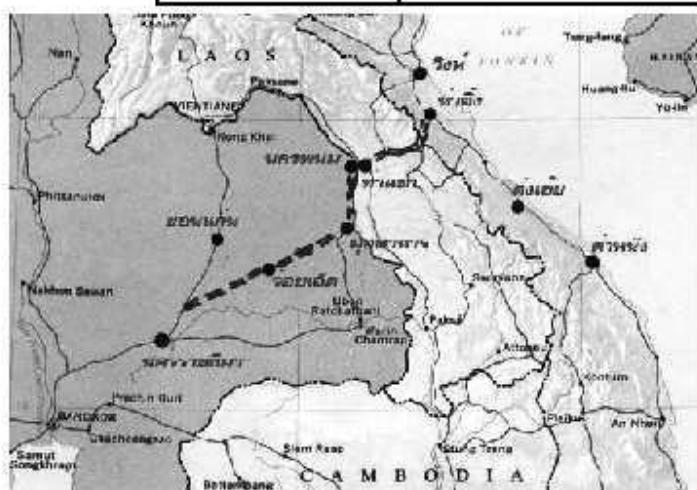
	R&D (มุกดาหาร-ต่านloyอี้กوان)	R&D (นครพนม-ต่านloyอี้กوان)
จุดผ่านแดน (Border check points)	๖ จุด คือ ด่านมุกดาหาร – ด่านสะหวันนะเขต – ด่านແດນສະຫວັນ – ด่านລາວບ້າວ – ด่านຫຼວງໜ່ຽງ – ด่านໂຍບ່ອກ້າວນ	๖ จุด คือ ด่านนครพนม – ด่านທ່າແຂກ – ด่านນາພາວ – ด่านຈາລອ – ด่านຫຼວງໜ່ຽງ – ด่านໂຍບ່ອກ້າວນ
สภาพเดินทาง	ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ราบจึงได้รับความนิยมใช้ระบบรถทุกตู้ คอนเทนเนอร์จำนวนมาก ทำให้เดินทางได้รับความเสียหาย เป็นหลุมเป็นบ่ออยู่เป็นระยะๆ ทั้งในเวียดนามและลาว	เดินทางคดเคี้ยวตามไหหลวงสูบพื้นที่ราบทั้งในเวียดนามและลาว ในแห่งของคุณภาพเดินทางพบว่าดีกว่า R&E อาจเป็นเพราะ มีผู้ใช้เดินทางจำนวนมากไม่มาก แต่พบเห็นดินถล่มข้างทาง
ความตกลง	พิธีสารว่าด้วยข้อกำหนดในการตรวจสอบและกักกันโรคสำหรับการส่งออกและนำเข้าผลไม้ผ่านประเทศที่สามระหว่างประเทศไทยและจีน (ลงนามเมื่อ ๒๔ มิ.ย. ๕๗)	ยังไม่มี
องค์กรสนับสนุน จากต่างประเทศ	ธนาคารเพื่อการพัฒนาแห่งเอเชีย หรือ ADB	ยังไม่มี
ตลาดเป้าหมาย ในการขนส่ง ผลไม้	เวียดนาม และจีนตอนใต้ (เขตฯ กวางซีจัง)	เวียดนามแห่งนี้ และจีนตอนใต้ (ปูจูบันชันส์ได้แก่เวียดนาม เพราะยังไม่มีพิธีสารครอบคลุมเดินทางดังกล่าว)
ด่านศุลกากรไทย	มีความพร้อมสูง	ยังไม่มีความพร้อมทั้งในเรื่องของพื้นที่แวร์และอาชีว์แวร์

Kampang
- Saom

การเดินทางเศรษฐกิจสายไฟฟ้าก่อสร้างไฟฟ้าส่วนหมู่บ้าน
และระบบบำบัดของพื้นที่

Vung
Tau

	R _๙ (มุกดานาร-ต่านไห่จีกงาน)	R _{๑๒} (นครพนม-ต่านไห่จีกงาน)
ต่านพรมแดน เวียดนาม-ลาว	โครงสร้างพื้นฐานมีความพร้อม มากกว่าเส้นทาง R _{๑๒} การขนถ่าย สินค้ามีรายงานขาดເສົາຍ	ขาดความพร้อมต้านระบบ โครงสร้างพื้นฐาน วิธีการขนถ่าย สินค้ายังต้องใช้แรงงานคน

เมื่อเทียบกับ R_๙ และ R_{๑๒} มีข้อได้เปรียบเรื่องระยะทางที่สั้นกว่า ค่าขนส่งต่ำกว่า และใช้เวลาการขนส่งน้อยกว่า

อย่างไรก็ตี ท่ามกลางจุดเด่น ต่างๆ ข้างต้น จากการสำรวจเส้นทางพบว่าเส้นทาง R_{๑๒} ยังคงมีข้อด้อย ต่างๆ อีกหลายประการ ทั้งในเรื่อง ชาร์ดแวร์ (สภาพถนน สิ่งอำนวยความสะดวก ความสะอาดต่างๆฯลฯ) และซอฟท์แวร์ (กฎระเบียบที่ยังเป็นอุปสรรค เวลาปิด-เปิดด่าน และแนวปฏิบัติในการขนถ่ายสินค้าที่แตกต่างกันของประเทศที่เกี่ยวข้อง ฯลฯ)

BIC หนานหนิง ได้ประมาณว่า จุดเด่นและจุดด้อย และความเหมือน และความต่างของ R_๙ และ R_{๑๒} ไว้ในตารางเบรียบเทียบแล้ว

เสียงครวญและความ คาดหวังของภาคเอกชน

จากการพูดคุยกับผู้ประกอบการ BIC หนานหนิง ได้วัดการบวกกล้ามเนื้อ ปัญหาและอุปสรรคของการขนส่ง สินค้าผ่านเส้นทาง R_{๑๒} รวมถึงความคาดหวังที่ภาคเอกชนมีต่อภาครัฐ ซึ่งประมาณเป็นข้อๆ ได้ ดังนี้

หนึ่ง ในตอนนี้ ทางการจีน ยังไม่อนุญาตให้นำผลไม้ไทยที่ส่งผ่านเส้นทาง R_{๑๒} เข้าประเทศทางด่าน ผิงเสียง ซึ่งเป็นด่านสำคัญได้ ปัจจุบัน ผลไม้ไทยที่ถูกสงหาง R_{๑๒} จะถูกขยายต่อให้เวียดนามก่อนที่จะเข้าสู่ประเทศจีนในฐานะสินค้าเวียดนามทางด้านผู้จัดฯ ซึ่งเป็นด่านชายแดน

ที่เป็นเช่นนี้ เพราะ R₁₇ ยังไม่ใช่เส้นทางในพิธีสารว่าด้วยข้อกำหนดในการตรวจสอบและกักกันโรค สำหรับการส่งออกและนำเข้าผลไม้ ผ่านประเทศที่สามารถระหว่างประเทศไทยและจีน ซึ่งเป็นเอกสารทางกฎหมายที่ช่วยให้การส่งออกผลไม้ไทยไปจีนเป็นไปอย่างมีมาตรฐานและสะดวกมากยิ่งขึ้น

ดังนั้นผู้ประกอบการจึงเรียกร้องขอให้ภาครัฐช่วยเร่งเจรจาจะดับรัฐต่อรัฐเพื่อผนวกให้ R₁₇ เป็นเส้นทางการส่งผลไม้ตามพิธีสารฯ เหมือนเช่น R₂

นอกจากนี้ ภาคเอกชนยังพยายามให้ภาครัฐช่วยผลักดันให้ความตกลงว่าด้วยการขนส่งข้ามพรมแดนในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง (GMS Cross Border Transport Agreement :

CBTA) มีผลในทางปฏิบัติจริงๆ เสียที่เพื่อช่วยให้พอกั้นไทยสามารถใช้ระบบหุ้นทะเบียนไทยส่งผลไม้ไปได้ถึงชายแดนเวียดนาม-จีน (ปัจจุบันรถไทยขับข้ามไปยังเวียดนามไม่ได้) ซึ่งจะช่วยทั้งลดต้นทุนการขนส่งและความบอบช้ำของผลไม้จากการเปลี่ยนรถ

สอง หน่วยงานต่างๆ ของไทยควรทำงานโดยมีทิศทางและยุทธศาสตร์ร่วมกัน หรือที่เรียกอย่างให้หลัก “บูรณาการ” เพราะปัจจุบันจากมุมมองของภาคเอกชน หน่วยงานภาครัฐของไทยต่างคนต่างเดินตามกรอบยุทธศาสตร์ของตนเอง จนขาดความเป็น “ทีมเวิร์ค” ซึ่งต่างกับรูปแบบการทำงานแบบ Top-Down ของจีนที่รัฐบาลกลางกำหนดกรอบให้ใน

ภาพจาก อินเตอร์เน็ต

R₁₇ : เส้นทางเศรษฐกิจสายใหม่จากอิสานไทยสู่จีนตอนใต้ : ๑๗๓
และบทบาทของพ่อค้าคนกลางชาวเวียดนาม

การทำงาน และหน่วยงานต่างๆ ก็ยึด
ถือกรอบดังกล่าวเป็นแนวปฏิบัติ
อย่างแท้จริง

สาม สภาพเส้นทางและ
สาธารณูปโภคของ R๑๒ ในส่วนที่อยู่
ในลาวและเวียดนามข้างไม่สะพาน
มากนัก เช่นปัญหาการจำกัดความเร็ว
รถในเวียดนามขันเป็นผลมาจากการ
ที่ถนนจากเหนือลงใต้ของเวียดนามมี
เพียงสายเดียว (R๑A) มีหน้าช้าส่วนใหญ่
ยังมีเพียง ๒ ช่องจราจร และตัดผ่านที่
ชุมชน ปัญหาเวลาเปิด-ปิดด้านที่ไม่ตรง
กันระหว่างไทย ลาว เวียดนามและจีน
และปัญหาการขาดสิ่งอำนวยความสะดวก
สะพาน อาที สถานสินค้า อุปกรณ์
ขนถ่ายสินค้า ร้านค้าและปั้มน้ำมัน

อันที่จริงแล้ว R๑๒ ถือว่ามี
สภาพดีกว่า R๙ ซึ่งอาจจะเป็นเพราะ
ยังมีผู้ใช้สัญจรน้อย แต่เส้นทาง
ส่วนใหญ่เป็นภูเขาสลับพื้นที่ราบ
บางช่วงบางตอนเราได้พบชาวบ้าน
ตากข้าวเปลือกกันเกลื่อนถนน แต่ยัง
มีดินถล่มเป็นระยะๆ ซึ่งอาจจะเป็น
อุปสรรคต่อการขันส่งไม่น้อย

สี่ ปัญหาความไม่แน่นอน
เกี่ยวกับต้นทุนการขันส่ง ซึ่งมีสาเหตุ
มาจากการสภาพเส้นทางที่ไม่สะพานนัก

เช่น ค่าปรับจากการขับเร็วเกิน
๕๐ - ๖๐ กม./ชม. ในเวียดนาม รวมถึง
การถูกเรียกเก็บ “เบี้ยน้ำย้ายทาง”

ในเรื่องนี้ผู้ประกอบการเข้าใจ
ดีว่าเป็นเรื่องยากที่จะแก้ไข แต่ยัง
อดใจครวญมิได้ว่า ควรมีการจัด
ระเบียบและมาตรฐานการจัดเก็บ
ค่าผ่านทางในประเทศที่สามอย่าง
เป็นธรรม เพื่อให้สามารถคำนวณ
ต้นทุนการขันส่งที่แน่นอนได้ กล่าวคือ
หากจะเรียกเก็บก็เรียกไป แต่ควรมี
ใบเสร็จและมีค่าใช้จ่ายที่เท่ากันในการ
ขันส่งแต่ละครั้ง

อันที่จริงแล้ว หากเราใจเย็นมา
ใส่ใจเรารู้สึกว่า ใจกลางกับเวียดนาม
อยู่หรอก เพราะนอกจากจะไม่ได้อะไร
เท่าไหร่จากการเป็นทางผ่านให้ไทยเรา
ส่งผลไม่ไปจีนแล้วถนนบ้านเขายังอาด
พังเสียหายจากการขันส่งด้วย ดังนั้น
การแก้ไขปัญหาจึงอาจหมายความว่า
ต้องตอบแทนที่ให้ประโยชน์ลาวและ
เวียดนามจากการเป็นทางผ่านด้วย

ห้า ควรเร่งแก้ไขปัญหาเดิมอีก
ที่ R๙ ก็เจอกับปัญหานัก ไม่ว่าจะเป็น
ต้นทุนการขันส่งที่แพงกว่าทางเรือ
เป็นเท่าตัว หรือปัญหาการขันส่ง
ทางเดียว คือขาไปรถขันผลไม่ไทย

ไปกว่าจะซี แต่หากลับเป็นการตีรถเปล่า หรือการประเมินราคากลางเพื่อเก็บภาษีมูลค่าเพิ่ม (VAT) ณ ด่านไทย-จีน ที่ก่อนหน้านี้ผู้ประกอบการแจ้งว่า

ก่อสร้างซีประเมินสูงเกินความเป็นจริง ซึ่งกระทบต่อการคำนวณต้นทุนสินค้า และศักยภาพการแข่งขันของผลไม้ไทยในตลาดจีน

สภาพเส้นทาง R12 ในเวียดนามและลาว

พ่อค้าคนกลางชาวเวียดนาม =

ตัวแปรสำคัญใน
การค้าไทย - จีนผ่าน R12

R12 : เส้นทางเศรษฐกิจสายใหม่จากอีสานไทยสู่จีนตอนใต้ : ๑๗๕
และบทบาทของพ่อค้าคนกลางชาวเวียดนาม

ความแตกต่างสำคัญ อีกประการหนึ่งระหว่าง R₂ กับ R₁ คือเส้นทางแรกเป็นส่วนหนึ่งของระบบเศรษฐกิจตะวันออก - ตะวันตก (East-West Economic Corridor) ที่สร้างขึ้นตามแผนของ ADB (ธนาคารเพื่อการพัฒนาแห่งเอเชีย) เพื่อเชื่อมมหาสมุทรคินเดียที่เมืองมาเละแหมงของพม่า กับมหาสมุทรแปซิฟิกที่เมืองดานังของเวียดนาม ทั้งนี้ เพื่อย่นระยะเวลาและระยะเวลาการขนส่ง (จาก ๑๖ - ๑๘ วันเหลือ ๙ วัน) จากการที่ไม่ต้องวิ่งขึ้นลงข่องแคบมะละกา ขณะที่ R₁ มิได้เป็นส่วนหนึ่งของระบบดังกล่าว (ทำให้ ADB ตึงเป็นสปอนเซอร์รายใหญ่ของ R₂ มิได้เป็นสปอนเซอร์ของ R₁ ด้วย)

อย่างไรก็ตี เมื่อตูจากทำเลที่ตั้งแล้ว R₁ สามารถทำหน้าที่เป็นทางเชื่อม (land-bridge) ให้พื้นที่ที่ไม่มีทางออกทะเล (land locked) ได้ไม่ต่างจาก R₂ เพราะ R₁ อยู่ห่างจากท่าเรือ Vung Ang ของเวียดนามเพียง ๒๓๒ กิโลเมตรเท่านั้น

ท่าเรือ Vung Ang เป็นท่าเรือนำลีกสำหรับขนส่งสินค้าภายในและระหว่างประเทศที่รัฐบาลเวียดนามกำลังผลักดันให้เป็นตัวขับเคลื่อน

เศรษฐกิจของจังหวัดในภาคกลางตอนบนของประเทศไทย

ความสำคัญของท่าเรือ Vung Ang อาจทำให้ผู้ประกอบการไทยคิดทบทวนว่า จะเป็นเข็มยุทธศาสตร์การค้าและโลจิสติกส์ไปยังตลาดเวียดนามแทน เพื่อใช้ท่าเรือฯ เป็นตัวกระจายสินค้าไทยไปจีนหรือเวียดนามตอนบน โดยฝ่ายพ่อค้าคนกลางชาวญวน

หากเป็นเช่นนั้น บทบาทของ R₁ ในฐานะตัวเชื่อมโยงเศรษฐกิจระหว่างไทยกับจีน ก็คงจะเป็นภารเดียวกับที่ R₂ เจริญอยู่ในปัจจุบันคือต้องพึ่งพ่อค้าคนกลางชาวเวียดนามเป็นอย่างมาก

จากสถิติการค้าไทยกับกว่างซีที่เผยแพร่โดยศูลากากรกว่างซี BIC

หนานหนิง ได้พบข้อมูลที่น่าแปลกใจว่า ในช่วงครึ่งแรกของปี ๒๕๕๙ กว่างซีนำเข้าผลไม้จากไทยผ่านเส้นทาง R₂ ศูนย์บาท!

สถิติที่น่าตกใจ ดังกล่าว นอกจากจะแสดงถึงความต้องการนำเข้าผลไม้ไทยทาง R₂ ในปี ๒๕๕๙ ซึ่งมีมูลค่าประมาณ ๗๐ ล้านบาทแล้ว ยังผิดจากสภาพความเป็นจริงของตลาดกว่างซีที่ผลไม้ไทยหลายชนิด โดยเฉพาะมังคุดและทุเรียน พ布ได้อวย่างดราดดื่น

ทำไมถึงเป็นเช่นนั้น?

จากการสอบถามผู้ประกอบการไทย ประมาณได้ว่า อันที่จริงแล้ว กว่างซีก็ยังคงนำเข้าผลไม้จากไทยอยู่ แต่เป็นการนำเข้าผ่านพอค้า คนกลางชาวเวียดนามแทน

ในหลายกรณี พอค้าแม่ค้ารายใหญ่ชาวญวนมา “ตกเขียว” ผลไม้ไทยคุณภาพเยี่ยมที่สุดในประเทศไทย และก็ส่งต่อผลไม้ไทยดังกล่าวไปทาง R₂ หรือ R₂₂ ไปเข้าจีนที่ด่านของกวางซี โดยเฉพาะด้านผู้จัดซื้อ ซึ่งถือเป็นจุดผ่อนปรนการค้าชายแดนจีน-เวียดนาม ซึ่งจีนให้สิทธิพอค้าเวียดนามหรือพอค้าจีนที่อาศัยอยู่ใน

บริเวณนี้ขนสินค้าข้ามแดนได้ไม่เกินวันละ ๘,๐๐๐ หยวนต่อคน (ประมาณ ๔๐,๐๐๐ บาท) โดยไม่ต้องเสียภาษีใดๆ รวมถึงภาษีมูลค่าเพิ่ม ซึ่งมีอัตรา ๑๓% สำหรับผลไม้ (หากสงเข้าทางด่านชายแดนต้องเสียภาษีชนิดนี้)

ลองคิดดูเล่นๆ หากคนชายแดน ๑,๐๐๐ คน ใช้สิทธิดังกล่าวขนส่งมังคุดหรือทุเรียนไทย มูลค่า ๔๐,๐๐๐ บาทต่อวันต่อคน เป็นเวลา ๑๐๐ วัน มันจะยอดขาดไหน

สภาพการณ์ข้างต้น คงขออภัยได้ว่า เหตุใด...ผลไม้ไทยยังคงพ布ได้ทั่วไปในกว่างซี แต่ยอดการนำเข้าผ่านด่านโดยวิธีซึ่งเป็นด่านชายแดนลับเป็นศูนย์!!!

ปัจจัยบางที่จะส่งเสริมบทบาทพอค้าคนกลางของเวียดนามไม่ได้มีเพียงเท่านี้ เพราะจากข่าวที่ BIC หนานหนิงได้รับทราบ ตั้งแต่ ๔ กองぐากมที่ผ่านมา รัฐบาลเวียดนามได้รับงบการนำเข้าผลไม้จากไทยโดยใช้เหตุผลเกี่ยวกับสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช

การระงับการนำเข้าดังกล่าวส่งผลกระทบเป็นอย่างมากต่อการส่งออกผลไม้ทางถนนจากไทยไปจีนผ่านเส้น

R ต่างๆ ไม่ว่าจะเป็น R๙ R๘ หรือ R๑๒ ด้วย

เมื่อเป็นเช่นนี้ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีกรรมวิชาการเกษตรเป็นหัวเรื่องหลักได้ร่วงโรยจากทางการการเวียดนามเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว อันนำมาซึ่งมาตรการผ่อนปรนเฉพาะหน้า คือ เวียดนามอนุญาตให้ผลไม้ไทยฯ ชนิดได้แก่ มังคุด ลำไย เจ้า มะม่วง

ลงกองและล้างสาด เข้ามาขายในเวียดนาม หรือฝ่านแดนไปจีนได้ หากผลไม้เหล่านั้นผ่านการตรวจสอบคุณภาพจากด้านตรวจพืชของเวียดนาม

บทสรุป

เช่นเดียวกับ R๙ R๑๒ มีศักยภาพเพียงพอที่จะเป็นเส้นทาง

สายหลักที่สามารถใช้เพื่อขนส่งสินค้าจากไทย(ภาคอีสาน)ไปจีน(ตอนตี้)ได้โดยเฉพาะหากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถเร่งแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่เป็นอุปสรรคต่อการขนส่งได้ ไม่ว่าจะเป็นการผนวกให้ R๑๒ เป็นเส้นทางในความตกลงร่วมระหว่างไทยกับจีนว่าด้วยการขนส่งสินค้าผ่านประเทศที่สาม หรือการแก้ไขปัญหาต่างๆ เกี่ยวกับษาร์ดแวร์(สภาพเส้นทางและสาธารณูปโภค) และซอฟท์แวร์(กฎระเบียบ) ของ ๑๒

อย่างไรก็ต้องด้วยข้อได้เปรียบจากการเป็นประเทศที่มีชายแดนติดกับจีนเป็นระยะทางยาว เรายังไม่สามารถปฏิเสธบทบาทที่เพิ่มขึ้นในการค้าระหว่างไทยกับจีนตอนใต้ของพอค้านกกลางชาวเวียดนามได้

ดังนั้น ก่อนจะใช้ประโยชน์จากเส้นทาง R ต่างๆ รวมถึง R๑๒ ในการค้าขายกับจีน ผู้ประกอบการไทยจะต้องศึกษาและวางแผนอย่างถ้วนว่า...จะขนส่งอะไรจากไทยไปจีนตอนใต้? แหล่งผลิตของไทย และตลาดเป้าหมายในจีนอยู่ที่ใด? ค่าขนส่งเป็นอย่างไร คุ้มทุนหรือไม่? และจำเป็นต้องค้าขายผ่านพอค้านกกลางชาวเวียดนามหรือไม่?

R๑๒ : เส้นทางเศรษฐกิจสายใหม่จากอีสานไทยสู่จีนตอนใต้ : ๑๒๙
และบทบาทของพอค้านกกลางชาวเวียดนาม

Incredible India

ภัทริน สีลาเรียม และพิรภัตร บุญศรีโรจน์

เราเคยได้ยินคำกล่าวถึงขึ้นเดียว... ประเทศที่น่าเหลือเชื่อ (Incredible India) มาหลายต่อหลายครั้ง และจากประสบการณ์ที่ได้มีโอกาสไปใช้ชีวิตอยู่ ๑ เดือน ชีวิตในอินเดียก็ซ่าง “น่าเหลือเชื่อ” อย่างที่เคยได้ยินได้ฟังมาจริงๆ

การได้ไปอินเดียของเรา ๒ คน ในครั้งนี้ เกิดจากการเข้าร่วมอบรมในโครงการ FSI Special Course for ASEAN Diplomats ๒๐๑๑ ครั้งที่ ๙ ที่จัดขึ้นโดย Foreign Service Institute ภายใต้สังกัดกระทรวงการต่างประเทศของอินเดีย ซึ่งเปิดโอกาสให้นักการทูตจาก ๑๐ ประเทศในอาเซียนได้เข้าร่วม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการเรียนรู้และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในทางการทูต ประเทศ

ด้านความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ เศรษฐกิจระหว่างประเทศ กรอบความร่วมมือในปัจจุบันและอนาคตระหว่างประเทศในอาเซียนและประเทศไทย อินเดีย และที่สำคัญ ศึกษาได้เรียนรู้เกี่ยวกับนโยบายการเมือง การต่างประเทศ เศรษฐกิจ และสังคม วัฒนธรรมของอินเดียด้วย

หลักสูตรนี้พุ่งเป้าไปที่กลุ่ม Young diplomats ของประเทศไทย อาเซียน ทำให้นักการทูตรุ่นใหม่ ๑๐ ประเทศได้มาระดับหน้าเจอกัน ใช้ชีวิตร่วมกัน และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างกันและกันตลอดระยะเวลา ๑ เดือนที่ได้อยู่ร่วมกันกับเพื่อนต่างชาติบ้านใกล้เรือนเคียงของเรานี้ เป็นช่วงเวลาที่เราสามารถสร้างมิตรภาพได้อย่าง

ลีกซึ่ง ทำให้รู้ว่าเรามีความใกล้ชิดและคล้ายคลึงกันในวิถีชีวิตอย่างมาก (โดยเฉพาะเมื่อเทียบกับการใช้ชีวิตในภูมิภาคอื่นที่แตกต่าง) ด้วยสถานการณ์บังคับว่าต้องอยู่โรงเรียนเดียวกัน กินข้าวด้วยกัน เรียนด้วยกัน อบรมด้วยกัน ทำกิจกรรมร่วมกัน และไปเที่ยว (แบบมีสาระ) ด้วยกัน!! หลักสูตรนี้จึงนอกจากจะทำให้เราได้ทำความรู้จักและยอมรับในประเทศอินเดียแล้ว ยังได้รู้จักวัฒนธรรมของชาติอื่นๆ ในอาเซียนอีกด้วยซึ่งนับเป็นประสบการณ์อันมีค่าที่หาได้ยากยิ่ง

กลับมาเข้าเรื่องการใช้ชีวิตในอินเดีย... ซึ่งขออธิบายว่าข้อความที่จะเขียนต่อจากนี้ คือส่วนที่ได้มีโอกาสสัมผัส **หลังเวลา เลิกอบรม และวันหยุดเสา-อาทิตย์เท่านั้น!!** (ต้องเขียนกันไว้ก่อนจะโดนตั้งข้อสงสัยว่าไปอบรมหรือไปเที่ยวกันแน)

การใช้ชีวิตในอินเดีย ลำดับแรกนั้นต้องขอเตือนไว้ก่อนเลยว่ากรุณา กินข้าวให้ชื่มๆ (แต่ที่สำคัญก็ต้องเลือกอาหารที่ดูสะอาดและถูกสุขลักษณะ สักหน่อยเช่นกัน) เพราะร่างกายจะต้องใช้พลังงานเยอะมากในแต่ละวัน และมักจะมีเรื่องไม่คาดฝันเกิดขึ้น

เสมอ ซึ่งทำให้ทุกนาทีที่อยู่ที่อินเดียสนุกสนานได้อย่างไม่น่าเชื่อ!

คราวนี้ เดยก็ต้องเกรย์เจปะเทศในภูมิภาคนี้ เพราะได้ยินกิตติศัพท์ของกลิ่นและความสกปรกนั้น ขอให้ตัดสินใจใหม่ได้เลย โดยส่วนตัวก่อนได้เดินทางไปในครั้งนี้ ก็เตรียมตัวและเตรียมใจกับเรื่องเสียงที่ว่ามากพอสมควร แต่เมื่อไปถึง ความคิดเหล่านั้น ก็ได้หายไป ไม่ใช่เพราะกิตติศัพท์ที่ได้ยินมาไม่เป็นความจริง แต่ต้องบอกว่าไม่เป็นความจริงทั้งหมด... กลิ่นที่ได้ส่วนใหญ่มักจะมาจากเครื่องเทศ หรือที่เรียกว่า Masala ในภาษาอินดี ซึ่งพอรับประทานเข้าไปมากๆ ก็จะติดตัว ถ้าคนไม่ชินก็จะรู้สึกว่ากลิ่นเครื่องเทศนี้ไม่น่ากินมายเท่าไหร่ แต่หากพอได้ชินรสของกลิ่นตั้งกล่าวกลับรู้สึกว่า...อร่อยไม่เบา!!

ส่วนเรื่องของความสกปรก จริงๆ แล้ว ความสกปรกมีอยู่ทั่วไปไม่ต่างจากประเทศไทยอีกหรือแม้แต่ประเทศไทยเอง ที่จะมีบริเวณหรือย่านที่แออัด ที่แనนอนว่าจะต้องเลอะเทอะไม่เป็นระเบียบเป็นสากลอยู่แล้ว ดังนั้นมันก็ไม่ใช่สิ่งที่เราไม่คุ้นเคยกันนะที่เดียว

ตัวอย่างของชุมชนแออัดที่มีคนแน่นหนึ่งในกรุงนิวเดลี ที่ทำสีสันสดใสตามตัวบ้าน

ส่วนชีวิตความเป็นอยู่อันแสนลำบาก ที่เป็นข้อกังวลสำคัญในการเดินทางไปอินเดียของคนจำนวนมาก พวกเรารายอื่นยังว่าหายห่วงไปได้เลย เช่นกัน เพราะปัจจุบันนี้อินเดียเป็นประเทศที่มีการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจในอัตราสูงที่สุดประเทศหนึ่งในโลก นำมาซึ่งการเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วของบรรดาเศรษฐีใหม่และชนชั้นกลางที่มีกำลังซื้อสูง ดังนั้นคุณจึงสามารถหาโรงแรม ๕ ดาวร้านอาหารนานาชาติสุดหรู ขึ้นไปบนเดนเมืองต่อตั้ง ห้างสรรพสินค้าที่ติดแอร์เย็นฉ่ำ หรือสถาปัตยกรรมที่บริการทุกสิ่ง ที่คุณต้องการได้อย่างสบายๆ

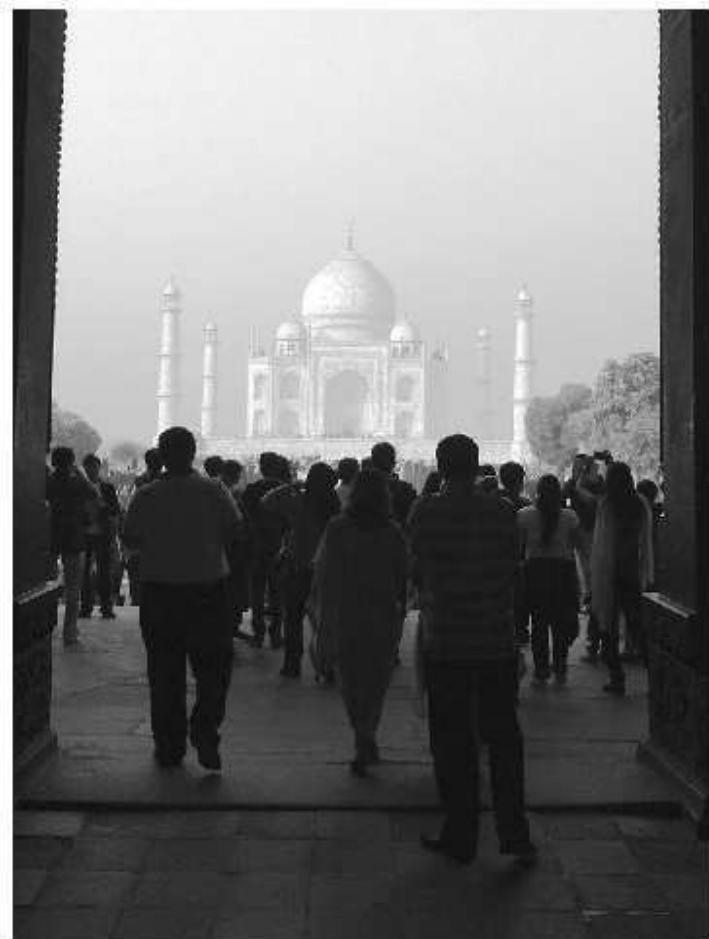
ทราบได้ที่คุณมีเงินพอที่จะจ่าย คุณก็ไม่ต้องกลัวการตกรากำลำบากในประเทศไทยนี้!

การเดินทางในอินเดียเป็นอีกเรื่องหนึ่งที่เราอยากรู้จักกันเนื่องจากเราเคยได้ยินคำว่าลือถึงความ “ดีเดย์” ของการเดินทางทุกประเภทในอินเดีย ไม่ว่าจะเป็นรถ เรือ รถไฟ เครื่องบิน ฯลฯ ที่มักจะล่าช้าจนเป็นเรื่องปกติอย่างไรก็ตาม เมื่อเราได้สัมผัสการเดินทางไปอินเดียจริงๆ แม้จะพบว่าความล่าช้าของคนเมืองบ้างพอสมควร แต่ก็ไม่ได้รุนแรงขนาดข้ามวันข้ามคืนแบบเรื่องเล่าสมัยก่อน โดยเฉพาะบรรดาผู้ประกอบการคุณภาพเช่น

รายใหม่ๆ ที่ถึงกับนำเรื่องความตรงต่อเวลา มาเป็นจุดขาย และบางครั้งบท จะตรงเวลาขึ้นมาก็ตรงชะจริงๆ ดังนั้น เรายังจะเพื่อเวลา กันตามปกติ จะปลดภัยที่สุด

โครงการนี้ได้พาผู้ร่วมโครงการ ไปเยี่ยมชมสถานที่ต่างๆ มากมาย ทั้งในกรุงนิวเดลีเอง และตามสถานที่สำคัญๆ ของประเทศหลายแห่ง (แต่ก็นับเป็นจำนวนเพียงเล็กน้อยของประเทศ อันกว้างใหญ่ไฟฟ้าตนี้) เช่น เมือง กัลกัตตา (Kolkata/Calcutta) ออดีต เมืองหลวงและปัจจุบันเป็นเมืองเศรษฐกิจสำคัญทางตะวันออกของอินเดีย อกรา (Agra) เมืองประวัติศาสตร์ อันเป็นที่ตั้งของ “หัชมาฮาล” อนุสรณ์สถานของความรักอันยิ่งใหญ่ซึ่งเป็นสัญลักษณ์และสถานที่ท่องเที่ยวอันดับ 1 ของอินเดีย ที่ผู้คนทั่วโลกไฟฝันจะมาเยือน หรือเมืองพุทธคยา (Bodhgaya) สถานที่ตรัสรู้ขององค์สมเด็จพระ-สัมมาสัมพุทธเจ้าซึ่งต้องขอบอกเลยว่า สถานที่ต่างๆ ที่ได้ไปชมนั้น มีความสวยงามมากจากศิลปะอันเก่าแก่ที่มีลักษณะโดดเด่นเฉพาะตัว นอกจากความสวยงามนอกแล้ว ยังเต็มไปด้วยเรื่องราวทางประวัติศาสตร์นับพันๆ ปี

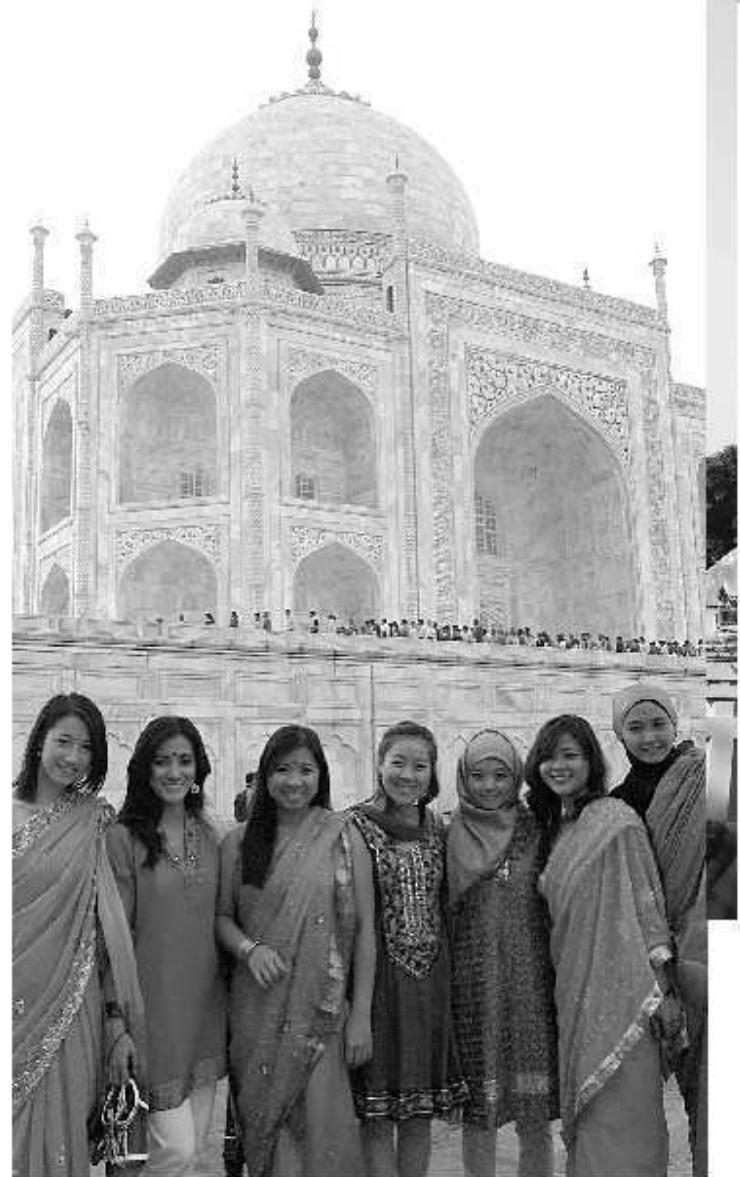
ที่สุดแทรกอยู่ในนั้นซึ่งศิลปะผสมรวมต่างๆ ผสมผสานมาจากทั้งที่กำเนิดขึ้นมาหลายพันปีบริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำที่สำคัญของอินเดียอย่างที่ราบลุ่มแม่น้ำสินธุ แม่น้ำคงคา และแม่น้ำยมนา ซึ่งได้แฝงขยายความเจริญและส่งอิทธิพลทางวัฒนธรรมมาอย่างภูมิภาคເອเชีย ตะวันออกเฉียงใต้ของเรารด้วย ศิลปะผสมธรรมส่วนใหญ่จะมีความเกี่ยวพันกับศาสนา เพราะอินเดียถือเป็นสถานที่

“หัชมาฮาล” สุสานหินอ่อนแห่งความรักที่ยิ่งใหญ่ที่สุดในโลก

กำเนิดของศาสนาที่สำคัญของโลกอย่างพุทธ พราหมณ์หรือฮินดู และเช่นรวมทั้งวัฒนธรรมของศาสนาอิสลามที่แผ่ขยายมาจากความเจริญรุ่งเรืองของอาณาจักรเบอร์เซีย ทำให้ประเทศอินเดียเป็นประเทศที่มีความหลากหลายทางศาสนาและศิลปวัฒนธรรมที่นำศึกษามากที่สุดประเทศหนึ่งของโลก

สิ่งที่พากเราประทับใจมากอีกประการหนึ่งคือ เมื่อเวลาเราไปเยือนชุมสถานที่ต่างๆ ในฐานะนักท่องเที่ยว สิ่งที่เราพบเห็นได้ตลอดคือ จำนวนอันมหาศาลของพ่อแม่พี่น้องนักท่องเที่ยวชาวอินเดีย แม้เราพอกจะคาดการณ์ได้อยู่แล้วจากจำนวนประชากรของประเทศนี้ แต่ประเด็นสำคัญอยู่ที่ว่า ชาวอินเดียจะไม่ทำให้เรารู้สึกเงิน เมื่อไปเที่ยวในสถานที่เหล่านั้น แต่จะทำให้หน้าจีดๆ แบบไทยฯ อย่างเรารู้สึกเหมือนเป็นซุปเปอร์สตาร์อันได้ดังขึ้นมาทันที เนื่องจากพากเขาจะเดินเข้ามาขอเจ้าถ่ายรูป!! ซึ่งถ้าเราอนุญาตให้ถ่าย พากเขาจะดีใจมาก ที่นี่แหละจะเดินเข้ามาเป็นกลุ่มใหญ่ๆ ล้อมหน้า ล้อมหลังเราได้เลยที่เดียว... ตอนแรกๆ ก็รู้สึกหั่งตกใจและแปลกใจว่าทำไม

****
ในนา มาถึงอินเดียแล้ว ก็ขอแต่งกายแบบชาวอินเดียกันชักเล็กน้อย... สาวๆ จากชาติอาเซียนในชุดสานรี ที่ห้ามยาลา

ต้องขอเจ้าถ่ายรูป เราชราจะเป็นฝ่ายไปขอถ่ายกับเขามากกว่า แต่หลังๆ พอเริ่มชน ไปเที่ยวไหนไม่มีคนขอถ่ายรูป รู้สึกว่าขาดอะไรไป... อะไรอย่างนั้น?!?

สุดท้ายที่ขาดไม่ได้เลย ไม่ว่าไปที่ใดในโลกคือ ช้อปปิ้ง...

“พระมหาโพธิเจดีย์”

พุทธสังเวชนียสถาน สัญลักษณ์แห่งการ
ตรัสรู้ของพระพุทธเจ้า ที่เมืองพุทธคยา

การซื้อปั้งในอินเดียเป็นที่
รำลีอกันมานักต่อนักในหมู่นักช้อปว่า
“มันสมาก” อาจจะไม่ได้มันส์ในแง่ของ
การต่อราคาได้มากกว่า 80% อายุที่
นักช้อปนิยมกันที่เมืองจีน แต่คือ
สีสันของสวนผัสมะหัวงราคาน้ำที่
เหมาะสมกับคุณภาพสินค้าที่ต้องลุ้น
ระทึกกว่าดีเจริง-ไม่จริง โดยสามารถ
ต่อราคาได้ประมาณ 30% เท่านั้น
สินค้าที่นักท่องเที่ยวต้องได้ติดไม้
ติดมือกลับบ้านไปจากอินเดียอันดับ
แรกเลย คือ ผ้าพันคอแครชเมียร์ ซึ่งมี

“ต้นพระศรีมหาโพธิ”

สถานที่ตรัสรู้ของพระพุทธเจ้า
ประดิษฐานหลังพระมหาโพธิเจดีย์

เดือนนี้อยากรู้อินเดียที่ผู้ปกครอง
มาขอให้ถ่ายรูปกับพวกเรา....ชาวไทย...

.....
กลุ่มบอยแบนด์? ชาวอินเดีย
ใบกไม้ใบเมืองให้กล้องของ
นักท่องเที่ยว (การชอบเล่นกับกล้อง
แบบไม่มีเขินอาย เป็นลักษณะนิสัย
ของคนอินเดียอีกอย่างหนึ่ง)

หลายเกรดหลายราคามาก ตั้งแต่
ของแท้ราคา斐然และเป็นพันๆ จนกระทั่ง
斐然และไม่ถึงร้อย และความสนุกที่
ต้องลุ้นอยู่ตรงที่ว่า ในทุกๆ ร้านจะ
มีทั้งของคุณภาพดีและคุณภาพ
ธรรมด้าปะปนกันโดยที่เราไม่สามารถ
รู้ได้เลยว่า 斐然ที่คนขายบอกว่าของดี

ของแท้ระดับพรีเมียมทุก斐然นั้น
斐然ไหนเป็นของดีจริงกันแน่!?
(นอกจากคุณจะเป็นผู้เชี่ยวชาญใน
ด้านผ้าแครชเมเยอร์โดยตรง) ซึ่งที่เล่า
มาเนี่ย พวกราโดนหลอกกันมาแล้ว
และยังเจ็บใจจนถึงทุกวันนี้...ส่วน
สินค้าอย่างอื่นที่มีชื่อ ก็มี อาทิ กำไล-
ข้อมือ กางเกงเพชรแบบที่คนอินเดีย
นิยมใส่กัน ผ้าสาหรี่ กางเกงแซก
ของแต่งบ้านกระจากกระจิก และ
ของที่ระลึกต่างๆ ซึ่งใครที่นิยมซื้อของ
สีสันและความแวรવัววิบวับจากการ
ตกแต่งของกระจาก หินสี และลูกปัด
คงถูกใจมากเป็นพิเศษ สิ่งเหล่านี้
สามารถหาได้ทั่วไปในตลาดที่มีอยู่
ทุกมุมเมืองในอินเดีย

การซื้อปั๊งที่อินเดีย ถ้าจะให้
มันสักใจต้องซื้อปั๊งในตลาด (Bazaar)
ซึ่งมีอยู่มากมาย ตามมุมเมืองต่างๆ
ความสามารถตามคนพื้นเมืองได้โดยไม่
จำเป็นต้องเจาะจงชื่อ เนื่องจากทุก
ตลาด ของเหมือนๆ กัน ราคาก็ฯ กัน
ต่างกันตรงระยะความใกล้-ไกลของ
ตลาดกับที่พัก ตลาดส่วนมากจะเปิด
ในช่วงเวลาสาย (ประมาณ ๑๐-๑๑ โมง
เช้า) จนถึงประมาณ ๓ ทุ่ม และมักปิด
ทุกวันจันทร์ (เช่นเดียวกับพิธีภัณฑ์

สถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ) ตลาดสำคัญในนิวเดลี เช่น ชาโรจินี (Sarojini Nagar) เป็นแหล่งขายผ้าส่าหรี แต่มีสินค้าอื่นๆ วางขายตามพื้นถนนหรือหน้าร้านขายผ้าด้วย ซึ่งของที่วางขายบนพื้นนั่นแหละ ที่จะสนุกมากเวลาซื้อ ลัจปัต (Lajpat Nagar) เป็นตลาดและป้ายการค้าขนาดใหญ่ มีตั้งแต่ของพื้นเมือง ผ้าส่าหรี ผ้าแครเชเมียร์ เสื้อผ้าสมัยใหม่ รวมไปถึงร้านขายของมีชื่อห้อจากทั้งอินเดียและต่างประเทศ รวมอยู่ในบริเวณเดียวกัน ดิลลีฮาท (Dilli Haat) ตลาดนี้จะเน้นสำหรับนักท่องเที่ยว เนื่องจากจะต้องเสียค่า

ผ่านประตูเล็กน้อย (ประมาณ ๑๐ บาท) แต่สินค้าที่นำมาขายนั้น จะได้รับการเลือกสรรมาเพื่อนักท่องเที่ยวโดยเฉพาะที่สำคัญคือสะอาดและเป็นระเบียบ น่าเดิน ตลาดที่สำคัญอีกแห่งหนึ่งของกรุงนิวเดลี ที่ถ้าไม่ได้มาก็น่าเสียดายมาก นั่นคือ คอนโนท เพลส

ภาพบรรยากาศตลาดนัดกลางคืนแห่งหนึ่งในกรุงนิวเดลี ที่ขายเครื่องเทศ อาหาร เสื้อผ้า ของใช้ทั่วไป ของสวยงาม ของผู้คนยัง

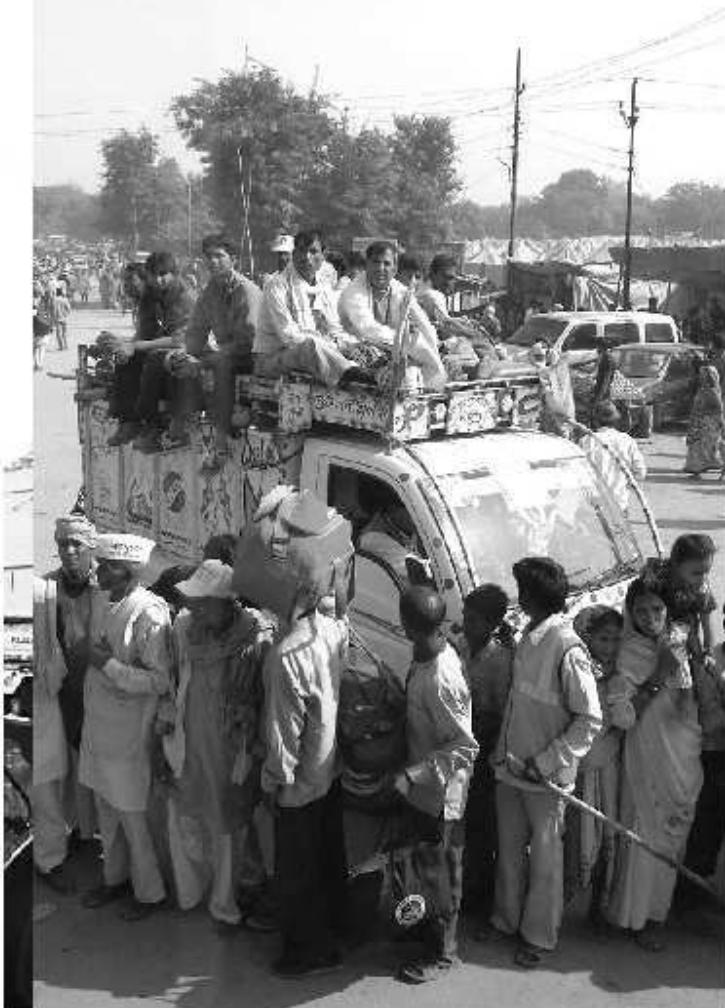
(Connaught Place) หรือเรียกย่อๆ ว่า ตลาด C.P. (ไม่ใช่บริษัทักษิณญ์ บ้านเรานะจ๊ะ) ที่นี่ออกจากจะมีตลาดขายของพื้นเมือง ของที่ระลึก และร้านค้าต่างๆ แล้ว ยังมีสถาปัตยกรรมสวยงามสมัยโคลินเดนเนย์ลให้เดินดูและถ่ายรูปเล่นๆ กันอีกด้วย และสุดท้ายที่พวงเรซขอบมากคือ ตลาดข่าน (Khan Market) ที่คล้ายๆ กับสยามสแควร์ บ้านเรา เป็นแหล่งรวมของร้านค้า มีสโตร์ รวมถึงร้านอาหารเก่าๆ หลากหลายเชื้อชาติที่ราคาไม่แพงนัก นอกจากนี้ ยังมีตลาดจันปัด วสันต์วิหาร วสันต์คุณฯ ฯลฯ รวมถึงตลาดนัดกลางคืนต่างๆ อีกหลายแห่งด้วย เรียกว่าได้เดินซื้อปักกันไม่หวัดไม่ไหวเลยที่เดียว

สิ่งที่น่าประทับใจมากอย่างหนึ่ง ในอินเดีย นั่นคือ การสามารถมองเห็น ร้านหนังสือได้ทั่วทุกหัวมุมถนน โดย ส่วนใหญ่ขายหนังสือภาษาอังกฤษ!! หนังสือที่อินเดียมีราคาถูก (กว่าป้าย ราคาจำหน่าย) และคุณภาพดี ที่สำคัญ สามารถต่อราคาได้ เมื่อเดินเข้าไปใน ร้านหนังสือร้านใดร้านหนึ่ง เราจะรู้สึก เหมือนกับเดินเข้าไปในห้องสมุดที่มี หนังสือมากเกินไป สักเล็กน้อย

.....
บรรยากาศส่วนหนึ่งที่เห็นได้ตามท้องถนน
ในประเทศไทยเดีย

เนื่องจากส่วนมากร้านหนังสือจะเป็น ร้านขนาดเล็ก แต่เต็มไปด้วยหนังสือ นานาชนิด กองทับๆ กันอยู่จนเหลือ ทางเดินแคบๆ ไว้สำหรับเจ้าของร้าน แต่เพียงผู้เดียว... โดยลูกค้าสามารถ สอบถามหนังสือที่ต้องการได้จาก เจ้าของร้าน หากคุณหาหนังสือที่ ต้องการไม่เจอ และนั่นอาจจะเป็นวิธี ที่ง่ายและประหยัดเวลาในการ ซื้อหนังสือของคุณ!

แต่สิ่งหนึ่งที่ต้องทำใจไว้อีกอย่าง
ขณะข้ามปี้ง คือการรับมือกับเหล่า
บรรดาพ่อค้าแม่ค้าชาวอินเดีย ที่มี
กลยุทธ์การขายสินค้าแบบขั้นเทพ
และค่อนข้างถึงลูกถึงคน คุณไม่ต้อง^๑
ตกใจหากจะมีคนเดินตามคุณเป็น
ระยะทางร่วมกิโลเมตรเพียงเพื่อจะ
ขายสินค้าขึ้นเดียว! หรือบางครั้ง หาก
คุณต้องการซื้อของบางอย่างแค่นี้ขึ้น
แต่สุดท้ายคุณกลับโดนชั้นเชิงหลอกล่อ^๒
จนต้องพยายามให้ไปแบบงๆ
และถือว่าเป็นเหตุการณ์ปกติมากๆ
หากจะมีพ่อค้าแม่ค้าตะไนถือยกค่า

ผู้สาวท (ซึ่งเราปกไม่ออก แต่รู้ได้
โดยสีหน้าท่าทาง) ใส่กันอย่างເօເປີນ^๓
ເຂາຕາຍ เพียงเพื่อจะแย่งลูกค้ากัน
เท่านั้น

เมื่ออ่านมาถึงตรงนี้ หลาย คน
อาจเริ่มรู้สึกหัวดหัวดกับประเทศ
อินเดียขึ้นมาบ้างๆ แต่หากเราทำความ
เข้าใจถึงสภาพสังคมของอินเดีย ที่มี
ประชากรจำนวนมากและหนาแน่น

.....
ตัวแทนจากกระทรวงการต่างประเทศไทย
ที่ได้เข้าร่วมอบรมในหลักสูตรนี้

ที่สุดประทศหนึ่งในโลก ดังนั้นทุกคน ก็จำต้องต่อสู้ด้ีนวนเพื่อให้ได้ปัจจัยใน การดำรงชีวิตที่เพียงพอ เรายังจะ ไม่แบลกใจที่บรรดาพ่อค้าแม่ค้า คนเดินดินหัวไป ต้องพยายามทำทุก วิถีทางเพื่อให้ได้เงินมาเลี้ยงตัวเอง และครอบครัว นอกจากนั้น ซึ่งที่ไป ขึ้นชุมอีกอย่างในอินเดียก็คือ สกูติ การก่ออาชญากรรมประเวทจีปล้น ลักเล็กโมยน้อย นับว่าต่ำากหาก เทียบกับจำนวนประชากรและจำนวน คนยากจนคนเรื่องเพรากการลักขโมย ในสังคมอินเดียก็เป็นการทำผิด อย่างร้ายแรง นอกจากจะดูนบห ลงโทษทางกฎหมายแล้ว ยังจะดูน ประณามจากสังคมอย่างร้ายแรงด้วย นี่เป็นเพียงส่วนหนึ่งของ ประสบการณ์มากมายที่เราได้รับ

ตลอดระยะเวลา ๑ เดือนเต็มใน ดินแดนอันเปี่ยมด้วยมนต์ลัง สีสัน สวยงาม และความน่าประหลาดใจ ที่รอให้ทุกคนได้เข้าไปพิสูจน์ สำหรับ โครงการที่ยังลังเลใจในการไปเยือนอินเดีย โปรดจำไว้ว่าสิ่งที่สำคัญที่สุดสำหรับ การใช้ชีวิตในสถานที่ที่แตกต่าง (อาจไม่ใช่แค่อินเดีย แต่เป็นทุกแห่ง ในโลก) คือการยอมรับและทำความ เข้าใจสภาพสังคม วัฒนธรรม ค่านิยม จริยธรรมที่แตกต่างกับเรา และ ปรับตัวเข้าหากันอย่างเหมาะสม ซึ่ง ไม่ใช่เรื่องยากเย็นเกินความสามารถ ที่เราจะทำ หากคุณทำได้เพียงเท่านี้ แล้วเปิดตาและเปิดใจให้กว้าง คุณก็ จะพบว่าประทศแห่งนี้เต็มไปด้วย ความน่าอัศจรรย์ สมกับสโลแกน ของประทศที่ว่า “Incredible India”

นายพีรวัฒน์ บุญศรีใจนว
นักการทูตปฏิบัติการ
สำนักบริหารบุคคล

นางสาวภัทrin ลีลาเรือง
นักการทูตปฏิบัติการ
กองคุ้มครองและคุ้มครองประโยชน์
คนไทยในต่างประทศ กรมการกงสุล

เรื่องนักวันพ่อ

คลทิพา วิญญาณวรรรณ

นักการศึกษาผู้เชี่ยวชาญการ สำนักงานนโยบายและแผน ก阙กระทรวงการต่างประเทศ

ขายคนหนึ่งมีลูกสาวสองคน
ลูกสาวคนโตชื่อฝ้าย เป็นคนมีฝีมือ^๑
ในการทำอาหาร จึงมีหน้าที่ทำอาหาร
เป็นประจำทุกวัน นอกจากจะทำ
อาหารได้อร่อยแล้ว เธอยังเป็นคน
ซ่างสังเกตว่า ใครชอบรับประทาน
อะไรก็ใจด้วย

ลูกสาวคนเล็กชื่อแพ
แม่เธอจะไม่สันทัด
เรื่องอาหารเหมือน
พี่สาวแต่ก็พยายาม
เรียนรู้และขอรบกการ
ประดิดประดอย จัดแต่ง
อาหารที่พี่สาวทำเพื่อให้ดูสวยงามมากขึ้น

เรื่องนี้วันพ่อ : ๑๔๑

ทุกวันฝ่ายจึงเป็นคนทำอาหาร ส่วนแพะจะค่อยช่วยจัดเต็มอาหารและดูแลให้อาหารนำรับประทานยิ่งขึ้น

วันหนึ่งแพะอยากลองทำอาหาร ให้พ่อรับประทานบ้าง จึงขอเข้าครัว ลงมือสักมื้อ

ระหว่างอาหารค้างมื้อนั้น พอก็ ออกปากชี้มั่วว่า “วันนี้อาหารอร่อยมาก”

แพะรู้ตัวดีว่า เขายอดำได้ แต่คงไม่ได้ดีเดิมอะไร จึงอดสงสัยไม่ได้ว่า พ่อประชุดเรื่องหรือเปล่า เพราะพ่อ

ไม่เคยแม้มแต่ฝ่าย ที่ทำอาหารได้แสนอร่อยทุกวัน

ฝ่ายได้ยินจึงคิดว่า ตลอดเวลา ที่ฝานมา เขายอดำอาหารได้ไม่ถูกใจ พ่อ และการที่พ่อไม่เคยแม้มแต่จะติชม เขายอดำ ทำให้เขายังคิดว่า การทำอาหาร ทุกวันของเขายังเป็นเพียงเพราะหน้าที่ และในเมื่อพ่อถึงขั้นออกปากชี้มั่ว ก็แสดงว่าพ่อคงปากฟีมีของแพะ มากกว่า เขายังตัดสินใจให้แพะเป็น คนทำอาหารนับแต่วันนั้นเป็นต้นมา

วันต่อมา เมื่อรับประทานอาหารได้เพียงคำเดียว พอก็ถามขึ้นว่า

“ทำไม่วันนี้ฝ่ายไม่ได้เป็นคน ทำกับข้าว”

ฝ่ายเปลกลิ้จที่พ่อรู้ได้หันทีว่า
อาหารค่ำมีน้ำไม่ใช่มือเชอ แต่เป็น
ฝีมือแพะ จึงถามพ่อว่า

“ทำไม่พ่อถึงทราบคงว่าฝ่าย
ไม่ได้เป็นคนทำ”

“ลูกคนไหนเป็นคนทำ ทำไม่
พ่อจะไม่รู้”

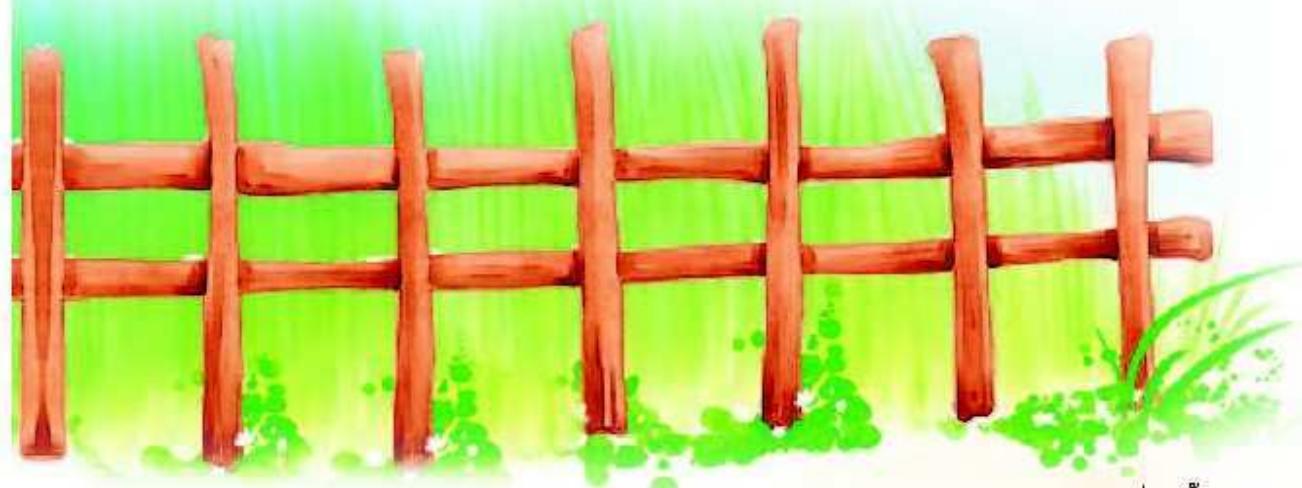
“ลูกเห็นว่า พ่อชอบฝีมือแพะ
มากกว่า ก็เลยให้น้องเป็นคนทำ”
ฝ่ายอธิบาย

“ทำไม่ถึงคิดอย่างนั้น” พ่อถาม
ด้วยน้ำเสียงเรียบซื่อม

ฝ่ายไม่อยากให้พ่อคิดว่าเชอ
น้อยใจ จึงตอบเรียบๆ ว่า

“ถ้ารู้ว่าแพะทำได้ถ้ารู้ว่าลูกคง
ให้น้องเป็นคนทำตั้งนานแล้ว”

เขาจึงสอนลูกว่า “คนที่ทำอะไร
ได้ดีอยู่แล้ว ไม่จำเป็นต้องให้ใคร
มาพูดชม แต่ควรจะอย่างพังคำติ
เพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง
ของตนเอง ส่วนคนที่มีความตั้งใจ
และพยายาม สมควรได้รับคำชม
ไม่ว่าจะทำออกมายังไงหรือไม่ก็ตาม
การที่แต่ละคนมีความกันต์ไม่
เหมือนกัน ทำให้ได้รับการส่งเสริม
และมอบหมายหน้าที่ต่างกัน จึง
ไม่ควรคิดเบรียบที่จะให้เกิดความ
น้อยเนื้อต่ำใจ หากไม่มีควรคิดว่า

เรื่องสั้นวันพ่อ | ๑๔๓

มีคุณค่าหรือความสำคัญน้อยกว่า
ดอกไม้ เพียง เพราะไม่เคยมีคน
พูดถึง หากไม่ที่หยังถึงอยู่ได้ดิน
เนมีอนอย่างที่ชื่นชมสักสันและ
กลิ่นของดอกไม้ เพราะถ้าไม่มี
หากไม้ ต้นไม้ทั้งต้นก็อยู่ไม่ได้
และถ้าไม่มีดอกไม้ ต้นไม้ก็ออกผล
ไม่ได้ ทุกคนจึงควรยอมรับ

ความแตกต่างและรู้จักหน้าที่
ของตนเอง และคนที่รู้จักหน้าที่
ของตนเอง ก็ย่อมเป็นที่รักของคน
รอบข้าง"

ภาพจาก อินเตอร์เน็ต

วันถือศิล กินผัก

คนเชียง

มีคนบอกว่าการเดินทางจะพากาไปรู้จักโลกและคนหน้าใหม่ๆ จนในบางครั้ง อาจทำให้เราเปลี่ยนวิธีคิดต่อเรื่องต่างๆ ในชีวิตได้ ทำให้เราคิดย้ายที่อยู่เปลี่ยนงาน ตั้งใจหากใหม่มีเพื่อนหน้าใหม่ๆ ลืมชีวิตบางส่วนในอดีต และอื่นๆ อีกมากมาย แต่คนเราจะเดินทางกันอาจจะต้องเมื่อมีเหตุผลข้อควรหรือคิดว่าสมควร หลายครั้งอาจเป็นไป เพราะความจำเป็นทางครอบครัว ความจำเป็นด้านการทำงาน การเลือกที่จะไม่อยู่ที่เดิม ความเบื่อหน่ายสถานที่ และผู้คนรอบข้าง หรือบางที่พูดมาทั้งหมดก็ไม่ได้อธิบายเหตุผลของการเดินทางเลยสักนิด

เขากะจะ ไม่ว่าใครจะเดินทางด้วยเหตุผลใด พึ่งซึ่งหรือพึ่งไม่ซึ่งตอบคำถามของผู้สงสัยได้บ้างหรือไม่ได้บ้าง แต่เรื่องราวที่เกิดขึ้นจาก

การเดินทาง ล้วนเป็นเรื่องราวที่นำจดจำ นำถ่ายทอด อย่างน้อยก็ตุนไว้เป็นประสบการณ์ ก็แหม เรื่องราวดีๆ គรจะบันทึกไว้ในความทรงจำมิใช่หรือ

แล้วเคยบ้างไหม ที่รู้สึกว่าเป็นคนแปลกถิ่นในบ้านเมืองตัวเอง เพียงเพราะไม่ได้เดินทางไปในบางพื้นที่ หรือไม่เคยคิดจะไป เพราะคิดว่าอยู่ใกล้แค่เอื้อม สดห้ายกว่าจะได้มาวัดกันแบบจะซ้ำไป

ยังนับว่าเป็นโชคที่ได้เดินทางมาถึงภูเก็ต หัวเมืองทางใต้ที่เต็มไปด้วยประวัติศาสตร์ มีวัฒนธรรมที่ปั้นเป็นคนหลากหลายชาติพันธุ์ มีเรื่องราวหลากหลายมานำเสนอ กองท่องเที่ยวที่ผ่านไปมา ถ้าจะให้กล่าวถึงเรื่องราวเด่นของภูเก็ต ต้องบอกว่าประเพณีถือศิลกินผักเป็นงานที่ใครต่อใครอยากจะได้สัมผัส เช้าใจและมีส่วนร่วม

วันถือศิลกินผัก : ๑๔๕

ย้อนไปในอดีต ประเพณีกินผักหรือที่คนจีนยกເກີຍນທີ່ນີ້ເວີຍກວ່າ “ເຈື້ອະຈ່າຍ” ເຈື້ອະ ແປລວ່າກິນ ຈ່າຍກີແປລວ່າຜັກ ປະເພດນີ້ເປັນລັທິເຕົ້າຊົ່ງນັບຄືອບູ້ຂາເຫັນ ເຫດວາ ແຫບເຈົ້າແລະ ວິວບຸຮຸຊ ວັນປະກອບພິຮີຕຽງກັບວັນເຊີ່ນ ၁ ຄໍາ ກຶ່ງ ၈ ຄໍາ ເດືອນ ລ (ເວີຍກເປັນ ກາມຈົນວ່າ ເກົ້າໄສຢູ່ໂຍ່ອົດກຶ່ງໂຍ່ອເກົ້າ) ຕາມປົງກິດຈົນຂອງທຸກໆປີ

ประພນນີ້ ເຖິງຂຶ້ນເປັນຄວັງແຮກທີ່ໜຸ້ມັນໄລ່ຖຸ(ເນຖຸ)ຊົ່ງເປັນໜຸ້ມັນກະທູ້ຕຳບລະກະທູ້ ຈັງຫວັດກູ້ເກີຕໃນປັຈຈຸບັນຂອເລ່າເພີ່ມເຕີມວ່າ ຈາກຫລັກສູານທາງໂບຮານຄົດທີ່ບ້ານກມລາ ອຳເນາກະທູ້ມີກາຮຸດພບເຄື່ອງມືອັນແລະຂວານກີແສດງວ່າມີມຸນຸ່ຍ່ອກາຕັຍອູ່ໃນຕິນແດນແກບນີ້ໄມ່ຕໍ່ກວ່າ ၃,၀၀၀ ປີມາແລ້ວ ແລະໄດ້ມີຫລັກສູານກາງກລ່າວເຖິງຕິນແດນແກບນີ້ອີກຄວັງເມື່ອປີ พ.ศ. ၅၀၀ ຢ່ວອ ຄຣືສຕົກຕວຣອະທີ່ ၂ ໃນບັນທຶກຂອງນັກເດີນເວົ້ອຊື່ອ ນາຍຄລອດີອຸສ ປໂຕເມີກລ່າວເຖິງແຜ່ນຕິນໃນສ່ວນນີ້ວ່າ ແລ້ມຕະໂກລາ ເປັນຜົນຕິນທີ່ຖຸກດັນອອກມາທາງໄຕ້ຈຳກລາຍເປັນແລ້ມຍາວ່າ ອູ້ສ່ວນປລາຍຂອງຈັງຫວັດພັງຈາ ເນື່ອມາຈາກການເຄື່ອນໄຫວຂອງຮອຍເລືອນຂອງເປົ້າກິດໃຫຍ່

ກາພາຈາກ ອິນເຫດອົບ

ຮອຍເລື່ອນຄລອນມາຮຸຍ ວາງຕົວເປັນແນວຍາວຈາກສູາຮະກົງຮານີແລະພັງຈາລົມມາທາງທີ່ສະວັນອອກຂອງກູ້ເກີຕ່ອມາຖຸກຄລື່ອມໃນທະເລກົດເຫຼວະແລະຕັດພື້ນທີ່ນີ້ອອກຈາກແຜ່ນຕິນໃຫຍ່ຈົນກລາຍເປັນເກາະ ໂດຍເກີດວ່ອງນຳຮະຫວ່າງຈັງຫວັດກູ້ເກີຕ່ອມພັງຈາເຊີ່ນເວີຍກວ່າຊົ່ອງແຄບປາກພະ (ເປັນວ່ອງນຳແຄບໆ ໂດຍສ່ວນທີ່ສຶກທີ່ສຸດເພີ່ຍງ ၈ ກຶ່ງ ၈ ໝາດ)

ເປັນຂັ້ນວ່າ ກູ້ເກີຕ່ອມພັງຈາແດນເກົ່າແກ່ ສັນນີ້ມີສູານວ່າ ດົນຈືນທີ່ອພຍພເໜົາມາທຳເໝື່ອງແຮ່ ນັບຍ້ອນໄປໄດ້ຕັ້ງແຕ່ສົມຍົກງຸງ ສ້ອຍຍຸຮຍາ ໃນຮັບສົມຍົກງຸງ ພວະນາຍາຍຄົມທ່ານາຊ ສົມຍົນ້ນກິຈກາວເໝື່ອງແຮ່ເຝື່ອງຟູ ມີກາຮຸດພບເຄື່ອງກີດໃຫຍ່ ກັບປົວດູເກສຍອລັນດາ ຝົງເກສຍອັກຄູ່ ດົນຈືນແລ້ານີ້ໄດ້ຫລັ່ງໃຫດເໝັ້ມມາກາທີ່ສຸດກ່ອນປີ ພ.ສ. ၁၃၉၈ ຮັ້ງຈາກທີ່

ภูเก็ตและเมืองภัลางถูกพม่ารุกราน เมื่อปี พ.ศ. ๒๓๕๒ พลเมืองได้ กะจะจัดกระชาຍไปปอยตามที่ต่าง ๆ ครั้นเมื่อพระยาภัลาง (เจิม) ได้รับ แต่งตั้งให้เป็นเจ้าเมืองภัลาง และได้ตั้ง เมืองภูเก็ตที่บ้านเก็ตโซ่ ให้พระภูเก็ต (แก้ว) มาเป็นเจ้าเมือง (ระหว่างปี พ.ศ. ๒๓๖๘ ถึง ๒๔๐๐) สมัยนั้นพื้นที่รอบๆ ในทวีปอุดมสมบูรณ์ไปด้วยแร่ดีบุก ทำให้คนจีนหลังไหลเข้ามาชุ่ด แร่ดีบุกจำนวนมาก สวนใหญ่เป็น คนจีนที่อพยพมาจากเมืองภัลางเดิม บางส่วนมาจากการเก็บข้าว เก็บผลไม้ และห่มสัง โดยอาศัยเรือใบผ่านมาทาง แหลมมลาย หมู่บ้านในทวีปมายังนั้น ยังเป็นป่าทึบ มีใช่ป่า ตลอดจน ภัยนตรายต่างๆ จากสัตว์ป่ามากมาย แต่ผู้คนและชาวจีนในหมู่บ้านในทวีป กลับเพิ่มจำนวนขึ้นอย่างรวดเร็ว เพราะมีแร่ดีบุกที่อุดมสมบูรณ์

ในเมืองประชากรส่วนใหญ่เป็น ชาวจีนที่ออกจะมีความเชื่อและความ ศรัทธาในเรื่องเทพเจ้าประจำจัตุรภูมิ หรือเทพเจ้าที่คุ้มครองประจำหมู่บ้าน เช่น เทพยาดาพิดิน เซียนต่างๆ รวมถึง บรรพบุรุษของตนเองมาก่อนแล้ว พอมี เหตุการณ์ดรา้ายจึงมีการอัญเชิญเทพเจ้า แต่ละองค์ที่ตนนับถือบูชากราบไหว้ให้ คุ้มครองตน หรือพากพ่องที่ได้ทำมา หากินในท้องถิ่นที่ตนพักอยู่ จึงไม่น่า สงสัยแล้วใช่ไหมคะที่คนจีนเหล่านี้จะ มีประเพณีการกินเจเข้ามาอยู่ใน ประเพณีของภูเก็ต แต่ไม่ใช่คนจีนที่ อพยพมาเองที่มาตั้งประเพณี เป็น คนเชื้อสายจีน หรือเปะหยี่ที่ที่เดินทางมาจาก ประเทศจีนมาเปิดแสดงที่บ้านในทวีป น่องจากเศรษฐกิจช่วงหนึ่งของแร่ดีบุก เพื่อลงพื้น ประดากชาวจีนสมัยนั้นรำรวย ไปตามๆ กัน ว่ากันว่ามีการสร้างตึกดิน

ภาพจาก อินเตอร์เน็ต

วันถือศีลกินผัก : ๑๗๙

๒๖ หลัง และโรงร้าน ๑๑๗ หลัง อัญม่า
วันหนึ่ง คณะจีนี้เกิดเจ็บป่วย ทำให้
นีกซีนได้ว่าไม่ได้ประกอบพิธีถือศีล
กินผักตามที่เคยทำมาที่เมืองจีน
จึงปรึกษากันในหมู่คณะ เพื่อประกอบ
พิธีนี้ขึ้นที่โรงจีนนั้นเอง เนื่องจาก
ไม่สามารถเดินทางกลับไปประกอบพิธี
กินผักที่เมืองจีนได้ทัน ด้วยไกล้วัน
เข้ามาทุกที่แล้ว จึงตัดสินใจประกอบ
พิธีถือศีลกินผักที่ภูเก็ตเพื่อขอขมา
ปรากว่าโรคภัยต่างๆ หายไปสิ้น
รวมไปถึงโรคภัยที่เคยเปียดเบียนชาว
ในทุกด้วย สร้างความประหลาดใจให้
ชาวในทุกเป็นอย่างมาก จึงได้สอบถาม
ชาวคณะจีนแล้วได้คำตอบว่า พวากเข้า
ประกอบพิธีเจียะฉ่ายแบบย่อๆ
เนื่องจากไม่มีผู้รู้และผู้ชำนาญในการ
จัดประกอบพิธีถือศีลกินผัก โดยเพียง
แต่สักการบูชากราบไหว้ขอขมาให้

ภาพจาก อินเตอร์เน็ต

จะลีกถึงกิ๊วซ่องเอี้ยหรือกิ๊วซ่องต่ายเต
หรือพระราชาธิราชทั้งเก้านั้นเอง

ในเมื่อประกอบพิธีแล้วดีขึ้น
คณะจีนจึงสั่งให้ชาวจีนในทุกว่า การเชิญ
เทพเจ้ามาสักการะบูชาเพื่อปักป้อง
ตนเอง ครอบครัวและห้องถิน นำจัง
ทำให้ชาวเมืองอยู่เย็นเป็นสุข แต่ถ้า
จะให้ตีกีควรถือศีลกินผักไปตัวย
แต่ไม่จำเป็นต้องกินผักครบทั้งเก้าวัน
จะกินกี่วันก็ได้แล้วแต่ศรัทธาและ
ความเหมาะสมของแต่ละครอบครัว
ชาวในทุก และคนจีนส่วนใหญ่มี
ความเชื่อและเลื่อมใสได้ปฏิบัติตาม
คำแนะนำของคณะจีน โดยได้ประกอบ
พิธีถือศีลกินผัก ในปีต่อมา ประเพณี
เจียะฉ่ายของเมืองภูเก็ตได้เกิดขึ้น
เป็นครั้งแรกที่ในทุก (กะทู้) นั้นเอง ต่อมา
จึงได้แพร่หลายตามสถานที่ต่างๆ

ภาพจาก อินเตอร์เน็ต

ภาพถ่าย กินเตอร์เน็ต

พึงแล้วคล้ายๆ การรักษาสุขภาพ โดยอิงการรับประทานแบบชีวจิตหรือ อะไรมานองนี้ เพราะหลังจากที่ ชาวจีนในที่ได้ประกอบพิธีเจียะฉ่าย ได้ประมาณ ๒ ถึง ๓ ปี โรคภัยไข้เจ็บ ต่างๆ ก็ลดน้อยลง และหายไปในที่สุด ทำให้ชาวจีนที่อาศัยอยู่ทุกมุมเมือง ของภูเก็ตไม่เว้าตามดงตามป่ามี ความเชื่อและครัวเรือนเลื่อมใสมากขึ้น ก่อนที่จะจัดงานนี้จะมีการบวงสรวง ที่เชื่อ ได้มอบธูปพระกัมธัน (เทวรูป) เล่าเชี่ย (เตียนศูหงวนโนเสย) สามช่องชู- ช่องเชี่ยสามไก่จือ และได้ให้คำแนะนำ แก่ชาวจีนเกี่ยวกับการประกอบ พิธีกรรมโดยย่อๆ ในครั้งนั้นด้วย ในช่วงที่ชาวจีนในที่กำลังประกอบพิธี กินผักอยู่นั้น ปรากฏว่ามีท่านผู้รู้ผู้หนึ่ง จากมณฑลกังไส (เจียงซีของประเทศ จีนในปัจจุบัน) ได้เดินทางมาประกอบ อารีพที่ในที่ เห็นว่าการประกอบพิธี

นี้ไม่ถูกต้องตามแบบฉบับของจีนตึ้ง (ศาสนเจ้าในมณฑลกังไส) จึงได้แจ้งให้ ชาวจีนในที่ทราบว่า จะรับ舶ชาเติมทาง กลับไปมณฑลกังไสของจีน เพื่อไป เจียะเชียะให้ย (อัญเชิญคุปปี้ไฟ) และ องค์ประกอบสำหรับพิธี แต่ไม่สามารถ เดินทางไปได้เนื่องจากขาดทุนทรัพย์ ชาวจีนในที่จึงได้ร่วมมือร่วมใจรวม ทุนทรัพย์ให้ผู้รู้ท่านนี้ สำหรับเป็น ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปมณฑล กังไส

อีก ๒ ถึง ๓ ปีต่อมา ในระหว่าง ที่ชาวจีนในที่ประกอบพิธีเจียะฉ่าย แบบย่อ ๆ จนถึงวัน ๗ ค่ำ (วันเก้าโถง- โถงฉีด) ตามปฏิทินจีน เวลากราลงศีน เรือใบจากประเทศจีนได้เดินทาง มาถึงหัวท่าบ่ังเหลี่ยว (บางเหนียว ในปัจจุบัน) ท่านผู้รู้ได้เดินทางกลับมา กับเรือใบลำนี้ด้วยและได้ส่งคนมา แจ้งข่าวให้ชาวจีนในที่ทราบว่า บัดนี้ ตนได้เดินทางกลับจากประเทศจีน มาถึงหัวท่าบ่ังเหลี่ยวพร้อม เจียะเชียะเชียน (ผงคุป) มาด้วยแล้ว ขอให้คณะกรรมการกับผู้ที่ร่วม ประกอบพิธีเจียะฉ่ายไปต้อนรับ ที่หัวท่าบ่ังเหลี่ยวในวันเก้าโถง- โถงฉีดปีนี้

เหี้ยวให้ย หรือเหี้ยวเอี้ยน ที่นำมาจากมณฑลกังไส ได้จุดปักไว้ ในเหี้ยวหลอ (กระถางชูป) โดยจุดชูป ให้ติดต่อกันตัวต่อตัวทางไม่ให้ดับ นอกจากนี้ ยังได้นำแกง (บทสรุปมนต์ คัมภีร์ ตำราต่างๆ) พร้อมหั้งป้ายชื่อ เด็กบี้เก้ง ป้ายติดหน้าชื่าม หรือ ศาลเจ้าชื่ายตึง กลับมาด้วย

ต่อให้คนที่ไม่เคยมากูเก็ต ก็พอจะนีกอออกว่า นับแต่นั้นมา ประเพณีถือศีลกินผักได้เป็นประเพณี ที่เป็นที่รู้จักทั้งในภูเก็ตและชาวต่างชาติ ทุกวันนี้ผู้คนทั้งต่างชาติและชาวภูเก็ต ต่างแต่งขาว ถือศีลในช่วงการกินผัก คงเป็นเมืองเดียวที่ควรกินซอ (เนื้อสตว์) จะหาของกินยากสักหน่อย เมืองทั้งเมืองมีแต่อาหารเจ นีกเมนู เนื้อสตว์ให nok อาหารเจภูเก็ตก็มี เมนูนั้นทุกอย่าง ไม่เรียงไปตั้งแต่ อาหารคาว ของหวาน ตามดื่นจนคน

ที่ไม่เคยกินเจก็นีกอยากกินเจ แต่พอวากคนกินเจสามารถไปรับ อาหารเจจากชื่าม (ศาลาเจ้า) มา กินได้ทุกวัน คนที่นี่เรียกผูกปืนโตกับชื่าม (ผูกชื่อไว้ข้างๆ ปืนโต) กล้ายเป็น แข่งแคมป์อาหารชื่ามไปในตัว รับมา ปืนโตหนึ่งก็กินไปได้หลายคน

คนแปลกหน้าอย่างฉัน มีหรือจะ ปล่อยให้พิธีกรรมที่มากมายในช่วง กินผักหลุดลอยไปโดยไม่ได้มีส่วนร่วม นับแต่การที่ชื่ามต่างๆ มีการจัดขบวน แห่พระ โดยมีแม่ทรง (คนทรงเจ้า) เดินเป็นขบวนตามถนน อันนี้ประทับใจ ไม่รู้ลืม ก็แม่ทรงแต่ละองค์ บรรดา ชื่อเขียนที่ฉันจำได้ยาก เดินมาด้วย การสับของมีคมลงบนตัว ไล่เรียงไป ตั้งแต่เข็มซันจ้อยนับร้อยๆ ชัน บนแขนหั้งสองข้าง ลูกบอดที่เต็มไป ด้วยเข็มพัดผ่านปาก หวานสับลิ้น ที่จัดหนักและชวนให้วิ่งหลบไป

ภาพจาก อินเตอร์เน็ต

ภาพจาก อินเตอร์เน็ต

ข้างถนนเห็นจะเป็นจักรยานคันจ้ออย
เหล็กก่อสร้างท่อนยาว ร่มคันโตๆ ที่มี
ด้ามหนาๆ (เห็นแล้วต้องปล่อยท่าน
เดินผ่านไป แล้วฉันก็รีบหลบไปบน
ฟุตบาท) เสียบพادผ่านปาก บางองค์
กีศบจมูกและหน้าจันเลือดพาดลง
เป็นทาง ก็นึกสงสัยอยู่ว่าพอกหmundช่วง
พิธีแล้วท่านฯ จะเจ็บกันหรือไม่ เห่าที่รู้
ช่วงกินเจ ห้อง Zuk เนินของโรงพยาบาล
ต่างๆ เตียงเต็ม แต่คนที่นี่บอกว่า
อย่าลับหลุ่งที่มองไม่เห็นดังนั้นฉันจึง
วิงเข้าไปขอซื้อจากท่านฯ เหล่านี้น
แล้วรีบๆ หลบตา ไม่ได้เห็นรอยเลือด
แล้วสาวตัวกลับมาอีนที่เก่าอย่าง
รวดเร็ว บางคนมีเลือดท่านติดกระเบื้า
มาด้วย ด้วยความที่ท่านเหล่านี้อยู่ใน

ช่วงการเข้าทรง ช่วงที่ขบวนเดินผ่าน¹
จึงมีการตั้งโต๊ะไว้ส่วนใหญ่เป็นผลไม้
ส้ม สับปะรด ขนมหวาน ที่ขาดไม่ได้
คือ ประทัด จุดกันเป็นร้อนๆๆๆ ตับ
ว่ากันว่า ถ้าท่านหยุดให้พร และขอ
หยิบผลไม้ ต้องถวายให้ไป และท่าน²
จะโบกรถคำๆ เนื่องหัวเราให้พร และ³
สายสัญญา ซึ่งจะมีผลไม้ เช่น
พรอมน้ำมนต์ เป็นสิริมงคลยิ่งนัก
กำลังจะถามอยู่ใช่ไหมว่า ได้ดูพิธี
เดินบันไดเมือง จุยไฟบ้างไหม ต้องบอก
ว่าไม่ได้ดูค่ะ ใจไม่กล้าพูด มีคนห้องถีน
บอกว่า เคยมีฝรั่งไม่เชื่อว่ามีดคอมจิง
เดินขึ้นไปได้ข่าวว่า ขาดอยู่รายหนึ่ง⁴
ส่วนพิธีจุยไฟ ถ่านร้อนๆ รับรองได้
เมื่อเขยกเมื่อนั้น ถ้าไม่ใช้ม้าทรง
เท้าใหม่แน่ๆ

นั้นเป็นขบวนแห่พระที่เดิน
ในเมือง จากอีามต่างๆ หลายอีาม
เดินวันละอีาม การแสดงอิทธิฤทธิ์
อยู่ที่การแสดงปัก สับของมีดมต่างๆ
ใครทำได้มากก็เป็นอันว่ามีความแข็ง

มีคนบอกว่าม้าทรงเหล่านี้เป็นคนดวงชะตาขาด มาเป็นม้าทรง เพราะต้องการมีชีวิตอยู่ต่อไป และช่วยรับทุกข์ของมนุษย์คนอื่นให้ ยิ่งเดินตรงแพร่ง สีแยก สามแยก คนที่นี่เชื่อว่า จะมีวิญญาณร้ายสติอยู่ ม้าทรงเหล่านี้จะปัดรังความให้

ยังไม่หมดแค่นี้ค่ะ ความประทับใจอยู่ที่การได้ดูพิธีส่งพระ หมายความว่า ส่งเทพเจ้าขึ้นสวรรค์ เป็นอันสิ้นสุดการกินเจวันนี้เอง รวมทั้งเป็นการตอบคำถามว่า รอยสักของมีคุมมีไหม ฉันก็ขอบอกมองม้าทรง มีค่ะ ม้าทรงมีรอยตรอกกระพุ้งแก้ม แต่เหมือนเป็นแค่รอยข่วนหรือรอยแผลเท่านั้น แต่ไม่ใช่แผลใหญ่แบบแก้มขาดหรืออะไรทั้งสิ้น ก็ยังดูสุขภาพดี ที่สำคัญยังเดินเข้าขบวนส่งพระด้วยเท้าเปล่าได้ กระพุ้งแก้มอาจจะบวมเป็นหนอง ในวันส่งพระ จะมีพิธีสะเดาะเคราะห์ ให้เราเดินข้ามสะพานพร้อมกำปั้นสะเดาะเคราะห์ เยียนศือแลงไปปืนให้ม้าทรง เยียนกรา อุทิศส่วนกุศลไว้หลังแผ่นกระดาษนั้น ให้ม้าทรงสวัสด และปั๊มตราลงบนเสื้อสีขาวที่ใส่ตลอดการกินเจ เพื่อตอบแทนความอดทนที่กินเจมา

จะไม่ครบ ๙ วันก็ได้ แต่ควรصومเนื่องจากเจ้าที่ข้าม กินข้าวเย็น เตรียมรองรับนทรงพระ วิ่ง เดินไม่เก่ง ควรอยู่ที่ข้ามเท่านั้น ไสรองเท้าให้แน่นหน่าย และไม่ควรไสรองเท้าแตะ เพราะไม่นั่็นอกใจเหมือนฉันที่ต้องเดินเท้าเปล่าหนึ่งขา (ด้วยรองเท้าแตะ จิกข้างถูกเหยียบออกไป) พากเราจ้าบวกเดินจากข้ามบางเหนียวไปสะพานหิน(ราว&กิโลเมตร) ข้ามข้างเดียวบนถนนไม่น่าเป็นใจ แต่ที่เป็นใจก็ด้วยการที่เข้าฤดูประทัดกันเป็นร้อยเป็นพันตัว ควันคละคลุ้งทั่วเมือง มองไม่เห็นหน้ากัน ก็ต้องเดินDRAMกระโดยยังกับจิงโจ้ ว่ากันว่า ถ้าใครไม่เข้าง (ไม่ได้แปลว่า เข็งกะเดี๋ยว แต่แปลว่าบวิสุทธิ์) ไม่ได้กินผักอย่างเคร่งครัด เท้าจะเป็นแผลกันไป ถ้าเท้าไม่เป็นแผลได้เลย ก็แปลว่าเข็งค่ะยังDRAMด้วยการเผาเกี้ยม (กระดาษทอง กระดาษเงิน) เป็นหมื่นๆ ชิ้น เราเดินกันเพื่อไปส่งพระขึ้นสวรรค์จากทะเล เข้าทำสะพานยืนลงไปในทะเล ก็ไม่เข้าใจเหมือนกันว่าเหตุใด แต่มาถึงจังตอนม้าทรงที่ยืนข้างๆ อยู่บ่ายว่า ส่งเจ้าลงกลางเลไปกลางเล เพราะตอนรับก็รับท่านมาจากที่นั่น หมายความว่า ตอนรับ

บางกุ๊ดเต็່ อาหารประเพณีໃໝ່ หมูชี้ອງ (หมูพะโลດ) และอื่นๆ ห่อหมก แกงໄຕปลา ฯลฯ ต้องขอขอบคุณ เจ้าภาพไว້ ດັ່ນທີ່ນີ້ ຈະໄມ້ລື່ມເລຍວ່າ ຂາວງູເກີດຕ້ອນຮັບຄນແປລກໜ້າ ອໍາຍ່າງຂອບຄຸນເພີ່ມໃຈ

หลایวันມາແລ້ວ ທີ່ກາງກິນເຈ ເຮີມຫື່ນ ຈຳໄດ້ເລາໆ ວ່າ ແລ ກັ້ນຍາຍນ ຈບລົງໃນວັນທີ ៥ ຕຸລາຄມ ແຮ້ຮ້ອ ໄມແປລກໂຮກທີ່ໂຄຮລາຍຄນຈະກິນເຈ ຕ້ອກັນທຸກປີ ສຽງທົມາກັບໃຈ ແລະ ຄວາມນັບຖືອ ຄວາມຈົງປະເພນີ ກິນຜັກນີ້ ຄວາມເປັນພາສາອັງກຸນວ່າ vegan festival ເສີຍມາກກວ່າ ກີ້ໜ້າມກິນ ໄໃຈ ນມ ຜັກກລື່ນຄຸນຢືນຢັນຂອງລາຍປະເພາທ ດ້ວຍນີ້ນາ

ງູເກີດຄນໄມໄກລເກີນທີ່ຈະມາເຢືອນ ອໍາຍ່າໄໝຈຳນວນກີໂລມຕ່ວມາກັນຂວາງກາງ ເດີນທາງ ມາຮຸ້ຈັກກັບປະເພນີຕີ່າ ພອນ ບ້ານເຈົາ ກາງເຫຼົ່າໃຈບ້ານຕ້ວເອງດ້ວຍຕາ ຕນ ອາຈຊວນໃຫ້ມືອນ້ອຍໆ ອົກລາຍມືອ ມາຊ່ວຍສ້ວງເນື້ອງໄທຍວັນນີ້ໃຫ້ສັບຄວາມ ເປັນໄທຍ ອູ້ດໍາວັງໄປອຶກນານເທົ່ານານ ເພື່ອວ່າ ໂຄສະກຄນເດີນທາງມາດັ່ນໜ້າ (ແລ້ວຂອໃຫ້ເຫັນກັນທຸກຄົນ)

ວັນຄືອສີສິກິນຜັກ : ១៥៣

ภาพจาก อินเตอร์เน็ต

ปฏิบัติตัวอย่างไร... ห่างไกลโรคชีchnu

รุ่งฤทธิ์ จิณณวาส และ จริยา วิรุพราช ผู้เรียบเรียง*

โรคชีchnuหรือเลปโตสไปโรซิส เป็นโรคของสัตว์ที่สามารถติดต่อมากับคนได้และเป็นโรคติดเชื้อที่พบได้ในทุกจังหวัดของประเทศไทย โดยจะพบประปรายตลอดทั้งปี แต่จะพบมากในช่วงฤดูฝน ซึ่งเป็นช่วงที่มีน้ำท่วมขัง โดยเชื้อโรคจะซึบอยู่ในน้ำ เมื่อคนเดินลุยน้ำหรือลงแข่น้ำ จึงมีโอกาสได้รับเชื้อนี้

สาเหตุ

เกิดจากเชื้อแบคทีเรีย ชื่อเลปโตสไปร่า (Leptospira) ซึ่งมีอยู่หลายสายพันธุ์ โดยสัตว์ที่เป็นแหล่งกำกับเก็บเชื้อโรค คือ หนูนา หนูท่อ หนูพุกหรือสัตว์ฟันแทะชนิดอื่นๆ โคล กระปือ พะ แกะ หมา เป็นต้น ซึ่งเชื้อจะอยู่ในไตของสัตว์เหล่านี้ และจะถูกขับออกตามพร้อมกับปัสสาวะ

* งานการพยาบาลป้องกันโรคและส่งเสริมสุขภาพ ภาควิชาพยาบาลศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี

ภาพจาก อินเตอร์เน็ต

ซึ่งເຊື້ອສາມາດມີຈິວຕອບຢູ່ໃນແລງນໍ້າ
ຫຼືພື້ນດິນທີ່ເຊື້ອແຂະໄດ້ນານຫລາຍເດືອນ
ສໍາຫັບຄວາມຮຸນແຮງຂອງໂຣກ ຈະເຊື້ອອູ່
ກັບຂົນດີຂອງເຂົ້ອແລະປົມານເຂົ້ອທີ່
ໄດ້ຮັບ

ະຍະຝັກຕົວ

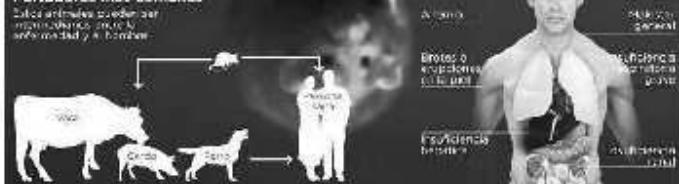
ະຍະຝັກຕົວປະມາດ ๒ – ๓๐ ວັນ
ເລື່ອ ១០ ວັນ ເມື່ອເຂົ້ອເຫັນວ່າກາຍທາງ
ບາດແຜລຈະມີກາຍແປງຕົວເປັນຈຳນວນ
ມາກໃນກະແສເລືອດ ແລະເນື້ອເຂົ້ອ
ຈາກນັ້ນຈະແພຣໄປຢັງວຍວະຕິ່າງໆ ສົງຜົລ
ໃຫ້ມີອາການຂອງໂຣກເກີດຂຶ້ນ

La leptospirosis

La leptospirosis es una enfermedad oculta y letal causada por una bacteria del género Leptospira que se encuentra sobre todo en animales salvajes y domésticos. El hombre se contagia cuando entra accidentalmente en contacto con agua o tierra contaminadas.

Portadores más comunes

Algunos animales pueden ser portadores de la enfermedad y no mostrarse.

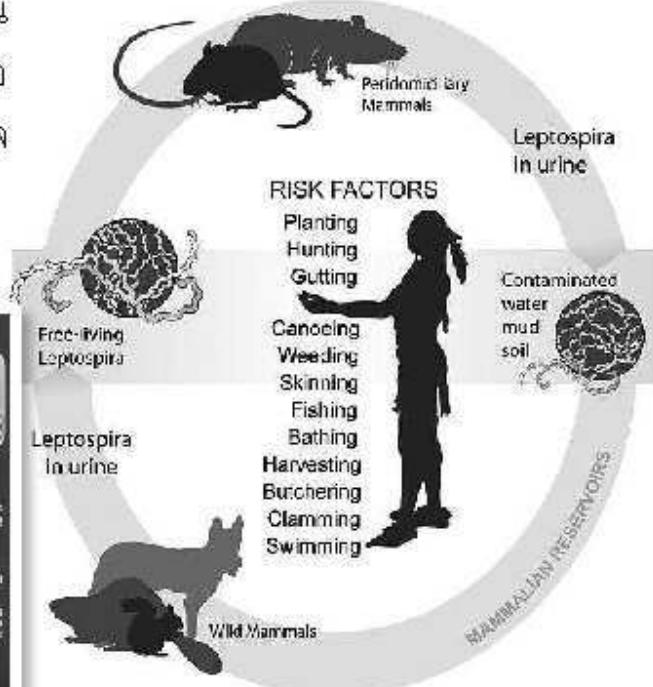

ภาพจาก อินเตอร์เน็ต

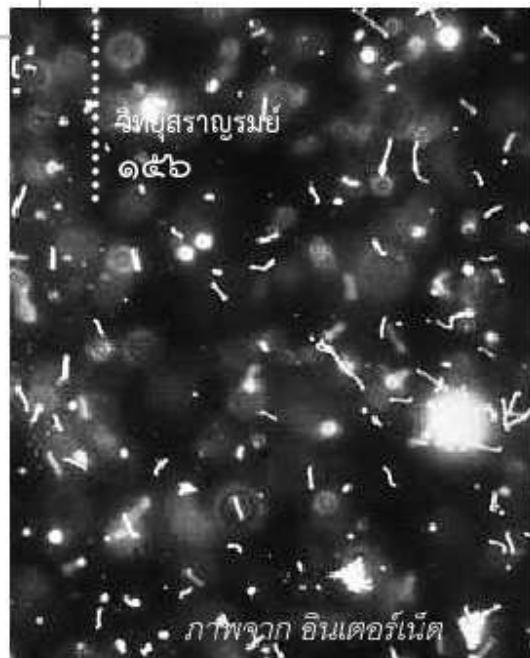
ກາຣຕິດຕອ

ເຊື້ອສາມາດຕິດຕອໄປຢັງຄນແລະ
ສັຕ່ງ ໂດຍ

១. ເຫັນທາງບາດແຜລຈອຍຫຼິດຢູ່ວັນ
ຈອຍຄລອກ ເຢືມເມືອກຕິ່າງໆ ເຊັ່ນ ປາກ
ຕາ ແລະ ຈຸນູກ ຮູ່ອີວ່າຫັນທີ່ເປີຍກູ່ມຸນ
ເນື່ອງຈາກແຂ່ນໜ້າອູ່ນານ ເຊັ່ນ ຈາກການ
ທຳນາ ມາປາ ເດີນລຸ່ມນ້ຳ ເປັນຕົ້ນ

ປຽບຕິດຕົວອ່າງໄຮ...ທ່າງໄກສໂຣຄລີ່ຫຼູ : ១៥៥

วิทยุสารยุรอมย
๑๕๙

ภาพจาก อินเดียเน็ต

๒. การรับประทานอาหารหรือ
ดื่มน้ำที่ปนเปื้อนเขื้อเข้าไป

๓. การหายใจເຄาลະອອງຂອງ
ປັສສາວໜ້ວຍຂອງແລວທີ່ປນປັບປຸງເຂົ້າ
ໄປ

อาการ

ໃນคน อาจມีอาการທີ່ແຕກຕ່າງ
ກັນອອກໄປ ທັງນີ້ ຈຶ່ນອູ້ກັບໜິດແລະ
ປົມານຂອງເຂົ້ອທີ່ໄດ້ຮັບ ແຕ່ອາການ
ທີ່ພົບປອຍໄດ້ແກ່ ໄສ້ສູງເຈີຍບົລັນ
ຫນາວສິ່ນ ປວດສິ່ງຈະວຸນແຮງ ປາດເມື່ອຍ
ກຳລັ້ມເນື້ອຮຸນແຮງ ໂດຍເຊີພະທີ່ນອົງ
ໂຄນຂາ ພັດແລະທ້ອງ ດາແດງ ເຈັບຄອ
ປວດທ້ອງ ມີຜົນທີ່ເພດານປາກ ໃລຫິດຈາງ
ມີຈຸດເລືອດອອກຕາມຜົວໜັງແລະເຢືອນຸ
ຕ້ວ ດາແລືອງ ໃນຮາຍທີ່ເປັນມາກອາຈານ
ໜ້າໄຈເຕັ້ນຜົດປາຕິຫົວໜ້າມີອາການເຢືອຫຼຸມ
ສມອງອັກເສັບ ແລະອາຈຈະມີປັສສາວ
ບ່ອຍປັສສາວໄມ້ອອກຫົວໜ້າຢ່າຍປັສສາວ

ເປັນເລືອດ ມີກາວະໄຕວາຍເຈີຍບົລັນ
ເກີດຂຶ້ນແລະອາຈທຳໄຫ້ເສີຍຫົວໃດ

หากຜູ້ປ່າຍມີອາການດັກສ່າວ
ຫຼືອສົງສໍຍວ່າເປັນໂຮຄເລີປໂຕສໄປໂຮສີສ
ຄວານນຳຜູ້ປ່າຍສົງໂຮງພຍາບາລພາຍໃນ
ເມື່ອຫົວໂມງ ການໄດ້ຮັບການຮັກຫາໂດຍເວົ
ຈະເກີດຜົດດີຕ່ອງຜູ້ປ່າຍ

ການຮັກຫາ

ແພທຍໍ່ຈະພິຈາລາໄໝາ
ປົງປົງສົນະຕາມຄວາມຮຸນແຮງຂອງໂຮຄ
ແລະຈະໃຫ້ການຮັກຫາຕາມອາການທີ່ພົບ
ເໜີ ໄຫ້ຍາລດໄໃ້ຕໍ່າມີໄສ້ ໄຫ້ນໍາເກີດ
ຕໍ່າມີກາວະຂາດນໍາ ໄຫ້ເລືອດຕໍ່າມີເລືອດ
ອອກມາກ

ສໍາຫັບຜົດການຮັກຫາຈະຈຶ່ນອູ້ກັບ
ຮະດັບຄວາມຮຸນແຮງຂອງໂຮຄແລະສົກາພ
ຂອງຜູ້ປ່າຍ ຕໍ່າຜູ້ປ່າຍໄດ້ຮັບການຮັກຫາທີ່
ຖຸກຕ້ອງກົມມັກຈະຫາຍໄດ້ກາຍໃນ ໂ - ໩
ສັປດາຫຼົງ

การป้องกัน

๑. กำจัดหนูทั้งในนาข้าวและที่อยู่อาศัย

๒. หลีกเลี่ยงการสัมผัสน้ำเป็นเวลานาน ผู้ที่มีอาชีพเสียงต่อการเกิดโรคให้ป้องกันโดยการใส่รองเท้าบูตที่ทำด้วยยางเมื่อต้องลงน้ำหรือใส่ถุงมือยาง เมื่อต้องเก็บขยะ

๓. ดูแลรักษาความสะอาดบริเวณบ้านเรือน อย่าให้มีขยะ

เศษอาหารตกค้าง อันเป็นที่อยู่อาศัยของหนู

๔. ภาชนะบรรจุอาหารและน้ำดื่มต้องมีฝาปิดมิดชิด ป้องกันไม่ให้หนูลงไปปัสสาวะได้

๕. ดื่มน้ำดื่มสุกและรับประทานอาหารที่ปรุงสุกใหม่ๆ ด้วยความร้อน

๖. ล้างมือภายนอกสังจับต้องเนื้อสัตว์ ซากสัตว์ และสัตว์มีชีวิตทุกชนิด

เอกสารอ้างอิง

ชาญชุติ จรวยาสันต์. (๒๕๔๑). โรคเลปโตสิโรซิส ใน กนกรัตน์ ศิริพานิชกร (บรรณาธิการ), **โรคติดเชื้อ** (หน้า ๓๓๔ - ๓๓๙). กรุงเทพฯ : บีคอนเดอินเตอร์เพรชซ์.

วิรักรอง หุ่นสุวรรณ, วีรพงษ์ เดื่อมทัน และต่อวงศ์ หลักษย. (๒๕๔๔). **โรคเลปโตสิโรซิส**. กรุงเทพฯ : กองปศุสัตว์สัมพันธ์ กรมปศุสัตว์ สุรเกียรติ อาชานานุภาพ. (๒๕๔๔). **ตำราการตรวจรักษาโรคทั่วไป**, (พิมพ์ครั้งที่ ๓). กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์หมochawbanna

เอกสารเรื่องเลปโตสิโรซิส กองโรคติดต่อทั่วไป กรมควบคุมโรคติดต่อ กระทรวงสาธารณสุข

ภาพจาก อินเตอร์เน็ต

มัสมั่น...เมนูระดับโลก “ราชาแห่งแกงเผ็ด”

ธิติรัตน์ ธรรมสิทธิ์ชัย

“มัสมั่นแกงแก้วตา
ชาบีได้กสีนแกง

หอมยี่หร่ารสข้อนแรง
แรงอยากให้ฝันหา”

การพย์เดเรอซ์มเครื่องคาว-หวาน
บทพะราชนิพนธ์ในพระบาทสมเด็จ
พระพุทธเลิศหล้านภาลัย รัชกาลที่ ๒
เป็นความงดงามของวรรณคดีที่สะท้อน
ให้เห็นความประณีต ละเอียดอ่อนของ
ชนชาติไทย ที่บรรจงประดิดประดอย
เครื่องคาว-หวาน และเครื่องว่าง
นานาชนิด ให้เลิศ ด้วยรสชาติ
แลวิจิลักษ์ด้วยรูปลักษณ์ และสะท้อน

ความเป็นอยู่ของคนไทยในสมัย
กรุงรัตนโกสินทร์ได้อย่างเด่นชัด และ
ไม่เพียงแต่จะเขยรืออาหารที่เป็น
ที่นิยมในกรุงรัตนโกสินทร์เท่านั้น
แต่ยังบอกลักษณะที่ควรจะเป็นของ
อาหารชนิดนี้ฯ ไว้ด้วย

แหม! ที่เราต้องหยิบยกพย์
บทที่กล่าวถึงมัสมั่นขึ้นมาพูดถึงนั้น
ก็เพื่อให้เข้ากับกรอบและความแรง

หน่อยค่ะ เพราะว่าเมื่อปลายเดือนกรกฎาคมที่ผ่านมา สำนักข่าวซีเอ็นเอ็นของสหรัฐอเมริกาได้จัดอันดับสุดยอดอาหารอร่อย ๕๐ เมนูทั่วโลก ผ่านเก็บไซต์ซีเอ็นเอ็นโก โดยผลสำรวจความคิดเห็นจากเพชบุ๊ก ปรากฏว่า “แกงมสมัน” อาหารของไทยได้รับการลงคะแนนให้เป็นอาหารอร่อยอันดับที่ ๑ เอาชนะตำแหน่งอาหารสเด็ดจากชาติต่างๆ อป่างสิ้นเชิง เป็นเรื่องที่สร้างความภาคภูมิใจให้กับคนไทยเป็นอย่างมาก โดยชาวต่างชาติถึงกับยกย่อง “มสมัน” ให้เป็น “ราชแห่งแกงเผ็ด” เนื่องจากมีส่วนผสมที่ลงตัวของรสชาติหวานเค็มเผ็ด และหอมมันจากกะทิ แกงมสมันจึงกลายเป็นเมนูระดับโลกไปแล้วในเวลานี้...ถ้าอย่างนั้นเรามาทำความรู้จักกับเมนูอาหารอร่อยและวิธีการทำแกงมสมันกันเลยค่ะ

“แกงมสมัน” เป็นอาหารประเภทแกงที่ได้รับอิทธิพลมาจากอาหารมลายู ชาวไทยมุสลิมเรียกแกงชนิดนี้ว่า “ชาละหมัน” แกงมสมันแบบไทยอกรสหวาน ในขณะที่ตำแหน่งดังเดิมของชาวมุสลิมอกรสเดิมมัน แกงมสมันแบบชาวมุสลิมปักษ์ใต้ต่างจากการปรุงแกงมสมันของชาวไทย

ภาคกลาง คือจะไม่ทำเป็นน้ำพริกแกง มสมัน แต่จะผสมลูกผักชีปัน ยีหร่าปัน พริกป่นอินเดีย และพริกไทยป่นไว้เป็นผงเครื่องแกง จากนั้นจึงนำลงไปผัดกับน้ำมันที่เจียวหัวหอมแล้ว ส่วนแกงมสมันแบบมลายู-ชาฯ จะใส่กานพดู อบเชยลงไปผัดกับน้ำมัน และหอมแดงจนหอม แล้วจึงใส่พริกป่นอินเดีย ลูกผักชีปัน ยีหร่าปัน พริกไทยป่นลงไป ผัดให้เข้ากัน นอกจากนี้ยังใส่มะพร้าวคั่ว ผงขมิ้น ดอกไม้จีนและหน่อไม้จีนด้วย

แกงมสมันสันนิษฐานว่ามาจาก “ต้นเครื่องชาวนินเดีย” คณะทูตชาวนิ泊อร์เซียได้บันทึกไว้ว่า “สมเด็จพระนารายณ์มหาราช” เป็นเจ้าไทยองค์เดียวที่เสวยอาหารแขกมันฯ ได้แม้หลังจากขึ้นครองราชย์ สมเด็จพระนารายณ์มกุฎคงมีพ่อครัวซึ่งเป็นแขกอินเดีย ทำหน้าที่เป็นต้นเครื่องทำอาหารอินเดียให้เสวยเป็นครั้งคราว แกงมสมันจึงเป็นตำแหน่งอาหารที่ผสมผสานระหว่างครัวอินเดียกับครัวไทยที่สะท้อนให้เห็นถึงการเลือกใช้เครื่องเทศ สมุนไพร และเครื่องปุ่งอย่างชาญฉลาด ถือว่าเป็นอาหารขึ้นชื่อของครัวสกุล “บุนนาค”

ชีวสีบเชือสายมาจากเชกอัฟฟ์ฟ์ด้าวเปอร์เซียที่รับราชการในราชสำนักสมเด็จพระนราธิราษฎร์มหาราชน์แม่เชกอัฟฟ์ฟ์ด้าวพุธุชของสกุลบุนนาคจะนับถือศาสนาอิสลามนิกายชีอะห์ หรือที่คนไทยสมัยก่อน เรียกว่า “แขกเจ้าเซ็น” แต่ต่อมาลูกหลานสกุลบุนนาคได้เปลี่ยนนามบิดาศาสนาพุทธและได้ตัดแปลงอาหารไทยมุสลิมออกมากามากหลายชนิด โดยเปลี่ยนจากเดิมที่ใช้มสดหรือนมเปรี้ยว มาเป็นกะทิแทน โดยเฉพาะมัสมั่นได้ปรับสูตรให้ถูกลิ้นคนไทยมากขึ้นเป็นรสออกหวาน จางน้ำมามความอร่อยของแกงมัสมั่นก็ได้รับความนิยมมากขึ้น จนเป็นที่เลื่องลือระเบื้อใกล้ไปทั่วโลกในนามของอาหารไทย

แกงมัสมั่น ส่วนผสม

๑. กะ ๑ กิโลกรัม
๒. มะพร้าวขูด ๑ - ๑/๔ กิโลกรัม
๓. น้ำปลา ๑/๔ - ๓/๔ ถ้วย
๔. น้ำตาลปีบ ๑ - ๑ ๑/๔ ถ้วย
๕. สมุนไพรต้นน้ำ ๑ ถุง
๖. น้ำมะขามเปียก ๑ - ๑ ๑/๔ ถ้วย
๗. ถั่วลิสงคั่ว ๑ ถ้วย
๘. มันผั่งหัวเล็กต้มสุก ๕๐๐ กรัม
๙. สับปะรดขนาดกลาง ๑ ถุง
๑๐. ใบกระวาน ๗ ใบ
๑๑. ถูกกระวาน ๗ ถุง

ภาพจาก อินเตอร์เน็ต

เครื่องปูรุน้ำพริก

๑. พริกแห้งเม็ดใหญ่
แกะเมล็ดออก ๑๑ เม็ด
๒. ห้อมแดงซอย ๒๐ หัว
๓. กระเทียมซอย ๒๐ หัว
๔. ตะไคร้หั่นฝอย ๒ ช้อนโต๊ะ
๕. ข่าหั่นฝอย ๑ ช้อนชา
๖. รากผักชีหั่นฝอย ๙ ราก
๗. เกลือป่น ๑ ช้อนชา
๘. กะปิ ๑ ช้อนโต๊ะ
๙. พริกไทย ๑๒ เม็ด
๑๐. ลูกจันทน์ ๑/๒ ลูก
๑๑. ตอกจันทน์ ๑ ตอก
๑๒. เมล็ดผักชี ๒ เม็ด
๑๓. กานพดู ๕ ตอก
๑๔. อบเชยยา ๑ นิ้ว

วิธีทำ

๑. คั้นมะพร้าวให้ได้หัวกะทิโดยแยกหัวกะทิไว้ ๓ ถ้วยตวงหางกะทิ ๔ ถ้วยตวง และคั่วถ้วยดิสก์ทึ้งให้เย็น แกะเปลือกออกให้หมด

๒. จากนั้นล้างไก่ให้สะอาดผ่ากลางตัวเป็น ๒ ชิ้น แล้วสับศีกละเอียด (อก ๒ ชิ้น สะโพกและป่อง ส่วนละ ๑ ชิ้น) และหั่นไก่เป็นชิ้นสี่เหลี่ยม ประมาณ ๑ - ๑/๒ นิ้ว

๓. คั่วพริกไทย ลูกจันทน์ ตอกจันทน์ เมล็ดผักชี ยีหร่า ลูกกระวน กานพดู และอบเชยให้เหลือง แล้วโขลกให้ละเอียดตักขึ้น แล้วเอาไปโขลกร่วมกับพริกแห้งที่เตรียมไว้ให้เข้ากัน

๔. หั่นมันฝรั่งกับสับปะรดปอกเปลือกล้างให้สะอาด หั่นเป็นชิ้นๆ ขนาดเล็กพอติดคำเตรียมไว้

๕. เคี่ยวไก่กับหางกะทิให้สุกพอตี สวนหัวกะทิใส่กะทะเคี่ยวให้แตกมันแล้วเอาน้ำพริกลงไปผัดให้หอม ใส่น้ำปลา แล้วตักต้มรวมในหม้อต้มไก่ พอดีดใส่น้ำตาลน้ำมะขาม น้ำส้มตำ ถั่วถิสง ชิมรสให้พอดีเคี่ยวจนน้ำข้นพอประมาณ

วิธีทำน้ำพริกแกง

๑. ผ่าพริกแห้งเอาเม็ดออกหั่นหยาบๆ แซ่น้ำให้นุ่ม บีบให้แห้งใส่เกลือ ข่า ตะไคร้ พริกไทย หัวห้อม กระเทียม โขลกจนเป็นเนื้อเดียวกัน

๒. ใส่กะปิและเครื่องเทศที่เหลือลงโขลกจนละเอียดเข้ากันดี ตักขึ้นพักไว้ก่อน

๖. จากนั้นใส่มันฝรั่ง สับปะรด
ใบกระวน และลูกกระวนที่
เตรียมไว้ สาคูรูปปิดไฟ ยกลง พร้อม
เดร์ฟรับประทานได้เลย

เคล็ดลับการทำแกงมัสมั่น คือ
ต้องเคี่ยวเนื้อไก่ให้สุก เพื่อให้เนื้อนุ่ม^{ไม่กระด้าง เมื่อปูรุ่งเสร็จให้ทิ้งไว้บน}
กระทะ หรือยกใส่ภาชนะปิดฝาเพื่อ^{ให้ความร้อนจากน้ำแกงซึมลึกเข้าไป}
ในเนื้อไก่เอง และถ้าจะให้แกงมัสมั่น^{อร่อยจริงๆ ถึงเครื่องจังๆ ต้องตั้งทิ้ง}
ไว้สัก ๓ - ๔ ชั่วโมงก่อนรับประทาน^{หรือค้างคืนไปเลย แล้วค่อยมาอุ่น}
^{เพื่อรับประทานกับข้าวสวยร้อนๆ}
ก็ได้เช่นกัน

เป็นอย่างไรบ้างคงกับวิธีการทำ
แกงมัสมั่น หั้งทำง่าย ไม่ยุ่งยาก
อย่างที่คิด ถือเป็นอาหารไทยอีก
ชนิดหนึ่งที่บอกเล่าถึงความพิถีพิถัน
ได้เป็นอย่างดี เพราะจะต้องใส่ใจใน
รายละเอียดตั้งแต่การเลือกวัตถุดิบ
ที่ดีมาทำเป็นเครื่องพริกแกง จนนั้น
ก็พิถีพิถันในการปรุงรสจนได้น้ำแกงที่
หอมอร่อยน่ารับประทาน ท่านผู้อ่าน
จะลองนำเคล็ดลับการทำแกงมัสมั่น

ไปแสดงฝีมือให้คนที่บ้าน เพื่อนๆ
คนรัก หรือจะร่วมมือร่วมใจทำกัน
ภายในครอบครัวก็ได้ อาหารไทยฯ
ครบเครื่องทรงคุณค่าแบบนี้
ไม่แปลกใจเลย ถ้าจะกล่าวเป็นเมนู
อร่อยสุดในโลก...อย่างที่คนทั่วโลก
เขายกย่องกัน

แต่ว่าอาหารไทยของเรานะ
ไม่มีเพียงแต่ “แกงมัสมั่น” เท่านั้น
นะครับ ที่ติดอันดับโลก เรา yang มีเมนู
“ต้มยำกุ้ง” อันตรงตั้งติดอันดับที่ ๘
เมนู “น้ำตกหมู” ติดอันดับที่ ๑๗ และ
ปิดท้ายด้วยอันดับที่ ๔๖ คือ “ส้มตำ”
ซึ่งถือเป็น ๔ เมนูอาหารของไทยที่
คนทั่วโลกนิยมรับประทาน

เห็นไหมครับว่า...“อาหารไทย
ของเราก็อร่อยไม่แพ้ชาติใดในโลก
เหมือนกัน”

อ้างอิงข้อมูลและภาพประกอบจาก
<http://www.kruaklaibaan.com>
<http://women.kapook.com>

ຂໍາພາພຍນຕົວ ອຸປະກອດ ແລ້ວ ສັບຕິບ ສັບຕິບ ຂໍາພາພຍນຕົວທີ່ ຄຸນເພີ້ມພັກຕົ່ງ ຮ່ວມແສດງ... ໃນອີ້ຫຮ່ານ

ชาครីយំនទិពី ស៊ិវិកុត

ຈະພູດວ່າເປັນເຮືອງບັງເຄື່ອງກົງ
ຈະໄດ້ ເນື້ອອຸ່ນໆ ກີມໄທຣສາຣຈາກນາຍ
Seyed Ahmad Miralae@ ຜູ້ອໍານວຍການ
ບໍລິຫານ Farabi Cinema Foundation
ເຂົ້າມາທີ່ສຖານເອກັນຄຣາຊທຸດຢ່າງ
ວັນທີ ៨ ພຸດສະພາບ ແລ້ວ ເຖິງ
ໜ້າຮາຊກາරໆ ແລະ ເຈົ້າທີ່ໄປຮ່ວມມື
ກາພຍນຕົວຮົບພິເສດຖານ ມາຮັດ
Silk Road (Rahe Abi Abrisham)
ກຳກັບໂດຍນາຍ Mohamad Reza

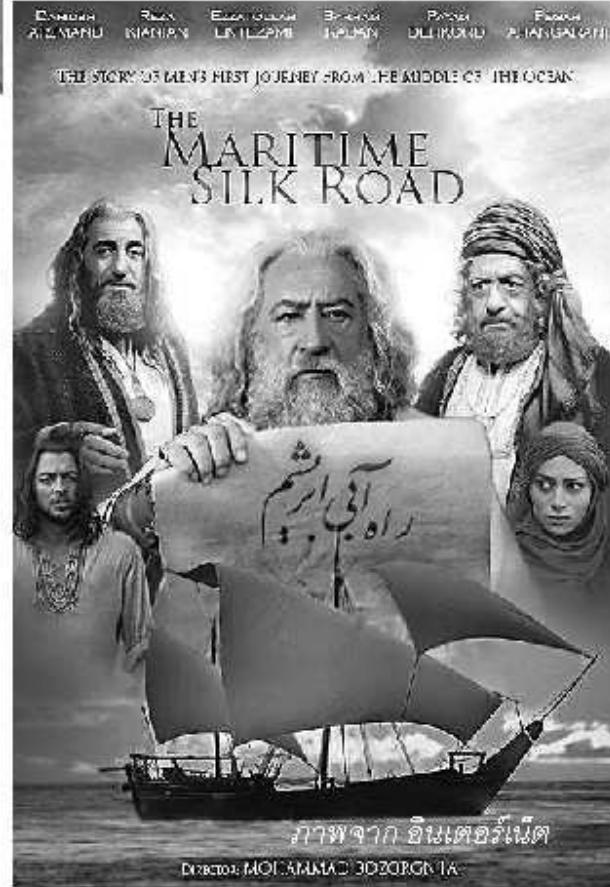
Bozorgnia ໃນຄໍາວັນທີ ១៧ ພຸດສະພາບ
ແຂຊະເພວະເນື້ອວັນທີ ៧ ພຸດສະພາບ
ທີ່ເປັນວັນໜຸດດໍາລັງການຂອງສຖານ
ເອກັນຄຣາຊທຸດຢ່າງ ມົມແລະ ກວຽຍາໄດ້ໄປ
ທີ່ໂຈງກາພຍນຕົວເພື່ອຈະຫຼືບຕະຫຼາມເຂົ້າມ
ກາພຍນຕົວເຮືອງດັກລ່າວແລ້ວ ແຕ່ຕິດທີ່
ຮອບກາພຍນຕົວໄມ່ອໍານວຍທຳໃຫ້ພລາດ
ໂອກາສໄປອ່າງນ່າເສີຍດາຍ ແຕ່ກົດັ່ງໃຈ
ເປັນມັນເປັນເໝາະວ່າຈະຕ້ອງໜາວເຈາ
ມາດູໃຫ້ໄດ້ເພວະໄປສເຕອວ໌ຂອງກາພຍນຕົວ

ຂໍາພາພຍນຕົວທີ່ ຄຸນເພີ້ມພັກຕົ່ງ ຮ່ວມແສດງ... ໃນອີ້ຫຮ່ານ : ១៦៣

นั่นเป็นใจเหลือเกิน และภารຍาซึ่งได้ไปชุมภาพญตร์เรื่องอื่นมาก่อนหน้านี้ ได้เดินภาพญตร์ตัวอย่างของ Maritime Silk Road แล้ว ก็พบว่า นาสนใจดังนั้น เมื่อได้รับเงินจากมุลนิธิ ภาพญตร์อย่างเป็นทางการ ผู้มีจึงไม่ ราช้ำที่จะตอบรับในทันที

เป็นที่ทราบกันดีว่าชาวอิหร่าน มีศิลปะอยู่ในสายเลือดค่อนข้างถูก และ มีภาพญตร์และผู้กำกับภาพญตร์ ชาวอิหร่านมากมายที่ไปสร้างเรือเสียง ในต่างประเทศ และภาคราชวัลในการ ประมวลภาพญตร์ต่างๆ หัวใจอย่าง สม่ำเสมอ และในกรุงเทพฯ ของก็มี โรงภาพญตร์อยู่มากมาย แต่กระนั้น การไปชมเรื่อง Maritime Silk Road ในครั้งนี้ เป็นการเข้าโรงภาพญตร์ใน อิหร่านครั้งแรกของผู้ตั้งแต่เดินทาง มาประจำการที่กรุงเทพฯ รวมเมือง กลางปีที่แล้ว แม้ว่าผู้จะได้มีโอกาส ชมภาพญตร์อิหร่านเรื่องอื่นๆ ใน รูปแบบของตัวตีม农业生产 แล้วก็ตาม

ก่อนชมภาพญตร์ ทางผู้จัดให้ การต้อนรับแขกเรือจากสถาน เอกอัครราชทูตต่างๆ อาทิ อินเดีย บรูซิล บังกลาเทศ อัฟغانิสถาน เวเนซูเอลา และซูดาน รวมถึงผู้

และภารຍา ในพื้นที่รับรองพิเศษ มีการเลี้ยงน้ำชา กานแฟ และสนทนากับตัวแทนจากมุลนิธิภาพญตร์ และชายตัวอย่างของ Maritime Silk Road และภาพญตร์เรื่องอื่นๆ เป็นการเรียกน้ำย่อยไปพลางๆ

แต่ในระหว่างนั้นเองที่ผู้มาได้ เห็นภาพญตร์ตัวอย่างเป็นครั้งแรก ผู้ก็ต้องอึ้งไปด้วยความเปลกใจ เพื่อรับ nok จากต่างๆ ในภาพญตร์ ตัวอย่างจะคุ้นตาจนมันใจว่าต้อง ถ่ายทำในประเทศไทยแล้ว ยังมี ภาพของคุณเพ็ญพักตร์ศิริกุล ตัวยและ แม้ว่าในตอนแรก ภารຍาของผู้

จะยังไม่มีมันใจ แต่เมื่อได้คุยวัดฯ อีกสองสามรอบ ก็ปรากฏว่าเป็นคุณเพียงพักตร์ฯ จริงๆ และซึ่งที่ปรากฏในภาษาพาร์ซีที่เขียนใต้ภาพ ก็เป็นชื่อของคุณเพียงพักตร์ฯ ทำให้พากเราเริ่มตื่นเต้นกับภาพยนตร์ที่กำลังจะได้ชมขึ้นไปอีก

Maritime Silk Road เป็นเรื่องราวการผจญภัยของ Shazanenbe Yousouf (ชาชันบุตระอุฟ) นักคีกษาดาวราศีสตร์ จากเมืองชีรอซ ผู้เก่งกาจ ปราชญ์เบรื่องทั้งบูดและบุน ที่ได้รับเลือกจากอาเจาร์ ให้ร่วมเดินทางไปกับนักเดินเรือชาวเปอร์เซีย คือ กัปตันโซโลมอน (Captain Solomon) ผู้ฝึกสอนที่จะเดินทางไปยังประเทศจีนในยุคศตวรรษที่ ๑๑ เพื่อเปิดเส้นทางการค้าทางทะเลระหว่างเปอร์เซียกับจีนโดยตรง แทนที่จะต้องค้าขายผ่านอินเดีย เพื่อที่จะบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับการเดินทาง และรายละเอียดอื่นๆ ของการเดินทาง อาทิ วัฒนธรรม

ภาพจาก อินเตอร์เน็ต

อาหารการกิน ความเป็นอยู่ของผู้คน ในส่วนอื่นๆ ของโลก เพื่อประโยชน์ สำหรับนักเดินเรือรุ่นหลัง ซึ่งชาชัน ก็ตอบรับด้วยความตื่นเต้นและกระตือรือร้น และแม้มันใจในตัวลูกศิษย์คนนี้มาก แต่ก็ตระหนักรู้ว่าการเดินทางครั้งนี้ เต็มเป็นด้วยภัยอันตรายและกล่าวทิ้งท้ายด้วยความห่วงใยว่า “จะรู้ได้ว่า การตัดสินใจของอาเจาร์ในครั้งนี้ผิดหรือถูก ก็ต่อเมื่อลูกศิษย์กลับมาบ้านเกิดเมื่อไหร่นอนแล้วเท่านั้น”

ชมภาพยนตร์ที่คุณเพียงพักตร์ฯ ร่วมแสดง... ในอิหร่าน : ๑๖๕

ถือเป็นเรื่องธรรมชาติที่ผู้บุกเบิกผู้มีความคิดริเริ่มที่แหวกกฎเกณฑ์และธรรมเนียมปฏิบัติต่างๆ ที่คุ้นชิน ผู้ที่มีวิสัยทัศน์กว้างไกลกว่าคนอื่นๆ ในช่วงเวลาเดียวกัน หรือผู้ที่ท้าทายสิ่งที่คนอื่นๆ ยอมรับว่าเป็นปกติ จะต้องพบกับการต่อต้าน การเยาะเย้ยดูถูกดูแคลน ความคดางแครลงใจ และกับปัตตันโซโลมอนเองก็ต้องเผชิญกับสถานการณ์เหล่านี้จากพ่อค้าคนอื่นๆ เมื่อเสนอจะขอเดินทางไปเมืองจีนโดยขอเรืออีกหนึ่งลำ เพราะนอกจากห้องพระจะเติมไปด้วยภัยอันตรายทั้งภัยธรรมชาติ และภัยของโจรสลัดแล้ว พ่อค้าอื่นๆ ยังไม่เห็นความจำเป็นที่จะต้องดิ่นวนหาเส้นทางการค้าอื่น เพราะเพียงพอใจกับการค้ากับพ่อค้าชาวอินเดีย แม้ว่าราคากำลังสูงหรือข้าวของอาจจะด้อยคุณภาพก็ตามที่ แต่เมื่อผู้ว่าของเมืองให้การสนับสนุนกับปัตตันโซโลมอน พ่อค้าคนอื่นๆ จึงยอมรับและมอบหมายเรือให้ร่วมขบวนอีกหนึ่งลำ โดยมีกับปัตตันเอดริส (Edris) เป็นผู้คุม

ภาพยนต์เรื่องแสดงความแตกต่างระหว่างกับปัตตันโซโลมอนและกับปัตตันเอดริสอย่างชัดเจน เพราะแม้ว่า

ทั้งสองจะเป็นกัปตันที่มากประสบการณ์ และได้รับความเคารพและความยอมรับจากลูกเรือของตนอย่างเต็มที่ แต่ในขณะที่กับปัตตันโซโลมอนใช้เวลาและเงินไปเสาะหาเสบียงที่เหมาะสมสำหรับการเดินทาง ในระหว่างที่เรือพักที่ท่าเรือมัสกัต กับปัตตันเอดริสกลับไปตามหาหินสูงสาวที่จะเป็นเพื่อนคู่กายบนเรือ และแม้ว่ากับปัตตันโซโลมอนจะได้ห้ามปรามาเจ้าไว้ แต่เอดริสก็ไม่ยอมฟัง ซึ่งเป็นชนวนแรกของความขัดแย้งไม่เฉพาะระหว่างกับปัตตันอาวุโส ทั้งสองคน แต่ระหว่างชาชัน พระเอกของเรื่องกับลูกน้องคนสนิทของเอดริส อีกด้วย นอกจากนี้ ในขณะที่กับปัตตันโซโลมอนมีหลักการ ความซื่อสัตย์ สุจริตและยุติธรรม เอดริสกลับโลภมาก เย่อหยิงและพร้อมที่จะขายโอกาสทุกอย่างเพื่อความมั่งคั่งของตัวเอง

นักเดินเรือผ่านเหตุการณ์ต่างๆ มากมายทั้งภัยธรรมชาติและภัยโจรสลัด ซึ่งทำให้มีการสูญเสียและความเปลี่ยนแปลงในความสัมพันธ์ระหว่างตัวละครต่างๆ จนเดินทางมาถึงเกาะดิบاجัท (Dibajat island) หรือเกาะมัลดีฟส์ในปัจจุบัน ซึ่งมีราชินีผู้มั่งคั่งและเอื้ออาทร ครอบครองราชย์อยู่

ซึ่งผู้ที่รับทราบเช่นนี้แห่งภาวะดิบ้าจัท ก็คือคุณเพ็ญพักตร์ฯ นั่นเอง

กึงจุดนี้ นับว่าเป็นความภูมิใจ เล็กๆ เมื่อเพื่อนนักการทูตที่นั่งชม ภาพยนตร์ด้วยกัน หันมาตั้งข้อสังเกต และชื่นชมจากต่างๆ ออาทิ ชาจีช้าง ชาในเรือนไทย ชาในห้องพระโรง ซึ่งน่าจะถ่ายทำในเมืองไทย และเมื่อ ผนบอกร่วมคุณเพ็ญพักตร์ฯ เป็น นักแสดงไทย ก็ได้รับเสียงชื่นชม เพราะแม้ว่าบทของคุณเพ็ญพักตร์ฯ อาจจะไม่ใช่บทบาทที่เด่นนัก แต่ก็มี ความสำคัญไม่น้อยเลยที่เดียว และ การจินตนาการให้เรือนไทยเป็น บ้านเมืองของภาวะดิบ้าจัท โดยเฉพาะ

หากแต่งงานระหว่างพระเอกและ นางเอกของเรื่องที่นั่งเรือในคลอง ล่องไปปั้งเรือนหอใต้แสงจันทร์ โดยมี เพื่อนลูกเรือชาวเบอร์เซียเดินรำแสดง ความยินดี ท่ามกลางเสียงดนตรีไทย ที่มีเนื้อร้องเป็นภาษาไทยก็ทำให้ผู้ชม อดยิ้มน้อยยิ่มใหญ่ด้วยความปลื้มใจ ไม่ได้

นักพากย์กัยของเรายังต้อง ประสบภัยอันตรายอีกหลายหลา กอีกทั้งต้องเผชิญกับความชื้อชาดและ เคราะห์กรรมที่ท้าทายทั้งความเสื่อมนั่น และความมุ่งมั่นของกปตันโซโนน และชาชันกว่าจะถึงจุดหมายปลายทาง แต่ภาพยนตร์ก็สะท้อนให้เห็นถึง

ภาพจาก อินเตอร์เน็ต

ชมภาพยนตร์ที่คุณเพ็ญพักตร์ฯ ร่วมแสดง.. ในอิหร่าน :: ๑๖๓

สัจธรรมที่เป็นสากลว่าความพยายามอยู่ที่ไหน ความสำเร็จอยู่ที่นั่น และความดีและคนดีย่อมมีชัยเหนือความเลวและคนที่คดโกงเสมอ และเมื่อภาพยนตร์จบลง ก็แทบไม่น่าเชื่อว่า จะมีความยาวถึงสองชั่วโมง เพราะเป็นภาพยนตร์ที่ทำได้ที่เดียว ทั้งในส่วนของเนื้อเรื่อง การดำเนินเรื่อง การแสดงและการสร้าง และทำให้มุมและภาระได้ออกจากโครงภาพยนตร์ตัวยังความรู้สึกอิมเมอร์

และเมื่อผลักดันมาถึงบ้านก็ค้นข้อมูลของภาพยนตร์เรื่องนี้ทางอินเตอร์เน็ตเพิ่มเติม ได้ความว่าเป็นภาพยนตร์ที่เข้าข่ายอัลกอริズึม หรือการจัดการข้อมูล ของอิหร่านโดยที่เดียว เพราะใช้งบประมาณ ๕ ล้านดอลลาร์สหรัฐ

และแม้จะเทียบไม่ได้กับภาพยนตร์ของลีวูดที่คนไทยส่วนใหญ่คุ้นเคย และครองตลาดภาพยนตร์โลก แต่ก็เป็นความพยายามที่ปาเลิส做出 และนอกจากจะมีนักแสดงไทยแล้ว ผู้ที่อยู่เบื้องหลังการสร้างก็ยังมีคนไทยอีกมากมาย ซึ่งเป็นเรื่องที่น่าชื่นชมยินดีอย่างยิ่ง

ผมไม่แน่ใจว่าภาพยนตร์เรื่องนี้จะได้มีโอกาสเข้าฉายที่เมืองไทยหรือไม่ แต่อย่างน้อย ผมในฐานะคนไทยคนหนึ่งก็ขอบอกได้เลยว่า ถือเป็นเรื่องที่น่าภูมิใจเป็นอย่างมาก และเป็นประสบการณ์ที่ค่อนข้างแปลก แต่ก็น่าจะได้มาตรฐานภาพยนตร์ที่คุณพีญพักตร์ฯ ร่วมแสดง ใกล้บ้านใกล้เมืองถึงกรุงเทพฯ อย่างคาดไม่ถึง

ภาพนิทรรศดัง

ถั่งความคิด:

เชอร์ล็อก โฮล์มส์: เกมพญายมเจ้ามรณะ **Movie Think Tank:** **Sherlock Holmes : A Game of Shadows**

ภาพจาก อินเตอร์เน็ต

อาทิตย์ รุ่งสว่าง

ผมได้มีโอกาสชมภาพนิทรรศดังของเชอร์ล็อก โฮล์มส์ หลังจากที่รอคอยมากว่าสองปีหลังจากภาคแรกคือ เชอร์ล็อก โฮล์มส์ ฉายในปี ๒๕๕๒ เพราะประทับใจในตัวละครเอกที่แสดงโดยโรเบิร์ต ดาวนี จูเนียร์ (มหาประลัย คนเกราะเหล็ก; Iron Man, ๒๕๕๑) ในมาติวบูรุษนักสืบเพียงหลุดโลก แฝงยังกวนประสาท มีมุขตลกเหนือชั้น ผนวกกับลักษณะของตัวละครเชอร์ล็อก โฮล์มส์ ผู้อัจฉริยะ มีไหวพริบและประสาทสัมผัสของไวเหนือรวมคนด้วยลีลา

ข้ารู้ข้าเห็นมาตั้งแต่ต้น ทำให้ทุกการคาดการณ์แม่นยำ ส่วนผสมเหล่านี้ถูกถ่ายทอดอย่างลงตัว โดยฝีมือของผู้กำกับ กาย ริชชี่ (ที่เขิงข้าไม่ว่า ทีข้าเขิงอย่าโดย; Snatch, ๒๕๔๓) ในลักษณะการถ่ายภาพตลอดเรื่องโดยใช้สีหม่นๆ ชีมครีม ซีดๆ และมีกลิ่นอายของความเป็นอังกฤษในสไตล์ที่เขากันดูผมบอกได้คำเดียวว่า กาย ริชชี่ ไม่ทำให้ผมผิดหวังในเกมพญายมเจ้ามรณะ เลยแม้แต่นิดเดียว

ภาพนิทรรศดัง ถั่งความคิด : เชอร์ล็อก โฮล์มส์ : เกมพญายมเจ้ามรณะ : ๑๖๙

เสื้อผ้าและของค์ประกอบของจากในภาคนี้ทำให้ตัวละครแต่ละตัวดูเด่น ดูเป็นและเนี้ยบในทุกจากทุกตอนคล้ายหลุดออกจากวันเวย์ของเบอร์แบร์ พ่อครึ่มคอลเล็คชั่น พอลล์ วินเชอร์ ๒๐๑๑ สิ่งที่ผมประทับใจมากที่สุดในเรื่องของเครื่องแต่งกายนักแสดงหันจะเป็นการปломแปลงและลำพรางตัวของเชอร์ลีค โอล์มส์ ในโอกาสต่างๆ ในภาคที่แล้ว เชอร์ลีค โอล์มส์ ปломตัวเป็นชายเงี่ยนเพื่อสืบคดีแต่ในภาคนี้ เชอร์ลีค โอล์มส์ไม่เพียงแต่ปломตัวเป็นคนอื่นๆ แต่พรางตัวเป็นเฟอร์นิเจอร์ถึงสองครั้งสองครา ต่างกรุ่มต่างวาระ กระตุกต้อมยา และเรียกเสียงหัวเราะของคนดูได้ทั้งโรงฯ ในภาคนี้ยังได้เปิดตัวละครตัวใหม่อย่างศาสตราจารย์โมริอาร์ตี้ (รับบทโดย แดเเวด แยริส) ตัวโงงของเรื่อง และนายครอฟท์ พี่ชายแท้ๆ ของเชอร์ลีค โอล์ม (รับบทโดยสตีเฟ่นฟรา耶) ผู้มีอาชีพเป็นนักวางแผนยุทธศาสตร์ของรัฐบาลอังกฤษ ซึ่งเข้ามามีบทบาทสำคัญในการดำเนินเรื่องไปสูงสำคัญของเรื่องราวทั้งหมด หากใครได้มีโอกาสไปชมภาพยนตร์

เรื่องนี้ขอให้จับตากว่าปีนของตระกูลโอล์มแบบห้ามกระพริบตา แม้เขาแทบจะไม่มีบทพูดเลย แต่รับรองว่าจากในนี้มีพื้นบ้านสุดยอดนี้ได้หัวใจจนน้ำตาเต็ม眼นนอกจากนี้ เกมพญายมเจ้ามรณะยังเปิดเผยความสัมพันธ์ระหว่างเชอร์ลีค โอล์มส์กับคุณหมอก็อนหัน รัตสัน ซึ่งรับบทโดยจูด ลอร์ (薇芭葛拉 สมภูมิรบ; Cold Mountain, ๒๕๔๖) ที่ลีกึ้งยากจะบันทอนในฐานะคู่หูร่วมภารกิจกู้โลกอีกด้วย

อันที่จริงแล้ว มุ่มมองที่นำเสนอในออกหนีจากเทคนิคการถ่ายทำจาก เสื้อผ้า และการแสดงที่ไปทั่งของนักแสดงนำและตัวประกอบแล้ว ยังมีการนำเสนอแง่คิดเชิงประวัติศาสตร์ ในยุคก่อนสังคมโลกรุ่งที่หนึ่งได้อย่างน่าสนใจ และทำให้ผู้ชมได้กลับมาอั้งตกลีกกันอย่างเพลิดเพลิน ในอัจฉริยะภาพของการเขียนบทและการผูกเรื่องราวเชิงประวัติศาสตร์ (โดยศีรานและไมเคเล่ มูลโนนี) โดยได้รับอิทธิพลบางส่วนจากนวนิยายของอาเธอร์โคนัน ดอยล์ – ผู้สร้างตัวละคร

‘เชอร์ล็อก โฮล์มส์’ สุดคลาสสิก – เรื่องปัจฉิมปัญหา (The Final Problem) โดยเรื่องราวในภาคนี้ ดำเนินอยู่ในยุโรปตะวันตกช่วงปี ค.ศ. ๑๘๙๑ (๒๕๓๔) ในยุคที่มีการก่อการร้ายทั่วหัวระแหงทั้งในอังกฤษ ฝรั่งเศสและเยอรมนี โดยสาธารณชนเชื่อว่าเป็นฝีมือของกลุ่มผู้สร้างความบันป่วนและนิยมอนามัยป้ายที่มีเครื่องข่ายโยงไอยูทั่วยุโรป ในขณะเดียวกัน ก็ถ่ายทอดแบ่งมุ่มของยุคแห่งการปฏิวัติอุตสาหกรรมซึ่งพัฒนามาถึงขีดสุด จะเห็นได้ในชาติที่เชอร์ล็อก โฮล์มส์ และคุณแม่มอเตอร์สัน คู่หูของเขายังได้ขับรถจักรกลสวนบุคคลเคลื่อนที่ (automobile) อยู่ท่ามกลางรถม้าและสายตาดีนตะลึงแกรมซิจฉาที่สองคนกำลังขับยานพาหนะสุดไฮเทคล้ำหน้า

ภาพนิทรรศ์ดัง ถังความคิด : เชอร์ล็อก โฮล์มส์ : เกมพญายมเจ้าถนน : ๑๗๑

กว่าใคร ให้ความรู้สึกเหมือนเรากำลังเห็นเด็กสีบขวบกำลังถ่ายภาพด้วยแอพลิเคชั่นในไอโฟนทั้งๆ ที่คนทั้งโลกใช้เพียงแค่กล้องฟิล์มอย่างโบราณ ก็อย่างนั้น เซอร์ลีอุค โซล์มสมีความเชื่อที่แตกต่างออกไปในประเดิมการก่อการร้ายโดยพยายามแก้รอยดี และเข้าไปขัดขวางการวางแผนระเบิดในงานประมูลของเก่าแห่งหนึ่งได้สำเร็จ จนเขาได้พบกับศาสตราจารย์โมริอาร์ตี้ นักวิทยาศาสตร์และนักประพันธ์ผู้มีเชื่อสี่ยงแห่งยุคผู้ซึ่งตอกย้ำความเชื่อในทฤษฎีเกี่ยวกับการก่อการร้ายทั่วโลกของเขามากยิ่งขึ้น ความเชื่อมโยงทางความคิดของเซอร์ลีอุค โซล์มส สะท้อนการมองความสัมพันธ์ระหว่างเหตุการณ์ความรุนแรงที่เริ่มบานปลายเป็นชนวน สองความระหว่างชาติต่างๆ ในยุโรป กับการปฏิรูปติดสานกรรรมที่ทำให้การเคลื่อนตัวของเหลลงทุนย้ายไปสู่อุตสาหกรรรมที่ทำรายได้เป็นกอบเป็นกำอย่างการผลิตอาวุธ หากปราศจากอุปสงค์แล้วใช้รัฐมีอุปทานไป

ก็ไร้ความหมาย ความมั่งคั่งของศาสตราจารย์โมริอาร์ตี้เพิ่มพูนขึ้นอย่างมหาศาล ภายหลังจากที่เข้าได้ครอบครองกิจการผ้าฝ้ายและมีอำนาจเด็ดขาดอย่างลับๆ เนื่องเครือข่ายการผลิตอาวุธที่ใช้เทคโนโลยีที่ก้าวหน้าที่สุด ซึ่งตนเป็นเจ้าของ ศาสตราจารย์โมริอาร์ตี้จึงต้องพยายามทุกวิถีทางที่จะสร้างอุปสงค์ที่มากพอับสินค้าที่เขามีเหลือเพื่อย่างผ้าพันแผลและลูกกระสุนเป็น จึงได้วางแผนขั้นแยกย่อยและซับซ้อนในการสร้างเหตุความชัดยั่งระหว่างประเทศในการเจรจาสันติภาพของคณะทูตานุทูตในสวิตเซอร์แลนด์ ซากนี้เองที่ขุมดปมของเรื่องไปตัวยัน ซึ่งผู้เขียนบทจึงใจสืบความหมายให้เห็นถึงแบบจำลองแผนการจลาจลของสังหารบุคคลสำคัญที่สามารถเป็นชนวนก่อสองความครั้งใหญ่ในยุโรปซึ่งท้ายที่สุดแล้ว แบบจำลองดังกล่าวก็เกิดขึ้นในประวัติศาสตร์เมื่อสองครั้งโลกครั้งที่หนึ่งอุบัติขึ้นในปี ค.ศ. ๑๙๑๔ (๒๔๕๘)

การมองขันวนสังคมในมิตินี้ เป็นการมองตามแนวคิดการสมรู้ร่วมคิด (conspiracy theory) ซึ่ง ภาพยนตร์ของลิวูดหลายเรื่องมักนำมาใช้ เพราะสามารถดึงเอาตัวละครที่สร้างขึ้นมาผูกโยงกับข้อเท็จจริง

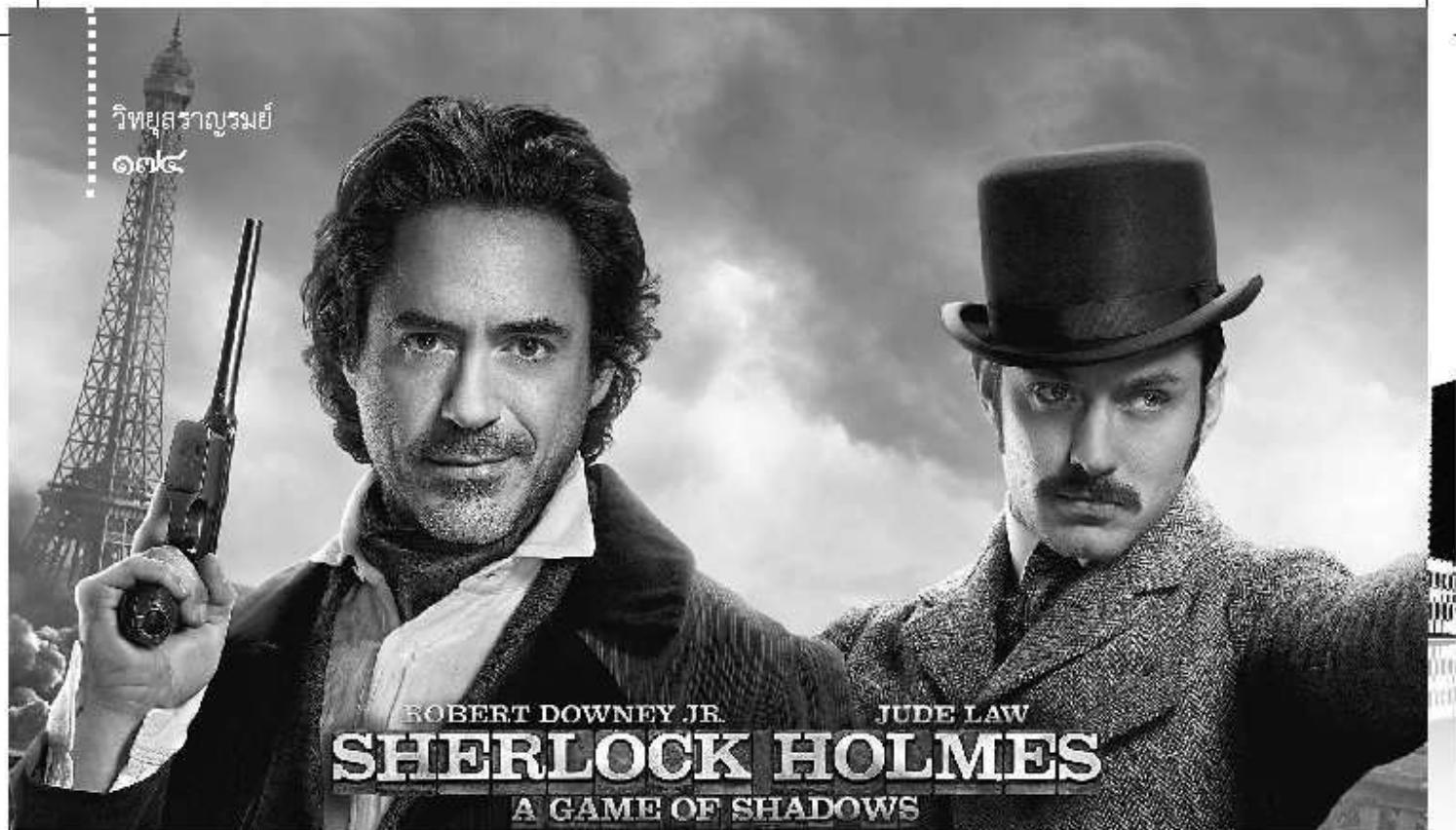
ปฏิวัติอุตสาหกรรมและทุนนิยมเป็นจุดกำเนิดของความชัดแย้งและตัวเรื่องปฏิกริยาให้เกิดสองความมาเป็นแกนของเรื่อง แทนที่จะอิงอยู่กับการแสวงหาพันธมิตรและสมดุลอำนาจในยุโรปตามแนวคิดกรุงแสหลัก

ทางประวัติศาสตร์เพื่อสร้างบทภาพยนตร์ที่ดูสมจริง แต่อย่างไรก็ตาม ในเกมพญายมเจ้ามรณะ ได้เสนอ มุ่มมองเรื่องขันวนสังคมโดยครั้งที่หนึ่งที่แตกต่างออกไปให้เห็นถึงรากเหง้าของปัญหา โดยนำเข้าการ

ผสมเมืองยกข้อโต้แย้งและวิวัฒนาของสำนักคิดต่างๆ ที่เข้าในหลากหลายทฤษฎีของจุดกำเนิดสองความโอลามาไว้ด้วยที่นี่ เพราะนั่นไม่ใช่จุดประสงค์ของ การเขียนวิจารณ์ภาพยนตร์ ผสมเพียงต้องการจะหยิบยกประเด็นที่เกมพญายมเจ้ามรณะ ได้เสนอไว้อย่างนำเสนอเจก็คิค ไม่ว่าจะเกิดเหตุการณ์ใดๆ ขึ้นก็ตาม ยอมรับผู้ได้รับประโยชน์เสมอ ไม่ว่าเหตุการณ์นั้นจะดูเป็นหายน้ำยิ่งใหญ่และดูแล้วมีแต่ความ

ภาพยนตร์ดัง ถังความคิด : เฟอร์ลีอุค โอล์มส : เกมพญายมเจ้ามรณะ : ๑๗๓

ROBERT DOWNEY JR.
SHERLOCK HOLMES
A GAME OF SHADOWS
JUDE LAW

ถูกใจเสียด้วยความซึ้งกีตื้อ บรรดา นายทุนผู้ผลิตอาชญากรรม ตั้ง ประโภคหนึ่งในภาพยนตร์เรื่องนักฆ่า หน้ากบบุญ (Lord of War) นำแสดงโดย นิโคลาส เคจ ที่ว่า “ปันทำกำไรอย่าง งามในสมรภูมิ แต่นั้นเทียบไม่ได้ เลยกับสูกรกระสุน” ในที่นี้ ตัวแทน นายทุนในเกมพ่ายมายเมารณะ กีตื้อศาสตราจารย์โมริอาร์ตี้ เจ้าพ่อ อุตสาหกรรมผลิตอาชญากรรมยุโรป จอมวางแผนและผู้กระหายสมรภูมิ ที่ทำทุกอย่างเพื่อให้สมรภูมิอุดมขึ้น เพราะสมรภูมิทำให้ยอดสังข์ของอาชญากรรมที่พัฒนาโดยใช้เทคโนโลยีล้ำสุดพุ่ง กระฉูด และสามารถผูกขาดธุรกิจขายกับ ชาติต่างๆ ที่เข้าร่วมสมรภูมิ เมื่อจาก ศาสตราจารย์โมริอาร์ตี้เป็นผู้ค้า

รายใหญ่เพียงรายเดียว หม玫คงว่า ความสัมพันธ์ระหว่างสมรภูมิและ การค้าอาชญากรรมจะเป็นสองสิ่งที่ แยกออกจากกันได้ยาก ทำให้หม玫เกิด คำถามในใจว่า สมรภูมิเป็นสาเหตุ ก่อให้เกิดการผลิตและค้าอาชญากรรม หรือ แท้ที่จริงแล้วบริษัทผู้ผลิตและ ค้าอาชญากรรมต่างหากที่เป็นผู้ผลักดันให้ เกิดสมรภูมิ เพราะหากไม่มีสมรภูมิ ประเทศต่างๆ สามารถอยู่รอดในภาวะ สมบูรณ์ แต่ในทางตรงกันข้าม บริษัท ผู้ผลิตอาชญากรรมมีรายได้ถดถอยหรือ อาจอยู่ในธุรกิจต่อไปไม่ได้อีกเลย ในยามที่โลกมีสันติภาพ หรือบางที่ เรื่องสมรภูมิกับการผลิตและค้าอาชญากรรม จะจะไม่ต่างอะไรกับปัญหาแก้กับไข่ที่ ยากจะบอกได้ว่าจะไรเกิดก่อนกัน?

3G

คืออะไร ?

วโรฒ์ ชินธรรมศรี *

ก่อนที่จะมาเป็นเทคโนโลยี 3 G เรา มาถูกจักเทคโนโลยี ก่อนหน้านี้ตั้งแต่ ยุค ๑ G, ๒ G, ๒.๕ G, ๒.๗ G เสียก่อนนะครับ ซึ่งเทคโนโลยี 3 G นี้กำลังเป็น ที่สนใจอย่างกว้างขวาง ในสังคมไทย มีข่าวอุบമาว่า คณะกรรมการกิจการ กระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) จะดำเนินการเปิดประมูล 3 G ซึ่งบริษัทที่จะเข้ามาประมูล ก็ได้แก่ TRUE, DTAC, TOT, AIS คือกลุ่มเครือข่ายโทรศัพท์ที่เราคุ้นหูกันอยู่นะครับ ก่อนอื่น ขออภัยภาพที่ถ่ายไว้จะนาการคลื่นความถี่ ตั้งต่อไปนี้ครับ

ยุค ๑ G (First Generation) เริ่มต้นในยุคแรก ระบบยังเป็นแบบ อะนาล็อก (Analog)* มีการแบ่ง คลื่นความถี่ออก เป็นช่องเดียว ในยุคนี้สามารถทำงานได้ในด้านการ สื่อสารทางเสียง (Voice) ได้เพียง อย่างเดียว อย่างไรก็ตาม ยุคนี้ยัง ไม่มีความต้องการสื่อสารในรูปแบบ

ภาพจาก อินเตอร์เน็ต

๑ ระบบอะนาล็อก เป็นระบบส่ง - รับสัญญาณแบบคลื่นเรื่อง มีลักษณะเป็นคลื่นไอน์ (sine wave) โดยที่แต่ละคลื่นจะมีความถี่และความเข้มของสัญญาณที่ต่างกัน เมื่อนำ สัญญาณเข้ามุลเหล่านี้ผ่านอุปกรณ์รับสัญญาณและปลดสัญญาณก็จะได้ข้อมูลที่ต้องการ ระบบนี้จะใช้กับการรับส่งสัญญาณเสียงสำหรับโทรศัพท์ วิทยุ เป็นต้น

* เจ้าหน้าที่เว็บไซต์ กรมสารนิเทศ

3G คืออะไร : ๑๗

ภาพจาก อินเตอร์เน็ต

อีน และเทคโนโลยีของโทรศัพท์ยังอยู่ในขั้นพื้นฐาน

ยุค ๒ G (Second Generation) เนื่องจากผู้ใช้มีความต้องการและบริการมีความหลากหลายมากขึ้น จึงได้มีการพัฒนาการส่งคลื่นทางคลื่นวิทยุจากแบบอะนาล็อกมาเป็นแบบดิจิตอล (Digital)^๔ ทำให้ผู้ใช้สามารถใช้งานด้านข้อมูลนอกจาก จากบริการด้านเสียง ซึ่งเพิ่มบริการด้านการรับส่งข้อความสั้น (SMS) ยุคนี้ จึงเป็นยุคเพื่อพัฒนาของ

เพราะเกิดการให้บริการด้านข้อมูลได้แก่ การให้บริการดาวน์โหลดเสียงร้องสาย (Ringtone) รูปภาพประดับหน้าจอเมือถือ (Wallpaper)

ยุค ๒.๕ G (๒.๕ Generation)

หลังจากนี้ขยายในช่วงระหว่าง ๒ G กับ ๓ G คือ ๒.๕ G เป็นยุคที่มีการนำเทคโนโลยี GPRS (General Packet Radio Service)^๕ มาใช้ เพื่อเพิ่มความเร็วในการรับส่งข้อมูลให้มากกว่า ยุค ๒ G เทคโนโลยี GPRS สามารถส่งข้อมูลได้ที่ความเร็วสูงสุดถึง ๑๙ ๒ กิโลบิตต่อวินาที^๖ แต่ ความเร็วของ GPRS ใน การใช้งานจริงอยู่ที่ประมาณ ๔๐ กิโลบิตต่อวินาที เป็นยุคที่เริ่มมีการใช้บริการในส่วนของข้อมูลมากขึ้น และการส่งข้อความก็พัฒนาจาก

๒ ระบบดิจิตอล เป็นระบบที่รับและส่งสัญญาณที่ใช้ค่าตัวเลขฐานสอง สำหรับการส่งผ่าน ประมาณผล จัดเก็บหรือแสดงผลของข้อมูล ซึ่งต่างจากระบบอะนาล็อกที่ใช้ค่าต่อเนื่องของข้อมูลในการทำงาน ระบบนี้จะใช้กับการรับส่งสัญญาณได้ทั้งเสียงและภาพรวมถึงข้อมูลต่างๆ ให้กับโทรศัพท์มือถือ

๓ ระบบ GPRS เป็นระบบที่ส่งข้อมูลที่มีลักษณะดิจิตอลโดยแบ่งแยกข้อมูลเป็นชิ้นเล็กๆ ในรูปแบบบล็อกข้อมูล หรือ เป็นแพกเก็ต (Packet) มีความเร็วในการรับส่งข้อมูลสูงสุดถึง ๑๙.๒ กิโลบิตต่อวินาที ขณะที่โทรศัพท์มือถือดิจิตอลธรรมดากำลังได้ด้วยความเร็ว 9.6 กิโลบิตต่อวินาที

๔ กิโลบิตต่อวินาที (Mbps) เป็นหน่วยวัดความเร็วในการส่งข้อมูลผ่านเน็ตเวิร์กข้อมูลในเวลา ๑ วินาที

ข้อความสั้น (SMS) มาเป็นการส่งข้อมูลแบบภาพ ข้อความและเสียง (Multimedia Messaging Service – MMS) โทรศัพท์มือถือก็เริ่มเปลี่ยนจากขอข้าวคำมาเป็นขอสี และเสียง เรียกเข้าจากเดิมที่เป็นเพียงเสียงสูงต่ำ ธรรมชาติ (Monotone) ก็เปลี่ยนมาเป็นเสียงซอสายแบบเสียงดนตรีที่ซับซ้อน ยิ่งขึ้น (Polyphonic) รวมถึงสามารถใช้งานอินเตอร์เน็ตบนมือถือได้

ยุค ๒.๘ G ซึ่งไม่ได้กำหนดขึ้นมาอย่างเป็นทางการ แต่กำหนดขึ้นมาเพียงแค่ให้เห็นภาพการควบคุมระหว่าง ๒ G และ ๓ G คือ

ยุคที่ต่อเนื่องมาจาก GPRS แต่จะมีการพัฒนาความเร็วในการส่งข้อมูลเพิ่มสูงขึ้น และเทคโนโลยีที่สามารถเพิ่มความเร็วในการรับส่งข้อมูลว่า EDGE (Enhanced Data Rates for Global Evolution)* ซึ่งจะมีความเร็วมากกว่า GPRS ประมาณ ๓ เท่า หรือมีความเร็วสูงสุดประมาณ ๓๐๔ กิโลบิตต่อวินาทีแต่มีความเร็วในการใช้งานจริงประมาณ ๙๐ - ๑๐๐ กิโลบิตต่อวินาที

ยุค 3G (Third Generation) เทคโนโลยีการสื่อสารในยุคที่ ๓ นั้น จะเป็นเทคโนโลยีที่ผสมผสานการ

* ระบบ EDGE เป็นเทคโนโลยีด้านมาตรฐานโลกที่กำหนดโดยสหภาพโทรศัพท์ระหว่างประเทศ (ITU) คล้ายกับระบบ GPRS แต่มีความเร็วที่สูงกว่า ๓๐๔ กิโลบิตต่อวินาที ซึ่งเร็วกว่าจีพีเอชเซล

ภาพจาก อินเตอร์เน็ต

๓G คืออะไร : ๑๗๙

ภาพจาก อินเตอร์เน็ต

รับส่งข้อมูล และเทคโนโลยีที่อยู่ในปัจจุบันเข้าด้วยกัน รวมทั้งส่งผ่านข้อมูลในระบบไร้สาย (Wireless) ที่ความเร็วที่สูงกว่าบุค ๒.๘ กะ G นอกจากนี้ ๓ G ยังสามารถให้บริการมัลติมีเดียได้อย่างสมบูรณ์แบบ มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น การรับส่งข้อมูลแอพพลิเคชัน (Application) รวมทั้งบริการระบบเสียงดิจิทัล เช่น การรับส่งข้อมูลที่มีขนาดใหญ่ การใช้บริการโทรศัพท์ที่มีทั้งภาพและเสียง (Video/Call Conference) ดาวน์โหลดเพลง ภาพยนตร์รวมถึงบริการโทรศัพท์ผ่านมือถือ (TV Streaming)

นอกจากนี้ ธนาคารยังนำเอาประโยชน์จากเทคโนโลยี ๓ G มาใช้ประโยชน์ในการให้บริการของธนาคาร ผ่านมือถือ (Mobile banking) เช่น การโอนเงิน เที่ยค่ายอดเงิน การซื้อขายสินค้า ซึ่งจะทำให้วิตคล่องตัวมาก รวมถึงหนังสือพิมพ์สื่อมวลชนได้ให้บริการข่าวสารผ่านทางโทรศัพท์มือถือมากขึ้น เช่น บริการข่าวที่เป็นข้อความสั้น (SMS) บริการเว็บไซต์ข่าวบนมือถือ ดังนั้น โทรศัพท์เคลื่อนที่จึงเปรียบเสมือนคอมพิวเตอร์แบบพกพา วิทยุส่วนตัว

๖ แอพพลิเคชัน หมายถึง ซอฟต์แวร์ประเภทนึง สำหรับใช้งานเฉพาะทาง เช่น เปิดไฟล์เพลง ดูเว็บไซต์

สำคัญหนึ่งอีกชิ้นได้บ้างคนใช้โทรศัพท์รับสายอย่างเดียวบาง คนใช้เปิดเบราว์เซอร์อ่านข่าวสาร หาข้อมูลหุ้น ข้อเสนอเดตข้อมูลในเครือข่ายสังคมออนไลน์ รายจ่ายในแต่ละเดือน ซึ่งหลาย ๆ ปัจจัยเหล่านี้ เพื่อประกอบการซื้อสินค้าและบริการต่างๆ จริงมีมูลค่า

และกล่องถ่ายรูป หนังสือพิมพ์ ทำให้ชีวิตมนุษย์เราคล่องตัวมากยิ่งขึ้น

ด้วยบริการของเทคโนโลยีมือถือ 3G ที่หลากหลายนี้เอง จึงปฏิเสธไม่ได้ที่บริษัทเครือข่ายมือถือจะแข่งขันกันประมูล เพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน และสิ่งที่ตามมาคือรายได้อย่างมหาศาลจากผู้ใช้บริการที่ให้ความสำคัญกับเทคโนโลยีสมัยใหม่เพิ่มมากขึ้น ในทศวรรษของผู้เยี่ยนเองคิดว่า การใช้ประโยชน์ของผู้ใช้คอม

ขอบคุณข้อมูลจาก

พิทวัสดุ วิทยา. Evolution to 3G Mobile Technology. โครงการดำเนินการทดลองศึกษาและประเมินผลการปรับเปลี่ยนจากโครงข่ายดั้งเดิม เป็นโครงข่ายไอพี ในจังหวัดภูเก็ต หรือเทียบเท่า [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก : <http://http://www.ee.eng.chula.ac.th> (วันที่ค้นข้อมูล : ๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๔).

**“ฉันไม่เห็นด้วยกับสิ่งที่คุณพูด แต่ฉันจะปกป้องสิทธิ์ของคุณ
ที่จะพูดจนสุดชีวิต...”**

ฟร้องซาร์ วอลเตอร์

**“อิสรภาพไม่ใช่การทำสิ่งตามใจชอบ
แต่เป็นการมีสิทธิที่จะทำในสิ่งที่เราควรทำ...”**

สมเด็จพระสันตะปาปา จอห์น ปอล ที่ 2

หลากหลาย คือหนึ่งเดียว : ๑๔๑

ปฏิญญาข้อ 22

เราทุกคนໃบจ្យាបេលមានិភាគខង់លេងគម
និតិវិធីកំណែទីដែលបានប្រព័ន្ធដោយការគេងប្រជុំ
លេងគម និងវិធីនៃរួម ចិះងាំបើន
ព័ត៌មានការងារនៅក្នុងសាធារណរដ្ឋបាល

ปฐมนิเทศ 23

เมื่อเราโตขึ้นเรามีสิทธิในการทำงาน
มีอิสระในการเลือกงาน มีสิทธิที่จะได้รับ
ค่าตอบแทนจากการทำงานกี่ยุติธรรม
และมีสิทธิ์ของกลุ่มเพื่อผูกกำลัง
ในการปกป้องผลประโยชน์เช่น
ในการทำงานของเรา

ปฏิญญาข้อ 24

เมื่อเรามากำงาน เราบลสกธิที่จะหยุดพักผ่อน
และฝ่าฟุ่มคลายจากการกำงานเป็นครั้งคราว

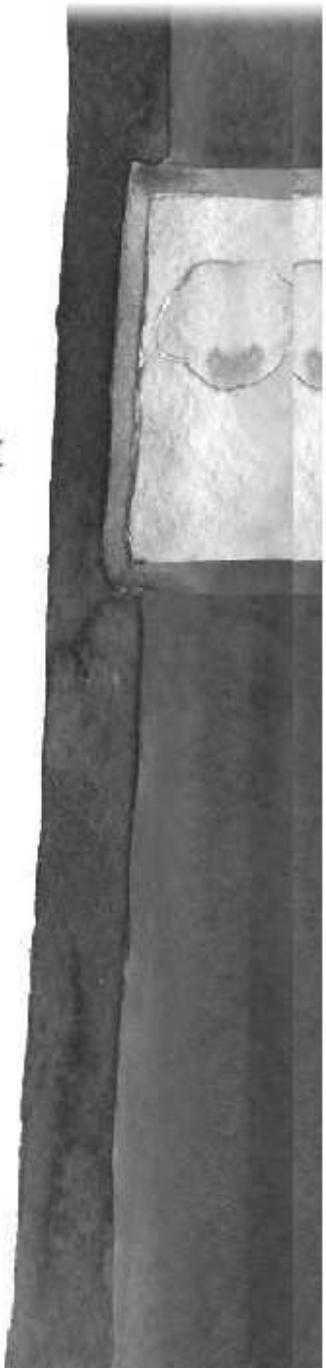
**“อิสรภาพที่แท้จริงของบุคคลไม่สามารถมีได้โดยปราศจากความมั่นคง
และความเป็นอิสระทางเศรษฐกิจ...”**

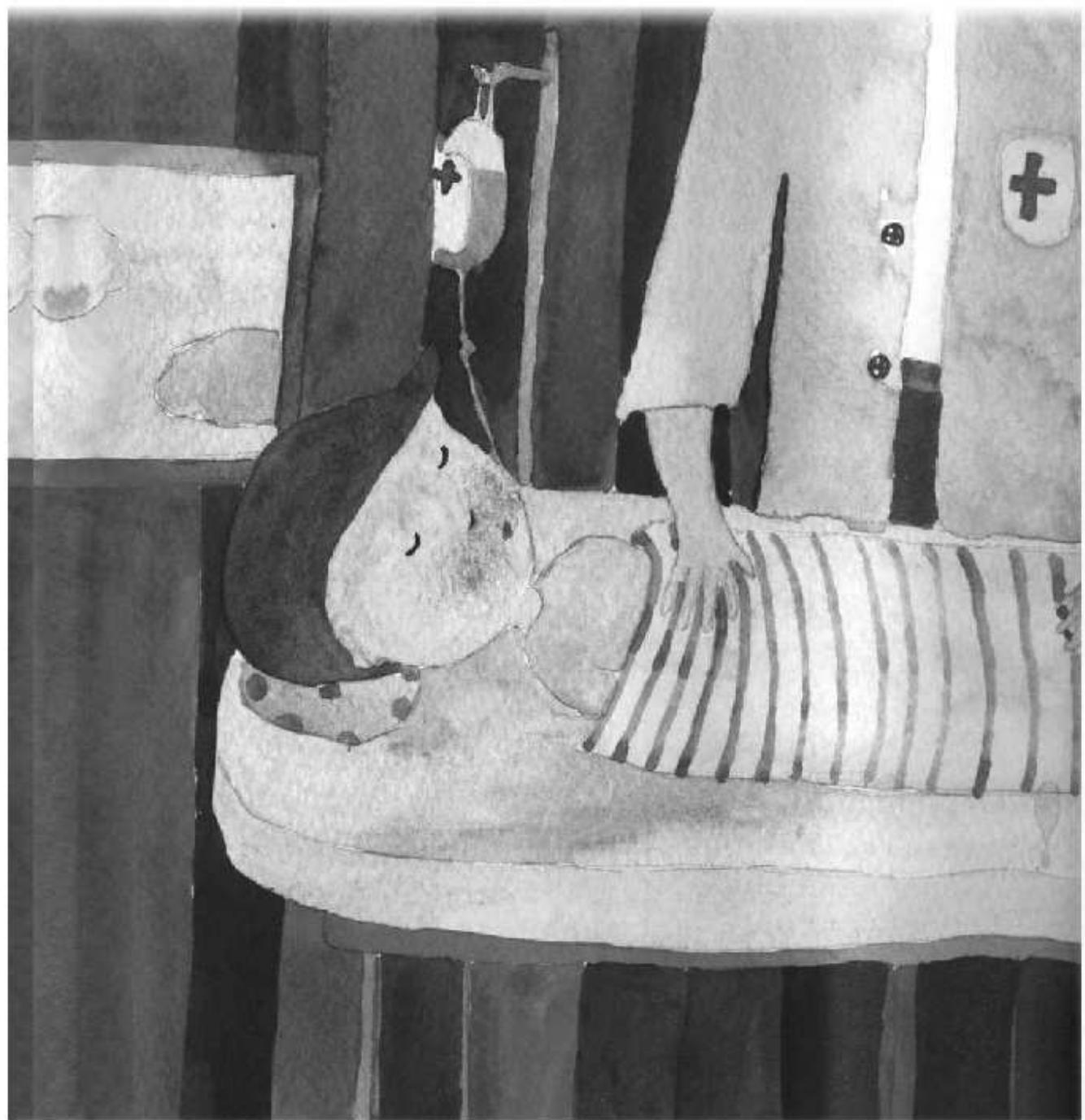
แพร่องคัลิน วูดเวลต์

ปฎิญญาข้อ 25

เราทุกคนมีสิทธิ์ที่จะได้รับอาหาร เครื่องนุ่งห่ม¹ กิจยุทธ์คัย ยาธิกษาโรค และการบริการสาธารณสุข ที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตที่คิดของเรา และของครอบครัว

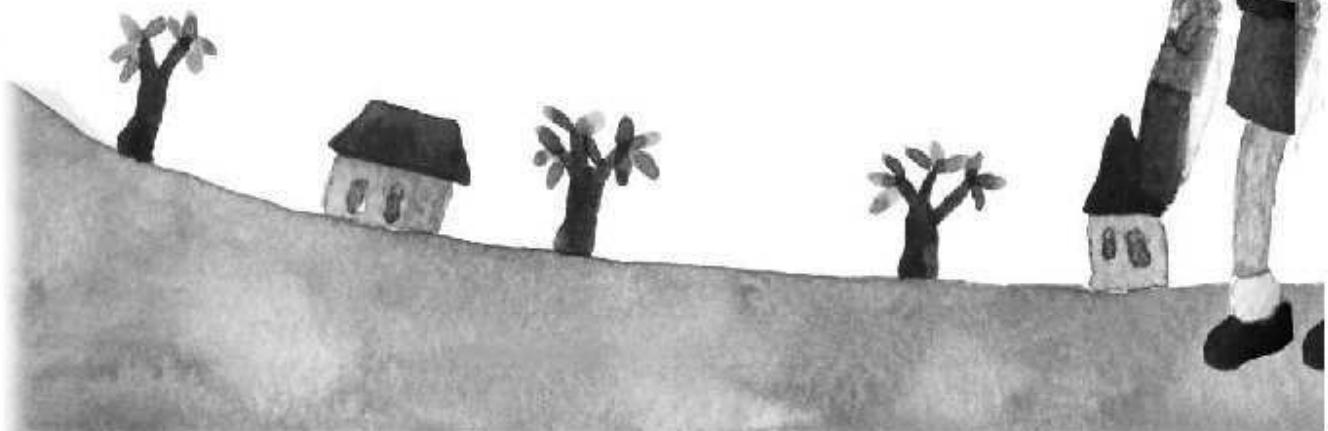
เราทุกคนมีสิทธิ์ที่จะได้รับการดูแลจากลังคม เมื่อเราว่าพาก เจ็บป่วย พิการ หรือแก่ชรา แม้และเด็กมีสิทธิ์ที่จะได้รับการดูแลรักษา ช่วยเหลือเป็นพิเศษ

ភ្លើងល្អាច 26

ເຮົາທຸກຄນມີລິກໂທີ່ຈະໄດ້ຮັບການគຶກໜາໃປຮະດັບປະປາບ
ໂຄຍໄມ່ເລື່ອຍໜ້າໃຊ້ຈ່າຍ ແລະນັລິກໂທີ່ເກົ່າເກີຍບັນກັບກ່ຽວຂ້ອງໄດ້ຮັບ
ການគຶກໜາໃປຮະດັບກ່ຽວຂ້ອງຫຼຸງຂຶ້ນໄປ ການគຶກໜາຕ້ອງຫ່ວຍ
ລ່າງເລີຣິບການເຄາະພົລິກໂທີ່ອຳນົມຄຸລ ລອບໃຫ້ຮູ້ຈັກ
ຄວາມອຸດກະ ແລະເຊີຍລ້າງນິຕຣກາພະກວ່າງເພື່ອບ
ພ່ອແນ່ມີລິກໂທີ່ຈະເລືອກການគຶກໜາກໍດັກໍລຸດໃຫ້ແກ່ເຮົາ

ปฏิญญาข้อ 27

เราทุกคนมีสิทธิ์ที่จะเข้าร่วมในวัฒนธรรมของชุมชน
มีสิทธิ์ที่จะหาความเพลิดเพลินกับศิลปะ และมีสิทธิ์

ที่จะได้รับประโยชน์จากการก้าวหน้าทาง

วิทยาศาสตร์ เมื่อเราริบคั้นลิ่งประดิษฐ์ให้มัน ได้
ความคิดและลิ่งประดิษฐ์ของเรานะ จะได้รับการ
คุ้มครองโดยกฎหมาย ไม่มีใครมีสิทธิ์ที่จะนา
โนยความคิดของเรา หรือลอกเลียนแบบ
ลิ่งประดิษฐ์ที่เราทำขึ้นโดยที่เราไม่ขออนุญาต

“ บางครั้งเรารู้สึกว่าความยากจนตือความทิ่งให้หาย การไม่มีเต็็มผ้าใส่ และการไม่มีบ้านอยู่อาศัย แต่ความยากจนของการไม่มีเงินที่ต้องการ การไม่ได้รับความรัก และการไม่ได้รับการดูแลเอาใจใส่ เป็นความยากจนที่ใหญ่ที่สุด เราต้องเริ่มแก้ไขความยากจน ประเภทนี้ในบ้านของเรา... ”

แม่ทีอาชา

“ ทุกคนนา ศิษปะ และวิทยาศาสตร์ เป็นกิจกรรมสาขากฎีโนตันไม้ตันเดียวกัน ความมุ่งมาดบริราวนานาเหล่านี้ล้วนมุ่งสู่การทำให้ชีวิตของมนุษย์สูงส่งขึ้น ยกระดับชีวิตจากเพียงแค่การมีอยู่ทางกาย และนำบุคคลไปสู่อิสรภาพ... ”

อัลเบอร์ต ไอนสไตน์

ปฏิญญาข้อ 28

เราทุกคนมีสิทธิ์ที่จะมีลักษณะแวดล้อมทางลัษณะที่ดี
อันจะช่วยให้เราสามารถใช้สิทธิและอิสระภาพ
ที่ระบุอยู่ในปฏิญญาฉบับนี้ได้อย่างเต็มที่

ปฏิญญาที่ 29

เราทุกคนมีหน้ากิ้ต่อล่วง
การใช้สิทธิ์ต้องอยู่ในขอบเขตของกฎหมาย
และไม่ทำให้บุคคลอื่นเดือดร้อน

หลักหลาย คือหนึ่งเดียว : ๒๐๑

ปฏิญญาข้อ 30

ไม่ปั่นไครบลิกที่จะบำเพ็ญสิทธิ
และอิสรภาพเหล้าบี หรือเอลิกท์
และอิสรภาพเหล้าบีไปจากตัวเราได้

“ การมีปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนหรือข้อกฎหมายต่างๆ นั้น เป็นเพียงเครื่องหมายรู้เป็นมาตรฐานในการปฏิบัติเท่านั้น อย่างไรก็ต้องมุ่งเน้นให้มีผลใช้ได้จริง มนุษย์อ่อนไม่ลงเม็ดผู้อื่น ไม่ใช่เพียงเพราเดคราพตามกฎหมายที่เพียงอย่างเดียว หากแต่มนุษย์ต้องปฏิบัติจากส่วนลึกของจิตใจ ด้วยความเมตตากรุณา ความรัก และความเอื้ออาทรต่อกัน โดยตั้งอยู่บนพื้นฐานของ “บัญญາ” หรือความเข้าใจที่ถูกต้องต่อความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ และระหว่างมนุษย์กับธรรมชาติ ซึ่งคือเป้าหมายที่แท้จริงในการพัฒนามนุษย์... ”

ปล. ประทุม

วิทยุสารบูรพา
๒๐๖

วิทยุสารบูรพา
AM ๑๕๒๕ KHz
www.mfa.go.th/multimedia

ນັກກໍຄາມປະກົມໄຈ

ມາດຕະຖາວອນ
AM 1575 KHz
www.mfo.go.th/multimedia

ເມວລ

วิทยุสารบูรพา
๒๐๘

วิทยุสารบูรพา
AM ๑๕๒๕ KHz
www.mfa.go.th/multimedia

ប័ណ្ណការអប់រំពីរ

សាស្ត្រពិភាក្សា
AM 1575 KHz
www.mfo.gov.th/multimedia

៩០៨

ท้ายเล่ม

สวัสดีค่ะ ท่านผู้อ่านหนังสือวิทยุสารัญรวมย์ ทุกท่าน

นับตั้งแต่หนังสือวิทยุสารัญรวมย์เล่มแรกปรากฏโฉมในบรรณพิภพ เมื่อเดือนธันวาคม ๒๕๔๑ นับถึงฉบับที่อยู่ในมือของท่านขณะนี้ก็เป็นเวลา ๑๓ ปีแล้ว ถือเป็นช่วงจังหวะที่เหมาะสมที่หนังสือ “วิทยุสารัญรวมย์” จะได้รับ การปรับปรุงรูปลักษณ์ใหม่ เพื่อแสดงความชอบคุณในไมตรีจิตของท่านผู้อ่าน ทุกท่าน โดยเพิ่มหน้าสี และเพิ่มคุณภาพโดยการใช้กระดาษถนอมสายตา

เรายังคงมุ่งมั่นที่จะทำให้หนังสือวิทยุสารัญมีสาระ และในขณะเดียวกัน ก็ช่วยจารโรงใจท่านผู้อ่านต่อไป เราจึงน้อมรับคำติชมจากท่านผู้อ่านทุกท่าน เพื่อปรับปรุงหนังสือเล่มนี้ให้มีรูปโฉมที่ “ต้องตา” และเนื้อหาที่ “โดนใจ” ทุกๆ ท่าน เนื่อง เพราะเราตระหนักดีในพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่ว่า

“.....หนังสือเป็นการสะสานความรู้และทุกสิ่งทุกอย่างที่มนุษย์สร้างขึ้นมา ทำมา คิดมา ตั้งแต่โบราณกาล จนถึงทุกวันนี้ หนังสือจึงเป็นสิ่งสำคัญคล้ายๆ อนาคตความรู้และเป็นออมสิน”

และขอลงท้ายอีกครั้งว่า อ่านหนังสือวิทยุสารัญรวมย์แล้ว กรุณาให้กำลังใจเรา ด้วยการรับฟังรายการของสถานีวิทยุสารัญรวมย์ วิทยุการทูตเพื่อประชาชน โดยกระบวนการต่างประเทศ ทางคลื่นความถี่ AM ๑๕๗๕ KHz ด้วยนะค่ะ ตามผังรายการท้ายปกหลังค่ะ

พบกันใหม่ในหนังสือ “วิทยุสารัญรวมย์” ฉบับต่อไปค่ะ

ขอแสดงความนับถือ

สุวรรณ พองสมุทร

(สุวรรณ พองสมุทร)

